

Rocznik Statystyczny

Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY
STATISTICAL OFFICE
IN BYDGOSZCZ

**Statistical
Yearbook**

2015

Kujawsko-Pomorskie
Voivodship

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący *President*
Wioletta Zwara

Redaktor Główny *Editor in chief*
Barbara Ptaszyńska

Sekretarz *Secretary*
Małgorzata Rybak

Opracowanie tablic i redakcja merytoryczna *Preparation of tables and editorial supervision*

Małgorzata Górka, Karolina Hunker, Dariusz Klamecki, Agnieszka Krautforst-Kłoszewska, Ewa Liminowicz, Bożena Małecka, Magdalena Miśko, Anna Nakielska

— Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych — *Kujawsko-Pomorski Regional Survey Centre*

Bożena Białasik, Beata Bednarczyk, Grażyna Chyl, Wiesława Derkowska, Ewelina Kodan, Marek Leszczyński, Dorota Malicka, Joanna Muszyńska, Zbigniew Osypiuk, Krystyna Strąk, Gabriela Szczepaniak, Bartosz Wilk, Joanna Wierzińska

— Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy — *Surveys and Analysis of Labour Market Centre*

Waldemar Borzych, Piotr Kacprowicz, Katarzyna Magdańska, Ewa Panic-Kentzer
— Wydział Badań Ankietowych — *Enquiry Surveys Division*

Agnieszka Ratajska, Magdalena Świtła, Agnieszka Wasila
— Wydział Rejestrów — *Registers Division*

Redakcja techniczna, korekta, skład i grafika komputerowa *Technical supervision, proof-reading, typesetting and computer graphics*

Małgorzata Górka, Dariusz Klamecki, Agnieszka Krautforst-Kłoszewska, Ewa Liminowicz, Rafał Lis, Bożena Małecka, Adam Mańkowski, Magdalena Miśko, Anna Nakielska, Jacek Pruski

— Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych — *Kujawsko-Pomorski Regional Survey Centre*

Joanna Muszyńska, Zbigniew Osypiuk, Bartosz Wilk
— Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy — *Surveys and Analysis of Labour Market Centre*

Projekt okładki *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

Druk okładki *Printing of cover*

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US

When publishing SO data please indicate source

ISSN 1734-0829

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz,
tel. 52 3669-390, fax 52 3669-356; internet – <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>
e-mail: KancelariaUSBGD@stat.gov.pl

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy przekazuje Państwu kolejne wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2015”, dostępnego w polsko-angielskiej wersji językowej. Jest to podstawowa zbiorcza publikacja Urzędu, która stanowi zestawienie informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan rozwoju gospodarczego województwa w 2014 r.

Publikację, której zadaniem jest dostarczenie Czytelnikowi zestawu informacji na temat zagadnień dotyczących m.in. demografii, rynku pracy, finansów publicznych, edukacji, ochrony zdrowia, otwierają uwagi ogólne zawierające obszernie wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji znajdujących się w opracowaniu. W dalszej kolejności umieszczone zostały tablice przeglądowe prezentujące Województwo Kujawsko-Pomorskie na tle Polski, a także w retrospekcji za lata 2000, 2005, 2010–2014.

Tablice szczegółowe zgromadzono w 23 działach tematycznych. Podstawą opracowania poszczególnych działów były wyniki badań statystycznych realizowanych przez służby statystyki publicznej oraz dane pochodzące ze źródeł administracyjnych. Nowością w bieżącej edycji Rocznika jest prezentacja danych dotyczących ludności rezydującej. Treść publikacji uzupełniono ilustracją graficzną w formie kolorowych map, wykresów i schematów.

Przekazując Państwu publikację „Rocznik Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2015”, dostępną również w wersji elektronicznej, składam wszystkim osobom i instytucjom, które przyczyniają się do wzbogacenia jego treści, serdeczne podziękowania za współpracę i przekazane materiały. Wyrażam nadzieję, że publikacja okaże się cennym i przydatnym źródłem informacji o stanie i tendencjach rozwoju społeczno-gospodarczego naszego Województwa.

Osoby zainteresowane rozszerzeniem informacji na niższych poziomach podziału terytorialnego zachęcamy również do zapoznania się z rocznikiem „Województwo Kujawsko-Pomorskie 2015 – Podregiony, Powiaty, Gminy”.

Zapraszam Państwa do współpracy z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy w obszarze działań publikacyjnych oraz działań o charakterze analityczno-badawczym, których realizacja ma na celu odpowiadać na potrzeby Użytkowników informacji statystycznych.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego

Wioletta Zwara

Preface

*The Statistical Office in Bydgoszcz presents the next edition of “**Statistical Yearbook of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship 2015**”, available in Polish-English language edition. This is the basic collective publication of the Office, which is a summary of information describing standard of living of the society and condition of economy development of voivodship in 2014.*

The publication whose task is to provide the Reader a set of information on issues concerning among others demography, labour market, public finance, education, health care, begins general notes containing extensive explaining terminology, methodology and scope of information in the study. Subsequently, there were review tables presenting Kujawsko-Pomorskie voivodship against the background of Poland and retrospection for 2000, 2005, 2010–2014.

Detailed tables gathered in 23 thematic chapters. The basis of the particular chapters of elaboration were the results of statistical surveys carried out by official statistics services and data from administrative sources. A novelty in the current edition of the Yearbook is presentation data on the resident population. Content of publication was supplemented with the graphical illustration in the form of colour maps, charts and diagrams.

In presenting “Statistical Yearbook of the Kujawsko-Pomorskie Voivodship 2015”, available also in an electronic version, I would like to express my gratitude to all people and institutions which contribute to the enrichment of its content for cooperation and provided information. I hope that the publication will prove a valuable and useful source of information of socio-economic situation and development trends of our voivodship.

Persons interested in extension of information about the basic units of territorial division of voivodship we recommend statistical yearbook entitled “Kujawsko-Pomorskie Voivodship 2015 – Subregions, Powiats, Gminas”.

I invite you to cooperation with the Statistical Office in Bydgoszcz in the field of publication and analytical and research activities whose objective is to achieve respond to the needs of statistical information users.

Director
of the Statistical Office

Wioletta Zwara

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic
Spis wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2014 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2010–2014)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ...
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwale
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Str. Page
<i>Preface</i>	3–4
<i>List of tables</i>	6–18
<i>List of graphs</i>	19
<i>Symbols. Abbreviations</i>	20–21
<i>General notes</i>	22–27

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2014</i>	28–33
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2010–2014)</i>	34–51

CHAPTERS

<i>Geography</i>	52–54
<i>Environmental protection</i>	55–76
<i>Administrative division and local government</i>	77–81
<i>Public safety. Justice</i>	82–92
<i>Population</i>	93–121
<i>Labour market</i>	122–158
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	159–171
<i>Household budgets</i>	172–180
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	181–194
<i>Education</i>	195–228
<i>Health care and social welfare</i>	229–244
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	245–260
<i>Science and technology. Information society</i>	261–276
<i>Prices</i>	277–280
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	281–310
<i>Industry and construction</i>	311–325
<i>Transport and communications</i>	326–334
<i>Trade and catering</i>	335–340
<i>Finances of enterprises</i>	341–354
<i>Public finance</i>	355–363
<i>Investments. Fixed assets</i>	364–372
<i>Regional accounts</i>	373–377
<i>Entities of the national economy</i>	378–386

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne	Geographic location	1	52
Powierzchnia i granice w 2014 r.	Area and borders in 2014	2	52
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3	53
Większe sztuczne zbiorniki i stopnie wodne	Major artificial reservoirs and falls	4	53
Temperatury powietrza	Air temperatures	5	54
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uślo- necznienie i zachmurzenie	Atmospheric precipitation, wind velocity, insola- tion and cloudiness	6	54
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	General notes	x	55
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzy- staniu powierzchni województwa	Geodesic status, directions and changes of voivodship land use	1 (7)	62
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i le- śne na cele nieleśne	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non- -forest purposes	2 (8)	63
Grunty zdewastowane i zdegradowane wyma- gające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	Devastated and degraded land requiring recla- mation and management as well as recla- imed and managed land	3 (9)	63
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	Water withdrawal for needs of the national economy and population	4 (10)	64
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodo- wej i ludności	Water consumption for needs of the national economy and population	5 (11)	64
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania sta- wów rybnych	Area and water withdrawal for irrigation in agri- culture and forestry as well as water for filling up fish ponds	6 (12)	65
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground	7 (13)	65
Zakłady odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczysz- czalnie ścieków	Plants discharging wastewater by place of dis- charge and wastewater treatment plants pos- sessed	8 (14)	66
Oczyszczalnie ścieków	Wastewater treatment plants	9 (15)	66
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czy- stości powietrza	Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality	10 (16)	67
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powie- trza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	Air pollution reduction systems in plants of sig- nificant nuisance to air quality	11 (17)	68
Powierzchnia o szczególnych walorach przy- rodniczych prawnie chroniona	Area of special nature value under legal protec- tion	12 (18)	69
Rezerwy przyrody	Nature reserves	13 (19)	70
Parki krajobrazowe	Landscape parks	14 (20)	70
Pomniki przyrody	Monuments of nature	15 (21)	71

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)		
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as its waste landfill areas....</i>	16 (22)	71
Odpady według rodzajów w 2014 r.	<i>Waste by type in 2014</i>	17 (23)	72
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) ...	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)</i>	18 (24)	72
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	19 (25)	74
Kierunki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	<i>Financing directions of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund</i>	20 (26)	75
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Receipts from fees and fines for environmental protection and water management funds</i>	21 (27)	76
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	77
Jednostki administracyjne województwa	<i>Administrative units of voivodship</i>	1 (28)	79
Gminy w 2014 r.	<i>Gminas in 2014</i>	2 (29)	79
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2014 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2014</i>	3 (30)	80
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	<i>Councillors of organs of local government entities in 2014</i>	4 (31)	80
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration</i>	5 (32)	81
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	82
Przestępstwa stwierdzone przez policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	<i>Ascertained crimes by the police in completed preparatory proceedings</i>	1 (33)	85
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez policję	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the police</i>	2 (34)	87
Wpływ spraw do sądów powszechnych	<i>Incoming cases in the common courts</i>	3 (35)	87
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2014 r.	<i>Incoming cases in the common courts in 2014</i>	4 (36)	88
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation</i>	5 (37)	89
Załatwione sprawy rodzinne	<i>Resolved family cases</i>	6 (38)	89
Sprawy rodzinne załatwione w 2014 r.	<i>Resolved family cases in 2014</i>	7 (39)	90
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym	<i>Entities in the National Judicial Register</i>	8 (40)	90
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	<i>Registered activity of the State Fire Department</i>	9 (41)	91

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ		
CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	x	93
Ludność	1 (42)	97
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	2 (43)	97
Ludność według płci i wieku	3 (44)	98
Miasta i ludność w miastach	4 (45)	99
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską	5 (46)	99
Mediana wieku ludności według płci	6 (47)	100
Ruch naturalny ludności	7 (48)	100
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	8 (49)	101
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców w 2014 r.	9 (50)	101
Małżeństwa zawarte według poprzedniego statusu cywilnego nowożeńców w 2014 r.	10 (51)	103
Małżeństwa wyznaniowe	11 (52)	103
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2014 r.	12 (53)	104
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	13 (54)	105
Urodzenia	14 (55)	105
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki	15 (56)	106
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	16 (57)	106
Zgony według płci i wieku zmarłych	17 (58)	107
Zgony według przyczyn	18 (59)	108
Zgony niemowląt według płci i wieku	19 (60)	110
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn	20 (61)	111
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję	21 (62)	112
Przeciętne dalsze trwanie życia	22 (63)	112
Prognoza ludności	23 (64)	113
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	24 (65)	115
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	25 (66)	116
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	26 (67)	117
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	27 (68)	118
Rezydenci	28 (69)	119
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	29 (70)	119
Kościóły i związki wyznaniowe	30 (71)	120

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 122
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej — na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more — on the LFS basis</i>	1 (72) 130
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2014 r. — na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2014 — on the LFS basis</i>	2 (73) 131
Pracujący	<i>Employment</i>	
Pracujący	<i>Employed persons</i>	3 (74) 132
Pracujący według statusu zatrudnienia	<i>Employed persons by employment status</i>	4 (75) 133
Przeciętne zatrudnienie	<i>Average paid employment</i>	5 (76) 134
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni	<i>Full- and part-time paid employment</i>	6 (77) 135
Przyjęcia do pracy	<i>Hires</i>	7 (78) 136
Zwolnienia z pracy	<i>Terminations</i>	8 (79) 137
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy	<i>The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time</i>	9 (80) 139
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2014 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2014</i>	10 (81) 140
Bezrobocie	<i>Unemployment</i>	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers</i>	11 (82) 142
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls</i>	12 (83) 143
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority</i>	13 (84) 143
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers</i>	14 (85) 145
Wydatki Funduszu Pracy	<i>Expenditures of Labour Fund</i>	15 (86) 145
Warunki pracy	<i>Work conditions</i>	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i>	16 (87) 146
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i>	17 (88) 150
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture</i>	18 (89) 152
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	<i>Persons working in hazardous conditions</i>	19 (90) 152
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2014 r.	<i>Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2014</i>	20 (91) 155
Choroby zawodowe	<i>Occupational diseases</i>	21 (92) 156
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions</i>	22 (93) 157
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits</i>	23 (94) 158

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	General notes	x	159
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	Average monthly gross wages and salaries	1 (95)	162
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2014	2 (96)	163
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2014	3 (97)	165
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	Average gross wages and salaries for October 2014	4 (98)	168
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment) by great occupational groups for October 2014	5 (99)	170
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści	Retirees and pensioners	6 (100)	171
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	Gross retirement pay and pension benefits	7 (101)	171
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	172
Gospodarstwa domowe	Households	1 (102)	177
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly per capita available income of households	2 (103)	177
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly per capita expenditures of households	3 (104)	178
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households	4 (105)	178
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	Households equipped with selected durable goods	5 (106)	179
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych	At-risk of poverty rates in households	6 (107)	180
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	181
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja	Water supply and sewerage systems	1 (108)	186
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	Consumers and consumption of electricity in households	2 (109)	187

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)	
Infrastruktura komunalna (dok.)	Municipal infrastructure (cont.)	
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households	3 (110) 187
Ogrzewnictwo	House-heating	4 (111) 188
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	Population using water supply, sewerage and gas supply systems	5 (112) 188
Odpady komunalne	Municipal waste	6 (113) 189
Nieczystości ciekłe	Liquid waste	7 (114) 189
Składowiska odpadów komunalnych	Landfill sites with municipal waste	8 (115) 189
Komunikacja miejska	Urban transport	9 (116) 190
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej	Generally accessible and estate area green belts	10 (117) 190
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe	Dwelling stocks	11 (118) 191
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje	Dwellings in dwelling stocks fitted with installations	12 (119) 191
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2014 r.	Housing allowances paid out in 2014	13 (120) 192
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe	Administration of grounds for dwelling construction	14 (121) 192
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	Dwellings in which construction has begun	15 (122) 193
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed	16 (123) 193
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	Dwellings completed by number of rooms	17 (124) 194
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	General notes	x 195
Edukacja według szczebli kształcenia	Education by level	1 (125) 201
Szkoły według organów prowadzących	Schools by school governing authority	2 (126) 204
Uczniowie według grup wieku	Pupils and students by age groups	3 (127) 206
Współczynnik skolaryzacji	Enrolment rate	4 (128) 207
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Computers in schools for children and youth and in post-secondary schools	5 (129) 208
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools	6 (130) 209
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych oraz policealnych	Students studying foreign languages in schools for adults and in post-secondary schools	7 (131) 211
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Education of people with special educational needs	8 (132) 211
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres	9 (133) 212

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)		
CHAPTER X. EDUCATION (cont.)		
Wychowanie pozaszkolne	10 (134)	213
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	11 (135)	213
Domy i stołówki studenckie	12 (136)	214
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	13 (137)	215
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	14 (138)	215
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	15 (139)	217
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	16 (140)	218
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	17 (141)	218
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	18 (142)	219
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	19 (143)	219
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	20 (144)	219
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	21 (145)	220
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	22 (146)	221
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)	23 (147)	221
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	24 (148)	221
Szkoły wyższe	25 (149)	222
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych według lokalizacji w roku akademickim 2014/15	26 (150)	223
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	27 (151)	224
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	28 (152)	224
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych	29 (153)	225
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	30 (154)	225
Studia podyplomowe i doktoranckie	31 (155)	226
Studia podyplomowe według podgrup kierunków kształcenia	32 (156)	226
Szkoły dla dorosłych	33 (157)	227
Wychowanie przedszkolne	34 (158)	228

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	x	229
Pracownicy medyczni	1 (159)	235
Lekarze specjaliści	2 (160)	235
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	3 (161)	236
Stacjonarna opieka zdrowotna	4 (162)	237
Szpitalne ogólne	5 (163)	238
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	6 (164)	239
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	7 (165)	239
Krwiodawstwo	8 (166)	240
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	9 (167)	240
Żłobki i kluby dziecięce	10 (168)	241
Placówki wsparcia dziennego	11 (169)	242
Rodzinną pieczę zastępczą	12 (170)	242
Institutionalną pieczę zastępczą	13 (171)	242
Pomoc społeczna stacjonarna	14 (172)	243
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców	15 (173)	243
Świadczenia pomocy społecznej	16 (174)	244
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	x	245
Kultura	Culture	
Książki i broszury wydane	1 (175)	249
Gazety i czasopisma wydane	2 (176)	249
Biblioteki publiczne (z filiami)	3 (177)	250
Muzea	4 (178)	250
Galerie sztuki	5 (179)	250
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	6 (180)	251
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	7 (181)	251
Kina stałe	8 (182)	252
Abonenci telewizji kablowej	9 (183)	252
Abonenci radiowi i telewizyjni	10 (184)	252
Turystyka	Tourism	
Baza noclegowa turystyki	11 (185)	253
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki	12 (186)	255
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	13 (187)	256
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	14 (188)	256
Hotele według kategorii	15 (189)	257

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT (dok.) CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT (cont.)			
Sport	Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	<i>Physical education organizations and sports clubs</i>	16 (190)	258
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014</i>	17 (191)	258
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Selected sports facilities in 2014</i>	18 (192)	260
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY			
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	261
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Units and employment in research and development activity</i>	1 (193)	266
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	<i>Employment in research and development activity by educational level</i>	2 (194)	267
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)</i>	3 (195)	268
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices)</i>	4 (196)	269
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices)</i>	5 (197)	269
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) ..	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices)</i>	6 (198)	270
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity</i>	7 (199)	270
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2014 r.	<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2014</i>	8 (200)	271
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2012–2014	<i>Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2012–2014</i>	9 (201)	272
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activity in industry (current prices)</i>	10 (202)	273
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activity in industry by source of funds (current prices)</i>	11 (203)	274
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	<i>Domestic inventions and utility models</i>	12 (204)	275
Spółeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne	<i>Enterprises using selected information and communication technologies</i>	13 (205)	275
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach	<i>Purpose of using the Internet by enterprises</i>	14 (206)	276

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	General notes	x 277
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services ...	1 (207) 278
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług	Retail prices of selected goods and services	2 (208) 278
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	Average procurement prices of major agricultural products	3 (209) 280
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	Average marketplace prices received by farmers	4 (210) 280
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	General notes	x 281
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	Trends and major economic and production results in agriculture	1 (211) 287
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	Agricultural land area by land type	2 (212) 289
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych.....	Farms by area groups	3 (213) 289
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)	4 (214) 290
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Structure of gross and market agricultural output (constant prices)	5 (215) 290
Powierzchnia zasiewów	Sown area	6 (216) 292
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów	Selected crop production and yields	7 (217) 293
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych	Area, production and yields of ground vegetables	8 (218) 294
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	Area, production and yields of tree fruit	9 (219) 295
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	Area, production and yields of berry fruit	10 (220) 296
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie	Cattle, pigs, sheep and horses	11 (221) 297
Drób	Poultry	12 (222) 298
Produkcja żywa rzeźnego	Production of animals for slaughter	13 (223) 298
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	Production of meat, fats and pluck	14 (224) 299
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	Production of cows' milk and hen eggs	15 (225) 299
Ciągniki rolnicze	Agricultural tractors	16 (226) 300
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient	17 (227) 300
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	Value of agricultural products procurement (current prices)	18 (228) 301
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of major agricultural products	19 (229) 302
Ekologiczne gospodarstwa rolne	Organic farms	20 (230) 303

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO (dok.)	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY (cont.)	
Łowiectwo	Hunting	
Ważniejsze zwierzęta łowne	Major game species	21 (231) 303
Odstzał ważniejszych zwierząt łownych	Shoot of main game species	22 (232) 304
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie	Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts	23 (233) 304
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	24 (234) 305
Powierzchnia lasów	Forest areas	25 (235) 306
Zasoby drzewne na pniu	Growing stock of standing wood	26 (236) 307
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane ...	Renewals, afforestations and other forest breeding work	27 (237) 308
Pozyskanie drewna	Removals	28 (238) 309
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	Trees and shrubs outside the forest and removals	29 (239) 309
Pożary w lasach	Forest fires	30 (240) 310
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 311
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu	Sold production of industry	1 (241) 314
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące)	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices)	2 (242) 316
Produkcja wybranych wyrobów	Production of selected products	3 (243) 316
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle	Average paid employment in industry	4 (244) 317
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle	Average monthly gross wages and salaries in industry	5 (245) 319
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	Construction and assembly production (current prices)	6 (246) 321
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	Construction and assembly production by type of constructions (current prices)	7 (247) 321
Budynki oddane do użytkowania	Buildings completed	8 (248) 323
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków	Buildings completed by type of buildings	9 (249) 324
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie	Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction	10 (250) 325

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS		
Uwagi ogólne	General notes	x	326
Transport	Transport		
Linie kolejowe eksploatowane	Railway lines operated	1 (251)	329
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	Hard surface public roads	2 (252)	329
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	Registered road vehicles and tractors	3 (253)	330
Linie regularnej komunikacji autobusowej	Regular bus communication lines	4 (254)	330
Transport samochodowy zarobkowy	Hire or reward road transport	5 (255)	331
Ruch pasażerów w portach lotniczych	Passenger traffic at airports	6 (256)	331
Przeładunek ładunków w portach lotniczych	Freight loaded and unloaded at airports	7 (257)	332
Wypadki drogowe i ich ofiary	Road traffic accidents and their casualties	8 (258)	332
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów	Road traffic accidents by culprits, major causes and types of vehicles	9 (259)	333
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe	Basic postal services	10 (260)	334
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne	Telephone subscribers and telephone sets	11 (261)	334
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	335
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	Retail sales (current prices)	1 (262)	338
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące)	Retail sales by groups (current prices)	2 (263)	338
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	Wholesale in trade enterprises (current prices)	3 (264)	338
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw	Shops by organizational forms and petrol stations	4 (265)	339
Gastronomia	Catering	5 (266)	339
Magazyny handlowe	Trade warehouses	6 (267)	340
Targowiska	Marketplaces	7 (268)	340
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	General notes	x	341
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors	1 (269)	346
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji	Revenues, costs and financial results of enterprises by sections	2 (270)	347
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych	Enterprises by obtained financial results	3 (271)	348
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	Economic relations in enterprises	4 (272)	349
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	Current assets of enterprises	5 (273)	350
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	Share equity (funds) of enterprises	6 (274)	352
Kapitał zakładowy spółek	Share capital of companies	7 (275)	353
Zobowiązania przedsiębiorstw	Liabilities of enterprises	8 (276)	354

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	General notes	x	355
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	Revenue of local government units budgets by type	1 (277)	358
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	Revenue of local government units budgets by division in 2014	2 (278)	360
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	Expenditure of local government units budgets by type	3 (279)	361
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	Expenditure of local government units budgets by division in 2014	4 (280)	362
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	Revenue and costs of local government budgetary establishments	5 (281)	363
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	364
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	Investment outlays (current prices)	1 (282)	368
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises (current prices)	2 (283)	369
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises by groups (current prices)	3 (284)	370
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices)	4 (285)	371
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices)	5 (286)	372
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	General notes	x	373
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	Gross domestic product (current prices)	1 (287)	376
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące)	Basic elements of production account and generation of income account (current prices)	2 (288)	377
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	Nominal income in the households sector	3 (289)	377
DZIAŁ XXIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	378
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	Entities of the national economy in the REGON register	1 (290)	379
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji	Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections	2 (291)	380
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji	Commercial companies by legal status and sections	3 (292)	382
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections	4 (293)	383
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections	5 (294)	385

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa kujawsko-pomorskiego w 2014 r.	54
Podział województwa kujawsko-pomorskiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS) w 2015 r.	55
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	96
Ruch naturalny ludności	97
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat	97
Struktura pracujących według sekcji	158
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia	158
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w województwie	159
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2014 r.	194
Mieszkania oddane do użytkowania	194
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/15	195
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	310
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2013 r. (ceny stałe 2012 r.)	310
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	311
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca	378
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	378
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.	379

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (·) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 25.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 25.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym”
„Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.
- Comma (,) – *used in figures represents the decimal point.*

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	m	= metr <i>metre</i>
zł zł	= złoty = <i>zloty</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
egz.	= egzemplarz	ha	= hektar <i>hectare</i>
kpl.	= komplet	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
wol. vol.	= wolumin = <i>volume</i>	°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>

ml	= mililitr <i>millilitre</i>	dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>
l	= litr <i>litre</i>	Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>
hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>	nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	poz.	= pozycja
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	pkt	= punkt
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
g	= gram <i>gram</i>	ust.	= ustęp
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	i in.	= i inni
dt	= decytona <i>deciton</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
t	= tona <i>tonne</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
TJ	= teradžul = <i>terajoule</i>	tnz. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
s	= sekunda <i>second</i>	twz.	= tak zwany
h	= godzina <i>hour</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	PKD NACE	= Polska Klasyfikacja Działalności = „ <i>Nomenclature des Activites Communales Europeenne</i> ”
r.	= rok	późn. zm.	= późniejsze zmiany
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
art. Art.	= artykuł = <i>article</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
str.	= strona	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej = <i>Statistical Office of the European Union</i>
kks	= Kodeks karny skarbowy	ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczonych = <i>United Nations</i>
Dz. U.	= Dziennik Ustaw	UE EU	= Unia Europejska = <i>European Union</i>
Dz. Urz.	= Dziennik Urzędowy	NSP	= Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań <i>Population and Housing Census</i>
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007*, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowe grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „Pozostałe usługi” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** —

wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

— sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głów-

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007** compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in European Community – NACE Rev.2 PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 25 I, item 1885 with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “Other services” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods-and-services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entity,

— private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entity and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for

nie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki;

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- 1) do 9 osób,
- 2) od 10 do 49 osób,
- 3) 50 osób i więcej.

4. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorzadowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014, poz. 760);
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług (PKWiU 2008)**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293 z późn. zm.);
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów

companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and — unless otherwise indicated — include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled — unless otherwise indicated — using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014, item 760);
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services (PKWiU 2008)**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293 with later amendments);
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products

(wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta** i **wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tabelicach i w wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **cen bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu: — ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.)

(goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

- 4) **the Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 5) **the Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Information on voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term “**urban area**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and graphs in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) **agricultural output** — current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) **solid production of industry:** — 2005 constant prices (2005 average current

dla lat 2006–2010,

— ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki)

obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)

danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeśli nie zaznaczono inaczej — za lata 2000 i 2005 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.); od 2010 r. — na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.).

13. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

prices) for 2006–2010,

— 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011 r.

11. Relative numbers (indices, percentages)

are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) — as of 30 VI.

Calculations use population data prepared unless otherwise indicated for 2000 and 2005 on the basis of the Population and Housing and Census 2002 — for 2000 according to the administrative division obligatory as of 31 XII 2002; from 2010 on the basis of results of the National Population and Housing Census 2011 — for 2010 according to the administrative division obligatory as of 31 XII 2011.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the rounding of data processing, in some cases component totals can slightly differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYKARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD — 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY
— NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY
— NACE Rev. 2 (cont.)

działy
divisions

produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
produkcja wyrobów farmaceutycznych	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
<i>manufacture of pharmaceutical products</i>	<i>manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>manufacture of metal products</i>	<i>manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

* * *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, w Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, in the Statistical Yearbook of the Republic of Poland as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodologies and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	17972	5,7	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2479	144	5,8	Gminas
Miasta	913	52	5,7	Towns
Miejscowości wiejskie	52545	3584	6,8	Rural localities
Sołectwa	40617	2280	5,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:</i>
pyłowych	47,4	3,8	7,9	<i>particulates</i>
gazowych	209067,3	8102,4	3,9	<i>gases</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3288	138	4,2	<i>Municipal wastewater treatment plants^a (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne	2446	107	4,4	<i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	820	31	3,8	<i>with increased biogene removal</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	131256,1	3570,8	2,7	<i>Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	10330,4	545,6	5,3	<i>Municipal waste collected^b (during the year) in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				<i>Outlays on fixed assets (current prices):</i>
służące ochronie środowiska:				<i>in environmental protection:</i>
w milionach złotych	14248,5	663,7	4,7	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,7	6,0	x	<i>in % of total investment outlays</i>
służące gospodarce wodnej:				<i>in water management:</i>
w milionach złotych	3801,2	153,4	4,0	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,5	1,4	x	<i>in % of total investment outlays</i>

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	867856	42060	4,8	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	225,5	201,2	x	<i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	65,2	67,8	x	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %</i>

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Working on sewage network. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland		Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		
	LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38478,6	2090,0	5,4		Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23216,4	1250,5	5,4		urban areas
wieś	15262,3	839,5	5,5		rural areas
w tym kobiety	19858,8	1077,1	5,4		of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	116	x		Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	58,8	58,1	x		Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,03	0,00	x		Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,41	-1,36	x		Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES					
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14237,5	694,9	4,9		Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3777,10	3273,13	86,7		Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1825,2	127,1	7,0		Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	11,4	15,5	x		Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS					
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:					Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	292455,7	22985,7	7,9		water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	142876,1	7648,0	5,4		sewerage distribution ^c
gazowej	142412,0	4225,0	3,0		gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):					Dwellings stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13983,0	726,6	5,2		dwellings: in thousands
na 1000 ludności	363,4	347,7	x		per 1000 population
izby: w tysiącach	53406,4	2732,9	5,1		rooms: in thousands
na 1000 ludności	1388,0	1307,6	x		per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	1025732,3	50435,0	4,9		useful floor area of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	26657,2	24131,7	x		per 1000 population in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska		Województwo		SPECIFICATION
	Poland		Voivodship		
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	143,2	6,2	4,4	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,7	3,0	x	dwellings
izby	15,5	13,0	x	rooms
powierzchnia użytkowa miesz- kań w m ²	375,2	299,3	x	usable floor area of dwellings in m ²

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b				Pupils and students in schools ^b
w tys.:				in thous.:
podstawowych	2306,1	127,1	5,5	primary
gimnazjalnych	1092,8	60,9	5,6	lower secondary
zasadniczych zawodowych ^c	201,0	14,1	7,0	basic vocational ^c
liceach ogólnokształcących	523,8	26,3	5,0	general secondary
technikach	510,1	29,4	5,8	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,6	0,7	5,9	general art ^d
policealnych	264,6	15,5	5,9	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				Children attending pre-primary education establishments ^e :
w tysiącach	1236,3	61,7	5,0	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^f ...	823	755	x	per 1000 children aged 3–6 ^f

OCHRONA ZDROWIA^g I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^g AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^h :				Medical personnel ^h :
lekarze	87687	4641	5,3	doctors
lekarze dentyści	13088	703	5,4	dentists
pielęgniarki ⁱ	199188	10645	5,3	nurses ⁱ
Przychodnie	20052	775	3,9	Out-patient departments
Szpitala ogólne	979	42	4,3	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	188,1	9,9	5,3	Beds in general hospital in thous.
Apteki ogólnodostępne ^k	12438	586	4,7	Generally available pharmacies ^k

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. ^d Dających uprawnienia zawodowe. ^e Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. ^f Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 27 na str. 200. ^g Łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. ^h Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w izbach lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ⁱ Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^k Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 13 na str. 231.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 195. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including students special job-training schools. ^d Leading to professional certification. ^e Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. ^f See general notes to the chapter “Education”, item 27 on page 200. ^g Including data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^h Including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chambers of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ⁱ Including master nurses. ^k See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 13 on page 231.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska		Województwo		SPECIFICATION
	Poland		Voivodship		
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8094	423	5,2		Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	130733,7	7342,5	5,6		Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	844	31	3,7		Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	30609,4	835,4	2,7		Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	463	21	4,5		Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	41030,0	1971,3	4,8		Audience in fixed cinemas in thous.
Baza noclegowa turystyki ^a w tys.: miejsca noclegowe w tys. (stan w dniu 31 VII)	694,0	26,9	3,9		Tourist accommodation establishments ^a in thous.:
korzystający z noclegów	25084,0	929,4	3,7		number of beds (as of 31 VII) tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO <i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>					
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^a w tys. ha	14424,2	1061,3	7,4		Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^a in thous. ha
pod zasiewami ^c	10419,9	925,8	8,9		sown area ^c
grunty ugorowane	475,2	21,8	4,6		fallow land
uprawy trwałe	376,0	7,7	2,0		permanent crops
w tym sady	341,8	6,5	1,9		of which orchards
ogrody przydomowe	33,3	1,4	4,2		kitchen gardens
łąki i pastwiska	3119,8	104,6	3,4		meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:					Sown area (as of June) ^c in thous. ha:
zboża	7485,0	615,5	8,2		cereals
ziemniaki	267,1	13,4	5,0		potatoes
warzywa gruntowe ^d	172,4	21,8	12,7		ground vegetables ^d
Zbiory w tys. t:					Production in thous. t:
zboża	31945,4	2863,0	9,0		cereals
ziemniaki	7424,1	364,5	4,9		potatoes
warzywa gruntowe ^d	4639,0	526,2	11,3		ground vegetables ^d
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża	42,7	46,5	108,9		cereals
ziemniaki	278	272	97,8		potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9197,9	421,2	4,6		Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO <i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące): w milionach złotych	1210038,6	50874,5	4,2		Sold production of industry (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	31443	24332	77,4		per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące): w milionach złotych	165705,7	7444,4	4,5		Sales of construction and assembly production ^e (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4306	3560	82,7		per capita in zł

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robot.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of upto 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^c Excluding permanent crops, and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem	Polska = 100		
	total	Poland = 100		
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII				
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	287649,9	16961,7	5,9	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	88,6	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt:				Registered cars ^a in thous. units:
osobowe	20003,9	1066,5	5,3	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	3340,6	167,6	5,0	lorries and road tractors ^b
Placówki dla usług pocztowych ^c	7540	398	5,3	Postal service offices ^c
Telefoniczne łącza główne ^d :				Fixed main line ^d :
w tysiącach	5401,2	237,5	4,4	in thousands
w tym standardowe łącza główne	4611,6	200,4	4,3	of which standard main line
na 1000 ludności	140,4	113,6	x	per 1000 population
HANDEL — stan w dniu 31 XII				
TRADE — as of 31 XII				
Sklepy	354775	19235	5,4	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	108	109	x	Population per shop
Targowiska stałe	2210	134	6,1	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE				
PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^e				Budgets of gminas^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	84549,0	4425,8	5,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3272	3360	102,7	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	85070,1	4526,7	5,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3292	3437	104,4	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	68259,8	3639,1	5,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5398	4704	87,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	69661,4	3804,2	5,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5509	4917	89,3	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	23782,8	1247,1	5,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	947	102,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23784,3	1253,2	5,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	951	103,4	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	17745,6	843,5	4,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	461	403	87,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18238,3	834,9	4,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	474	399	84,2	per capita in zł

^a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. ^d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. ^b Including vans. ^c Data concern the appointed operator. ^d Data concern operators of the public telecommunication network. ^e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	250776,4	11102,0	4,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	6516	5310	81,5	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	3258955,1	142610,4	4,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	84695	68235	80,6	<i>per capita in zł</i>
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a (stan w dniu 31 XII)	4119671	192078	4,7	<i>Entities of the national economy in the REGON register^a (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	122079	5880	4,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3996274	186173	4,7	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2013				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1656341	73848	4,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	43020	35265	82,0	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1470844	65577	4,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł	107093	96857	90,4	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	1007431	48695	4,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	26166	23253	88,9	<i>per capita in zł</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

U w a g a:

Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000 r. oraz 2005 r. dokonano przy przyjęciu skorygowanej

Note:

Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 as well as 2005 are based on the revised number

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP**

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
				POWIERZ AR
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	17970	17970	17972
				STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:			
2	produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	32,7	30,4	31,6
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	50,7	48,4	47,2
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,0	11,7	12,1
5	w tym do produkcji przemysłowej	4,8	3,8	4,2
	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi:			
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania	73,6	98,2	97,5
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,0	0,1	0,2
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^c	38,4	63,2	69,8
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:			
9	pyłowych	14,2	7,1	4,3
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	75,2	63,5	57,1
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążli- wych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:			
11	pyłowych	97,2	98,6	99,1
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	26,7	26,8	36,6
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chro- niona (stan w dniu 31 XII):			
13	w % powierzchni ogólnej	31,1	32,4	31,8
14	na 1 mieszkańca w m ²	2702	2812	2721
15	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komu- nalnych) ^d na 1 km ² w t	172,3	175,3	126,2
16	Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	252,0	215,6	245,3
	Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:			
17	służące ochronie środowiska	9,9	8,5	4,7
18	służące gospodarce wodnej	1,2	1,1	2,5
				BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC
	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępo- waniach przygotowawczych:			
19	w liczbach bezwzględnych	70194	73551	56164
20	na 10 tys. ludności	339,2	355,7	267,6
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	53,0	60,7	66,3

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu

^a From own intakes. ^b Water withdrawal at intakes before entering the water network. ^c Population connected to wastewater protection⁷, item 7 on page 59. ^e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with punishable acts committed by juveniles.

liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
CHNIA					
EA					
17972	17972	17972	17972	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION					
				Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of: production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry; fishing)	2
33,2	33,8	34,3	34,2		
45,4	44,6	44,7	45,3	exploitation of water-supply network ^b	3
12,3	12,5	12,1	12,4	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
4,5	4,6	4,4	4,5	of which for industrial production	5
				Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:	
97,5	97,7	97,4	97,6	treated in % of requiring treatment	6
0,2	0,2	0,2	0,2	untreated per 1 km ² in dam ³	7
70,2	71,0	70,8	71,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c	8
				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:	
4,1	3,9	3,4	3,8	particulates	9
53,4	57,7	51,9	47,2	gases (excluding carbon dioxide)	10
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,2	99,2	99,3	99,2	particulates	11
42,4	43,8	36,3	33,8	gases (excluding carbon dioxide)	12
				Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):	
31,8	31,8	31,8	31,8	in % of total area	13
2722	2725	2730	2734	per capita in m ²	14
138,0	126,2	256,3	198,7	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) ^d per 1 km ² in t	15
250,1	245,6	245,9	261,0	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg	16
				Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:	
4,5	4,8	4,1	6,0	in environmental protection	17
1,3	1,3	1,2	1,4	in water management	18
PUBLICZNE SAFETY					
				Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:	
59130	60745	53460	41571	in absolute numbers	19
281,8	289,6	255,3	198,8	per 10 thous. population	20
70,2	69,4	68,2	67,9	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %	21

szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów. *d* Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 59. *e* Dane na zmianę katalogu odpadów. *f* Do 2012 r. — łącznie z prokuraturą; w 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

treatment plants — estimated data, total population — based on balances. *d* See general notes to the chapter “Environmental data for previous years due to a change in the catalogue of waste. *f* Until 2012 — including prosecutor’s office; in 2014 excluding

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
				LUD POPU
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	2067817	2068253	2098711
2	miasta	1290395	1272615	1271357
3	wieś	777422	795638	827354
4	w tym kobiety	1068703	1069577	1081496
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	107	107	106
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	115	115	117
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):			
7	przedprodukcyjnym	521337	441718	406742
8	produkcyjnym	1260688	1329325	1356942
9	poprodukcyjnym	285792	297210	335027
10	Małżeństwa na 1000 ludności	5,76	5,63	5,93
11	Rozwody na 1000 ludności	1,19	2,07	1,91
12	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,39	9,88	10,77
13	Zgony ^b na 1000 ludności	9,53	9,38	9,75
14	Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,86	0,51	1,02
15	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,69	6,65	5,80
16	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	-1,00	-0,80
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:			
17	mężczyźni	69,63	70,59	71,37
18	kobiety	77,51	79,10	79,80
				RYNEK LABOUR
	Pracujący ^{cd} (stan w dniu 31 XII):			
19	w tysiącach	762,7	647,9	680,2
20	w tym kobiety	355,6	297,2	311,9
21	na 1000 ludności	368,9	313,3	324,1
22	w sektorze prywatnym w %	74,1	74,4	76,5
	według rodzajów działalności w %:			
23	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	x	18,2	15,8
24	przemysł i budownictwo	x	29,3	30,0
25	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^d ; informacja i komunikacja	x	23,5	23,8
26	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^d oraz pozostałe usługi ^e	x	29,0	30,4

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 2 na str. 93. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju wanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2005 r. — Narodowego Spisu e Pod pojęciem "pozostałe usługi" należy rozumieć następujące sekcje PKD: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Admin- „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działal-

^a See general notes to the chapter “Population”, item 2 on page 93. ^b Including infant deaths. ^c By actual workplace and kind of in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005 — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
NOŚĆ ^a					
LATION ^a					
2098370	2096404	2092564	2089992	Population (as of 31 XII)	1
1267284	1262091	1256282	1250502	urban areas	2
831086	834313	836282	839490	rural areas	3
1081277	1080243	1078339	1077114	of which females	4
106	106	106	106	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
117	117	116	116	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):					
399592	393346	387933	383177	pre-working	7
1351459	1343978	1333169	1321955	working	8
347319	359080	371462	384860	post-working	9
5,39	5,34	4,69	4,92	Marriages per 1000 population	10
1,92	1,87	2,01	2,06	Divorces per 1000 population	11
10,00	9,90	9,48	9,58	Live births per 1000 population	12
9,37	9,74	9,78	9,58	Deaths ^b per 1000 population	13
0,62	0,16	-0,30	0,00	Natural increase per 1000 population	14
6,01	4,82	4,43	4,64	Infant deaths per 1000 live births	15
-0,79	-0,96	-1,26	-1,36	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	16
Life expectancy at the moment of birth:					
72,17	72,75	72,91	73,35	males	17
80,14	80,31	80,47	81,05	females	18
PRACY					
MARKET					
Employed persons ^{cd} (as of 31 XII):					
683,5	675,4	677,0	694,9	in thousands	19
312,5	314,7	318,4	325,6	of which women	20
325,8	322,2	323,5	332,5	per 1000 population	21
77,0	77,1	77,4	78,0	in private sector in %	22
by kind of activities in %:					
15,7	15,9	15,8	15,5	agriculture, forestry and fishing	23
30,2	29,6	28,8	28,9	industry and construction	24
23,5	23,4	23,3	23,7	trade; repair of motor vehicles ^d , transportation and storage, accommodation and catering ^d , information and communication	25
30,6	31,1	32,1	31,9	financial and insurance activities, real estate activities and other serviced ^e	26

działalności (od 2004 r.). *d* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszaczo-Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. nistrowanie i działalność wspierająca^{an}, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”; ność usługowa”.

activity (since 2004). *d* Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010. *e* The term “other services” refers to the NACE Rev. 2 sections: “Professional, security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
RYNEK LABOUR				
	Przeciętne zatrudnienie:			
	w przemyśle:			
1	w tysiącach	137,7	137,9
2	na 1000 ludności	x	66,6	65,7
	w budownictwie:			
3	w tysiącach	24,4	33,5
4	na 1000 ludności	x	11,8	15,9
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	181,2	188,0	139,4
6	2000 = 100	100,0	103,7	76,9
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):			
7	kobiety	56,5	55,2	54,3
8	w wieku do 25 lat	30,4	23,3	22,4
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	45,7	50,8	30,1
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	495	180	129
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	19,2	22,3	17,0
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.				
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	1668,92	2046,09	2759,68
13	2000 = 100	100,0	122,6	165,4
14	w tym: w przemyśle	2030,57	2750,35
15	w budownictwie	1733,84	2356,44
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	476,3	464,5	467,7
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	366,4	366,1	383,8
18	rolników indywidualnych	109,9	98,5	83,9
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:			
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	777,82	1036,09	1461,65
20	rolników indywidualnych ^b	596,35	749,31	948,95
INFRASTRUKTURA MUNICIPAL				
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:			
21	wodociągowej	18203,8	19903,1	21782,0
22	kanalizacyjnej ^c	2830,1	4782,4	6365,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:			
	wody z wodociągów:			
23	w hektometrach sześciennych	76,9	68,7	68,4
24	na 1 mieszkańca w m ³	37,2	33,2	32,6
	energii elektrycznej w miastach ^d :			
25	w gigawatogodzinach	757,3	809,5	878,1
26	na 1 mieszkańca w kWh	585,6	635,1	689,5

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych w Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wypłatami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^c Łącznie z kolektorami. ^d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — of the Agricultural Census 2010. ^b Including payments from non-agricultural social ^d In 2000 excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)					
MARKET (cont.)					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
137,4	134,4	131,2	133,2	<i>in thousands</i>	1
65,5	64,1	62,7	63,7	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
34,0	32,6	29,7	28,7	<i>in thousands</i>	3
16,2	15,5	14,2	13,7	<i>per 1000 population</i>	4
139,6	148,8	150,1	127,1	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
77,0	82,1	82,8	70,1	<i>2000 = 100</i>	6
				<i>In % registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
56,0	54,1	53,9	55,1	<i>women</i>	7
21,8	20,6	19,4	17,4	<i>aged up to 25 years</i>	8
36,9	37,4	39,9	42,2	<i>out of work for longer than 1 year</i>	9
138	113	88	43	<i>Registered unemployment persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
17,0	18,1	18,2	15,5	<i>Registered unemployment rate^a (as of 31 XII) in %</i>	11
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
SOCIAL SECURITY BENEFITS					
2906,32	3032,09	3163,57	3273,13	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
174,1	181,7	189,6	196,1	<i>2000 = 100</i>	13
2895,52	3034,88	3172,34	3296,55	<i>of which: in industry</i>	14
2464,85	2556,41	2664,35	2769,33	<i>in construction</i>	15
464,9	462,4	459,0	455,8	<i>Average number of retirees and pensioners in thous.</i>	16
				<i>receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution</i>	17
383,3	382,7	381,1	379,6	<i>farmers</i>	18
81,6	79,7	77,9	76,1	<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	
1534,96	1622,92	1709,33	1767,97	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	19
981,70	1050,29	1125,86	1150,77	<i>farmers^b</i>	20
KOMUNALNA. MIESZKANIA					
INFRASTRUCTURE. DWELLINGS					
				<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
22133,2	22551,3	22725,1	22985,7	<i>water supply</i>	21
6959,4	7006,9	7384,2	7648,0	<i>sewerage^c</i>	22
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water supply systems:</i>	
67,3	67,0	67,1	69,4	<i>in cubic hectometre</i>	23
32,1	32,0	32,0	33,2	<i>per capita in m³</i>	24
				<i>electricity in urban areas^d:</i>	
859,1	832,6	826,1	825,3	<i>in gigawatt hour</i>	25
676,8	658,1	656,2	658,5	<i>per capita in kWh</i>	26

przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2005 r. — Narodowego Spisu Powszechnego z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

estimated using the results: in 2000 — of the Agricultural Census 1996, in 2005 — of the Population and Housing Census 2002 security system in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
INFRASTRUKTURA				
MUNICIPAL				
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. – zamieszkane stan; w dniu 31 XII):			
	mieszkania:			
1	w tysiącach	632,5	670,2	703,8
2	na 1000 ludności	305,9	324,0	335,4
3	izby na 1000 ludności	1068,0	1179,1	1255,2
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :			
4	na 1000 ludności	18140,0	21256,2	22950,9
5	przeciętna 1 mieszkania	59,3	65,6	68,4
	Mieszkania oddane do użytkowania:			
	mieszkania:			
6	w tysiącach	3,8	4,5	5,8
7	na 1000 ludności	1,8	2,2	2,8
8	izby na 1000 ludności	7,1	10,0	12,4
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :			
9	na 1000 ludności	151,6	229,3	285,1
10	przeciętna 1 mieszkania	82,9	105,7	103,0
EDUKACJA^b				
EDUCA				
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:			
11	podstawowych ^d	181,4	149,4	122,9
12	gimnazjach	66,5	90,9	72,2
13	zasadniczych zawodowych ^e	39,0	16,3	16,9
14	liceach ogólnokształcących ^f	48,1	38,2	29,9
15	liceach profilowanych	x	8,0	1,8
16	technikach ^f	45,9	31,4	32,5
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,0	1,0	0,7
18	policealnych	11,3	19,4	17,1
	Absolwenci szkół ^c w tys.:			
19	podstawowych	31,3 ^h	27,4	21,4
20	gimnazjów	x	29,7	23,3
21	zasadniczych zawodowych ^e	12,3	5,1	5,6
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	10,3	12,3	9,9
23	liceów profilowanych	x	2,8	0,7
24	techników ⁱ	9,0	6,9	7,4
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,1	0,1	0,1
26	policealnych	4,3	6,9	4,9
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{ik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	15,3	13,2	11,3

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem roku szkolnego 2004/05 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^d W latach szkolnych 2004/05 do 2013/14 łącznie absolwentów klasy VIII i VI. ^e Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i przysposabiającymi do pracy.

^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw}

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)					
				Dwellings stocks ^a (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):	
				dwellings:	
709,7	715,3	721,2	726,6	in thousands	1
338,2	341,2	344,6	347,7	per 1000 population	2
1267,2	1280,1	1294,8	1307,6	rooms per 1000 population	3
				useful floor area of dwellings in m ² :	
23226,7	23517,3	23844,3	24131,7	per 1000 population	4
68,7	68,9	69,2	69,4	average per dwelling	5
				Dwellings completed:	
				dwellings:	
6,4	6,4	6,7	6,2	in thousands	6
3,1	3,0	3,2	3,0	per 1000 population	7
13,1	13,6	14,1	13,0	rooms per 1000 population	8
				useful floor area of dwellings in m ² :	
303,7	315,6	328,4	299,3	per 1000 population	9
99,2	104,1	103,1	100,2	average per dwelling	10
I WYCHOWANIE TION ^b					
				Pupils and students in schools ^c (as of beginning of the school year) in thous.:	
121,6	120,7	119,7	127,1	primary ^d	11
68,8	65,5	62,9	60,9	lower secondary	12
16,1	15,0	13,9	14,1	basic vocational ^e	13
28,6	27,8	26,9	26,3	general secondary ^f	14
1,4	0,8	0,4	–	specialized secondary	15
31,7	31,0	30,2	29,4	technical secondary ^f	16
0,7	0,7	0,7	0,7	general art ^g	17
19,3	18,7	16,0	15,5	post-secondary	18
				Graduates in schools ^c in thous.:	
20,3	19,9	19,6	.	primary	19
22,3	21,4	20,3	.	lower secondary	20
5,4	5,0	3,2	.	basic vocational ^e	21
9,5	9,3	8,7	.	general secondary ⁱ	22
0,5	0,4	0,3	.	specialized secondary	23
7,0	7,3	6,8	.	technical secondary ⁱ	24
0,1	0,1	0,1	.	general art ^g	25
4,9	5,8	4,7	.	post-secondary	26
				Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^h (excluding schools or adults) per 1000 population	27
10,7	10,5	9,1	.		

jątkiem szkół policealnych. *d* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *e* Od roku z uzupełniającymi odpowiednio liceami ogólnokształcącymi i technikami. *g* Dające uprawnienia zawodowe. *h* Dane obejmują technikami od roku szkolnego 2006/07. *k* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami profilowanymi i szkołami specjalnymi

except post-secondary schools. *d* Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. *e* Since 2004/05 general secondary and technical secondary respectively. *g* Leading to professional certification. *h* Data include graduates of 8th since 2006/07 school year respectively. *k* Since 2004/05 school year including specialized secondary schools as well as special

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
EDUKACJA^a				
EDUCA				
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	69,3	88,8	84,2
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	14,1	19,5	23,1
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	17,8	21,2	20,0
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	4,8	6,7	5,2
5	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	34,0	31,1	37,2
6	dzieci ^d w tys.: w przedszkolach	35,3	30,6	37,3
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	10,9	10,8	12,9
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	353	363	435
OCHRONA ZDROWIA^f				
HEALTH CARE^f				
9	Pracownicy medyczni ^g (stan w dniu 31 XII): lekarze	3676	3617	4118
10	lekarze dentyści	574	595	629
11	pielęgniarki ^h	9514	9274	9704
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ⁱ (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	45,2	43,6	43,0
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1549	1610	1682
14	Przychodnie ^k (stan w dniu 31 XII)	454	560	671
15	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	464	541	527
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	4457	3823	3982
17	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca: lekarskie	5,7	6,9	6,8
18	stomatologiczne	0,6	0,6	0,7
19	Dzieci w żłobkach ^l i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku ^m do 3 lat	15,3	14,1	19,2
KULTURA.				
CULTURE.				
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	481	464	443
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3719	3747	3626
22	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	176	175	145
23	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	3523	3325	2654
24	na 1 czytelnika	20,0	19,0	18,4
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,3	2,3	2,3
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ⁿ na 1000 ludności	364	287	316
27	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	23	26	29
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	439	332	380

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami cudzoziemców. ^c W 2000 r. — z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 11 na str. 197. ^d Przedszkolnymi; od 2007 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych). ^e Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^f Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Ochrona zdrowia i działalność prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^g See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 195. ^b Including branch sections, basic organizational units of Internal Affairs; excluding foreigners. ^c In 2000 — the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 11 on page 197. ^d excluding pre-primary education in the units performing health care activities (unit the 2011 defined as health care institution), and the Ministry of Interior. ^e Since 2005 working directly with a patient; since 2006 including persons for whom the primary workplace incubators for newborns. ^f See general notes to the chapter “Health care and social welfare” item 3 on page 229. ^l Including nursery

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
I WYCHOWANIE (dok.)					
<i>TION^a (cont.)</i>					
81,5	76,2	68,7	64,3	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
23,3	21,5	19,8	.	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
20,4	20,0	17,1	14,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
5,0	4,6	3,9	.	Graduates of schools for adults in thous.	4
39,6	42,8	46,3	47,9	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
39,4	42,0	44,9	44,1	children ^d in thous.:	6
17,2	16,8	18,7	15,9	in nursery schools	7
435	447	473	539 ^e	in pre-primary sections in primary schools	8
				Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6	8
I POMOC SPOŁECZNA					
SOCIAL WELFARE					
4117	4475	4499	4641	Medical personnel ^g (as of 31 XII):	9
663	684	690	703	doctors	10
9628	10907	10739	10645	dentists	11
				nurses ^h	12
43,0	45,3	46,1	47,3	Beds in general hospitals ⁱ (as of 31 XII) per 10 thous. population	13
1673	1810	1857	1877	In-patients in general hospitals per 10 thous. population	14
751	755	758	775	Out-patients departments ^k (as of 31 XII)	15
584	583	580	586	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	16
3593	3596	3608	3567	Population (as of 31 XII) per 1 generally available pharmacy	17
				Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	18
7,0	7,2	7,2	7,3	medical	19
0,7	0,8	0,7	0,8	dental	20
23,1	30,3	35,5	42,6	Children in nurseries ^l and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^m	21
TURYSTYKA					
TOURISM					
441	438	425	423	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	22
3600	3567	3512	3513	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population	23
143	139	136	132	in vol.	24
2660	2675	2652	2609	Public library borrowers per 1000 population	25
18,6	19,3	19,5	19,8	per 1000 population	26
				per borrower	27
2,3	2,3	2,3	2,3	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	28
315	307	303	325	Audience in theatres and music institutions ⁿ per 1000 population	29
28	27	29	31	Museums with branches (as of 31 XII)	30
411	382	393	400	Museum and exhibition visitors per 1000 population	31

organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez *d* Od 2008 r. łącznie z — nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek — zespołami wychowania przedszkolnego i punktami jako zakłady opieki zdrowotnej). *e* Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 27 na str. 200. *f* Od 2012 r. łącznie z danymi których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarska. *h* łącznie z magistrami pielęgniarstwa. *i* Bez miejsc dziennych i pomoc społeczna^a ust. 3 na str. 229. *l* łącznie z oddziałami żłobkowymi. *m* Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. *n* Dane dotyczą

in another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry *d* Since 2008 including, entities excluding in division according to type, pre-primary education groups and pre-primary points; since 2007 *e* See general notes to the chapter “Education”, item 27 on page 200. *f* Since 2012 including data of Ministry of National Defence is a medical and nurse practice. *h* Including master nurses. *i* Excluding day places in hospital wards; since 2008 including beds and wards. *m* Until 2010 excluding children's clubs. *n* Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
KULTURA. CULTURE.				
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	28	20	17
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,3	4,7	5,7
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	361	486	839
4	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: radiowi	259	256	197
5	telewizyjni	254	247	191
6	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	386	338	316
7	w tym hotele	49	73	92
8	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	144,8	127,3	118,4
9	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	278,7	320,4	378,3
ROLNICTWO ^b AGRICULTURE ^b				
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	1134,2	1045,9	1078,8
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	99,2
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha	962,3	909,5	898,5
w tym w %:				
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	71,1	67,4	62,6
14	w tym: pszenica	22,5	19,8	21,2
15	żyto	14,8	8,8	7,0
16	ziemniaki	5,5	3,0	2,1
17	buraki cukrowe	6,0	5,4	4,3
Zbiory w tys. t:				
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1695,2	1941,8	2063,5
19	w tym: pszenica	673,1	714,7	853,2
20	żyto	270,7	190,3	156,0
21	ziemniaki ^f	1065,4	465,6	430,9
22	buraki cukrowe	2368,6	1820,2	1837,9
Plony z 1 ha w dt:				
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	24,8	31,7	36,7
24	w tym: pszenica	31,1	39,7	44,8
25	żyto	19,0	23,6	24,9
26	ziemniaki ^f	202	170	232
27	buraki cukrowe	411	373	479
Zwierzęta gospodarskie ^d (stan w czerwcu):				
bydło:				
28	w tysiącach sztuk	423,4	408,6	465,5
29	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	37,3	39,1	43,2
trzoda chlewna (w latach 2000, 2005 oraz 2011-2013 – stan w końcu lipca):				
30	w tysiącach sztuk	2037,6	2151,2	1789,5
31	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	179,6	205,7	165,9
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :				
32	żywna rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^g w kg	267,9	302,2	299,6
33	mleka krowiego w l	594,2	716,9	805,1

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. ^d W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^e Od 2010 r. bez ^g Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze

^a Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data are presented according to the official residence of land user. of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. ^d In 2010 data of the Agricultural Census. ^e Since 2010 gardens. ^g Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)					
TOURISM (cont.)					
17	18	20	21	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
6,2	7,0	7,2	7,2	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
850	836	857	943	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:					
195	196	197	197	radio	4
189	189	190	190	television	5
325	333	331	331	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	6
92	94	95	106	of which hotels	7
118,4	126,6	125,7	128,7	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
397,5	401,4	413,9	444,5	Tourists accommodated per 1000 population	9
I LEŚNICTWO					
AND FORESTRY					
1051,7	1010,3	1052,3	1066,6	Agricultural land (as of June) ^{cd} in thous. ha	10
98,5	99,0	99,5	99,5	of which in good agricultural condition in %	11
898,1	857,8	903,9	925,8	Sown area (as of June) ^{de} in thous. ha	12
of which in %:					
63,3	62,8	58,5	55,8	basic cereals (including cereal mixed)	13
21,7	17,1	21,9	23,7	of which: wheat	14
7,1	6,4	8,8	5,8	rye	15
2,1	2,4	2,0	1,4	potatoes	16
4,2	4,7	4,1	4,0	sugar beets	17
Crop production in thous. t:					
2030,9	1950,8	2154,9	2309,7	basic cereals (including cereal mixed)	18
845,7	603,8	964,2	1151,0	of which: wheat	19
156,2	156,7	238,6	174,3	rye	20
452,0	500,7	426,5	364,5	potatoes ^f	21
2111,6	2430,4	2246,4	2317,8	sugar beets	22
Yields per 1 ha in dt:					
35,7	36,2	40,7	44,7	basic cereals (including cereal mixed)	23
43,4	41,3	48,6	52,4	of which: wheat	24
24,6	28,4	30,1	32,5	rye	25
235	243	235	272	potatoes ^f	26
561	601	605	619	sugar beets	27
Livestock ^d (as of June):					
cattle:					
460,6	463,7	489,6	503,8	in thousands heads	28
43,8	45,9	46,5	47,2	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	29
pigs (in year 2000, 2005 and 2011-2013 – as of the end of July):					
1605,7	1398,4	1249,0	1320,9	in thousands heads	30
152,7	138,4	118,7	123,8	per 100 ha of agricultural land ^c in heads	31
Production per 1 ha of agricultural land ^c :					
of animals for slaughter in terms of meat (including fats					
289,7	321,0	321,2	360,2	and pluck) ^g in kg	32
825,9	835,5	828,3	844,5	of cows' milk in l	33

^c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^f Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych, poubojowej ciepłej.

^c Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). ^f Since 2010 excluding kitchen

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
ROLNICTWO^a				
AGRICULTURE^a				
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b :			
1	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	535	728	739
2	ziemniaki w kg	129	108	112
3	buraki cukrowe w kg	2088	1740	1600
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	162	234	247
5	mleko krowie w l	430	585	617
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bde} w kg:			
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	109,1	132,3	155,7
7	wapniowych	94,9	89,3	48,2
8	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{be} w szt.	7,4	8,2	8,2
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	413,2	425,7	429,6
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):			
10	w tysiącach hektarów	403,2	415,7	419,6
11	na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	22,4	23,1	23,3
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	295,6	342,5	381,1
PRZE				
INDU				
	Produkcja sprzedana przemysłu:			
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	30859,4	44788,4
15	rok poprzedni = 100 (ceny stałe ^f)	x	x	119,2
16	2005 = 100 (ceny stałe ^f)	x	x	141,4
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	x	224111	326337
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	x	14924	21341
BUDOW				
CONS				
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):			
19	w milionach złotych	3600,5	6146,8
20	na 1 mieszkańca w zł	x	1741	2929
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ				
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS				
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^h :			
21	w kilometrach	1412	1272	1259
22	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,9	7,1	7,0
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):			
23	w kilometrach	13767	14109	15639
24	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	76,6	78,5	87,0
	Samochody osobowe zarejestrowane ⁱ :			
25	w tysiącach sztuk	529,2	595,9	925,8
26	na 1000 ludności	255,9	288,1	441,1

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących mięsa: wołowego, cielęcego wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej cieplej. ^d W roku gospodarczym. ^e budowlane — według miejsca wykonywania robót. ^h Dane dotyczą sieci Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych

^a Data by official residence of land user. ^b Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. ^d In farming year. ^e In 2010 data of the Agricultural Census. ^h rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
I LEŚNICTWO (dok.)					
AND FORESTRY (cont.)					
				<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^b:</i>	
690	814	758	894	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	1
128	182	153	159	<i>potatoes in kg</i>	2
2049	2276	2252	2077	<i>sugar beets in kg</i>	3
245	262	310	340	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in kg</i>	4
665	723	698	734	<i>cows' milk in l</i>	5
				<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{bde} in kg:</i>	
169,2	169,1	174,3	166,2	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	6
60,6	48,3	55,0	63,1	<i>lime</i>	7
.	.	8,5	.	<i>Agricultural tractors (as of June; in 2000 – as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land^{bde} in units</i>	8
430,1	430,8	431,0	431,1	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	9
				<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	
420,2	420,9	421,1	421,2	<i>in thousands hectares</i>	10
0,2	0,2	0,2	0,2	<i>per capita in ha</i>	11
23,4	23,4	23,4	23,4	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	12
360,8	400,2	386,5	405,8	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	13
MYŚL					
STRY					
				<i>Sold production of industry:</i>	
49566,3	49831,6	49935,4	50874,5	<i>in million zlotys (current prices)</i>	14
102,8	99,5	104,4	105,5	<i>previous year = 100 (constant prices^f)</i>	15
145,4	144,7	151,1	159,4	<i>2005 = 100 (constant prices^f)</i>	16
362523	371908	381915	383215	<i>per employee in zł (current prices)</i>	17
23624	23754	23846	24332	<i>per capita in zł (current prices)</i>	18
NICTWO					
TRUCTION					
				<i>Sales of construction and assembly production^g (current prices):</i>	
8902,3	7810,9	6900,9	7444,4	<i>in million zlotys</i>	19
4243	3723	3295	3560	<i>per capita in zł</i>	20
— stan w dniu 31 XII					
— as of 31 XII					
				<i>Railway lines operated – standard gauge^h:</i>	
1258	1276	1195	1196	<i>in kilometres</i>	21
7,0	7,1	6,6	6,7	<i>per 100 km² of total area in km</i>	22
				<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
16104	16489	16701	16962	<i>in kilometres</i>	23
89,6	91,7	92,9	94,4	<i>per 100 km² of total area in km</i>	24
				<i>Registered passenger carsⁱ:</i>	
968,2	1001,1	1035,8	1066,5	<i>in thousand units</i>	25
461,4	477,6	495,0	510,3	<i>per 1000 population</i>	26

działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytkowników rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. *c* Dotyczy *e* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *f* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, na str 24. *g* Zrealizowanej przez podmioty przedsiębiorstw, będących zarządcami infrastruktury kolejowej. *i* Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. *c* Concerns meat. *e* See general notes to Yearbook, item 10, on page 24. *g* Realized by construction units — by place of performing works. *h* Data concern *i* Since 2010 including cars having temporary permissions given at the end of the year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNICATIONS				
	Placówki dla usług pocztowych ^a :			
1	w liczbach bezwzględnych	471	463	466
2	na 100 tys. ludności	22,8	22,4	22,2
	Telefoniczne łącza główne ^b :			
3	w tysiącach	593,2	587,1	379,5
4	na 1000 ludności	286,9	283,8	180,8
HAN TRA				
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):			
5	w milionach złotych	15520,4	15661,2	19797,0
6	na 1 mieszkańca w zł	7501	7574	9433
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	26,0 ^c	20,1	18,1
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	80 ^c	103	116
FINANSE PUBLIC				
	Budżety gmin ^d			
	Dochody:			
9	w milionach złotych	1479,1	2346,6	3670,1
10	na 1 mieszkańca w zł	1176	1844	2798
	Wydatki:			
11	w milionach złotych	1553,5	2327,5	4035,3
12	na 1 mieszkańca w zł	1236	1829	3076
	Budżety miast na prawach powiatu			
	Dochody:			
13	w milionach złotych	1418,8	1915,6	2778,6
14	na 1 mieszkańca w zł	1748	2409	3530
	Wydatki:			
15	w milionach złotych	1571,2	1972,8	3068,9
16	na 1 mieszkańca w zł	1936	2481	3899
	Budżety powiatów			
	Dochody:			
17	w milionach złotych	582,2	682,6	1149,3
18	na 1 mieszkańca w zł	463	536	876
	Wydatki:			
19	w milionach złotych	580,6	676,7	1222,4
	na 1 mieszkańca w zł	462	532	932
	Budżet województwa			
	Dochody:			
20	w milionach złotych	180,7	324,5	821,6
21	na 1 mieszkańca w zł	87	157	391
	Wydatki:			
22	w milionach złotych	192,6	370,2	850,8
23	na 1 mieszkańca w zł	93	179	405

^a Dane dotyczą operatora wyznaczonego; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą ^d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern appointed operator; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
— stan w dniu 31 XII (dok.)					
— as of 31 XII (cont.)					
				<i>Postal service offices ^a:</i>	
448	449	414	398	<i>in absolute numbers</i>	1
21,3	21,4	19,8	19,0	<i>per 100 thous. population</i>	2
				<i>Fixed main line ^b:</i>	
324,7	281,1	257,3	237,5	<i>in thousands</i>	3
154,8	134,1	123,0	113,6	<i>per 1000 population</i>	4
DEL					
DE					
				<i>Retail sales (current prices):</i>	
22916,7	22738,8	22793,1	22675,3	<i>in million zlotys</i>	5
10922	10839	10884	10845	<i>per capita in zl</i>	6
18,4	19,0	19,0	19,2	<i>Shops (as of 31 XII) in thous.</i>	7
114	110	110	109	<i>Population (as of 31 XII) per 1 shop</i>	8
PUBLICZNE					
FINANCE					
				Budgets of gminas ^d	
				<i>Revenue:</i>	
3822,1	4037,7	4148,2	4425,8	<i>in million zlotys</i>	9
2908	3067	3150	3360	<i>per capita in zl</i>	10
				<i>Expenditure:</i>	
4015,3	4030,5	4133,1	4526,7	<i>in million zlotys</i>	11
3055	3062	3139	3437	<i>per capita in zl</i>	12
				Budgets of cities with powiat status	
				<i>Revenue:</i>	
2985,0	3281,6	3497,5	3639,1	<i>in million zlotys</i>	13
3807	4200	4500	4704	<i>per capita in zl</i>	14
				<i>Expenditure:</i>	
3405,1	3633,4	3626,8	3804,2	<i>in million zlotys</i>	15
4343	4650	4667	4917	<i>per capita in zl</i>	16
				Budgets of powiats	
				<i>Revenue:</i>	
1185,3	1150,5	1203,9	1247,1	<i>in million zlotys</i>	17
902	874	914	947	<i>per capita in zl</i>	18
				<i>Expenditure:</i>	
1199,2	1123,2	1198,5	1253,2	<i>in million zlotys</i>	19
913	853	910	951	<i>per capita in zl</i>	
				Budget of voivodship	
				<i>Revenue:</i>	
736,6	759,8	755,8	843,5	<i>in million zlotys</i>	20
351	362	361	403	<i>per capita in zl</i>	21
				<i>Expenditure:</i>	
775,0	766,1	742,3	834,9	<i>in million zlotys</i>	22
369	365	354	399	<i>per capita in zl</i>	23

operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. c Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów.

telecommunication network. c Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. d Excluding revenue and

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010
INWESTYCJE INVESTMENTS				
	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):			
1	w milionach złotych	4800,8	5420,8	10627,1
2	na 1 mieszkańca w zł	2320	2622	5064
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):			
3	w milionach złotych	62479,5	77411,9	108800,7
4	na 1 mieszkańca w zł	30215	37429	51842
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
5	Ogółem: w tysiącach	168,7	187,2	186,0
6	na 10 tys. ludności	816	905	886
	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:			
7	w tysiącach	31,5	37,6	43,1
8	1999 = 100	110,0	131,3	150,3
	w tym:			
9	spółdzielnie	1,1	1,0	1,0
10	spółki handlowe	6,5	9,3	11,4
11	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,2	1,4	1,7
12	spółki cywilne	13,9	12,7	12,8
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:			
13	w tysiącach	137,2	149,6	142,9
14	1999 = 100	106,0	115,7	110,5
15	na 10 tys. ludności	663	723	681
RACHUNKI REGIONAL				
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):			
16	w milionach złotych.....	.	.	65305
17	na 1 mieszkańca w zł	31116
18	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — rok poprzedni = 100
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):			
19	w milionach złotych	57558
20	na 1 mieszkańca w zł	27425
	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:			
21	w milionach złotych	44858
22	na 1 mieszkańca w zł	21374
23	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — rok poprzedni = 100

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Bez osób prowadzących
a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of the Act of Accounting. b Excluding persons tending private

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
ŚRODKI TRWAŁE ^a					
FIXED ASSETS ^a					
				<i>Investment outlays (current prices):</i>	
11313,1	9567,4	9285,9	11102,0	<i>in million zlotys</i>	1
5392	4561	4434	5310	<i>per capita in zł</i>	2
				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
120926,9	126657,5	135753,4	142610,4	<i>in million zlotys</i>	3
57629	60417	64874	68235	<i>per capita in zł</i>	4
W REJESTRZE REGON ^b — stan w dniu 31 XII					
IN THE REGON REGISTER ^b — as of 31 XII					
184,4	188,0	191,3	192,1	<i>Total: in thousands</i>	5
879	897	914	919	<i>per 10 thous. population</i>	6
				<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
44,2	46,6	48,1	49,9	<i>in thousands</i>	7
154,2	162,1	167,7	173,3	<i>1999 = 100</i>	8
				<i>of which:</i>	
1,0	1,0	1,0	1,0	<i>co-operatives</i>	9
11,9	12,7	13,5	14,3	<i>commercial companies</i>	10
1,7	1,8	1,8	1,8	<i>of which with foreign capital participation</i>	11
13,0	13,2	13,3	13,3	<i>civil law partnerships</i>	12
				<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
140,2	141,4	143,2	142,2	<i>in thousands</i>	13
108,4	109,3	110,7	109,9	<i>1999 = 100</i>	14
668	674	684	680	<i>per 10 thous. population</i>	15
REGIONALNE ACCOUNTS					
				<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
69708	72057	73848	.	<i>in million zlotys</i>	16
33224	34349	35265	.	<i>per capita in zł</i>	17
				<i>Gross domestic product (constant prices) — previous year = 100</i>	
103,7	100,6	101,3	.		18
				<i>Gross value added (current prices):</i>	
61345	63918	65577	.	<i>in million zlotys</i>	19
29238	30469	31315	.	<i>per capita in zł</i>	20
				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	
46719	48337	48695	.	<i>in million zlotys</i>	21
22267	23042	23253	.	<i>per capita in zł</i>	22
				<i>Gross real disposable income in the households sector — previous year = 100</i>	
99,5	99,8	99,6	.		23

gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

farms in agricultural.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE
GEOGRAPHIC LOCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				Extreme points of the voivodship border:
na północ (szerokość geograficzna północna)	Śliwice	53°46'51"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Chodecz	52°19'51"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Więcbork	17°14'50"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Górzno	19°45'43"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość: z południa na północ	x	1°27'00"	161,7	<i>Extent: from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°30'48"	167,5	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	17972	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	1002	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
pomorskim	239	23,9	pomorskie
warmińsko-mazurskim	128	12,8	warmińsko-mazurskie
mazowieckim	205	20,5	mazowieckie
łódzkim	31	3,0	łódzkie
wielkopolskim	399	39,8	wielkopolskie

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt — Czarne Góry	Kamień Krajeński	189	<i>Highest point — Czarne Góry</i>
Najniżej położony punkt — średni poziom Wisły w Nowem	Nowe	13	<i>Lowest point — average level of Wisła in Nowe</i>
Najwyżej położona miejscowość — Dąbrówka	Kamień Krajeński	188	<i>Highest locality — Dąbrówka</i>
Najniżej położona miejscowość — Rozgarty	Grudziądz	26	<i>Lowest locality — Rozgarty</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS AND FALLS

ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE <i>RESERVOIRS AND FALLS</i>	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Całkowita pojemność przy maksymalnym piętrzeniu w hm ³ <i>Total capacity at maximum accumulation in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymal- nym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Maksymalna wysokość piętrzenia lub spad w m <i>Maximum height of accu- mulation or fall in m</i>
Włocławek ^a	Wisła	1970	453,6	75,0	12,7
Koronowo	Brda	1960	80,6	15,6	22,0
Pakość	Noteć Zachodnia	1974	42,6	13,0	4,8
Żur	Wda	1929	16,0	3,0	15,5
Gródek	Wda	1923	5,5	1,0	11,0
Smukała	Brda	1951	2,2	0,9	8,0
Tryszczyn	Brda	1960	2,2	0,9	7,2

^a Stopień wodny.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Flow reservoir.

Source: data Ministry of the Environment and Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 5. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2014	maksimum maximum	minimum minimum	
		1971–2014						
Toruń	69	8,1	8,5	8,7	9,8	37,9	-32,0	69,9

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 6. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm			Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a	
		1971–2000	1991–2000	2001–2010				
		średnie ^b average ^b			2014			
Toruń	69	528	526	583	452	2,3	1939	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF KUJAWSKO-POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2014

As of 31 XII

Granica województwa ——— Border of voivodship

Granica powiatu ——— Border of powiat

Granica gminy ——— Border of gmina

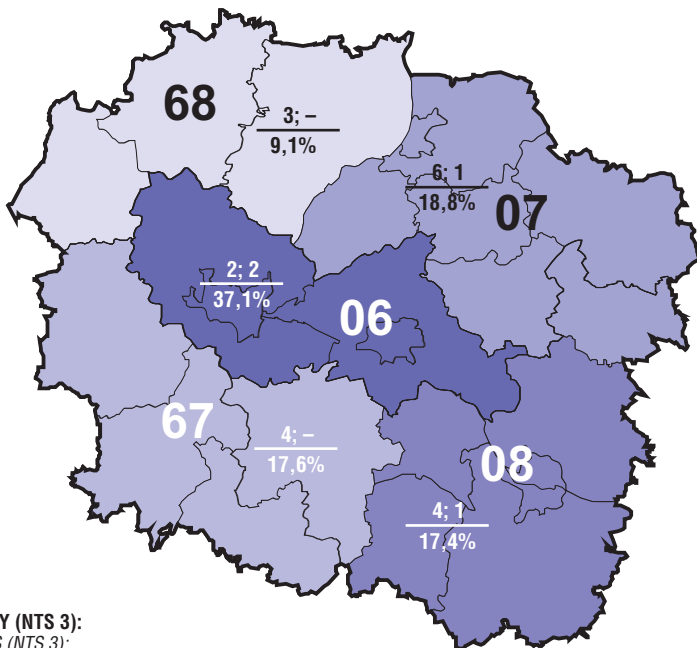
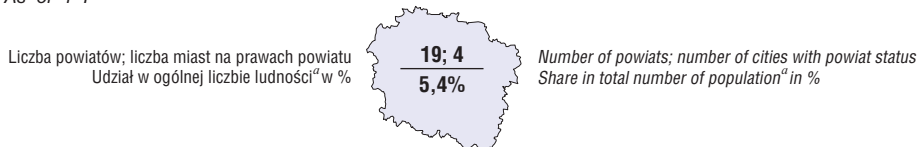
Miasto na prawach powiatu City with powiat status

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS) W 2015 R.

Stan w dniu 1 I

DIVISION OF THE KUJAWSKO-POMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS) IN 2015

As of 1 I

PODREGIONY (NTS 3):
SUBREGIONS (NTS 3):

06 bydgosko-toruński

Powiaty Powiats (NTS 4):

- bydgoski (8)
- toruński (9)

Miasta na prawach powiatów (NTS 4):

Cities with powiat status (NTS 4):

- Bydgoszcz (1)
- Toruń (1)

67 inowrocławski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- inowrocławski (9)
- mogileński (4)
- nakielski (5)
- żniński (6)

07 grudziądzki

Powiaty Powiats (NTS 4):

- brodnicki (10)
- chełmiński (7)
- golubsko-dobrzyński (6)
- grudziądzki (6)
- rypiński (6)
- wąbrzeski (5)

Miasto na prawach powiatów (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- Grudziądz (1)

68 świecki

Powiaty Powiats (NTS 4):

- sępoleński (4)
- świecki (11)
- tucholski (6)

08 włocławski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- aleksandrowski (9)
- lipnowski (9)
- radziejowski (7)
- włocławski (13)

Miasto na prawach powiatów (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- Włocławek (1)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).

Number of gminas (NTS 5) is given in parentheses.

a Stan w dniu 31 XII 2014 r.; odpowiednio dla województwa — udział w kraju, dla podregionów — udział w województwie.

a As of 31 XII 2014; respectively for voivodship — share in country, for subregions — share in voivodship.

Uwagi ogólne

1. Dane o stanie i zmianach w **ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** opracowano na podstawie rocznych wykazów gruntów wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454 z późniejszymi zmianami). Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 1205). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI utworzone z gleb organicznych. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących

General notes

1. *Data on the condition and changes in the registered intended use of land* were developed on the basis of annual reports on land, introduced in the decree is classified according to ownership and register groups of land included in the register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction, dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454 with later amendments). A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item “built-up and urbanized land”), land under ponds (included in the item “standing inland water”) as well as ditches (which accounted for a separate item) in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2013 item 1205). The Law protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” — organiza-

opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;

- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

Przez **zamknięty obieg wody** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzona do odbiornika, lecz zwracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu, do powtórnych rotacji i wykorzystania.

4. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3 pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem

tional entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction facilities which is discharged to reservoir without further use;

- 2) *in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds"— agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;*
- 3) *in the item "exploitation of water supply network" — all entities responsible for the management of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces, etc.).*

A closed water cycles system is understood as a system, in which water that has been used once is not drained to a collector, but recycled to the point where the water is directly fed into the system for subsequent cycles and utilization.

4. *Data regarding wastewater concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding equipment with wastewater treatment plants concern the same entities.*

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage network of entities engaged in production (including contaminated mine drainage water and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- *is discharged into waters by a separate sewage,*
- *the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,*
- *the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except for territorial sea, does not exceed 35°C.*

Data regarding treated wastewater concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is under-

biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię pracującą na sieci kanalizacyjnej.

W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

5. Informacje o źródłach i wielkości **emisji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określo-

stood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., wastewater treatment plants not working within sewage network).

Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants** are presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

5. Information regarding the sources and amounts of **air pollutants emission** from plants of significant nuisance to air quality as well as **the possession of system to reduce such pollutants and the effects of their utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments

nych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami). Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeladunku substancji sypkich lub lotnych, z hał produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub Ministra Środowiska, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments). The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).*

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

*The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Nature 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2013 item 627, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers or the Minister of the Environment, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21) zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Informacje o **odpadach** opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exsurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

7. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21), amending the Law dated 27 IV 2001 valid until 2012.

Information regarding **waste** was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 27 IX 2001 (Journal of Laws No. 112, item 1206).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law on Waste dated 14 XII 2012.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Dane o nakładach na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facility (including heaps, settling ponds).

Data regarding landfilled up to now (accumulated) waste concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of individual farmsteads as well as natural persons and partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section "Public administration and defence; compulsory social security" as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

9. Environmental protection and water management funds are funds created from income originating i.a. from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

9. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się w układzie memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

10. Podziału nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Data concerning voivodship environmental protection and water management funds are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

10. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management by voivodship is made on the basis of the actual location of the investment.

TABL. 1 (7). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015		2005	2015	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2014 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2014</i>	na 1000 mieszkańców ^a w ha <i>per 1000 population^a in ha</i>		
Powierzchnia ogólna^b	1796972	1797134	1797134	-	868,8	859,9	Total area^b
Użytki rolne	1188145	1178568	1169177	-2374	574,5	559,4	<i>Agricultural land</i>
grunty orme	993935	995940	992398	-972	480,6	474,8	<i>arable land</i>
sady	18446	15848	12122	-1135	8,9	5,8	<i>orchards</i>
łąki trwałe	88568	84919	84024	-204	42,8	40,2	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	51875	48024	47302	-199	25,1	22,6	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	24006	23591	23398	-220	11,6	11,2	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	1615	1972	1979	-31	0,8	0,9	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	9701	8274	7954	-53	4,7	3,8	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	430507	436356	438891	97	208,1	210,0	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
las	420327	426170	428772	281	203,2	205,2	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	10179	10186	10119	-184	4,9	4,8	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami	46582	47739	48174	86	22,5	23,0	<i>Lands under waters</i>
powierzchniowymi płynącymi	39162	43080	43268	106	18,9	20,7	<i>surface flowing</i>
powierzchniowymi stojącymi	7420	4659	4906	-20	3,6	2,3	<i>surface standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	78610	81969	89218	2263	38,0	42,7	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	13805	15862	18706	931	6,7	9,0	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	5354	5979	6445	172	2,6	3,1	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	4096	5803	7432	421	2,0	3,6	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudowane	2801	2508	2706	81	1,4	1,3	<i>urbanized non-built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypoczynku	3286	3264	3341	14	1,6	1,6	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	48684	48109	50048	578	23,5	23,9	<i>transport areas</i>
drogi	41793	41363	43137	525	20,2	20,6	<i>roads</i>
kolejowe	6467	6321	6072	-84	3,1	2,9	<i>railway</i>
inne ^c	424	425	839	137	0,2	0,4	<i>other^c</i>
użytki kopalne	584	444	540	66	0,3	0,3	<i>minerals</i>
użytki ekologiczne	3962	4972	5017	-5	1,9	2,4	<i>Ecological arable lands</i>
Nie użytki	43536	42284	42028	33	21,0	20,1	<i>Wasteland</i>
Tereny różne ^d	5629	5246	4629	-100	2,7	2,2	<i>Miscellaneous land^d</i>

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2014. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanki, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp., patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 55. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 December for 2004 and 2014, respectively. ^b Land area (including inland waters). ^c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. see general notes item 1 on page 55. ^d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABLE 2 (8). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
OGÓŁEM	62	63	80	41	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	48	52	53	30	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II	1	2	1	2	mineral: I-II
III	40	44	45	22	III
IV	2	–	3	4	IV
organiczne: IV	2	2	1	–	organic: IV
V-VI	3	4	3	2	V-VI
Inne grunty rolne	–	–	–	–	Other agricultural land
Grunty leśne	14	11	27	11	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	20	31	32	22	Residential areas
Na tereny przemysłowe	11	16	31	7	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	13	2	–	–	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	9	5	5	4	Minerals
Pod zbiorniki wodne	–	–	–	1	Water reservoirs
Na inne cele	9	9	12	8	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land – data of the Ministry of Environment.

TABLE 3 (9). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	4423	4410	4398	4403	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	4408	4364	4354	4347	devastated
zdegradowane	15	46	44	56	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	12	10	42	79	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	–	10	16	46	agricultural
leśne	6	–	–	10	forest
zagospodarowane	6	7	17	13	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	240,9	245,3	247,4	252,3	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	73,1	77,5	85,0	86,2	34,2	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	63,8	68,2	74,7	75,2	29,8	surface
podziemne	9,0	9,2	10,1	11,0	4,3	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	51,2	52,1	51,8	51,7	20,5	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	116,6	115,7	110,7	114,4	45,3	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	18,7	19,3	18,9	19,8	7,9	waters: surface
podziemne	97,9	96,4	91,8	94,6	37,5	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water network.

TABL. 5 (11). **ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	210,0	216,9	218,3	222,3	100,0	TOTAL
Przemysł	67,5	76,1	79,9	81,5	36,7	Industry
w tym na cele produkcyjne	62,7	71,7	75,6	77,3	34,8	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	51,2	52,1	51,8	51,7	23,2	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	91,3	88,7	86,7	89,1	40,1	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	2241	1773	2345	2693	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	979	1007	1248	1227	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	51167	52083	51761	51667	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	9317	6827	8831	9289	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	4,2	3,9	3,8	3,4	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	41850	45256	42930	42378	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	42,7	44,9	34,4	34,5	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (13). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	116,3	127,7	130,3	125,2	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	49,8	56,1	60,1	59,0	47,1	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ...	4,0	10,4	5,1	3,5	2,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	66,5	71,6	70,2	66,2	52,9	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	112,2	117,3	125,2	121,7	97,2	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	110,2	114,3	121,9	118,8	94,9	treated
mechanicznie	20,4	19,8	18,5	18,9	15,1	mechanically
chemicznie ^b	1,2	1,3	2,7	3,0	2,4	chemically ^b
biologicznie	35,2	38,6	45,2	40,4	32,2	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	53,3	54,5	55,5	56,6	45,2	with increased biogene removal
nieoczyszczane	2,1	3,0	3,3	2,9	2,3	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	2,9	3,3	2,9	2,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,1	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only to industrial wastewater.

TABL. 8 (14). **ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2005	2010	2013	2014	ENTITIES
OGÓŁEM	123	98	124	122	TOTAL
Odrowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	63	50	52	52	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnie ścieków	52	39	42	42	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	43	33	35	36	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	9	6	7	6	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	11	11	10	10	not possessing wastewater treatment plants
Odrowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	60	48	72	70	Discharging wastewater into sewage network (not possessing wastewater treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (15). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogene removal</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2005	61	21	5	34	1	
2010	50	17	4	28	1	
2013	45	14	2	28	1	
2014	46	14	3	28	1	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	433,8	281,1	33,7	112,5	6,5	
2010	404,2	259,9	28,0	109,8	6,5	
2013	411,2	261,7	25,4	111,4	12,8	
2014	424,5	261,7	37,5	112,5	12,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba						<i>Number</i>
2005	128	1	–	93	34	
2010	141	3	–	107	31	
2013	140	–	–	109	31	
2014	138	–	–	107	31	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system.

TABL. 9 (15). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mechanical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Biolo- giczne <i>Biological</i>	Z podwyż- szonym usuwaniam biogenów <i>With increased biogene removal</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a (dok.)						Municipal wastewater treatment plants^a (cont.)
Przepustowość w dam ³ /d 2005	436,8	0,1	x	96,7 ^b	340,0	Capacity in dam ³ /24h
2010	451,4	0,6	x	112,2 ^b	338,6	
2013	441,7	x	x	102,8	338,9	
2014	441,9	x	x	76,4	365,5	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^{cd} 2005	63,2	0,0	x	19,7	43,5	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^{cd}
2010	69,8	0,5	x	23,0	46,3	
2013	70,8	0,5	x	21,4	48,9	
2014	71,6	0,5	x	17,4	53,7	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe, ludność ogółem — na podstawie bilansów. ^d Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 56.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances. ^d See general notes, item 4 on page 56.

TABL. 10 (16). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW
 SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
**EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS
 OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	91	81	84	86	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	70	61	63	64	particulates
gazowych	15	13	16	15	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					of which without the results of meas- urements of:
emisji:					emission:
pyłów	20	22	20	18	particulates
gazów	15	17	14	13	gases
imisji	63	66	72	74	imission
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thous. t:
pyłowych	7,1	4,3	3,4	3,8	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	5,5	3,0	2,3	2,6	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,5	57,1	51,9	47,2	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	29,5	23,1	19,3	16,8	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	17,8	15,7	12,6	12,7	carbon oxide
tlenki azotu	14,1	13,7	12,8	11,9	nitrogen oxides

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 10 (16). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	497,4	491,7	450,4	440,1	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	23,2	33,0	29,6	24,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,6	99,1	99,3	99,2	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	26,8	36,6	36,3	33,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 11 (17). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi-cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofilters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
-----------------------------------	----------------------------	---------------------------------------	---	--	---	-----------------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII

EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM	2005	326	41	225	25	107	18
TOTAL	2010	274	49	295	30	122	27
	2013	259	36	288	26	104	27
	2014	265	43	298	26	95	64
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2005	3	1	10	–	35	x
<i>low</i>	2010	7	9	13	–	47	x
	2013	9	7	9	–	25	x
	2014	8	7	9	–	49	x
średnia	2005	77	26	95	13	22	x
<i>moderate</i>	2010	71	27	137	9	20	x
	2013	72	19	120	9	11	x
	2014	74	21	130	9	10	x
wysoka	2005	246	14	120	12	50	x
<i>high</i>	2010	196	13	145	21	55	x
	2013	178	10	159	17	68	x
	2014	183	15	159	17	36	x

PRZEPIY W GAZÓ W ODL OTOWYCH w dam³/hWASTE GAS FLOW in dam³/h

OGÓŁEM	2005	5520	2339	2796	5263	2121	217
TOTAL	2010	4932	1842	3349	5338	2201	564
	2013	3992	1062	3023	4289	1846	942
	2014	4111	1104	3183	4386	1879	1027

TABL. 11 (17). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi-cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others	
PRZEPIŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h (dok.) WASTE GAS FLOW in dam ³ /h (cont.)							
Skuteczność: Efficiency:							
niska low	2005 2010	30 362	17 303	72 61	x x	476 580	x x
	2013	127	72	58	x	288	x
	2014	117	72	58	x	418	x
średnia moderate	2005 2010	1332 1111	1363 1008	1310 1951	1753 1121	205 205	x x
	2013	979	687	1898	1034	115	x
	2014	1064	668	1986	1033	107	x
wysoka high	2005 2010	4158 3459	959 531	1414 1337	3510 4217	1440 1416	x x
	2013	2886	303	1067	3255	1443	x
	2014	2930	364	1139	3353	1354	x

TABL. 12 (18). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM	581507,4	571128,7	571360,5	571349,1	31,8	2734
Rezerwy przyrody	17478,1	9493,2	9510,2	9604,3	0,5	46
Parki krajobrazowe ^b	215043,0	223513,0	223576,0	223470,1	12,4	1069
Obszary chronionego krajobrazu ^b	334488,5	329676,6	329758,0	329758,0	18,3	1578
Stanowiska dokumentacyjne	93,5	93,6	93,6	93,6	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	7479,3	3023,7	3037,9	3037,9	0,2	15
Użytki ekologiczne	6925,0	5328,6	5384,7	5385,1	0,3	26
						<i>Nature reserves</i>
						<i>Landscape parks^b</i>
						<i>Protected landscape areas^b</i>
						<i>Documentation sites</i>
						<i>Landscape-nature complexes</i>
						<i>Ecological arable lands</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 58. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes, item 6 on page 58. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (19). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		YEARS RESERVES	
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^a of which strictly protected ^a		
OGÓŁEM	2005	93	17478,1	159,5	TOTAL
	2010	94	9493,2	109,4	
	2013	94	9510,2	1211,7	
	2014	93	9604,3	1475,3	
Faunistyczne	8	3190,4	27,4		Fauna
Krajobrazowe	7	2824,8	211,8		Landscape
Leśne	47	2131,4	895,5		Forest
Torfowiskowe	16	962,9	294,2		Peat-bog
Florystyczne	8	87,1	42,4		Flora
Wodne	3	122,5	4,0		Water
Przyrody nieożywionej	1	225,0	–		Inanimate nature
Stepowe	2	58,3	–		Steppe
Stonoroślowe	1	1,9	–		Halophyte

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 14 (20). PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2005	232762,8	92103,4	117632,5	12423,3
TOTAL	2010	232762,8	92103,4	117632,5	12423,3
	2013	232762,9	92103,3	117633,0	12423,1
	2014	232762,9	92103,3	117633,0	12423,1
Krajeński		73850,0	19223,0	49373,0	2604,0
Zespół Parków Krajobrazowych Chelmińskiego i Nadwiślańskiego		55642,5	9370,9	38370,6	3098,6
Tucholski		25660,0	22240,0	2010,1	617,4
Gostyński-Włocławski		22200,0	12310,0	7800,0	875,0
Wdecki		19177,2	13346,9	5212,5	617,8
Górznięsko-Lidzbarski		13901,5	7927,0	4967,0	607,0
Brodnicki		12349,0	7072,1	2880,2	1653,6
Nadgoplański		9982,7	613,4	7019,6	2349,7

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków; powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks; area of parks within the area of voivodship.

TABL. 15 (21). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2068	2622	2695	2662	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Pojedyncze drzewa	1213	1991	2059	2022	<i>Individual trees</i>
Grupy drzew	670	433	430	432	<i>Tree clusters</i>
Aleje	64	56	66	67	<i>Alleys</i>
Głazy narzutowe	86	81	80	81	<i>Erratic boulders</i>

TABL. 16 (22). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS ITS WASTE LANDFILL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	74	77	96	93	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	3150,6	2267,7	4605,6	3570,8	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	23248,3	17301,4	19645,3	19293,3	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t ...	126,2	18,9	1,2	24,4	<i>Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	315,8	222,3	280,6	252,9	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	3,0	–	–	32,0	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych *b* Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste. *b* On own plant grounds.

TABL. 17 (23). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2014 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	poddane odzyskowi ^c <i>of which recovered^c</i>	unieszkodliwione <i>disposed</i>		przekazane innym odbiorcom <i>transferred to other recipients</i>	magazynowane czasowo <i>temporarily stored</i>		
			razem <i>total</i>	w tym składowane ^d <i>of which land-filled^d</i>				
	w tys. t <i>in thous. t</i>							
OGÓŁEM	3570,8	479,8	1882,1	1871,5	1134,5	74,4	19293,3	TOTAL
w tym:								<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	89,3	0,1	20,1	20,1	49,9	19,2	2230,4	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapienych metod odsiarczania gazów odłotowych	36,8	26,6	–	–	10,2	–	–	<i>Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases</i>
Popioły lotne z węgla	294,5	14,3	–	–	280,2	–	1926,8	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłowni	79,0	4,9	–	–	35,9	38,2	4,4	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na terenach własnych zakładów. ^c We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 59. ^d Na terenach własnych i innych zakładów.

^a Excluding municipal waste. ^b On own plant grounds. ^c By waste producer on its own, see notes, item 7 on page 59. ^d On own plant and other grounds.

TABL. 18 (24). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Ochrona środowiska	461993,0	495407,5	384597,2	663716,6	Environmental protection
w tym:					<i>of which:</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	25753,7	103258,1	20996,8	71333,3	<i>Protection of air and climate</i>
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	10504,9	38665,4	7271,4	10474,9	<i>of which outlays on new fuel combustion technologies and technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 18 (24). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (dok.)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	196868,0	317062,2	202161,6	231757,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	48612,9	47914,9	27832,6	27307,0	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	135033,4	226553,6	156738,0	125728,9	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych ...	227132,5	66635,8	133948,5	323587,5	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	5001,3	7831,0	19702,5	9384,1	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	3770,9	3060,2	15871,9	6192,5	including selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	5175,9	45909,3	92886,7	303440,1	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	3916,4	#	4050,1	3858,1	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	–	51,6	–	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	1103,0	618,0	1940,0	535,0	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	59604,8	265304,2	107946,6	153420,9	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	30305,4	112008,0	46525,6	43742,5	Water intakes and pipe systems
Stacje uzdatniania wody	25942,7	133222,3	16252,9	8646,2	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	–	1570,2	18979,9	60208,4	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	2108,4	16629,5	4233,5	2675,8	Regulation and management, of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	1248,3	1874,2	21954,7	38148,0	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 19 (25). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	18905	1768	–	–	<i>particulates</i>
gazowych	–	–	–	–	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewage network in km discharging:</i>
ścieki	274,8	342,5	324,4	261,8	<i>wastewater</i>
wody opadowe	20,2	45,9	18,6	23,6	<i>precipitation water</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty	6	2	–	2	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	5	2	–	2	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	3	1	–	2	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	2	1	–	–	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	–	–	–	<i>with increased biogene removal^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	6247	17070	826	2751	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	6175	17070	775	2751	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	635	480	36	2503	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	5540	16590	790	248	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	72	x	–	x	<i>with increased biogene removal^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prydomowe):					<i>Farmstead treatment facilities (homestead):</i>
obiekty	423	1297	1503	2030	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	358	3073	2256	2713	<i>capacity in m³/24h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	–	1	1	2	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	x	250	14	1205	<i>capacity in m³/24h</i>

^a W tym chemiczne.

^a Of which chemical.

TABL. 19 (25). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Waste treatment plants:</i>
obiekty	–	–	1	5	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	x	x	23000	57000	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	–	–	–	–	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	2,5	5,5	–	–	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	2615	120000	x	x	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^a w t/r	7016	x	700	x	<i>Capacity of waste utilization systems^a in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^b w m ³ /d	2511	4290	1687	4554	<i>Capacity of water intakes^b in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3253	11262	3045	1350	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	400,8	510,3	246,6	239,3	<i>Water supply network in km</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	–	9,2	16,6	12,7	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	–	–	4,9	13,7	<i>Flood embankments in km</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Excluding municipal waste. b Excluding water intakes in the power industry.

TABL. 20 (26). **KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in per cent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM	98278,2	141526,1	145007,8	187074,5	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	15379,7	22379,3	19059,8	26240,4	14,0	<i>Protection of air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	55423,8	92669,2	78635,5	72576,5	38,8	<i>Wastewater management and protection of water</i>
Gospodarka odpadami	13014,9	14205,4	25752,0	66978,4	35,8	<i>Waste management</i>
Pozostałe	14459,8	12272,2	21560,5	21279,2	11,4	<i>Others</i>

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 21 (27). WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Opłaty za korzystanie ze środowiska	102802,2	99358,9	51442,4	93330,3	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	59313,1	36773,0	21725,6	40802,5	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	29094,0	31599,8	14836,3	32493,4	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	6276,8	29667,3	11835,1	17105,2	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	764,0	495,5	648,2	443,9	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	139,7	47,1	64,4	194,4	Norms of discharging wastewater into water or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	578,4	123,3	336,9	59,3	Permissible emission of air pollutants

Źródło: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar – dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: with regard to fees – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines – data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2014, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2014 r. poz. 760 z późn. zm.).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządzie terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelnie i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelnie i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespołonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- b) terenowe organy administracji rządowej zespołonej: urzędy wojewódzkie, jednostki

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiaty and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2014, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 elections.

The grouping of councillors of organs of local government entities by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws item 760 with later amendments).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1) **State administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);

- pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty),
- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.
- b) *territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices),*
- c) *some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*
- 2) **Local government administration** comprises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
 - *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour office, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*
- 3) **Local government appeal councils** are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.
5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.*

TABL. 1 (28). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powiaty	19	19	19	19	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	4	4	4	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	144	144	144	144	<i>Gminas</i>
miejskie	17	17	17	17	<i>urban</i>
wiejskie	92	92	92	92	<i>rural</i>
miejsko-wiejskie	35	35	35	35	<i>urban-rural</i>
Miasta	52	52	52	52	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	3528	3625	3584	3584	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	2250	2258	2279	2280	<i>Village administrator's offices</i>

TABL. 2 (29). **GMINY W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0– –19,9	20,0– –49,9	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0– –299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM	144^a	1	10	3	38	50	26	9	5	2
TOTAL										
Poniżej 2500	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–
<i>Below</i>										
2500— 4999	41	1	–	1	25	13	–	1	–	–
5000— 7499	32	–	1	–	7	14	6	3	1	–
7500— 9999	27	–	–	–	3	14	9	1	–	–
10000— 14999	23	–	6	–	1	6	7	2	1	–
15000— 19999	6	–	1	–	–	2	1	1	1	–
20000— 39999	9	–	1	1	–	–	2	1	2	2
40000— 99999	2	–	–	1	1	–	–	–	–	–
100000—199999	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–
200000 i więcej	2	–	–	–	–	1	1	–	–	–
<i>and more</i>										

a W tym 4 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 4 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (30). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogół- lem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0– –99,9	100,0– –299,9	300,0– –499,9	500,0– –999,9	1000,0– –1499,9	1500,0– –1999,9	
OGÓŁEM TOTAL	23	–	2	2	1	9	9	–	–
Poniżej 50000 <i>Below</i>	8	–	–	–	–	7	1	–	–
50000— 74999	4	–	–	–	1	2	1	–	–
75000— 99999	5	–	1	–	–	–	4	–	–
100000—149999	3	–	1	–	–	–	2	–	–
150000—199999	1	–	–	–	–	–	1	–	–
200000 i więcej <i>and more</i>	2	–	–	2	–	–	–	–	–

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT ENTITIES IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils ^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	2242	100	360	32	TOTAL
W tym kobiety	638	25	90	5	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

18—29 lat	93	7	5	–	19—29 years
30—39	425	26	47	2	30—39
40—49	505	21	78	8	40—49
50—59	756	25	151	15	50—59
60 lat i więcej	463	21	79	7	60 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	796	88	264	30	<i>Tertiary</i>
Policealne i średnie	831	10	83	2	<i>Post-secondary and secondary</i>
Zasadnicze (zawodowe)	544	2	12	–	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne i podstawowe	71	–	1	–	<i>Lower secondary and primary</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.*

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT ENTITIES IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^b BY OCCUPATIONAL GROUPS ^b					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	140	24	137	18	<i>Managers</i>
Specjaliści	497	45	100	11	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel	233	8	21	1	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	159	14	37	-	<i>Clerical support workers</i>
Pracownicy usług i sprzedawcy ...	206	6	10	-	<i>Service and sales workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	706	-	46	-	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	97	1	-	-	<i>Craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	49	-	-	-	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
Pracownicy przy pracach prostych	34	-	3	-	<i>Elementary occupations</i>
Sily zbrojne	26	-	-	-	<i>Armed forces occupations</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 77; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. ^b See general notes, item 3 on page 77; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

TABL. 5 (32). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie <i>average employment</i>				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^d w zł <i>average monthly gross wages and salaries^d in zł</i>				
OGÓŁEM	18386	21812	20812	20969	2591,68	3465,05	3827,32	3984,34	TOTAL
w tym:									<i>of which:</i>
Administracja państwowa	6376	6706	6485	6412	3175,80	4059,97	4292,24	4386,11	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	11968	15052	14274	14504	2270,35	3188,84	3605,41	3796,99	<i>Local government administration</i>
gminy i miasta na pra- wach powiatu	8826	10690	9722	9858	2317,00	3115,91	3602,95	3776,97	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2588	3084	3075	3140	2035,50	3204,86	3493,99	3709,25	<i>powiats</i>
województwo	554	1278	1477	1506	2624,86	3761,07	3853,90	4113,77	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 159.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 159.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W Roczniku prezentowane są dane statystyczne o:

- przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
- orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości,
- zarejestrowanej działalności straży pożarnej na podstawie danych z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

3. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 186, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. In the Yearbook, statistical data are presented:

- concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters conducted in cooperation with the Ministry of Justice,
- concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice,
- concerning registered activity of the fire department on the basis of data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Toruń.

2. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

An **ascertained crime in completed preparatory proceeding**, in which least one suspect was found is a **detected crime**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information systems.

3. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2013, item 186, with later amendments) or other specific laws.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

6. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

7. Sprawy załatwioną jest:

- 1) w sądownictwie administracyjnym – sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też określono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
- 2) w sądownictwie powszechnym – sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia (w Sądzie Najwyższym – do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

8. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2014, poz. 382, z późn. zm.).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniósły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Przed zmianami sędzia, w momencie wpływu sprawy do sądu, mógł wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie wobec tego samego nieletniego mógł wydać

6. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

7. A resolved case is:

- 1) in administrative courts – a case in regard to which sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
- 2) in common courts – a case in regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases (in the Supreme Court – cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

The resolved cases and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved from previous year.

8. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13–16,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014, item 382, with later amendments).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. Before the amendments, the judge, at the time the case was brought into the court, could institute investigative proceedings against a juvenile and then, with regard to the same juvenile issue the decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings or correctional proceedings.

postanowieniu o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu lub rozprawie w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępowaniu poprawczym. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie nowych przepisów rozpatrywane były według dwuetapowej procedury. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

9. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

10. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 XII.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

11. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

12. Podziału pożarów według wielkości dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 II 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego – Załącznik nr 3 (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

Cases instituted before the effective date of new regulations were examined according to two-stage procedure. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

9. Adults convicts are persons who at the time of committing crime were at least 17 years old.

10. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In the case of data published – on 31 XII.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Judicial Register (registration courts).

11. Fires are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

12. Division of fires by size was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 18 II 2011, on rules of organization of national system of rescue and fire extinguishing – Enclosure No. 3 (Journal of Laws No. 46, items 239).

Uwaga do tablic 1, 2

W 2014 r. dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to tables 1,2

In 2014 data do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts take place during court proceedings after the police provides records in juveniles cases to the family court.

TABL. 1 (33). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTAWCZYCH
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	73551	56164	53460	41571	TOTAL
w tym w miastach	58267	42705	39224	30241	of which urban areas
w tym:					of which
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148					Against life and health — Art. 148—162
—162 kk	1498	1392	1181	894	Criminal Code
w tym:					of which
Zabójstwo — art. 148 kk	38	29	22	20	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156					Damage to health — Art. 156 and 157
i 157 kk	688	679	697	544	Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158					Participation in violence or assault — Art.
i 159 kk	675	555	388	250	158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	8117	8322	7640	4512	Against public safety and safety of transport — Art. 163—180 Criminal Code
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	7289	7666	7016	3898	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	2202	1458	1639	1545	Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	245	182	158	177	Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code
W tym zgwałcenie — art. 197 kk	102	60	72	73	Of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	1661	1561	1453	1614	Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	1170	878	881	1003	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	145	259	216	196	Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^b	670	1014	1164	1008	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^b
w tym:					of which
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	117	190	250	255	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	106	79	77	85	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government units or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code

^a Łącznie z prokuraturą. ^b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

^a Including prosecutor's office. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”.

TABL. 1 (33). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk^b (dok.)					Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code^b (cont.)
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	208	329	483	480	<i>Insulting or belittling a public official or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code</i>
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	225	402	386	364	<i>Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code</i>
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	1390	1896	1798	1587	Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk	291	233	853	654	Against public order — Art. 252—264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk^c	3809	2294	1801	1708	Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code^c
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk^d	46340	31812	28612	22896	Against property — Art. 278—295 Criminal Code^d
w tym:					<i>of which</i>
Kradzież rzeczy — art. 275 kk § 1, 278 i 279 ^e kk	16035	11259	10288	7640	<i>Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279^e Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	2493	823	623	514	<i>of which automobile theft</i>
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	745	209	130	97	<i>Wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk ^f	12929	7982	6748	5753	<i>Burglary — Art. 279 Criminal Code^f</i>
Rozbój — art. 280 kk	1472	712	368	324	<i>Robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza — art. 281kk	76	50	46	44	<i>Theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk ...	368	337	247	51	<i>Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	7929	4829	5496	5321	<i>Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296—309 kk^g	1413	915	780	590	Against economic activity — Art. 296—309 Criminal Code^g
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	421	435	298	394	Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst: Dz. U. 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.)	115	50	28	49	<i>On Sobriety and Alcohol Education (uniform text: Journal of Laws 2012, item 1356 with later amendments)</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst: Dz. U. 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.)	300	62	63	214	<i>On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2012 r., poz. 124)	3837	3350	3279	2648	<i>On Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (uniform text: Journal of Laws 2012, item 124)</i>
Przestępstwa skarbowe — kks	290	171	63	86	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
W tym akcyza	182	44	19	55	<i>Of which excise</i>

^a ^b Notki patrz na str. 85. ^c Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk). ^d Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^e Wyłącznie z zakresu kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^f Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^g Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

^a ^b See *notefoods* on page 85. ^c *Excluding theft or appropriation or identification (Art. 275 § 1 Criminal Code)*. ^d *Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section “Against the reliability of documents”).* ^e *Exclusively in regard to automobile theft by burglary.* ^f *Excluding automobile theft by burglary.* ^g *Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.*

Source: data of the National Police Headquarters and Voivodship Police Headquarters in Bydgoszcz.

TABL. 2 (34). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	60,7	66,3	68,2	67,9	TOTAL
w tym przestępstw ^b :					of which of crimes ^b :
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,9	85,6	86,1	85,6	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	99,0	99,2	99,4	99,2	Against public safety and safety in transport
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania	92,6	93,9	93,4	91,2	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	95,5	90,8	90,6	90,4	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	99,8	99,9	98,6	98,9	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	97,9	95,4	90,7	85,7	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu	41,9	45,9	48,1	51,1	Against property

^a Łącznie z prokuraturą. ^b Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 85-86.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

^a Including prosecutor's office. ^b See Criminal Code articles table 1 on page 85-86.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Bydgoszcz.

TABL. 3 (35). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	469656	598835	559004	575146	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 107188	27432	25175	22205	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		33259	30772	39101	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		67592	71903	68470	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	248130	347742	314492	328822	Civil
w tym wieczysto-księgowo ^b	138595	150506	154301	148916	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	64989	76940	86300	87379	Family
Z zakresu prawa pracy	9792	5234	6432	5594	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	2739	2035	3161	2952	Related to social security law
Gospodarcze ^c	23267	18983	20769	20623	Commercial law ^c

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 3 (35). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
OGÓŁEM	50783	44299	50040	48471	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	} 22394	624	493	462	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		20695	22540	21550	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{bc}	15369	13030	15511	15844	Civil ^{bc}
Z zakresu prawa pracy	1211	569	653	820	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	9029	7553	8308	7319	Related to social security law
Gospodarcze	2706	1733	2535	2476	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Bez spraw rejestrowych. ^c Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Excluding registry cases. ^c Including family cases (i.a. divorce).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (36). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2014 R.**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Okręgi Districts			SPECIFICATION
		bydgoski	toruński	włocławski	
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
OGÓŁEM	575146	288734	186096	100316	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	22205	11056	6700	4449	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	39101	21784	12155	5162	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	68470	35200	22206	11064	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	328822	167328	103991	57503	Civil
w tym wieczysto-księgowe ^b	148916	73232	46487	29197	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	87379	38193	30795	18391	Family
Z zakresu prawa pracy	5594	2711	1828	995	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	2952	1533	863	556	Related to social security law
Gospodarcze ^c	20623	10869	7558	2196	Commercial law ^c

SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze
REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal

OGÓŁEM	48471	25282	15273	7916	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	462	214	148	100	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	21550	12009	5916	3625	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{cd}	15844	7822	5300	2722	Civil ^{cd}
Z zakresu prawa pracy	820	382	216	222	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	7319	3616	2456	1247	Related to social security law
Gospodarcze	2476	1239	1237	x	Commercial law

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze zbiorami dokumentów. ^c Bez spraw rejestrowych. ^d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. ^b Including collections of documents. ^c Excluding registry cases. ^d Including family cases (i.a. divorce).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 5 (37). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	24993	22046	18333	15858	TOTAL
w tym mężczyźni	22898	20311	16669	14324	of which men
w tym przestępstwa ^a :					of which for crimes ^a :
Przeciwko życiu i zdrowiu	2242	1834	1675	1587	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo	21	32	17	18	Homicide
Uszczerbek na zdrowiu, udział w bójkę lub	1100	738	697	669	Damage to health, participation in violence or assault
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	6306	6869	5121	3850	Against safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	5816	6519	4856	3601	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	752	517	587	590	Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie	65	39	50	41	Of which rape
Przeciwko rodzinie i opiece	1275	1185	998	1049	Against the family and guardianship
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	831	609	588	624	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person
Przeciwko mieniu	10513	7207	6203	5572	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy	2655	2003	1992	1607	Property theft
Kradzież z włamaniem	1780	1059	741	839	Burglary
Rozbój	580	376	271	276	Robbery

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 85-86.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See Criminal Code articles table 1 on page 85-86.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABLE 6 (38). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	22509	24732	21555	20291	TOTAL
O rozwód	4242	6127	5745	5768	By divorce
O separację	903	406	266	265	By separation
O alimenty	7644	9325	8546	8146	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu wyjaśniającym:					Concerning juveniles ^a in investigation proceedings:
w związku z demoralizacją	1496	1736	1591	359	involving demoralization
w związku z czynami karalnymi	5222	4283	3106	784	involving punishable acts
Nieletnich ^a na posiedzeniu lub rozprawie ^b :					Concerning juveniles ^a at session or hearing ^b :
w związku z demoralizacją	810	1015	878	424	involving demoralization
w związku z czynami karalnymi	2192	1840	1423	555	involving punishable acts

^a Dane dotyczą osób. ^b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons. ^b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (39). **SPRAWY RODZINNE ZAŁATWIONE W 2014 R.**
RESOLVED FAMILY CASES IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>			SPECIFICATION
		bydgoski	toruński	włocławski	
OGÓŁEM	20291	10281	6234	3776	TOTAL
O rozwód	5768	2851	1898	1019	<i>By divorce</i>
O separację	265	124	74	67	<i>By separation</i>
O alimenty	8146	4078	2388	1680	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a w postępowaniu wyjaśniającym:					<i>Concerning juveniles ^a in investigation proceedings:</i>
w związku z demoralizacją	359	213	109	37	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	784	450	228	106	<i>involving punishable acts</i>
Nieletnich ^a na posiedzeniu lub rozprawie ^b :					<i>Concerning juveniles ^a at session or hearing ^b:</i>
w związku z demoralizacją	424	289	100	35	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	555	346	143	66	<i>involving punishable acts</i>

^a Dane dotyczą osób. ^b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons. ^b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (40). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM ^a**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sąd Rejonowy w Bydgoszczy <i>Registration Court in Bydgoszcz</i>					
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	19	3	3	3	<i>State owned enterprises</i>
Przedsiębiorstwa zagraniczne	2	–	–	–	<i>Foreign enterprises</i>
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	2	3	2	3	<i>Professional organizations of farmers ^b</i>
Spółdzielnie	265	265	264	270	<i>Cooperatives</i>
Spółki jawne	539	598	625	638	<i>Unlimited partnerships</i>
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	2278	3190	4056	4447	<i>Limited liability companies</i>
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej ^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities ^c
Stowarzyszenia ^d	999	1366	1512	108	<i>Associations ^d</i>
Związki zawodowe	202	189	185	3	<i>Trade unions</i>
Izby gospodarcze	5	5	6	2	<i>Economic chambers</i>
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	1061	9498	16686	18614	<i>Total debtors</i>

^a Sądami rejestrowymi prowadzącymi Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa są sądy rejonowe w Bydgoszczy i w Toruniu. ^b Prowadzące działalność gospodarczą. ^c Do 2011 r. – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

Uwaga: Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a The courts conducting the National Judicial Register on the territory of the voivodship is Registration Court in Bydgoszcz and Toruń. ^b Conducting economic activity. ^c Until 2011 – Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities. ^d Excluding physical education associations and sports associations.

Note: Register also included other entities.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (40). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a** (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sąd Rejonowy w Toruniu Registration Court in Toruń					
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	15	1	1	1	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	–	–	–	–	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	9	16	17	17	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	337	343	352	354	Cooperatives
Spółki jawne	592	706	730	716	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	1881	2809	3727	4018	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities^c
Stowarzyszenia ^d	1060	1496	1702	141	Associations ^d
Związki zawodowe	189	192	195	1	Trade unions
Izby gospodarcze	5	6	6	2	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	1603	8259	14637	15951	Total debtors

^a Sądami rejestrowymi prowadzącymi Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa są sądy rejonowe w Bydgoszczy i w Toruniu. ^b Prowadzące działalność gospodarczą. ^c Do 2011 r. – Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. ^d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a : Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o : dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a The courts conducting the National Judicial Register on the territory of the voivodship is Registration Court in Bydgoszcz and Toruń. ^b Conducting economic activity. ^c Until 2011 – Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities. ^d Excluding physical education associations and sports associations.

Note : Register also included other entities.

Source : data of the Ministry of Justice.

TABL. 9 (41). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a****REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń	23038	25192	21559	22378	Number of events
Pożary	10103	6716	6124	7058	Fires
małe	9408	6425	5857	6626	small
średnie	655	267	245	390	middle
duże	38	20	19	39	big
bardzo duże	2	4	3	3	very big

^a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in.: ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych).

Ź r ó d ł o : dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu.

^a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services).

Source : data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Toruń.

TABL. 9 (41). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a (dok.)
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Požary (dok.)					<i>Fires (cont.)</i>
w tym:					<i>of which:</i>
obiektów użyteczności publicznej	139	133	110	106	<i>general purpose public buildings</i>
obiektów mieszkalnych	1195	1427	1326	1338	<i>residential buildings</i>
obiektów produkcyjnych i magazynowych	221	193	213	253	<i>manufacturing and warehouse facilities</i>
lasów	859	248	270	338	<i>forests</i>
Miejscowe zagrożenia	12187	17700	14427	14230	<i>Local threats</i>
małe	5609	1707	1660	2070	<i>small</i>
lokalne	6461	15885	12705	12091	<i>local</i>
średnie	107	101	57	67	<i>middle</i>
duże	10	4	5	2	<i>big</i>
w tym spowodowane przez:					<i>of which caused by:</i>
katastrofy naturalne	1263	6250	3174	3090	<i>natural catastrophes</i>
awarie techniczne ^b	794	203	332	464	<i>technical failures^b</i>
środki transportu ^c	3332	4658	3414	2884	<i>transport equipment^c</i>
Wyjazdy do fałszywych alarmów	748	776	1008	1090	<i>False alarms</i>
złośliwych	134	69	66	92	<i>malicious</i>
w dobrej wierze	548	599	444	550	<i>in good faith</i>
z instalacji wykrywania	66	108	498	448	<i>from detection installation</i>
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych ...	130345	141619	126582	140104	<i>Rescue personnel participating in rescue operations</i>
Požary	70962	48386	47145	58575	<i>Fires</i>
Miejscowe zagrożenia	59383	93233	79437	81529	<i>Local threats</i>
Wypadki z ludźmi	2728	3049	2681	2817	<i>Casualties</i>
ofiary śmiertelne	276	229	209	167	<i>fatalities</i>
w tym ratownicy	–	–	–	2	<i>of which rescue personnel</i>
ranni i poparzeni	2452	2820	2681	2650	<i>injured and burn victims</i>
w tym ratownicy	28	35	36	39	<i>of which rescue personnel</i>
W tym przy pożarach	172	197	–	265	<i>Of which during fires</i>
ofiary śmiertelne	24	13	33	17	<i>fatalities</i>
w tym ratownicy	–	–	–	–	<i>of which rescue personnel</i>
ranni i poparzeni	148	184	186	248	<i>injured and burn victims</i>
w tym ratownicy	13	22	15	29	<i>of which rescue personnel</i>

^a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in.: ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). ^b Dotyczy: chemicznych, budowlanych, ekologicznych, infrastruktury komunalnej. ^c Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej, wodnej.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu.

^a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). ^b Concern: chemical, building, environmental, municipal infrastructure. ^c Transportation accidents: road, rail, air, water.

Source: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Toruń.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

1) bilansów stanu i struktury **ludności** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządzane są dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu:

a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,

b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;

2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);

3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując za bazę wyjściową:

— dla lat 2000–2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000–2002 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.,

— dla lat 2010–2014 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet — 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45–64 lata, kobiety — 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się

CHAPTER V

POPULATION

1. Chapter's tables were compiled on the basis of:

1) the balances of the size and structure of the **population** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:

a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,

b) difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 – above 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent those data have been collected on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;

2) the registers of the Ministry of Interior – on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);

3) documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths;

4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for divorce.

2. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

— for 2000–2009 — of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000–2002 by the administrative division valid as of 31 XII 2002,

— for 2010–2014 — of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

3. The working age population refers to males aged 18–64 and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for

ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą — według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego;
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się

females.

4. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of residence before contracting of a marriage or by the wife's place of residence in Poland if her husband stayed permanently abroad before contracting of a marriage;
- separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used);
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births — according to the mother's place of permanent residence;
- deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45–49.

do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częstokowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę, przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynników płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

6. Przez niemowlęta rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

7. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

8. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji zmian w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych. Dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

- 1) wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego – 60/65; patrz. ust. 3 na str. 93,
- 2) wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:
 - dla mężczyzn – 65,75 roku w 2015 r. oraz 67,0 lat w latach 2020–2050,
 - dla kobiet – 60,75 roku w 2015 r., 62,0 w 2020 r., 63,25 w 2025 r., 64,5 w 2030 r., 65,75 w 2035 r. oraz 67,0 lat w latach 2040–2050.

9. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children that would be born to a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., assuming the age-specific fertility rates for this period are treated as constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number average of daughters that would be born to a woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

6. Infant is a child under the age of 1.

7. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live on, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

8. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as of 1 I 2014) as well as assumptions on fertility, mortality and international migration. Data about population by **working and post-working age** are given in two approaches;

- 1) variant I – assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the post-working age – 60/65; see item 3 on page 93,
- 2) variant II – considering the changes in the limit retirement age on the basis of the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws (dated 11 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 637) for the subsequent years of projection as the lower limit of the post-working age (the upper limit of the working age) were used:
 - for males – 65,75 years in 2015 and 67,0 in 2020–2050,
 - for females – 60,75 years in 2015, 62,0 in 2020, 63,25 in 2025, 64,5 in 2030, 65,75 in 2035 and 67,0 in 2040–2050.

9. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural

stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

11. Do **ludności rezydującej** (rezydentów) zalicza się:

a) stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);

b) osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI.

gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

*Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).*

10. *The inflow of the population includes registrations of arrivals for permanent residence, outflow – registrations of departures from permanent residence.*

11. *The **usual residence population** (residents) – comprise the following groups:*

a) permanent residents of the gmina, with the expectation of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad);

b) a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

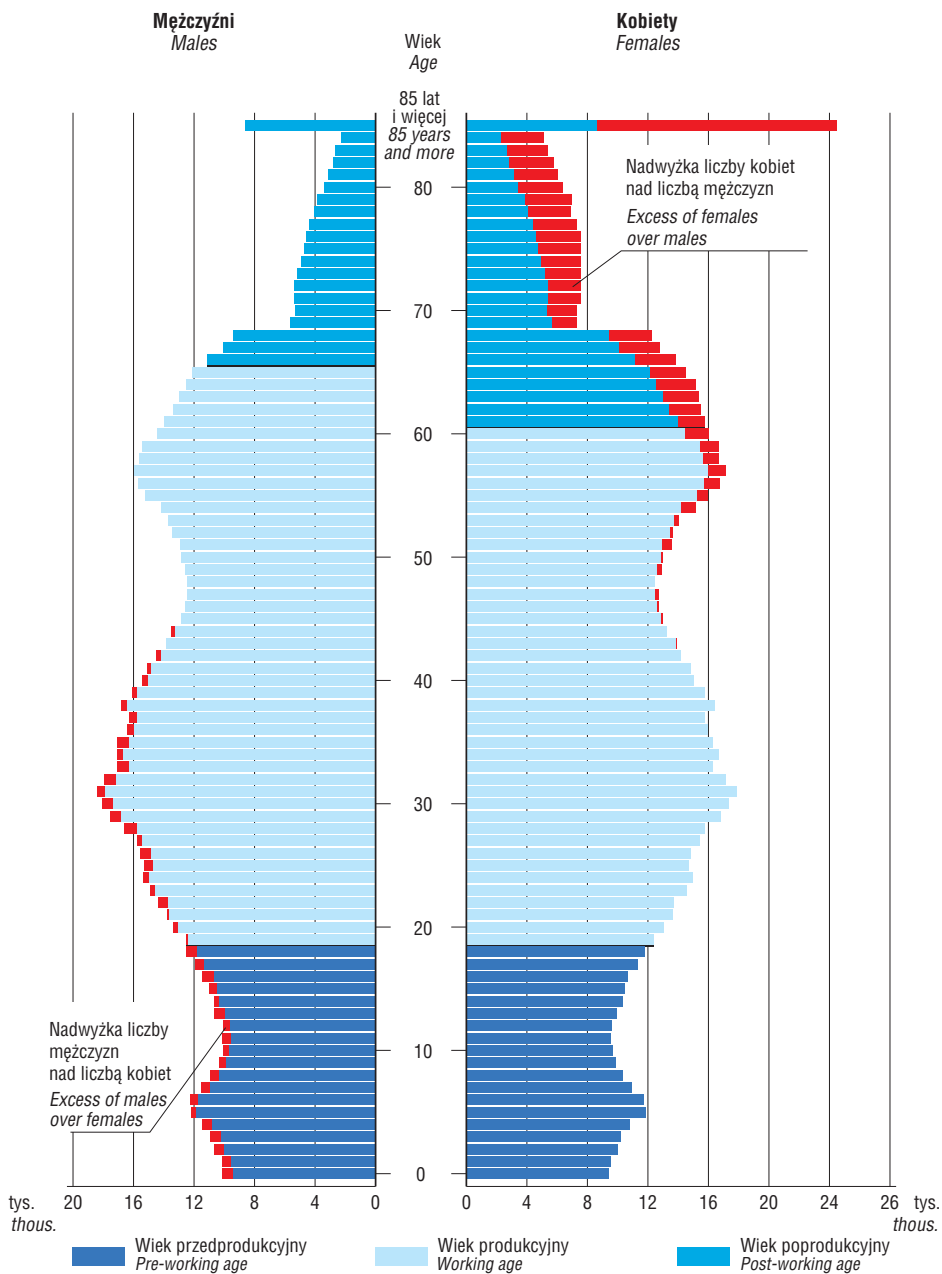
12. *Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI.*

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2014

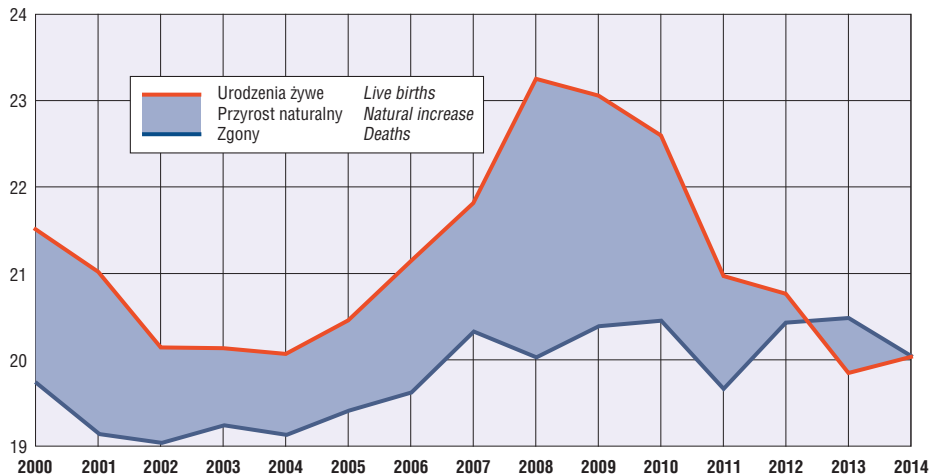
As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS

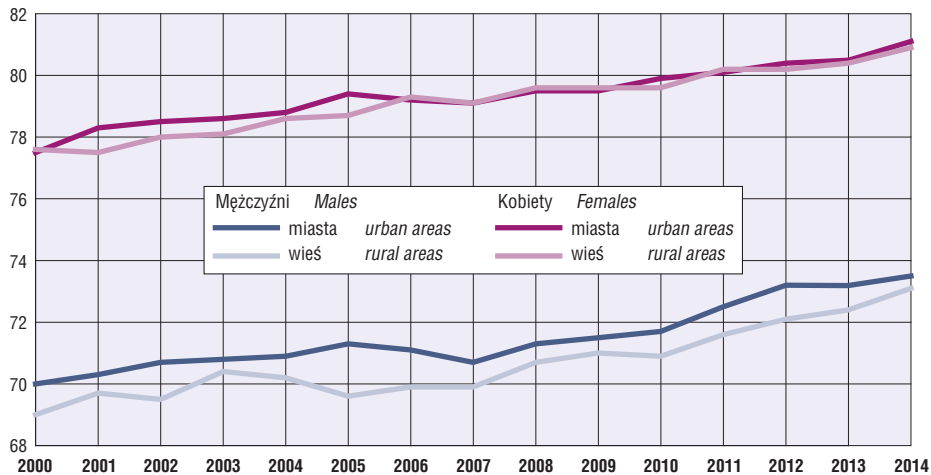
tys. thous.

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT

LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

lata years

TABL. 1 (42). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G O Ł E M w tys.	2067,7	2098,7	2094,1	2090,8	T O T A L in thous.
mężczyźni	998,6	1017,4	1015,0	1013,3	males
kobiety	1069,1	1081,3	1079,1	1077,6	females
Miasta	1274,7	1273,6	1258,9	1253,3	Urban areas
Wieś	793,0	825,1	835,2	837,5	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G O Ł E M: w tys.	2068,3	2098,7	2092,6	2090,0	T O T A L: in thous.
na 1 km ²	115	117	116	116	per 1 km ²
w miastach w % ludności ogółem	61,5	60,6	60,0	59,9	in urban areas in % of total population
mężczyźni w tys.	998,7	1017,2	1014,2	1012,9	males in thous.
kobiety: w tys.	1069,6	1081,5	1078,3	1077,1	females: in thous.
na 100 mężczyzn	107	106	106	106	per 100 males
Miasta w tys.	1272,6	1271,4	1256,3	1250,5	Urban areas in thous.
Wieś w tys.	795,6	827,4	836,3	839,5	Rural areas in thous.

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002, od 2010 r. – NSP 2011.

^a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G O Ł E M	2068253	2098711	2092564	2089992	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	441718	406742	387933	383177	Pre-working age
mężczyźni	226039	208157	199200	196764	males
kobiety	215679	198585	188733	186413	females
Miasta	245117	222185	211465	208791	Urban areas
mężczyźni	125457	113455	108289	106997	males
kobiety	119660	108730	103176	101794	females
Wieś	196601	184557	176468	174386	Rural areas
mężczyźni	100582	94702	90911	89767	males
kobiety	96019	89855	85557	84619	females
W wieku produkcyjnym	1329325	1356942	1333169	1321955	Working age
w tym w wieku mobilnym	829185	840143	834221	829820	of which mobile
mężczyźni	676384	709546	701545	696880	males
w tym w wieku mobilnym	417682	425924	423205	421367	of which mobile
kobiety	652941	647396	631624	625075	females
w tym w wieku mobilnym	411503	414219	411016	408453	of which mobile
Miasta	836630	828294	798112	785974	Urban areas
mężczyźni	415397	424728	412944	407666	males
kobiety	421233	403566	385168	378308	females
Wieś	492695	528648	535057	535981	Rural areas
mężczyźni	260987	284818	288601	289214	males
kobiety	231708	243830	246456	246767	females

^a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002, od 2010 r. – NSP 2011.

^a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W wieku poprodukcyjnym	297210	335027	371462	384860	Post-working age
mężczyźni	96253	99512	113480	119234	males
kobiety	200957	235515	257982	265626	females
Miasta	190868	220878	246705	255737	Urban areas
mężczyźni	60090	64050	73636	77391	males
kobiety	130778	156828	173069	178346	females
Wieś	106342	114149	124757	129123	Rural areas
mężczyźni	36163	35462	39844	41843	males
kobiety	70179	78687	84913	87280	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	56	55	57	58	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	48	43	45	45	Males
Kobiety	64	67	71	72	Females

a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002, od 2010 r. – NSP 2011.

a Based on balances; for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

TABL. 3 (44). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2013	2014					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					miasta urban areas		wieś rural areas		
					razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM TOTAL	2068253	2098711	2092564	2089992	1012878	1250502	592054	839490	420824
0—2 lata ...	60042	70763	61289	59994	30974	33561	17344	26433	13630
3—6	82502	84159	93037	91562	46916	51047	26153	40515	20763
7—12	148097	124903	121480	123139	63123	65996	33621	57143	29502
13—15	89085	72377	64539	63082	32358	33479	17187	29603	15171
16—18	94122	82891	72411	69741	35949	37927	19428	31814	16521
19—24	217429	186331	172109	166799	84381	91000	45615	75799	38766
25—29	167337	178110	164614	158304	80754	93655	47122	64649	33632
30—34	148783	167047	172655	173878	88581	106989	53902	66889	34679
35—39	128374	150384	160545	162956	82750	98374	49531	64582	33219
40—44	135132	129920	139475	143542	72345	84279	41832	59263	30513
45—49	164556	135425	127363	126803	62934	73575	35326	53228	27608
50—54	160950	163494	142891	136638	67196	81278	38506	55360	28690
55—59	139416	156917	162210	161319	78008	101452	46943	59867	31065
60—64	77527	132728	143551	145186	67375	94984	42153	50202	25222
65—69	78088	70943	97124	109144	48409	72811	31143	36333	17266
70—74	70478	68601	65459	63822	26276	43209	17454	20613	8822
75—79	54538	57796	57941	57898	21609	38214	13991	19684	7618
80 lat i więcej and more	51797	65922	73871	76185	22940	48672	14803	27513	8137

TABL. 4 (45). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	52	1272615	61,5
TOTAL 2010	52	1252913	60,5
..... 2013	52	1256282	60,0
..... 2014	52	1250502	59,8
Ponizej 2000 Below	5	8630	0,4
2000— 4999	15	55981	2,7
5000— 9999	11	81238	3,9
10000— 19999	13	182849	8,7
20000— 49999	3	75315	3,6
50000— 99999	2	171740	8,2
100000—199999	1	113939	5,5
200000 i więcej and more	2	560810	26,8

TABL. 5 (46). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2005	127	795638	38,5
TOTAL 2010	127	816630	39,5
..... 2013	127	836282	40,0
..... 2014	127	839490	40,2
Ponizej 2000 Below	1	1132	0,1
2000— 4999	49	204592	9,8
5000— 6999	35	205516	9,8
7000— 9999	26	216056	10,3
10000 i więcej and more	16	212194	10,2

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (47). **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI**
MEDIAN POPULATION AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	36,0	37,7	38,8	39,2	TOTAL
mężczyźni	34,0	36,0	37,2	37,6	males
kobiety	38,1	39,5	40,6	41,0	females
Miasta	37,6	39,2	40,3	40,7	Urban areas
mężczyźni	35,0	36,9	38,1	38,5	males
kobiety	40,1	41,7	42,7	43,1	females
Wieś	33,7	35,5	36,7	37,1	Rural areas
mężczyźni	32,6	34,6	35,8	36,2	males
kobiety	34,9	36,4	37,7	38,1	females

TABL. 7 (48). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	11650	8105	853	4274	20456	19410	136	1046
TOTAL	2010	12447	8275	163	4000	22596	20453	131	2143
	2013	9814	5927	154	4201	19853	20485	88	-632
	2014	10294	6165	139	4303	20031	20028	93	3
Miasta	2005	6918	4514	602	3390	11307	11749	66	-442
Urban areas	2010	7415	4638	123	2916	12741	12647	76	94
	2013	5653	3187	104	3044	11116	12806	45	-1690
	2014	5910	3255	102	3037	11170	12667	54	-1497
Wieś	2005	4732	3591	251	884	9149	7661	70	1488
Rural areas	2010	5032	3637	40	1084	9855	7806	55	2049
	2013	4161	2740	50	1157	8737	7679	43	1058
	2014	4384	2910	37	1266	8861	7361	39	1500

NA 1000 LUDNOŚCI^b
 PER 1000 POPULATION^b

OGÓŁEM	2005	5,63	3,92	41,25	2,07	9,88	9,38	6,65	0,51
TOTAL	2010	5,93	3,94	7,77	1,91	10,77	9,75	5,80	1,02
	2013	4,69	2,83	7,35	2,01	9,48	9,78	4,43	-0,30
	2014	4,92	2,95	6,65	2,06	9,58	9,58	4,64	0,00
Miasta	2005	5,43	3,54	47,23	2,66	8,92	9,27	5,84	-0,35
Urban areas	2010	5,82	3,64	9,66	2,29	10,00	9,93	5,96	0,07
	2013	4,49	2,53	8,26	2,42	8,83	10,17	4,05	-1,34
	2014	4,72	2,60	8,14	2,42	8,91	10,11	4,83	-1,19
Wieś	2005	5,97	4,53	31,65	1,11	11,40	9,55	7,65	1,85
Rural areas	2010	6,10	4,41	4,85	1,31	11,94	9,46	5,58	2,48
	2013	4,98	3,28	5,99	1,39	10,46	9,19	4,92	1,27
	2014	5,23	3,47	4,42	1,51	10,58	8,79	4,40	1,79

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji — na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations — data are presented per 100 thous. population; infant deaths — per 1000 live births.

TABL. 8 (49). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
 Stan w dniu 31 XII
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED
 As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a Difference between contracted and dis- solved marriages ^a
		ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages		
			męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce	
OGÓŁEM 2005	11650	12951	6386	2291	4274	26,8	8,8	-1762
TOTAL 2010	12447	12911	6479	2432	4000	26,6	8,2	-903
..... 2013	9814	12776	6253	2322	4201	25,9	8,5	-3594
..... 2014	10294	12909	6297	2309	4303	26,3	8,8	-3241
Miasta 2005	6918	8644	3827	1427	3390	28,9	11,3	-2828
Urban areas 2010	7415	8396	3935	1545	2916	28,8	10,0	-2076
..... 2013	5653	8373	3827	1502	3044	28,5	10,3	-3784
..... 2014	5910	8457	3954	1466	3037	29,1	10,4	-3573
Wieś 2005	4732	4307	2559	864	884	23,4	4,8	1066
Rural areas 2010	5032	4515	2544	887	1084	23,3	5,6	1173
..... 2013	4161	4403	2426	820	1157	22,1	5,8	191
..... 2014	4384	4452	2343	843	1266	22,3	6,4	332

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration of married persons.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2014 R.**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM GRAND TOTAL	10294	252	3087	3966	1468	594	495	298	134
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	28	18	8	2	—	—	—	—	—
20—24	1635	166	1199	236	29	3	—	—	—
25—29	4159	56	1502	2282	283	26	10	—	—
30—34	2253	9	309	1128	673	110	24	—	—
35—39	937	3	51	235	333	230	80	4	1
40—49	624	—	12	68	126	186	203	25	4
50—59	389	—	6	15	20	35	152	140	21
60 lat i więcej <i>and more</i>	269	—	—	—	4	4	24	129	108
W tym małżeństwa wyznaniowe^a Of which church or religious marriages^a	6165	103	2140	2828	769	174	75	45	31
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	8	5	2	1	—	—	—	—	—
20—24	1060	65	812	168	13	2	—	—	—
25—29	3052	29	1091	1742	179	9	2	—	—
30—34	1428	2	208	783	391	38	6	—	—
35—39	387	2	22	111	153	78	20	1	—
40—49	131	—	5	20	29	43	31	3	—
50—59	48	—	—	3	3	4	15	18	5
60 lat i więcej <i>and more</i>	51	—	—	—	1	—	1	23	26

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 9 (50). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2014 R. (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	5910	96	1431	2357	977	395	335	217	102
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	11	6	4	1	—	—	—	—	—
20—24	759	68	547	126	16	—	2	—	—
25—29	2249	17	708	1336	168	14	6	—	—
30—34	1394	5	138	698	462	75	16	—	—
35—39	614	—	23	146	229	165	49	2	—
40—49	420	—	9	40	86	121	141	19	4
50—59	267	—	2	10	14	19	102	104	16
60 lat i więcej <i>and more</i>	196	—	—	—	2	1	19	92	82
W tym małżeństwa wyznaniowe^a	3255	27	935	1615	481	113	36	29	19
<i>Of which church or religious marriages^a</i>									
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	1	—	—	1	—	—	—	—	—
20—24	470	21	351	90	8	—	—	—	—
25—29	1583	5	485	988	102	2	1	—	—
30—34	841	1	86	469	253	29	3	—	—
35—39	238	—	10	59	98	60	10	1	—
40—49	68	—	3	6	19	22	15	3	—
50—59	26	—	—	2	1	—	6	14	3
60 lat i więcej <i>and more</i>	28	—	—	—	—	—	1	11	16
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	4384	156	1656	1609	491	199	160	81	32
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	17	12	4	1	—	—	—	—	—
20—24	876	98	652	110	13	3	—	—	—
25—29	1910	39	794	946	115	12	4	—	—
30—34	859	4	171	430	211	35	8	—	—
35—39	323	3	28	89	104	65	31	2	1
40—49	204	—	3	28	40	65	62	6	—
50—59	122	—	4	5	6	16	50	36	5
60 lat i więcej <i>and more</i>	73	—	—	—	2	3	5	37	26
W tym małżeństwa wyznaniowe^a	2910	76	1205	1213	288	61	39	16	12
<i>Of which church or religious marriages^a</i>									
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	7	5	2	—	—	—	—	—	—
20—24	590	44	461	78	5	2	—	—	—
25—29	1469	24	606	754	77	7	1	—	—
30—34	587	1	122	314	138	9	3	—	—
35—39	149	2	12	52	55	18	10	—	—
40—49	63	—	2	14	10	21	16	—	—
50—59	22	—	—	1	2	4	9	4	2
60 lat i więcej <i>and more</i>	23	—	—	—	1	—	—	12	10

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 10 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW W 2014 R.**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowcy widows	rozwiedzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	10294	8819	216	1259
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	8807	8226	64	517
Single				
Wdowcy	196	38	65	93
Widowers				
Rozwiedzeni	1291	555	87	649
Divorced				
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM	5910	4919	136	855
TOTAL				
Kawalerowie	4867	4517	28	322
Single				
Wdowcy	134	22	45	67
Widowers				
Rozwiedzeni	909	380	63	466
Divorced				
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM	4384	3900	80	404
TOTAL				
Kawalerowie	3940	3709	36	195
Single				
Wdowcy	62	16	20	26
Widowers				
Rozwiedzeni	382	175	24	183
Divorced				

TABL. 11 (52). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM	8105	4514	3591
TOTAL			
	2005	4638	3637
	2010	3187	2740
	2013	3255	2910
	2014	6165	2910
Kościół Katolicki	6153	3243	2910
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	4	4	-
Kościół Ewangelicko-Augsburski	2	2	-
Kościół Chrześcijan Baptystów	2	2	-
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	1	1	-
Kościół Starokatolicki Mariawitów	1	1	-
Kościół Zielonoświątkowy	2	2	-

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 13 (54). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIACH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4274	4000	4201	4303	TOTAL
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	1255	1541	1626	1722	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	3019	2459	2575	2581	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	1734	1564	1593	1573	1
2	921	713	809	826	2
3	242	143	125	135	3
4 i więcej	122	39	48	47	4 and more
Miasta	3390	2916	3044	3037	Urban areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	1048	1193	1230	1294	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	2342	1723	1814	1743	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	1396	1146	1170	1099	1
2	710	473	532	541	2
3	169	89	86	77	3
4 i więcej	67	15	26	26	4 and more
Wieś	884	1084	1157	1266	Rural areas
rozwoody małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	207	348	396	428	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	677	736	761	838	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	338	418	423	474	1
2	211	240	277	285	2
3	73	54	39	58	3
4 i więcej	55	24	22	21	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below the age of 18.

TABL. 14 (55). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	20456	22596	19853	20031	11170	8861	Live births
chłopcy	10560	11684	10219	10353	5798	4555	<i>males</i>
dziewczęta	9896	10912	9634	9678	5372	4306	<i>females</i>
Małżeńskie	15597	16792	13961	13815	7575	6240	<i>Legitimate</i>
chłopcy	8071	8712	7163	7096	3894	3202	<i>males</i>
dziewczęta	7526	8080	6798	6719	3681	3038	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	4859	5804	5892	6216	3595	2621	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	2489	2972	3056	3257	1904	1353	<i>males</i>
dziewczęta	2370	2832	2836	2959	1691	1268	<i>females</i>
Urodzenia martwe ...	88	90	73	69	37	32	Live still births
chłopcy	47	40	39	38	20	18	<i>males</i>
dziewczęta	41	50	34	31	17	14	<i>females</i>

TABL. 15 (56). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze 6 and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2005	20456	10518	6442	2083	734	343	336
TOTAL	2010	22596	11436	7740	2245	719	249	207
	2013	19853	9578	7097	2128	636	229	185
	2014	20031	9490	7374	2103	646	253	165
19 lat i mniej		983	896	79	8	–	–	–
<i>Under 20 years</i>								
20–24		3913	2744	962	161	42	4	–
25–29		6723	3645	2436	453	128	49	12
30–34		5724	1713	2850	827	211	83	40
35–39		2274	434	939	535	201	92	73
40–44		401	57	106	112	62	25	39
45 lat i więcej		13	1	2	7	2	–	1
<i>and more</i>								
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	2005	100,0	51,4	31,5	10,2	3,6	1,7	1,6
TOTAL	2010	100,0	50,6	34,3	9,9	3,2	1,1	0,9
	2013	100,0	48,2	35,7	10,7	3,2	1,2	1,0
	2014	100,0	47,8	37,1	10,6	3,3	1,3	0,8
19 lat i mniej		100,0	91,1	8,1	0,8	–	–	–
<i>Under 20 years</i>								
20–24		100,0	70,1	24,6	4,1	1,1	0,1	–
25–29		100,0	54,2	36,2	6,7	1,9	0,7	0,3
30–34		100,0	30,0	49,8	14,4	3,7	1,5	0,7
35–39		100,0	19,1	41,3	23,5	8,8	4,0	3,2
40–44		100,0	14,2	26,4	27,9	15,5	6,2	9,7
45 lat i więcej		100,0	7,7	15,4	53,8	15,4	–	7,7
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (57). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15–49 ^{ab}	37,7	43,5	38,8	39,5	37,2	43,0
15–19 ^a	16,4	17,9	17,4	17,0	15,5	18,8
20–24	65,4	64,3	53,0	55,2	45,9	66,9
25–29	92,0	94,4	85,6	85,0	78,7	94,6
30–34	55,7	70,7	64,6	67,4	65,8	70,1
35–39	21,0	27,8	26,6	28,5	28,0	29,4
40–44	4,4	5,2	5,1	5,7	5,9	5,4
45–49 ^b	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej	1,271	1,392	1,253	1,285	1,187	1,421
<i>Total fertility</i>						
Reprodukcji brutto	0,615	0,672	0,608	0,621	0,571	0,690
<i>Gross reproduction</i>						
Dynamiki demograficznej	1,054	1,105	0,969	1,000	0,882	1,204
<i>Demographic dynamics</i>						

^a, ^b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: ^a – poniżej 15 lat, ^b – 50 lat i więcej.

^a ^b Including births from mothers aged: ^a – below 15, ^b – 50 and more.

TABL. 17 (58). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Fe- males</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2005	19410	10286	9124	11749	6094	5655	7661	4192	3469
TOTAL 2010	20453	10805	9648	12647	6546	6101	7806	4259	3547
..... 2013	20485	10666	9819	12806	6534	6272	7679	4132	3547
2014	20028	10548	9480	12667	6528	6139	7361	4020	3341
0 lat	93	56	37	54	39	15	39	17	22
1—4 lata	17	8	9	8	4	4	9	4	5
5—9	10	3	7	7	2	5	3	1	2
10—14	16	9	7	8	3	5	8	6	2
15—19	55	40	15	23	17	6	32	23	9
20—24	74	61	13	33	24	9	41	37	4
25—29	105	85	20	66	53	13	39	32	7
30—34	160	119	41	98	71	27	62	48	14
35—39	197	153	44	120	90	30	77	63	14
40—44	298	229	69	168	125	43	130	104	26
45—49	451	328	123	247	185	62	204	143	61
50—54	791	530	261	465	300	165	326	230	96
55—59	1552	1110	442	1033	732	301	519	378	141
60—64	2057	1365	692	1321	849	472	736	516	220
65—69	2042	1271	771	1358	821	537	684	450	234
70—74	1889	1080	809	1245	678	567	644	402	242
75—79	2471	1371	1100	1562	848	714	909	523	386
80—84	3135	1339	1796	1948	820	1128	1187	519	668
85 lat i więcej <i>and more</i>	4615	1391	3224	2903	867	2036	1712	524	1188

NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM 2005	938	1028	853	927	1016	847	955	1046	864
TOTAL 2010	975	1062	892	993	1085	911	946	1029	862
..... 2013	978	1051	910	1017	1096	946	919	987	852
2014	958	1041	880	1011	1100	930	879	957	800
0 lat ^a	464	541	382	483	673	279	440	373	511
1—4 lata	20	18	22	17	16	17	24	20	27
5—9	9	5	13	12	7	17	6	4	8
10—14	16	17	14	15	11	19	17	25	9
15—19	46	66	26	36	52	19	58	82	34
20—24	52	84	18	41	60	23	64	113	13
25—29	65	103	25	69	110	27	60	94	22
30—34	92	135	48	92	132	51	93	139	44
35—39	122	186	55	123	184	62	120	191	45
40—44	211	321	98	202	304	103	222	345	91
45—49	355	520	192	334	521	161	384	518	239
50—54	566	772	367	557	759	375	580	789	355
55—59	959	1420	529	1009	1547	546	874	1225	494
60—64	1425	2039	894	1393	2017	895	1485	2077	890
65—69	1979	2783	1341	1972	2789	1362	1994	2772	1295
70—74	2926	4075	2126	2853	3858	2175	3078	4501	2018
75—79	4268	6344	3031	4104	6086	2959	4582	6812	3174
80—84	7312	9402	6273	7067	8900	6147	7754	10322	6497
85 lat i więcej <i>and more</i>	14355	16737	13525	14244	16178	13554	14547	17751	13474

^a Na 100 tys. urodzeń żywych.

^a Per 100 thous. live births.

TABL. 18 (59). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a
DEATHS BY CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
		Total	Males	Females	Urban areas	Rural areas
		na 100 tys. ludności		per 100 thous. population		
OGÓŁEM	2005	938	1028	853	927	118
TOTAL	2010	975	1062	892	993	946
	2012	974	1046	906	1005	928
	2013	978	1051	910	1017	919
Choroby zakaźne i pasożytnicze		2	2	1	2	1
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym gruźlica i następstwa gruźlicy		1	1	1	1	1
<i>of which tuberculosis and sequelae of tuberculosis</i>						
Nowotwory		267	307	229	292	229
<i>Neoplasms</i>						
w tym nowotwory złośliwe		254	293	217	277	219
<i>of which malignant neoplasms</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
nowotwór złośliwy żołądka		13	17	10	14	12
<i>malignant neoplasm of stomach</i>						
nowotwór złośliwy trzustki		10	11	9	11	8
<i>malignant neoplasm of pancreas</i>						
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca		66	95	39	70	60
<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>						
nowotwór złośliwy sutka u kobiet		16	0	31	19	12
<i>malignant neoplasm of female breast</i>						
nowotwór złośliwy szyjki macicy		4	x	8	5	3
<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>						
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego		12	24	x	14	9
<i>malignant neoplasm of prostate</i>						
białaczka		7	9	5	7	6
<i>leukemia</i>						
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ		0	0	0	1	0
<i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>						
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej		12	11	13	13	11
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
w tym cukrzyca		12	11	13	13	11
<i>of which diabetes mellitus</i>						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania		0	0	x	x	0
<i>Mental and behavioural disorders</i>						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów		15	12	17	16	13
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 18 (59). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a (dok.)DEATHS BY CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
	na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Choroby układu krążenia	424	413	435	426	422
<i>Diseases of the circulatory system</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
choroba nadciśnieniowa	1	0	1	1	1
<i>hypertensive disease</i>					
choroba niedokrwienna serca	70	85	56	69	72
<i>ischaemic heart disease</i>					
w tym ostry zawał serca	40	50	30	40	39
<i>of which acute myocardial infarction</i>					
choroby naczyń mózgowych	61	54	66	64	55
<i>cerebrovascular disease</i>					
miażdżyca	105	73	135	99	114
<i>atherosclerosis</i>					
Choroby układu oddechowego	58	67	49	58	57
<i>Diseases of the respiratory system</i>					
Choroby układu trawiennego	40	47	33	47	30
<i>Diseases of the digestive system</i>					
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	9	12	6	11	5
<i>of which fibrosis and cirrhosis of liver</i>					
Choroby skóry i tkanki podskórnej	0	x	0	0	x
<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>					
Choroby układu kostno-stawowego, mięśni i tkanki łącznej	1	1	2	1	2
<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>					
Choroby układu moczowo-płciowego	1	1	1	1	1
<i>Diseases of the genitourinary system</i>					
Ciąża, poród i połóg	0	x	0	0	x
<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>					
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2	2	2	2	3
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>					
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	3	3	3	2	4
<i>Congenital malformations^Δ</i>					
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	100	98	103	108	89
<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>					
Urazy i zatrucie według zewnętrznej przyczyny	53	87	20	50	57
<i>Injuries and poisonings by external cause</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
wypadki komunikacyjne	11	17	5	8	14
<i>transport accidents</i>					
samobójstwa	21	38	5	19	23
<i>intentional self-harm</i>					

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 19 (60). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	136	77	59	66	40	26	70	37	33
TOTAL 2010	131	81	50	76	50	26	55	31	24
..... 2013	88	43	45	45	22	23	43	21	22
..... 2014	93	56	37	54	39	15	39	17	22
0—27 dni 0—27 days	64	37	27	34	25	9	30	12	18
0—6	47	29	18	28	20	8	19	9	10
w tym 0 of wich 0	24	13	11	13	8	5	11	5	6
7—13	8	5	3	4	4	—	4	1	3
14—20	8	2	6	2	1	1	6	1	5
21—27	1	1	—	—	—	—	1	1	—
28—29 dni 28—29 days	1	—	1	1	—	1	—	—	—
1 miesiąc 1 month	8	7	1	5	5	—	3	2	1
2	7	4	3	6	4	2	1	—	1
3	2	1	1	1	—	1	1	1	—
4	2	—	2	1	—	1	1	—	1
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	2	2	—	2	2	—	—	—	—
7	2	2	—	—	—	—	2	2	—
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	1	1	—	1	1	—	—	—	—
10	3	1	2	2	1	1	1	—	1
11 miesięcy 11 months ...	1	1	—	1	1	—	—	—	—

Na 100 tys. urodzeń żywych
 Per 100 thous. of live births

OGÓŁEM 2005	665	729	596	584	690	472	765	777	752
TOTAL 2010	580	693	458	596	761	421	558	606	506
..... 2013	443	421	467	405	384	427	492	467	518
..... 2014	464	541	382	483	673	279	440	373	511
0—27 dni 0—27 days	320	357	279	304	431	168	339	263	418
0—6	235	280	186	251	345	149	214	198	232
w tym 0 of wich 0	120	126	114	116	138	93	124	110	139
7—13	40	48	31	36	69	x	45	22	70
14—20	40	19	62	18	17	19	68	22	116
21—27	5	10	x	x	x	x	11	22	x
28—29 dni 28—29 days	5	x	10	9	x	19	x	x	x
1 miesiąc 1 month	40	68	10	45	86	x	34	44	23
2	35	39	31	54	69	37	11	x	23
3	10	10	10	9	x	19	11	22	x
4	10	x	21	9	x	19	11	x	23
5	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	10	19	x	18	34	x	x	x	x
7	10	19	x	x	x	x	23	44	x
8	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9	5	10	x	9	17	x	x	x	x
10	15	10	21	18	17	19	11	x	23
11 miesięcy 11 months ...	5	10	x	9	17	x	x	x	x

TABL. 20 (61). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN
 INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	
		w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 thous. live births				
OGÓŁEM	2005	136	665	729	596	584	765
TOTAL	2010	131	580	693	458	596	558
	2012	100	482	466	499	421	556
	2013	88	443	421	467	405	492
w tym: of which:							
Stany rozpoczynające się w okresie okołopo- rodowym		50	252	245	259	243	263
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>							
w tym: of which:							
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu		28	141	166	114	117	172
<i>disorders related to length of gestation and fetal growth</i>							
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>		36	181	176	187	144	229
w tym: of which:							
wrodzone wady rozwojowe układu ner- wowego		4	20	10	31	18	23
<i>congenital malformations of the nervous system</i>							
wrodzone wady serca		9	45	39	52	36	57
<i>congenital malformation of heart</i>							
inne wady wrodzone		17	86	108	62	72	103
<i>congenital malformation of heart</i>							

TABL. 21 (62). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	327	291	303	326	283	TOTAL
Miasta	206	177	179	196	169	Urban areas
Wieś	121	114	124	130	114	Rural areas
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	2	1	4	1	1	14 and less
15—19	24	15	7	9	6	15—19
20—29	56	51	40	47	42	20—29
30—49	135	94	88	107	95	30—49
50—69	91	103	87	128	112	50—69
70 lat i więcej	19	27	24	30	24	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w 2010 r. — w podziale na miasta i wieś — również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2010 — data by urban and rural areas — cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters.

TABL. 22 (63). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified					
	0	15	30	45	60	
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2005	70,59	56,32	42,07	28,54	17,32
TOTAL	2010	71,37	57,04	42,75	29,12	17,68
	2013	72,91	58,45	44,07	30,25	18,33
	2014	73,35	58,87	44,51	30,67	18,77
Miasta		73,50	59,09	44,65	30,79	18,99
Urban areas						
Wieś		73,08	58,49	44,24	30,43	18,36
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2005	79,10	64,74	49,99	35,59	22,53
TOTAL	2010	79,80	65,31	50,49	36,05	22,89
	2013	80,47	66,03	51,29	36,71	23,41
	2014	81,05	66,54	51,74	37,16	23,76
Miasta		81,12	66,53	51,73	37,17	23,76
Urban areas						
Wieś		80,93	66,50	51,72	37,11	23,70
Rural areas						

TABL. 23 (64). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION PROJECTION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
OGÓŁEM									
TOTAL									
O G Ó Ł E M w tys.	2086,0	2065,4	2039,0	2003,9	1959,7	1908,8	1854,5	1799,0	T O T A L in thous.
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY									
PRE-WORKING AGE									
R A Z E M w tys. ...	378,0	365,2	349,6	318,4	299,5	282,2	270,0	260,9	T O T A L in thous.
mężczyźni	194,1	187,4	179,5	163,7	154,0	145,1	138,9	134,1	males
kobiety	183,9	177,8	170,1	154,7	145,5	137,1	131,2	126,7	females
Miasta	204,6	195,5	184,2	163,8	150,9	140,0	132,2	126,1	Urban areas
mężczyźni	104,8	100,0	94,3	83,9	77,2	71,6	67,6	64,5	males
kobiety	99,8	95,5	89,9	80,0	73,7	68,4	64,6	61,6	females
Wieś	173,4	169,7	165,4	154,5	148,6	142,2	137,8	134,8	Rural areas
mężczyźni	89,3	87,4	85,3	79,8	76,8	73,5	71,2	69,7	males
kobiety	84,1	82,3	80,1	74,7	71,8	68,7	66,6	65,1	females
WIEK PRODUKCYJNY									
WORKING AGE									
Wariant I									
Variant I									
R A Z E M w tys. ...	1310,3	1240,0	1186,3	1159,7	1111,0	1043,6	960,8	879,7	T O T A L in thous.
mężczyźni	692,1	659,6	628,0	615,0	596,5	567,4	528,5	483,5	males
kobiety	618,3	580,4	558,4	544,7	514,5	476,2	432,4	396,2	females
Miasta	775,7	714,4	668,9	643,0	605,9	557,5	500,2	445,7	Urban areas
mężczyźni	403,3	374,9	349,2	336,5	321,5	300,3	273,0	242,8	males
kobiety	372,4	339,5	319,8	306,5	284,5	257,3	227,2	203,0	females
Wieś	534,7	525,6	517,4	516,7	505,0	486,1	460,7	434,0	Rural areas
mężczyźni	288,8	284,8	278,8	278,5	275,0	267,2	255,5	240,7	males
kobiety	245,9	240,9	238,6	238,2	230,0	218,9	205,2	193,3	females
WIEK PRODUKCYJNY									
WORKING AGE									
Wariant II									
Variant II									
R A Z E M w tys. ...	1332,0	1296,7	1252,1	1235,6	1211,3	1174,7	1099,7	1010,4	T O T A L in thous.
mężczyźni	701,3	686,3	653,1	636,4	618,8	594,3	557,8	514,0	males
kobiety	630,7	610,4	599,1	599,1	592,6	580,4	541,8	496,4	females
Miasta	789,9	749,5	707,9	686,6	663,1	632,3	579,3	518,1	Urban areas
mężczyźni	409,2	391,2	363,6	348,4	333,7	315,0	289,2	259,3	males
kobiety	380,7	358,3	344,3	338,2	329,4	317,3	290,1	258,8	females
Wieś	542,1	547,3	544,3	549,0	548,2	542,4	520,4	492,2	Rural areas
mężczyźni	292,1	295,1	289,4	288,1	285,0	279,3	268,6	254,6	males
kobiety	250,0	252,1	254,8	260,9	263,2	263,1	251,8	237,6	females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 95.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 8 on page 95.

TABL. 23 (64). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

POPULATION PROJECTION^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
WIEK POPRODUKCYJNY									
POST-WORKING AGE									
Wariant I									
<i>Variant I</i>									
R A Z E M w tys. ...	397,6	460,2	503,1	525,9	549,2	583,0	623,6	658,4	T O T A L in thous.
mężczyźni	124,8	153,7	180,2	191,6	198,3	212,6	233,8	259,6	males
kobiety	272,8	306,4	322,9	334,3	350,9	370,3	389,8	398,8	females
Miasta	264,3	302,6	323,6	329,6	335,0	347,2	364,3	377,4	Urban areas
mężczyźni	80,9	98,2	112,1	115,6	116,3	121,8	132,1	145,1	males
kobiety	183,4	204,4	211,5	214,0	218,7	225,3	232,1	232,3	females
Wieś	133,3	157,6	179,5	196,3	214,2	235,8	259,4	281,0	Rural areas
mężczyźni	43,9	55,5	68,2	76,0	82,0	90,8	101,7	114,5	males
kobiety	89,4	102,0	111,3	120,3	132,2	145,0	157,7	166,5	females
WIEK POPRODUKCYJNY									
POST-WORKING AGE									
Wariant II									
<i>Variant II</i>									
R A Z E M w tys. ...	376,0	403,5	437,3	450,0	448,9	451,8	484,8	527,7	T O T A L in thous.
mężczyźni	115,6	127,1	155,1	170,1	176,0	185,8	204,5	229,1	males
kobiety	260,4	276,4	282,2	279,8	272,8	266,1	280,3	298,7	females
Miasta	250,1	267,5	284,6	286,0	277,9	272,4	285,1	305,0	Urban areas
mężczyźni	75,0	81,9	97,6	103,7	104,1	107,1	115,9	128,5	males
kobiety	175,1	185,6	187,0	182,2	173,8	165,3	169,3	176,4	females
Wieś	125,9	136,0	152,7	164,0	171,0	179,4	199,7	222,8	Rural areas
mężczyźni	40,6	45,2	57,5	66,4	72,0	78,7	88,6	100,5	males
kobiety	85,3	90,8	95,1	97,6	99,0	100,8	111,1	122,2	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIETRZEDUCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU TRZEDUCYJNYM									
NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE									
Wariant I	59,2	66,6	71,9	72,8	76,4	82,9	93,0	104,5	Variant I
Mężczyźni	46,1	51,7	57,3	57,8	59,1	63,0	70,5	81,4	Males
Kobiety	73,9	83,4	88,3	89,8	96,5	106,6	120,5	132,6	Females
Wariant II	56,6	59,3	62,8	62,2	61,8	62,5	68,6	78,1	Variant II
Mężczyźni	44,2	45,8	51,2	52,5	53,3	55,7	61,6	70,7	Males
Kobiety	70,5	74,4	75,5	72,5	70,6	69,5	75,9	85,7	Females

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 95.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 8 on page 95.

TABL. 24 (65). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION
FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływy ^a Inflow ^a				Odpyły ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM ... TOTAL	2005	24372	14230	9918	224	26452	12712	12986	754	-2080
	2010	23455	13294	9635	526	25138	11651	12721	766	-1683
	2013	23304	12844	10007	453	25949	11963	12507	1479	-2645
	2014	22256	11980	9849	427	25094	11514	12053	1527	-2838
Miasta Urban areas	2005	11396	5244	5985	167	15808	6123	9023	662	-4412
	2010	10827	4602	5802	423	14738	5408	8659	671	-3911
	2013	10867	4447	6054	366	14977	5403	8406	1168	-4110
	2014	10312	4101	5889	322	14323	5127	7915	1281	-4011
Wieś Rural areas	2005	12976	8986	3933	57	10644	6589	3963	92	2332
	2010	12628	8692	3833	103	10700	6243	4062	95	2228
	2013	12437	8397	3953	87	10972	6560	4101	311	1465
	2014	11944	7879	3960	105	10771	6387	4138	246	1173
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM ... TOTAL	2005	11,77	6,87	4,79	0,11	12,78	6,14	6,27	0,36	-1,00
	2010	11,18	6,33	4,59	0,25	11,98	5,55	6,06	0,36	-0,80
	2013	11,13	6,13	4,78	0,22	12,39	5,71	5,97	0,71	-1,26
	2014	10,64	5,73	4,71	0,20	12,00	5,51	5,76	0,73	-1,36
Miasta Urban areas	2005	8,99	4,14	4,72	0,13	12,47	4,83	7,12	0,52	-3,48
	2010	8,50	3,61	4,56	0,33	11,57	4,25	6,80	0,53	-3,07
	2013	8,63	3,53	4,81	0,29	11,90	4,29	6,68	0,93	-3,26
	2014	8,23	3,27	4,70	0,26	11,43	4,09	6,32	1,02	-3,20
Wieś Rural areas	2005	16,17	11,20	4,90	0,07	13,27	8,21	4,94	0,11	2,91
	2010	15,30	10,53	4,65	0,12	12,97	7,57	4,92	0,12	2,70
	2013	14,89	10,05	4,73	0,10	13,14	7,85	4,91	0,37	1,75
	2014	14,26	9,41	4,73	0,13	12,86	7,63	4,94	0,29	1,40

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 25 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodships	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	z innych województw from other voivodships	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM	2005	24148	19247	4901	25698	19247	6451
TOTAL	2010	22929	18322	4607	24372	18322	6050
	2013	22851	18174	4677	24470	18174	6296
	2014	21829	17635	4194	23567	17635	5932
Miasta	2005	11229	7916	3313	15146	10868	4278
Urban areas	2010	10404	7437	2967	14067	10189	3878
	2013	10501	7527	2974	13809	9812	3997
	2014	9990	7332	2658	13042	9242	3800
Wieś	2005	12919	11331	1588	10552	8379	2173
Rural areas	2010	12525	10885	1640	10305	8133	2172
	2013	12350	10647	1703	10661	8362	2299
	2014	11839	10303	1536	10525	8393	2132
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM	2005	11,67	9,30	2,37	12,42	9,30	3,12
TOTAL	2010	10,93	8,73	2,20	11,61	8,73	2,88
	2013	10,91	8,68	2,23	11,69	8,68	3,01
	2014	10,44	8,43	2,01	11,27	8,43	2,84
Miasta	2005	8,86	6,25	2,61	11,95	8,57	3,38
Urban areas	2010	8,17	5,84	2,33	11,05	8,00	3,04
	2013	8,34	5,98	2,36	10,97	7,79	3,18
	2014	7,97	5,85	2,12	10,41	7,37	3,03
Wieś	2005	16,10	14,12	1,98	13,15	10,44	2,71
Rural areas	2010	15,18	13,19	1,99	12,49	9,86	2,63
	2013	14,79	12,75	2,04	12,76	10,01	2,75
	2014	14,14	12,30	1,83	12,57	10,02	2,55

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 26 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
 INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
O GÓŁEM									
TOTAL									
2005	24148	11315	12833	25698	11950	13748	-1550	-635	-915
2010	22929	10585	12344	24372	11312	13060	-1443	-727	-716
2013	22851	10878	11973	24470	11655	12815	-1619	-777	-842
2014	21829	10197	11632	23567	11009	12558	-1738	-812	-926
0— 4 lata	2203	1135	1068	2322	1197	1125	-119	-62	-57
5— 9	1601	813	788	1647	816	831	-46	-3	-43
10—14	954	481	473	995	510	485	-41	-29	-12
15—19	987	441	546	1022	466	556	-35	-25	-10
20—24	1960	626	1334	2081	672	1409	-121	-46	-75
25—29	3543	1463	2080	4154	1726	2428	-611	-263	-348
30—34	2984	1458	1526	3441	1704	1737	-457	-246	-211
35—39	2100	1067	1033	2318	1171	1147	-218	-104	-114
40—44	1288	674	614	1348	714	634	-60	-40	-20
45—49	853	476	377	846	482	364	7	-6	13
50—54	718	409	309	709	395	314	9	14	-5
55—59	747	351	396	728	331	397	19	20	-1
60—64	664	333	331	687	329	358	-23	4	-27
65 lat i więcej	1227	470	757	1269	496	773	-42	-26	-16
<i>and more</i>									

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 28 (69). **REZYDENCI^a**

Stan w dniu 31 XII

USUAL RESIDENCE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	2075,1	2068,4	2065,8	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	1005,4	1002,3	1000,9	males in thous.
kobiety: w tysiącach	1069,7	1066,2	1065,0	females: in thousands
na 100 mężczyzn	106,4	106,4	106,4	per 100 males
Miasta: w tysiącach	1254,7	1239,2	1234,0	Urban areas: in thousands
w % ogółu ludności				in % of total usual resi-
rezydującej	60,5	59,9	59,7	dence population
Wieś: w tysiącach	820,4	829,2	831,8	Rural areas: in thousands
w % ogółu ludności				in % of total usual resi-
rezydującej	39,5	40,1	40,3	dence population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 96.ª See general notes, item 11 on page 96.TABL. 29 (70). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	2075,1	2068,4	2065,8	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	403,2	384,2	379,5	Pre-working age
Miasta	219,6	208,2	205,7	Urban areas
mężczyźni	112,1	106,5	105,3	males
kobiety	107,5	101,6	100,4	females
Wieś	183,6	176,0	173,8	Rural areas
mężczyźni	94,2	90,7	89,5	males
kobiety	89,4	85,3	84,3	females
W wieku produkcyjnym	1337,3	1313,5	1302,3	Working age
w tym w wieku mobilnym	823,9	818,5	814,2	of which mobile
Miasta	814,6	784,8	773,1	Urban areas
mężczyźni	418,1	406,5	401,4	males
w tym w wieku mobilnym	246,0	241,9	239,8	of which mobile
kobiety	396,5	378,3	371,8	females
w tym w wieku mobilnym	245,8	240,0	237,6	of which mobile
Wieś	522,7	528,7	529,1	Rural areas
mężczyźni	281,6	285,2	285,6	males
w tym w wieku mobilnym	171,9	173,7	173,9	of which mobile
kobiety	241,1	243,4	243,5	females
w tym w wieku mobilnym	160,2	162,9	163,0	of which mobile
W wieku poprodukcyjnym	334,5	370,8	384,0	Post-working age
Miasta	220,5	246,2	255,2	Urban areas
mężczyźni	64,0	73,5	77,3	males
kobiety	156,5	172,7	177,9	females
Wieś	114,0	124,6	128,9	Rural areas
mężczyźni	35,4	39,8	41,8	males
kobiety	78,6	84,8	87,1	females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 96.ª See general notes, item 11 on page 96.

TABL. 30 (71). KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a

Stan w dniu 31 XII

CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a

As of 31 III

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful				
Kościół Katolicki: Catholic Church:													
Kościół Rzymskokatolicki ^c	567	574	575	576	1488	1509	1557	1569	1920905	1913864	1931474	1910096	
Starokatolickie: Old Catholic:													
Kościół Polskokatolicki ^d	3	3	3	3	3	2	2	2	576	415	307	578	
Kościół Starokatolicki	1	1 ^e	.	.	1	1 ^e	.	.	60	25 ^e	.	.	
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^d	-	-	-	.	-	-	-	.	4	5	4	
Prawosławne: Orthodox:													
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{df}	12	12	12	12	15	16	16	16	28000	27500	27500	27500	
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Prote- stant-tradition:													
Kościół Ewangelicko- Augsburski ^{dg}	6	19 ^h	19	18	5	14 ^h	16	13	4000	2883 ^h	2330	2322	
Kościół Zielonoświątkowy	8	10	11	11	10	14	16	16	614	721	827	880	
Kościół Ewangelicznych Chrześcjan RP	9	10	10	10	10	15	15	15	374	436	407	392	
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	6	6	6	6	2	4	3	3	402	365	405	397	
Kościół Ewangelicko- Metodystyczny ^d	3	3	3	3	2	3	3	3	305	303	303	303	
Nowoapostolski Kościół w Polsce	3	3	3	3	3	3	2	2	158	154	149	151	
Kościół Chrystusowy w RP ⁱ	1	1	1 ^k	.	4	5	5 ^k	.	150	110	90 ^k	.	
Kościół Chrześcjan Baptystów ^d	2	3	3	3	4	2	3	5	71	73	86	89	
Świecki Ruch Misyjny "Epifania"	4	4	3	3	18	15	13	13	85	75	72	72	
Kościół Boży w Chrystusie	2	2	2	2	4	4	4	4	71	53	57	56	
Kościół Chrześcjan Dnia Sobotniego	2	2	2	2	4	4	4	1	45	45	45	45	
Kościół „Chrystus dla wszystkich”	1	.	.	.	4	.	.	.	45	.	.	.	
Zrzeszenie Wolnych Ba- daczy Pisma Świętego w RP	2	2	2	2	8	7	6	5	38	38	37	33	
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	2	2	2	.	3	3	3	.	31	32	32	

^a Uszeregowane malejąco według liczny wiernych, wyznawców. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane dotyczą diecezji: bydgoskiej, toruńskiej, włocławskiej; dane o liczbie wiernych dotyczą osób ochrzczonych. ^d Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Eklezjalnej. ^e Dane dotyczą 2008 r. ^f Dane dotyczą diecezji łódzko-poznańskiej. ^g Dane dotyczą diecezji pomorsko-wielkopolskiej. ^h Dane dotyczą 2009 r. ⁱ Do 2010 r. Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^k Dane dotyczą 2012 r.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data concern diocese: bydgoskiej, toruńskiej, włocławskiej; data on the number of adherents concern baptized persons. ^d Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^e Data concern 2008. ^f Data concern łódzko-poznańskiej diocese. ^g Data concern pomorsko-wielkopolskiej diocese. ^h Data concern 2009. ⁱ Until 2010 Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. ^k Data concern 2012.

TABL. 30 (71). KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a (cont.)

As of 31 III

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful				
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.): Protestant and Protestant-tradition (cont.):													
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	1	1	1	1	5	7	7	7	32	28	27	27	
Zbór Chrześcijański w RP Ewangeliczny Związek Braterski	1 ^c	1	1	.	2 ^c	3	3	.	15 ^c	20	25	
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	1	1	1	.	1	1	1	.	20	20	20	
Kościół Ewangelicko- Reformowany ^d	1	2	.	.	1	2	.	.	10	15	
Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce ...	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	10	10	
	-	-	-	.	-	-	-	.	-	-	4	.	
Islamskie: Muslim:													
Muzułmański Związek Religijny w RP	1	.	1 ^c	.	2	.	3 ^c	.	85	.	120 ^c	
Liga Muzułmańska w RP Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	1	.	.	.	-	.	.	.	100	.	.	
	.	1	1	1	.	1	1	1	.	4	3	3	
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:													
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce Związek Buddyjski Ben- cien Karma Kamtsang ^g	1	1 ^f	.	.	1	1 ^f	.	.	70	150 ^f	.	.	
Buddyjski Związek Dia- mentowej Drogi Linii Karma Kagyu	1	1	1	1	-	-	-	2	105	125	125	125	
Instytut Wiedzy o Tożsa- mości "Misja Czaitanii" Międzynarodowe Towa- rzystwo Świadomości Kryszny	2 ^c	.	.	.	-	.	.	.	124 ^c	.	
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	-	-	-	-	4	4	4	4	66	75	75	75	
Związek Ajapa Yoga	1	1	.	.	3	5	.	.	32	38	
	.	1	1	1	.	1	1	1	.	8	10	11	
	.	-	1	1	.	-	-	-	.	3	3	3	
Inne: Others:													
Związek Wyznania Świadców Jehowy	91	70	68	.	-	.	.	.	6281	6309	6214	
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni) ...	1	1	.	1	8	12	.	11	112	96	.	128	
Rodzima Wiara	2	3 ^f	.	.	1	3 ^f	.	.	10	100 ^f	.	.	
Chrześcijański Kościół Pełnej Ewangelii „Duch i Moc”	-	1 ^c	.	.	-	1 ^c	.	.	4	4 ^c	.	

^a Uszeregowane malejąco według liczny wiernych, wyznawców. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane dotyczą 2009 r. ^d Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. ^e Dane dotyczą 2011 r. ^f Dane dotyczą 2008 r. ^g Do 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data concern 2009. ^d Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^e Data concern 2011. ^f Data concern 2008. ^g Until 2011 r. Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1-2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Dane BAEL za 2014 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo w BAEL stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

— wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

— formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; ponadto w BAEL przyjmuje się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Podział na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonany został na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1-2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households.

The LFS data for 2014 were generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive in LFS is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons who during the reference week:

— performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,

— formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; moreover in LFS there is accepted if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

2) **unemployed persons** are persons aged

lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań gospodarskich oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) z pewnymi wyłączeniami w latach 2005–2009; patrz ust. 5 na str. 122,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolni-

15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities of the Ministry of the Interior and the Ministry of the National Defence.

Employed persons are:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005–2009; see item 5 on page 122,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g. persons practicing learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives)

czych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);

6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2005–2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

1) w latach 2005–2009 nie zaliczono osób pracujących:

a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,

b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;

2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Przeciętną liczbę pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ustalono w oparciu o dokonane szacunki liczby pracujących, przy uwzględnieniu współczynników przeliczeniowych.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepeł-

and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);

6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII were estimated in years 2005–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

1) in 2005–2009 are not included the following employed persons:

a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,

b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;

2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

The average number of employed persons on private farms in agriculture was established on the basis of estimates of the number of employees, taking into account conversion ratios.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

1) **the employment, as of 31 XII**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employ-

nozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Informacje zawarte w tabl. 4, 6–9 obejmują podmioty gospodarcze o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane nie obejmują podmiotów sporządzających sprawozdania z działalności: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych i duchownych.

9. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolutach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

10. Źródłem **informacji** o wolnych **miejscach pracy** jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). Od 2007 r. badanie jest prowadzone metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną, objęte są nim jednostki lokalne osób prawnych, jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba zatrudnionych wynosi 1 lub więcej osób.

ees in the main job without converting them into full-time paid employees;

2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Information included in tables 4, 6–9 covers economic entities employing over 9 persons. Data do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers as well as clergy.

9. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time employees.

10. The survey on demand for labour (submitted Z-05) is the source of information on **job vacancies**. Since 2007, the survey has been carried out as a quarterly sample survey and covers local entities of legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity in which number of employees is 1 and more.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późn. zm.) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która m.in.: ukończyła 18 lat, nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników Spisów.

3. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późn. zm.). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – Dz. U. 2013, poz. 170, z późn. zm.).

to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- the employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person i.a.: who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope programme education of this school) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the results of the Census.

3. Information concerning **Labour Fund expenditures** are given according to law dated 20 IV 2004, on promoting of employment and labour market institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text journal of laws 2013 item 674, with later amendments). Pre-retirement benefits and allowances since 1 VIII 2004 are financed from state budget (on the basis on the law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits – journal of laws 2013 item 170, with later amendments).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

3. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

— podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;

— w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

— w czasie podróży służbowej;

— podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;

— przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;

2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;

3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

3. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

— during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;

— when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

— during a business trip;

— during a training within the scope of common self-defence;

— at performing tasks ordered by trade union organizations functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;

2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;

3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;

- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

4. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

6. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** bezpośrednio je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy od 2005 r. są grupowane zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

7. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

- 4) *-serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of a co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *-serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

4. **A serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. **A fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

6. **Accidents at work** are classified, i.e., according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 is grouped according to the EUROSTAT recommendation.

7. **The accident ratio** is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

8. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

9. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 21 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869 z późn. zm.).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

8. Information regarding persons working in hazardous conditions, i. e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);
- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.

9. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 21 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869 with later amendments).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ration per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (72). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
– na podstawie BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
– on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014				
	przeciętne w roku annual averages			kwartały quarters			
				I	II	III	IV
LUDNOŚĆ w tys. POPULATION in thous.	1605	1558	1581	1525	1556	1623	1621
Mężczyźni Men	765	742	751	723	735	773	774
Kobiety Woman	840	816	830	802	820	849	847
Aktywni zawodowo Economically active persons	871	869	874	829	850	912	907
mężczyźni men	486	483	485	451	463	515	512
kobiety woman	385	386	389	378	387	396	395
Pracujący Employed persons	779	761	781	724	767	823	811
mężczyźni men	439	430	441	402	424	470	467
kobiety woman	340	331	340	322	343	353	344
Bezrobotni ^a Unemployed persons ^a	92	108	93	105	83	88	97
mężczyźni men	47	53	44	48	39	45	46
kobiety woman	45	55	49	56	44	43	51
Bierni zawodowo Economically inactive persons	734	689	707	696	705	711	714
Mężczyźni Men	279	259	266	272	272	258	262
Kobiety Woman	455	430	441	424	433	453	452
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w % ACTIVITY RATE in %	54,3	55,8	55,3	54,4	54,6	56,2	56,0
mężczyźni men	63,5	65,1	64,6	62,4	63,0	66,6	66,1
kobiety woman	45,8	47,3	46,9	47,1	47,2	46,6	46,6
Miasta Urban areas	54,8	55,3	54,5	53,6	54,0	55,3	54,8
Wieś Rural areas	53,5	56,7	56,6	55,4	55,7	57,2	57,5
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w % EMPLOYMENT RATE in %	48,5	48,8	49,4	47,5	49,3	50,7	50,0
mężczyźni men	57,4	58,0	58,7	55,6	57,7	60,8	60,3
kobiety woman	40,5	40,6	41,0	40,1	41,8	41,6	40,6
Miasta Urban areas	48,8	48,6	48,7	46,7	48,8	50,3	48,8
Wieś Rural areas	48,2	49,4	50,4	48,6	50,1	51,3	51,5
STOPA BEZROBOCIA w % UNEMPLOYMENT RATE in %	10,6	12,4	10,6	12,7	9,8	9,6	10,7
mężczyźni men	9,7	11,0	9,1	10,6	8,4	8,7	9,0
kobiety woman	11,7	14,2	12,6	14,8	11,4	10,9	12,9
Miasta Urban areas	11,2	12,1	10,6	12,9	9,5	9,1	10,8
Wieś Rural areas	9,6	12,9	11,0	12,3	10,1	10,4	10,5

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

TABL. 2 (73). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2014 R.
– na podstawie BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2014 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Population</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Współczynnik aktywności zawodowej <i>Activity rate</i>	Wskaźnik zatrudnienia <i>Employment rate</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^a <i>unemployed^d</i>				
OGÓŁEM TOTAL	1621	907	811	97	714	56,0	50,0	10,7
Według wieku: By age								
w tym w wieku produkcyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	1207	885	790	95	322	73,3	65,5	10,7
15–24 lata	251	93	69	23	158	37,1	27,5	24,7
25–34	273	235	205	30	38	86,1	75,1	12,8
35–44	270	233	217	16	37	86,3	80,4	6,9
45–54	258	210	193	16	48	81,4	74,8	7,6
55 lat i więcej <i>and more</i>	570	137	126	11	433	24,0	22,1	8,0
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe <i>Tertiary</i>	264	212	200	12	52	80,3	75,8	5,7
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	356	237	216	21	119	66,6	60,7	8,9
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	179	101	86	15	78	56,4	48,0	14,9
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	478	292	256	36	187	61,1	53,6	12,3
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	344	66	52	13	279	19,2	15,1	19,7

^a Osoby w wieku 15–74 lata. ^b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

^a Persons aged 15–74. ^b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	z liczby ogółem – kobiety of total number – women
O G Ó Ł E M TOTAL	647917	680154	676971	694901	325622
sektor publiczny <i>public sector</i>	166167	159742	153240	152740	98679
sektor prywatny <i>private sector</i>	481750	520412	523731	542161	226943
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture^b, forestry and fishing</i>	118077	107567	107287	107580	47231
Przemysł <i>Industry</i>	160076	160130	154885	160023	50426
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	143954	144519	140354	145825	47427
Budownictwo <i>Construction</i>	29733	43588	40386	40678	4401
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	106304	113020	106345	110489	58406
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	31351	33248	34112	34920	6827
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	8386	9295	9596	9891	6425
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	6450	6115	7902	9447	3119
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	13195	14547	15177	15305	10642
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	9501	11312	12053	12350	8357
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	15826	16677	19082	19804	9755
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	13010	19113	20790	22432	10190
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne <i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>	29071	32508	32753	33188	20440
Edukacja <i>Education</i>	54945	55961	56415	57550	44438
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	36654	40583	42073	42911	34220
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	5825	6531	5988	6190	3871
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	9513	9959	12127	12143	6874

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 124.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 124.

TABL. 4 (75). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contracts	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie poma- gający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM	2005	369684	364586	3369
TOTAL	2010	396768	390736	4282
	2013	394407	388349	4328
	2014	401227	395380	4116
sektor publiczny		140391	140391	-
public sector				
sektor prywatny		260836	254989	4116
private sector				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		7074	6344	56
Przemysł		132059	130479	1356
Industry				
w tym przetwórstwo przemysłowe		121831	120294	1313
of which manufacturing				
Budownictwo		20896	20315	568
Construction				
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		51973	50707	1147
Trade; repair of motor vehicles ^Δ				
Transport i gospodarka magazynowa		14503	14210	293
Transportation and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		4382	4227	155
Accommodation and catering ^Δ				
Informacja i komunikacja		2322	2302	20
Information and communication				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		9867	9147	19
Financial and insurance activities				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		9631	9608	23
Real estate activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		6774	6681	93
Professional, scientific and technical activities				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		14461	14376	85
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; com- pulsory social security		32446	#	#
Edukacja		55424	55247	177
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		32171	32097	74
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		4883	#	#
Arts, entertainment and recreation				
Pozostała działalność usługowa		2361	2319	42
Other service activities				

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.^a In Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (76). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
OGÓŁEM	421186	448726	432551	436434	373138	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11709	10398	9860	9989	5124	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	137697	137886	131238	133154	124888	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	126161	127350	120870	122741	114927	of which manufacturing
Budownictwo	24363	33474	29737	28700	19971	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	65368	75023	67483	67343	47943	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	17490	16058	17378	18466	13801	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4894	6009	5641	5659	3548	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3066	2731	2644	3127	2302	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8478	7967	9044	9683	8788	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5064	5253	5615	5842	4595	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8399	9555	10187	10558	6416	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	10186	13724	15327	15167	13866	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	28858	32622	31309	31427	31427	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	54540	54289	53599	53789	53300	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	32113	33837	32873	32998	30840	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4648	5487	4636	4684	4439	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4313	4413	5979	5850	1893	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (77). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	337684	160372	26902	14445
TOTAL 2010	362913	174229	27823	14431
..... 2013	361045	174621	27304	18699
..... 2014	367852	178361	27528	18827
sektor publiczny public sector	128818	85968	11573	8129
sektor prywatny private sector	239034	92393	15955	10698
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4981	1113	1363	1066
Przemysł Industry	126731	40891	3748	1939
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	116813	38732	3481	1788
Budownictwo Construction	19626	2074	689	242
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	48520	25852	2187	1363
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	13553	1675	657	104
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3325	2243	902	582
Informacja i komunikacja Information and communication	2167	859	135	75
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	8874	6785	273	192
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	4372	2178	5236	4706
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	6371	2948	310	187
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	13132	5645	1244	822
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	31076	19297	1369	799
Edukacja Education	48739	38351	6508	4571
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	30175	25065	1922	1423
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	4009	2487	867	680
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2201	898	118	76

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (78). PRZYJĘCIA DO PRACY^aHIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podjęcia- cy pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzed- nio pracu- jący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b		
OGÓŁEM	2005	80747	30876	11004	36791	1415	24,0
TOTAL	2010	80593	31819	9902	65841	1457	22,0
	2013	74641	31207	9643	60453	1011	20,5
	2014	78163	31563	10360	63739	747	21,7
sektor publiczny		15029	8810	1965	12409	204	11,5
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		63134	22753	8395	51330	543	27,4
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		892	186	98	716	-	19,0
Przemysł		27159	8635	3467	22439	166	22,2
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe		26005	8327	3332	21497	165	23,2
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo		6581	388	495	5898	13	33,6
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		13684	7418	2244	10704	273	28,9
Transport i gospodarka magazynowa		3249	307	146	2847	7	24,7
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		979	629	193	700	7	30,7
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		520	229	129	352	#	21,7
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		1505	1063	144	1310	25	17,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		301	127	30	245	#	6,8
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1897	527	257	1576	10	28,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		7850	3055	1163	6060	18	57,7
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		5533	3072	786	4554	62	17,7
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>							

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 7 (78). PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjejmą- cy pierwszą pracę persons starting work for the first time	osoby po- przednio pracujące persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
Edukacja Education	3400	2621	430	2732	75	7,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3314	2709	548	2597	70	10,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	471	255	84	343	#	12,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	828	342	146	666	#	42,4

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (79). ZWOLNIENIA Z PRACY^aTERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	kobiety women	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę, z tytułu niezdolno- ści do pra- cy, rehabili- tacji; retired or granted pension due to an inability to work or due to re- habilitation	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych ^b taking child-care ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
O G Ó Ł E M 2005	75519	29290	13565	9917	4735	2169	22,2
T O T A L 2010	77431	30523	14959	7901	2990	1572	21,1
..... 2013	72252	28368	13969	6964	3160	950	19,8
..... 2014	70228	27708	10383	8906	3751	1043	19,4
sektor publiczny public sector	15235	8267	1300	1124	1692	222	11,7
sektor prywatny private sector	54993	19441	9083	7782	2059	821	23,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	938	184	168	51	98	8	19,8

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8 (79). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rente, z tytułu niezdolno- ści do pra- cy, rehabi- litację; retired or granted pension due to an inability to work or due to re- habilitation	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych ^b taking child-care ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Przemysł Industry	21625	6560	3961	3109	1352	246	17,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	20607	6333	3806	3013	1193	244	18,3
Budownictwo Construction	6497	404	938	650	204	18	33,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	11556	6401	2144	2032	241	251	24,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2840	246	330	463	190	16	21,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	871	545	111	197	30	10	27,2
Informacja i komunikacja Information and communication	668	342	151	135	8	11	28,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	1528	1080	283	555	49	25	18,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	333	170	62	40	73	#	7,5
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activities	2124	619	148	212	40	#	32,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	8559	3124	830	708	111	221	61,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; com- pulsory social security	5345	2822	326	161	385	96	17,0
Edukacja Education	3261	2361	361	189	597	71	6,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3160	2448	374	283	324	56	10,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	368	191	26	20	41	#	9,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	555	211	170	101	8	#	28,4

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (80). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers				
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post-secondary and secondary vocational	liceów ogólnokształcących general secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	
OGÓŁEM	2005	9822	4512	2898	2924	1293	2707
TOTAL	2010	7303	3198	2276	1918	1170	1939
	2013	6720	2920	2139	1660	977	1944
	2014	7122	3282	2418	1917	1125	1662
sektor publiczny		1629	1092	950	348	193	138
public sector							
sektor prywatny		5493	2190	1468	1569	932	1524
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		81	14	24	39	#	#
Przemysł		2245	629	440	680	341	784
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		2148	597	408	652	328	760
of which manufacturing							
Budownictwo		323	66	84	71	26	142
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1173	648	301	432	180	260
Transport i gospodarka magazynowa		74	27	30	16	#	#
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		98	55	27	27	15	29
Informacja i komunikacja		117	46	63	20	#	#
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		113	73	72	22	19	—
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		23	13	11	8	#	#
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		194	81	108	47	27	12
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1115	491	289	263	280	283
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne		647	454	330	157	101	59
Public administration and defence; com- pulsory social security							
Edukacja		315	260	265	23	13	14
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		453	357	308	81	43	21
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		69	38	38	11	15	5
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		82	30	28	20	26	8
Other service activities							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (81). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2014 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczbą ogółem w jednost- kach o lic- zbie pracują- cych powy- żej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pra- cujących powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 per- sons
OGÓŁEM	1944	447	1461	25296	17643	11397	8422
TOTAL							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13	12	1	343	90	297	158
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	763	232	601	5986	5438	4262	3271
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie	–	–	–	21	11	12	4
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe	754	230	596	5694	5216	4134	3178
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2	–	2	40	24	10	9
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7	2	3	231	187	106	80
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo	93	1	25	3106	1157	2075	1426
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	195	45	195	8575	6343	1599	1599
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	314	62	252	1120	723	353	131
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	165	–	74	508	135	548	158
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 10 (81). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2014 R. (dok.)**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly cre- ated jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o lic- bie pracują- cych powy- żej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pra- cujących powyżej 9 osób of which in entities em- ploying more than 9 per- sons
Informacja i komunikacja <i>Information and commu- nication</i>	14	2	14	277	58	112	46
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	35	–	21	192	130	73	51
Obsługa rynku nierucho- mości ^a <i>Real estate activities</i>	18	–	4	169	59	83	45
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	18	–	18	805	163	279	90
Administrowanie i dzia- łalność wspierająca ^a <i>Administrative and sup- port service activities</i>	38	33	28	957	735	329	219
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>	142	14	139	704	698	277	276
Edukacja <i>Education</i>	70	–	59	1328	912	585	543
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	19	7	19	907	827	322	281
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	15	8	10	220	169	113	81
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	32	31	1	99	6	90	47

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (82). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	188021	139401	150145	127111	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	103872	75696	81002	70078	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	38516	24830	24458	20065	Previously not employed
absolwenci ^a	8267	7556	8107	5498	of which school-leavers ^a
w tym w szkole wyższej ^b	1427	1680	1392	1169	of which in tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	54678	42057	51104	43796	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3970	2493	6578	5434	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	128285	69680	85935	77740	long-term unemployed ^c
posiadający prawo do zasiłku	30215	26416	23182	19218	possessing benefit rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	6337 ^d	13009	16597	14924	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	4943	6260	6504	6026	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e w %	22,3	17,0	18,2	15,5	Registered unemployment rate^e in %
Oferty pracy	1044	1084	1705	2950	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 126.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 18 and less. ^e See general notes, item 2 on page 126.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (83). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	186064	203166	188458	174484	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	84866	98364	89982	85244	women
dotychczas niepracujący	48857	41192	33251	30690	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1952	3378	10378	7933	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	197609	198207	187152	198232	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	88393	94919	89479	96498	women
z tytułu podjęcia pracy	93949	82187	88635	89714	received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	188021	103872	139401	75696	150145	81002	127111	70078
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej	43878	23651	31183	17282	29139	15927	22156	12471
and less								
25-34	54446	32322	40686	24218	42248	25031	35099	21751
35-44	39489	22943	27560	15617	31876	18322	27784	16277
45-54	42065	22246	27934	14670	28280	14941	24014	12789
55 lat i więcej	8143	2710	12038	3909	18602	6781	18058	6790
and more								

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych było 31351 osób (w tym 13695 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Note. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 31351 persons (of which 13695 women) aged 50 and more.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	6629	4321	9743	6618	11777	8056	10390	7210
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	34033	22592	26324	17109	29079	18657	24473	16152
Średnie ogólnokształcące General secondary	13024	9438	14061	9672	14703	10127	12341	8527
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	66449	33236	43270	20506	46478	21979	38653	18628
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	67886	34285	46003	21791	48108	22183	41254	19561
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	40585	16967	48535	23217	38324	17168	36036	16863
3–6	23476	12031	24065	12880	24703	13076	17750	9591
6–12	28436	14555	24904	13579	27162	14100	19625	10471
12–24	29378	15714	23356	13384	27909	15470	22365	12846
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	66146	44605	18541	12636	32047	21188	31335	20307
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^b								
Bez stażu pracy No work seniority	38516	24510	24830	16083	24458	15515	20065	13089
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	25799	16279	20341	12676	22567	13885	20235	12817
1–5	42076	22305	34274	19039	36484	20377	30366	17335
5–10	28187	15299	20595	10419	22808	11862	19325	10333
10–20	30690	17109	21352	10972	23326	11744	19758	9989
20–30	19763	7913	14026	5487	14844	5974	12524	5083
powyżej 30 lat more than 30 years	2990	457	3983	1020	5658	1645	4838	1432

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych było 31351 osób (w tym 13695 kobiet) w wieku 50 lat i więcej. Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 31351 persons (of which 13695 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployment persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4628	2576	2282	2115	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	2081	1531	1291	1174	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	10017	8431	4762	4074	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	3601	3530	2100	1839	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	18825	34222	24678	28230	Started training or traineeship with the employer
w tym kobiety	10325	20411	14334	16895	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	x	5256	4604	3684	Started a social useful works
w tym kobiety	x	3411	2870	2365	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	56348	67103	62641	80126	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (86). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	405,2	653,2	574,6	525,0	100,0	T O T A L
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	233,9	249,8	275,3	218,7	41,7	Unemployment benefits
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	24,2	132,6	72,0	89,5	17,1	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	35,6	53,1	30,5	25,9	4,9	Public works
Prace interwencyjne	12,6	13,6	14,5	15,8	3,0	Intervention works
Stypendia ^b za okres stażu	37,1	129,9	105,5	120,3	22,9	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 126. ^b Łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne.

U w a g a. W ciągu 2014 r. koszty szkoleń wyniosły 16,9 mln zł.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 126. ^b Including social security contributions.

Note. During 2014 costs of trainings amounted 16,9 mln zł.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	łżejszych lighter	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM	2005	4191	24	52	4115	25	1350	2542
TOTAL	2010	5022	29	33	4960	43	1596	3009
	2013	4910	24	32	4854	74	1695	2644
	2014	4896	16	27	4853	78	1707	2566
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		82	2	1	79	1	24	53
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		2104	4	15	2085	28	804	1156
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		3	–	–	3	–	1	2
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		1926	4	15	1907	23	740	1053
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		22	–	–	22	2	5	14
<i>electricity, gas, steam and air con- ditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ		153	–	–	153	3	58	87
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation ac- tivities</i>								
Budownictwo		362	4	8	350	3	92	253
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		757	2	1	754	5	277	358
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a** (cd.)*PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>		
		śmier- telnych <i>fatal</i>	ciężkich <i>serious</i>	łżejszych <i>lighter</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i więcej <i>days and more</i>
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)							
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	255	4	–	251	4	92	129
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	43	–	–	43	2	15	23
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	7	–	–	7	–	2	2
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	32	–	–	32	–	9	13
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	30	–	–	30	–	12	17
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	45	–	1	44	–	12	25
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	101	–	–	101	2	35	58
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	268	–	–	268	5	89	134
Edukacja <i>Education</i>	240	–	1	239	10	83	109
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	520	–	–	520	18	147	207
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	37	–	–	37	–	9	23
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	13	–	–	13	–	5	6

^a Zgłoszone w danym roku.^a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a** (cd.)*PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy Of total number – accidents resulting in an inability to work			
		śmier- telnych fatal	ciężkich serious	łżejszych lighter	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)								
OGÓŁEM	2005	7,84	0,04	0,10	7,70	0,05	2,52	4,75
TOTAL	2010	9,03	0,05	0,06	8,92	0,08	2,87	5,41
	2013	8,52	0,04	0,06	8,42	0,13	2,94	4,59
	2014	8,35	0,03	0,05	8,27	0,13	2,91	4,38
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10,55	0,26	0,13	10,17	0,13	3,09	6,82	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	13,36	0,03	0,10	13,24	0,18	5,11	7,34	
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	3,34	x	x	3,34	x	1,11	2,23	
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe	13,46	0,03	0,10	13,33	0,16	5,17	7,36	
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4,24	x	x	4,24	0,39	0,96	2,70	
<i>electricity, gas, steam and air con- ditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	18,47	x	x	18,47	0,36	7,00	10,51	
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation ac- tivities</i>								
Budownictwo	8,93	0,10	0,20	8,64	0,07	2,27	6,24	
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	6,98	0,02	0,01	6,95	0,05	2,55	3,30	
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								

^a Zgłoszone w danym roku.^a Registered in a given year.

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)***PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>		
		śmier- telnych <i>fatal</i>	ciężkich <i>serious</i>	lżejszych <i>lighter</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i więcej <i>days and more</i>
NA 1000 PRACUJĄCYCH (dok.) <i>PER 1000 EMPLOYED PERSONS (cont.)</i>							
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7,39	0,12	x	7,27	0,12	2,67	3,74
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	4,41	x	x	4,41	0,21	1,54	2,36
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	0,81	x	x	0,81	x	0,23	0,23
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	2,10	x	x	2,10	x	0,59	0,85
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2,46	x	x	2,46	x	0,98	1,39
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2,31	x	0,05	2,26	x	0,62	1,29
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	4,67	x	x	4,67	0,09	1,62	2,68
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	8,13	x	x	8,13	0,15	2,70	4,06
Edukacja <i>Education</i>	4,21	x	0,02	4,19	0,18	1,46	1,91
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	12,24	x	x	12,24	0,42	3,46	4,87
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	6,08	x	x	6,08	x	1,48	3,78
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1,07	x	x	1,07	x	0,41	0,49

^a Zgłoszone w danym roku.^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym <i>Of which</i>						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agricul- ture, for- estry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budownictwo <i>construc- tion</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor ve- hicles^Δ</i>	transport i gospo- darka maga- zynowa <i>trans- portation and stor- age</i>	opieka zdrowo- tna i pomoc społec- zna <i>human health and social work ac- tivities</i>
			razem <i>total</i>	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe <i>of which manu- facturing</i>				
OGÓŁEM 2005	4191	89	2054	1952	306	420	239	305
TOTAL 2010	5022	108	2143	1935	540	733	254	386
..... 2013	4910	90	2066	1871	372	735	275	411
2014	4896	82	2104	1926	362	757	255	520
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi <i>Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals</i>	189	4	104	100	20	20	4	9
w tym z preparatami chemicznymi of which chemicals	39	1	26	26	5	1	3	1
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie <i>Drowned, buried, enveloped</i>	7	-	4	-	1	1	-	-
Zderzenie z lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>								
nieruchomy obiekt <i>a stationary object</i>	1152	23	357	311	82	161	104	172
obiekt w ruchu <i>object in motion</i>	1017	21	540	500	87	172	42	49
w tym przez: of which by:								
spadający obiekt <i>falling object</i>	432	5	215	199	43	84	15	27
poruszający się lub transporto- wany obiekt <i>moving or transported object</i>	211	5	120	112	18	34	8	11
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym <i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>	964	7	494	468	70	191	27	106
w tym kontakt z przedmiotem ostrym of which contact with sharp mate- rial agent	596	3	302	289	35	154	6	57
Uwięzienie, zmiażdżenie <i>Trapped, crushed</i>	397	5	265	253	22	54	12	5
Obciążenie psychiczne lub fizyczne <i>Physical or mental stress</i>	596	7	194	169	44	109	34	76
w tym obciążenie układu mięśniowo- szkieletowego of which physical stress on the muscular-skeletal system	541	7	175	153	41	103	32	66

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	przemysł <i>industry</i>		budownictwo <i>construction</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospo- darka maga- zynowa <i>transportation and storage</i>	opieka zdrowo- tna i pomoc spo- leczna <i>human health and social work activities</i>
			razem <i>total</i>	w tym przetwó- stwo przemy- słowe <i>of which manufacturing</i>				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ (dok.)

CONTACT MODE OF INJURY (cont.)

Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia <i>Aggression human or animal</i>	89	6	4	1	2	4	16	31
Pozostałe <i>Others</i>	485	9	142	124	34	45	16	72

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM 2005	8473	175	4538	4336	649	829	442	510
TOTAL 2010	10333	258	4728	4299	1165	1524	510	610
..... 2013	9838	184	4559	4182	789	1381	625	650
..... 2014	10128	167	4666	4287	780	1606	580	839
Niewłaściwy stan czynnika materialnego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	869	13	432	402	72	132	46	49
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy <i>work</i>	535	13	304	280	52	73	24	25
stanowiska pracy <i>work post</i>	480	4	225	214	38	90	27	31
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym <i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>	751	8	376	346	75	155	31	34
Nie używanie sprzętu ochronnego ... <i>Not using protective equipment</i>	150	–	80	75	17	30	7	3
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	751	7	438	412	51	135	40	25
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>	153	5	62	56	12	18	4	21
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika <i>Incorrect employee action</i>	5936	107	2627	2400	435	870	338	598
Inne <i>Others</i>	503	10	122	102	28	103	63	53

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1653	1241	1003	1002	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	14	4	3	5	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	720	591	484	481	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty ..	122	56	67	77	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	65	24	19	16	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	236	128	119	95	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	279	243	139	152	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur	21	3	6	10	<i>influence of extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych	3	2	-	1	<i>influence of hazardous materials</i>
inne wydarzenia	207	194	169	170	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Ź r ó d ł o: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

S o u r c e: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19 (90). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi <i>connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery</i>		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
			ogółem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors			razem total
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
O G Ó Ł E M	2005	124,1	100,6	72,2	61,0	35,8	29,0	16,2	10,7
T O T A L	2010	87,1	72,8	56,4	48,0	18,1	16,1	12,6	8,8
	2013	82,8	72,5	56,5	49,9	15,7	14,8	10,5	7,8
	2014	81,6	68,2	54,1	45,4	16,5	14,7	11,0	8,2

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 129.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 129.

TABL. 19 (90). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (cd.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mecha- nicznymi związa- nymi z maszynami szczególnie niebez- piecznymi <i>connected with me- chanical factors relat- ed to particularly dan- gerous machinery</i>	
			ze środowiskiem pracy <i>work environment</i>		z uciążliwością pracy <i>strenuous conditions</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym przez jed- ną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>	w tym przez jed- ną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>	w tym przez jed- ną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>	w tym przez jed- ną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>								
sektor publiczny <i>public sector</i>	74,3	60,8	27,3	17,3	38,9	37,7	8,1	5,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	83,3	70,0	60,3	51,8	11,3	9,4	11,7	8,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	31,1	24,6	13,9	11,6	7,6	6,9	9,6	6,0
Przemysł <i>Industry</i>	119,7	102,6	88,1	76,7	14,8	13,6	16,9	12,4
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	158,7	149,7	34,0	24,9	124,7	124,7	x	x
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	121,3	104,6	92,5	80,8	12,5	11,1	16,4	12,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air con- ditioning supply</i>	46,3	46,3	24,8	24,8	19,0	19,0	2,5	2,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	124,3	91,2	47,4	35,4	44,7	44,5	32,3	11,3

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 129.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 129.

TABL. 19 (90). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Budownictwo Construction	65,5	51,7	36,1	26,5	20,7	19,9	8,7	5,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	13,5	11,0	7,6	5,5	1,9	1,7	4,1	3,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	59,4	44,5	12,3	11,8	38,9	24,7	8,2	8,0
Informacja i komunikacja Information and communication	25,3	23,6	17,7	17,7	7,6	5,9	x	x
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	20,0	10,0	11,4	5,7	x	x	8,6	4,3
Edukacja Education	108,8	108,8	0,8	0,8	107,6	107,6	0,5	0,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	34,1	16,1	24,4	8,6	9,1	7,3	0,6	0,1

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 129.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 129.

TABL. 20 (91). ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2014 R.

PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wyeleminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeleminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>					
OGÓŁEM TOTAL	315,1	136,5	46,4	51,9	76,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	309,9	112,0	39,9	47,5	61,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	316,3	142,1	47,9	52,9	80,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	357,7	259,0	109,2	104,3	208,2
Przemysł <i>Industry</i>	334,6	157,6	48,1	57,4	93,0
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	657,6	634,9	614,5	614,5	274,4
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	322,8	148,7	44,4	53,7	88,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply^Δ</i>	425,7	244,8	96,2	90,5	93,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	467,4	235,1	52,4	70,0	160,2
Budownictwo <i>Construction</i>	369,9	192,6	47,1	79,4	130,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	251,5	101,4	55,6	26,0	30,9
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	347,9	105,2	36,8	45,4	58,7
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	238,2	79,8	42,7	53,2	3,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	286,2	17,7	x	17,7	17,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	270,0	292,9	x	165,7	90,0
Edukacja <i>Education</i>	31,0	1,9	x	1,9	x
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	318,0	92,0	35,1	56,1	49,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	929,7	x	x	x	x

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 129.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 129.

TABL. 21 (92). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>	
OGÓŁEM 2005	103	23,5	TOTAL
..... 2010	151	32,5	
..... 2013	80	17,5	
..... 2014	103	22,6	
Pylice płuc	5	1,1	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	2	0,4	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Astma oskrzelowa	5	1,1	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	3	0,7	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa	1	0,2	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	30	6,6	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	3	0,7	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	3	0,7	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	4	0,9	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	11	2,4	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem	9	2,0	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorial type</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	1	0,2	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	26	5,7	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22 (93). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŹLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b <i>Entitlements arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	18050	66014	11346	22939	1159	2752	23031
TOTAL	2010	14025	48011	3258	11022	1346	1814	212
	2013	11178	38529	1939	7551	757	379	318
	2014	13291	37282	1766	6384	646	445	694
sektor publiczny		2364	6638	377	3166	155	154	553
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		10927	30644	1389	3218	491	291	141
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		579	900	37	49	7	7	5
Przemysł		9073	26178	1601	4301	257	287	116
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		70	70	–	70	–	–	9
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		7780	23620	1552	3147	255	284	98
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		239	570	–	160	–	–	2
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		984	1918	49	924	2	3	7
Budownictwo		1886	4323	19	69	2	8	4
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		655	2295	86	161	4	14	27
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		877	950	18	1563	193	16	98
Informacja i komunikacja		–	53	–	14	–	–	2
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		–	26	–	61	–	–	–
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		–	78	5	–	–	2	–
Edukacja		59	1753	–	–	4	21	–
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		162	726	–	166	179	90	442

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 129. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 129. ^b Or particular character.

TABL. 23 (94). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit		
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupa- tional accidents compensations	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupa- tional accidents compensations	
OGÓŁEM	2005	1023	991	2387,4	2274,0
TOTAL	2010	1145	1093	2728,6	2619,6
	2013	1294	1253	3274,6	3204,0
	2014	1302	1283	3541,3	3455,5
sektor publiczny		290	283	3138,6	2964,3
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		1012	1000	3656,7	3594,5
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo		30	26	3700,0	3442,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		733	723	3266,4	3126,7
<i>Industry</i>					
przetwórstwo przemysłowe		656	647	3260,4	3121,6
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		14	13	5035,7	4300,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>		63	63	2936,5	2936,5
Budownictwo		128	128	3721,1	3721,1
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		170	167	4283,5	4341,3
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		42	42	7407,1	7407,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1	1	4300,0	4300,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ		4	4	1800,0	1800,0
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		15	15	3433,3	3433,3
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		178	176	2955,6	2881,3
Pozostała działalność usługowa		1	1	800,0	800,00
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str.129.

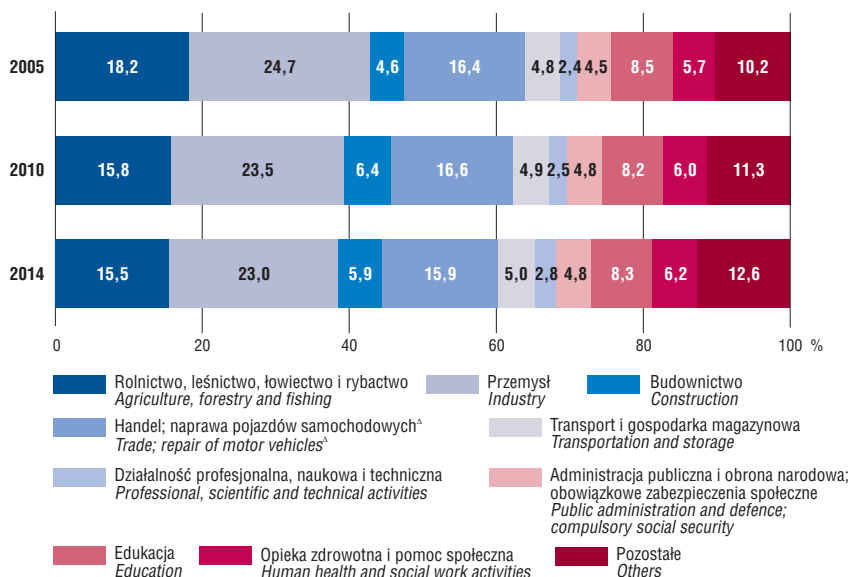
^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 8 on page 129.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS

As of 31 XII

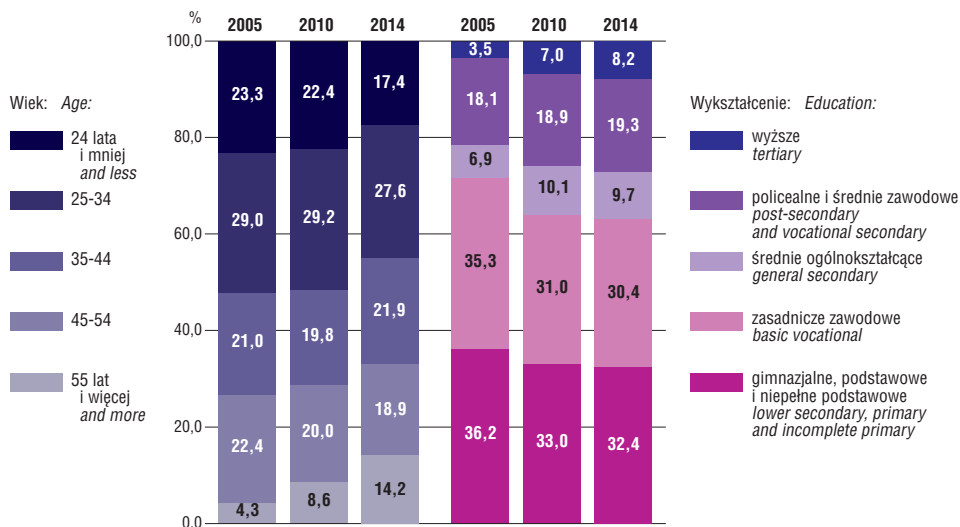
^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe.
^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture — estimated data.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

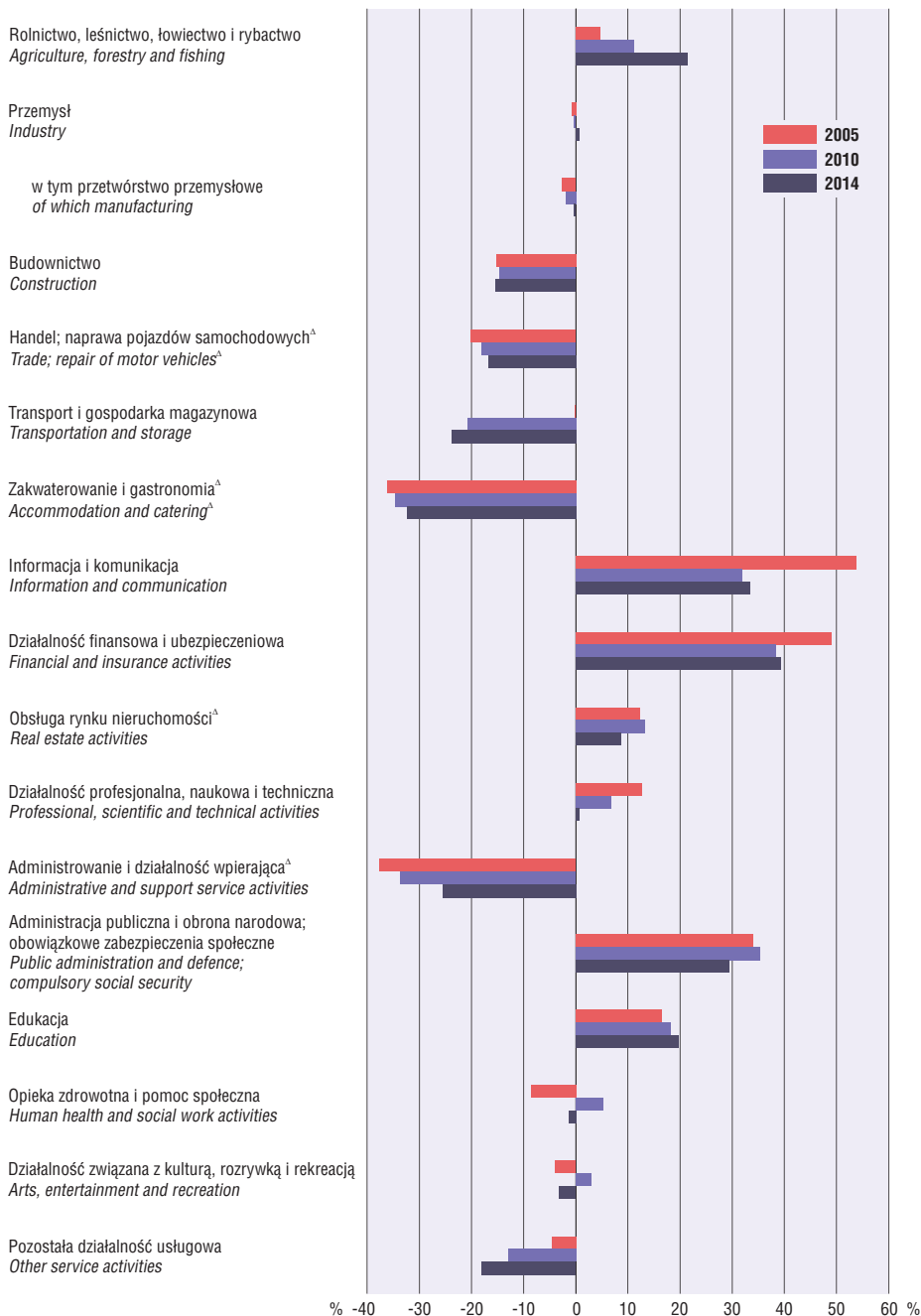
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE^a

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE VOIVODSHIP^a

^a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.

^a Concern monthly gross wages and salaries.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet po-

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.e.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for per-

datku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 2–5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych — OFE.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do świadczenia pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;

sonal income tax and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

4. *Data in tables 2–5 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12: of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and in the period from 1 I 2009 to 30 VI 2014 from the sources gathered in the open pension funds — OFE.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source which paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*

8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacone także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

7) farmers;

8) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (95). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym podmioty o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób <i>of which entities employing more than 9 persons</i>	
					w zł in zł	
O G Ó Ł E M	2046,09	2759,68	3163,57	3273,13	3439,06	T O T A L
sektor publiczny	2423,76	3370,86	3877,04	3949,84	3949,84	<i>public sector</i>
sektor prywatny	1819,76	2470,12	2829,79	2966,23	3151,55	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2139,79	3069,29	3674,48	3974,64	4107,71	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	2030,57	2750,35	3172,34	3296,55	3367,44	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	1993,20	2706,27	3129,80	3263,69	3335,37	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	1733,84	2356,44	2664,35	2769,33	3083,62	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ	1634,83	2263,66	2583,44	2721,83	2965,64	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	2044,18	2186,44	2428,38	2492,54	2668,14	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ	1304,83	1803,88	2069,95	2212,42	2424,69	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	3148,05	3636,44	4207,56	4365,68	4776,51	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3049,38	3818,84	4815,29	4560,47	4778,04	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	2295,24	3123,68	3476,68	3559,43	3711,74	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2303,21	2948,28	3241,68	3295,69	3788,11	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ	1276,73	1833,19	2286,59	2440,06	2457,69	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczeni- a społeczne	2742,52	3737,21	4115,84	4238,67	4238,67	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	2381,31	3263,06	3842,47	3917,03	3931,11	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1869,30	2904,59	3144,85	3227,82	3284,24	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1965,85	2839,39	3090,45	3167,50	3224,82	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1951,72	2400,71	2609,27	2682,94	3006,42	<i>Other service activities</i>

TABL. 2 (96). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.²**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014²

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION			Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
			ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a – w tys. osób in thous. person											
b – w odsetkach in percent											
OGÓŁEM	a	354,5	184,3	170,2	137,1	45,7	91,4	217,4	138,6	78,8	
TOTAL	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
WEDŁUG PRZEDZIAŁÓW WYNAGRODZEŃ USTALONYCH NA PODSTAWIE KROTNOŚCI PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W KRAJU (PW = 4107,72 ZŁ) DLA GOSPODARKI NARODOWEJ W PAŹDZIERNIKU 2014 R. OUT OF BY WERE DETERMINED ON THE BASIC OF MULTIPLICATION OF AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES IN COUNTRY (PW = 4107,72 ZŁ) FOR NATIONAL ECONOMY IN OCTOBER 2014											
Do 1680,00 zł	Do 1680,00 zł	a	27,3	15,0	12,3	1,1	0,2	0,9	26,2	14,8	11,4
zł and less	zł and less	b	7,7	8,1	7,3	0,8	0,5	1,0	12,0	10,6	14,5
1680,01 – 2053,86	1680,01 zł – 50% PW	a	41,2	19,1	22,1	10,5	2,5	8,0	30,7	16,6	14,1
		b	11,6	10,4	13,0	7,6	5,6	8,7	14,2	11,9	18,0
2053,87 – 2752,17	50– 67% PW	a	80,4	39,3	41,1	26,2	8,3	17,9	54,2	31,0	23,2
		b	22,8	21,4	24,2	19,2	18,1	19,7	25,0	22,5	29,2
2752,18 – 3080,79	67– 75% PW	a	32,3	17,6	14,7	12,9	4,9	8,0	19,4	12,7	6,7
		b	9,1	9,5	8,7	9,4	10,8	8,7	8,9	9,1	8,7
3080,80 – 4107,72	75–100% PW	a	78,1	41,4	36,7	36,9	12,3	24,6	41,2	29,1	12,1
		b	22,1	22,6	21,6	27,0	26,8	27,0	18,9	21,0	15,3
4107,73 – 5134,65	100–125% PW	a	44,8	22,7	22,1	23,9	7,1	16,8	20,9	15,6	5,3
		b	12,6	12,3	13,0	17,4	15,4	18,4	9,6	11,3	6,6
5134,66 – 6161,58	125–150% PW	a	22,7	11,9	10,8	12,4	4,0	8,4	10,3	7,9	2,4
		b	6,4	6,5	6,3	9,0	8,7	9,2	4,8	5,8	3,0
6161,59 – 7188,51	150–175% PW	a	10,3	5,8	4,5	5,3	1,9	3,4	5,0	3,9	1,1
		b	2,9	3,1	2,7	3,8	4,3	3,6	2,3	2,8	1,6
7188,52 – 8215,44	175–200% PW	a	5,1	3,2	1,9	2,5	1,2	1,3	2,6	2,0	0,6
		b	1,4	1,7	1,1	1,8	2,7	1,4	1,2	1,4	0,7
8215,45 – 9242,37	200–225% PW	a	3,2	2,1	1,1	1,3	0,7	0,6	1,9	1,4	0,5
		b	0,9	1,1	0,6	1,0	1,6	0,7	0,8	1,0	0,6
9242,38 – 10269,30	225–250% PW	a	2,1	1,4	0,7	0,9	0,5	0,4	1,2	0,9	0,3
		b	0,6	0,7	0,4	0,6	1,1	0,4	0,6	0,6	0,5
10269,31–11296,23	250–275% PW	a	1,5	1,0	0,5	0,8	0,5	0,3	0,7	0,5	0,2
		b	0,4	0,5	0,3	0,6	1,1	0,3	0,3	0,3	0,3
11296,24–12323,16	275–300% PW	a	1,2	0,7	0,5	0,6	0,4	0,2	0,6	0,3	0,3
		b	0,3	0,4	0,2	0,5	0,8	0,3	0,2	0,3	0,2
12323,17–20000,00	300% PW – –20000,00 zł	a	3,3	2,4	0,9	1,7	1,1	0,6	1,6	1,3	0,3
		b	0,9	1,3	0,5	1,2	2,4	0,6	0,8	0,9	0,5
Od 20000,01 zł	Od 20000,01 zł	a	1,0	0,7	0,3	0,1	0,1	0,0	0,9	0,6	0,3
zł and more	and more	b	0,3	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	0,5	0,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 160.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes, item 4 on page 160.

TABL. 2 (96). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
										a – w tys. in thous.
OGÓŁEM	354,5	184,3	170,2	137,1	45,7	91,4	217,4	138,6	78,8	
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
przedziały wynagrodzeń ² : ranges of wages and salaries ² :										
1805,76 zł i mniej (50% i mniej zł and less and less)	a	40,2	21,4	18,8	2,7	0,6	2,1	37,5	20,8	16,7
	b	11,3	11,6	11,1	2,0	1,3	2,4	17,2	15,0	21,1
1805,77 – 2419,72 (50– 67)	a	73,4	34,3	39,1	22,3	6,0	16,3	51,1	28,3	22,8
	b	20,7	18,7	23,0	16,3	13,1	17,9	23,6	20,5	28,9
2419,73 – 2708,64 (67– 75)	a	31,3	15,4	15,9	11,2	3,9	7,3	20,1	11,5	8,6
	b	8,8	8,3	9,4	8,2	8,5	8,0	9,3	8,3	11,0
2708,65 – 3611,52 (75–100)	a	81,1	43,8	37,3	34,6	12,5	22,1	46,5	31,3	15,2
	b	23,0	23,9	21,9	25,1	27,4	24,2	21,5	22,5	19,3
3611,53 – 4514,40 (100–125)	a	55,1	28,4	26,7	28,0	8,5	19,5	27,1	19,9	7,2
	b	15,5	15,4	15,6	20,4	18,8	21,2	12,4	14,3	9,2
4514,41 – 5417,28 (125–150)	a	30,7	15,8	14,9	16,9	5,0	11,9	13,8	10,8	3,0
	b	8,6	8,6	8,7	12,3	11,0	13,0	6,3	7,8	3,8
5417,29 – 6320,16 (150–175)	a	17,2	8,9	8,3	9,4	3,1	6,3	7,8	5,8	2,0
	b	4,8	4,8	4,9	6,9	6,8	6,9	3,5	4,1	2,5
6320,17 – 7223,04 (175–200)	a	8,5	4,9	3,6	4,2	1,6	2,6	4,3	3,3	1,0
	b	2,4	2,6	2,2	3,1	3,5	2,9	2,0	2,4	1,4
7223,05 – 8125,92 (200–225)	a	4,5	2,9	1,6	2,3	1,1	1,2	2,2	1,8	0,4
	b	1,3	1,5	1,0	1,7	2,4	1,3	1,0	1,3	0,6
8125,93 – 9028,80 (225–250)	a	2,8	1,9	0,9	1,2	0,6	0,6	1,6	1,3	0,3
	b	0,8	1,0	0,5	0,9	1,4	0,6	0,7	0,9	0,4
9028,81 – 9931,68 (250–275)	a	2,0	1,3	0,7	0,9	0,5	0,4	1,1	0,8	0,3
	b	0,6	0,7	0,4	0,6	1,1	0,4	0,5	0,6	0,4
9931,69 – 10834,56 (275–300)	a	1,6	1,1	0,5	0,7	0,5	0,2	0,9	0,6	0,3
	b	0,5	0,6	0,3	0,5	1,0	0,2	0,4	0,5	0,3
10834,57 zł i więcej (300% i więcej zł and more and more)	a	6,1	4,2	1,9	2,7	1,8	0,9	3,4	2,4	1,0
	b	1,7	2,3	1,0	2,0	3,7	1,0	1,6	1,8	1,1

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Ustalone na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (3611,52 zł) w województwie kujawsko-pomorskim za październik 2014 r.; w nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 1805,77 – 2419,72 zł stanowi 50–67% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–67% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 67,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² Established on the basis of product of gross wages and salaries (3611,52 zł) in the Kujawsko-Pomorskie voivodship for October 2014; the percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 1805,77 – 2419,72 zł range accounts for 50–67% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–67% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 67,00% of the average wage and salary).

TABL. 3 (97). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
O G Ó Ł E M TOTAL	100,00	100,00	100,00	3611,52	3769,30	3440,58
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy Managers	7,3	7,9	6,7	7114,91	7935,26	6054,93
Specjaliści Professionals	24,9	14,1	36,3	4485,19	5053,80	4247,09
specjaliści nauk fizycznych, matema- tycznych i technicznych science and engineering professionals	2,5	3,4	1,5	4799,81	5214,04	3779,05
specjaliści do spraw zdrowia health professionals	3,7	0,7	6,9	3773,79	5012,87	3645,64
specjaliści nauczania i wychowania teaching professionals	11,1	4,9	17,7	4436,27	4603,40	4387,07
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania business and administration professionals	5,5	3,2	8,0	4366,75	4892,81	4136,36
specjaliści do spraw technologii infor- macyjno-komunikacyjnych information and communications tech- nology	0,6	1,0	0,1	4497,59	4554,00	3945,41
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury professionals legal, social and cultural professionals	1,5	0,9	2,1	6525,43	7894,93	5840,68
Technicy i inny średni personel Technicians and associate professionals	11,9	10,2	13,8	3553,49	3925,81	3256,42
średni personel nauk fizycznych, che- micznych i technicznych science and engineering associate pro- fessionals	3,4	5,1	1,5	3825,25	4022,27	3091,48
średni personel do spraw zdrowia health associate professionals	1,1	0,5	1,8	2741,23	3075,23	2638,18
średni personel do spraw biznesu i administracji business and administration associate professionals	6,1	3,7	8,7	3681,05	4054,68	3509,58

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

TABL. 3 (97). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (cd.)
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Technicy i inny średni personel (dok.) Technicians and associate professionals (cont.)						
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny legal, social, cultural and related associate professionals	1,0	0,4	1,7	2798,03	3073,37	2733,34
technicy informatycy	0,3	0,5	0,1	3446,67	3459,87	3356,53
Pracownicy biurowi	7,5	5,7	9,4	2974,87	3056,06	2922,22
Clerks						
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,5	1,0	4,1	3033,48	3193,14	2993,20
general and keyboard clerks						
pracownicy obsługi klienta	1,0	0,3	1,8	3100,52	4520,29	2831,25
customer services clerks						
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,3	4,1	2,3	2880,04	2908,10	2826,58
numerical and material recording clerks						
pozostali pracownicy obsługi biura	0,7	0,3	1,2	3028,34	3153,65	2999,64
other clerical support workers						
Pracownicy usług i sprzedawcy	9,5	7,6	11,6	2274,38	2374,21	2203,45
Service and sales workers						
pracownicy usług osobistych	2,3	2,2	2,5	2338,75	2485,58	2194,84
personal service workers						
sprzedawcy i pokrewni	4,6	1,9	7,6	2381,33	2934,42	2233,44
sales workers						
pracownicy opieki osobistej i pokrewni ...	0,6	0,2	0,9	2131,34	2159,40	2123,76
personal care workers						
pracownicy usług ochrony	2,0	3,3	0,6	1995,39	1995,02	1997,46
protective services workers						
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,4	0,1	2851,10	2825,90	2965,19
Skilled agricultural, forestry and fishery workers						
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,8	27,3	5,3	3123,40	3250,34	2409,80
Craft and related trades workers						
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,3	4,5	0,0	2663,61	2664,59	2527,32
building and related trades workers, excluding electricians						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

TABL. 3 (97). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (dok.) Craft and related trades workers (cont.)						
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,7	14,5	0,3	3475,42	3486,88	2865,29
<i>metal, machinery and related trades workers</i>						
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4	0,5	0,2	2905,39	3190,75	1990,96
<i>handicraft and printing workers</i>						
elektrycy i elektronicy	1,8	3,4	0,1	3422,52	3436,91	2889,97
<i>electrical and electronic trades workers</i>						
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,6	4,4	4,7	2659,74	2925,92	2385,97
<i>food processing, wood working, garment workers and other craft and related trades workers</i>						
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń Plant and machine operators and assem- blers	12,2	19,6	4,3	2926,99	3017,00	2482,12
operatorzy maszyn i urządzeń wydo- bywczych i przetwórczych	5,1	7,3	2,6	3018,58	3226,82	2381,41
<i>stationary plant and machine operators</i>						
monterzy	0,9	0,7	1,0	2746,75	3207,10	2396,87
<i>assemblers</i>						
kierowcy i operatorzy pojazdów	6,2	11,6	0,7	2877,78	2871,40	2995,12
<i>drivers and mobile plant operators</i>						
Pracownicy przy pracach prostych	9,7	7,2	12,5	2342,98	2555,53	2209,95
<i>Elementary occupations</i>						
w tym: of which:						
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1	0,2	0,0	3409,41	3545,88	1983,52
<i>agricultural, forestry and fishery labourers</i>						
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemysle, budownictwie i transporcie labourers in mining, construction, manu- facturing and transport	3,9	4,1	3,9	2566,02	2673,86	2442,54

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

TABL. 4 (98). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in zł b – ogółem = 100 total = 100	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	a 3611,52	3769,3	3440,58	4001,61	4336,11	3834,28	3365,49	3582,37	2983,80
TOTAL	b 100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL									
Wyższe ze stopniem nauko- wym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	a 4902,39	5765,62	4478,26	4775,72	5484,93	4507,29	5209,11	6169,24	4383,39
<i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physi- cian degree or equivalent</i>	b 135,7	153,0	130,2	119,3	126,5	117,6	154,8	172,2	146,9
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym	a 4364,08	5140,19	3583,84	4051,44	5158,87	3556,43	4579,37	5133,92	3619,47
<i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), econo- mist with diploma or equivalent</i>	b 120,8	136,4	104,2	101,2	119,0	92,8	136,1	143,3	121,3
Policealne	a 3217,14	3554,63	3049,67	3240,90	3596,20	3156,40	3198,19	3540,25	2926,22
<i>Post-secondary</i>	b 89,1	94,3	88,6	81,0	82,9	82,3	95,0	98,8	98,1
Średnie zawodowe	a 3240,79	3513,87	2892,45	3356,9	3694,37	3172,24	3198,94	3477,65	2713,82
<i>Vocational secondary</i>	b 89,7	93,2	84,1	83,9	85,2	82,7	95,1	97,1	91,0
Średnie ogólnokształcące	a 3104,30	3446,11	2803,82	2983,88	3319,07	2846,96	3156,27	3475,31	2774,81
<i>General secondary</i>	b 86,0	91,4	81,5	74,6	76,5	74,3	93,8	97,0	93,0
Zasadnicze zawodowe	a 2780,11	2985,77	2255,59	2704,01	2980,79	2246,78	2797,5	2986,73	2258,52
<i>Basic vocational</i>	b 77,0	79,2	65,6	67,6	68,7	58,6	83,1	83,4	75,7
Gimnazjalne	a 2527,00	2567,39	2181,14	2433,79	2433,79	–	2533,79	2578,35	2181,14
<i>Lower secondary</i>	b 70,0	68,1	63,4	60,8	56,1	–	75,3	72,0	73,1
Podstawowe i niepełne pod- stawowe	a 2539,40	2718,72	2219,14	2551,30	2978,53	2216,06	2536,16	2674,12	2220,69
<i>Primary and incomplete primary</i>	b 70,3	72,1	64,5	63,8	68,7	57,8	75,4	74,6	74,4

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (98). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹ (dok.)
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – w zł in zł b – ogółem = 100 total = 100	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
	WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	a 2485,29 b 68,8	a 2603,57 b 69,1	a 2233,81 b 64,9	a 2424,19 b 60,6	a 2558,93 b 59,0	a 2307,19 b 60,2	a 2493,78 b 74,1	a 2607,63 b 72,8	a 2214,98 b 74,2
25–34	a 3206,56 b 88,8	a 3400,46 b 90,2	a 2959,20 b 86,0	a 3302,42 b 82,5	a 3585,05 b 82,7	a 3157,32 b 82,3	a 3167,64 b 94,1	a 3361,38 b 93,8	a 2807,16 b 94,1
35–44	a 3835,80 b 106,2	a 4104,56 b 108,9	a 3580,26 b 104,1	a 4154,37 b 103,8	a 4476,19 b 103,2	a 4017,88 b 104,8	a 3641,95 b 108,2	a 3992,82 b 111,5	a 3109,51 b 104,2
45–54	a 3824,72 b 105,9	a 4017,55 b 106,6	a 3669,66 b 106,7	a 4189,08 b 104,7	a 4529,70 b 104,5	a 4046,51 b 105,5	a 3466,48 b 103,0	a 3767,36 b 105,2	a 3026,60 b 101,4
55–59	a 3751,57 b 103,9	a 3808,07 b 101,0	a 3693,07 b 107,3	a 4070,78 b 101,7	a 4396,00 b 101,4	a 3890,01 b 101,5	a 3467,33 b 103,0	a 3517,41 b 98,2	a 3376,94 b 113,2
60–64	a 4177,53 b 115,7	a 4221,52 b 112,0	a 4008,05 b 116,5	a 4825,06 b 120,6	a 5146,73 b 118,7	a 4189,48 b 109,3	a 3668,54 b 109,0	a 3682,65 b 102,8	a 3546,88 b 118,9
65 lat i więcej and more	a 4915,78 b 136,1	a 4991,68 b 132,4	a 4231,04 b 123,0	a 5934,19 b 148,3	a 5975,19 b 137,8	a 5658,37 b 147,6	a 4078,59 b 121,2	a 4230,39 b 118,1	a 2218,15 b 74,3
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY									
Do 1,9 roku and less	a 2481,80 b 68,7	a 2576,92 b 68,4	a 2355,61 b 68,5	a 2628,84 b 65,7	a 2815,30 b 64,9	a 2540,78 b 66,3	a 2444,57 b 72,6	a 2546,35 b 71,1	a 2268,75 b 76,0
2,0– 4,9	a 2824,43 b 78,2	a 2955,59 b 78,4	a 2632,61 b 76,5	a 3027,73 b 75,7	a 3248,19 b 74,9	a 2901,39 b 75,7	a 2771,17 b 82,3	a 2912,90 b 81,3	a 2503,22 b 83,9
5,0– 9,9	a 3269,06 b 90,5	a 3457,60 b 91,7	a 3039,69 b 88,3	a 3394,64 b 84,8	a 3737,44 b 86,2	a 3225,89 b 84,1	a 3214,91 b 95,5	a 3395,72 b 94,8	a 2888,83 b 96,8
10,0–14,9	a 3687,93 b 102,1	a 3929,00 b 104,2	a 3411,67 b 99,2	a 3968,83 b 99,2	a 4323,98 b 99,7	a 3784,15 b 98,7	a 3546,49 b 105,4	a 3821,10 b 106,7	a 3077,61 b 103,1
15,0–19,9	a 3941,14 b 109,1	a 4229,51 b 112,2	a 3671,10 b 106,7	a 4321,91 b 108,0	a 4697,32 b 108,3	a 4164,40 b 108,6	a 3715,87 b 110,4	a 4091,99 b 114,2	a 3163,74 b 106,0
20 lat i więcej and more	a 3996,11 b 110,6	a 4177,63 b 110,8	a 3821,83 b 111,1	a 4260,30 b 106,5	a 4608,22 b 106,3	a 4082,20 b 106,5	a 3717,27 b 110,5	a 3940,70 b 110,0	a 3303,32 b 110,7

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include enti-ties employing more than 9 persons.

TABL. 5 (99). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW² WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**

DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment)¹ BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej <i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)</i>								
	pierwszej <i>first</i>	drugiej <i>second</i>	trzeciej <i>third</i>	czwartej <i>fourth</i>	piątej (mediana) <i>fifth (median)</i>	szóstej <i>sixth</i>	siódmej <i>seventh</i>	ósmej <i>eight</i>	dziwiątej <i>ninth</i>
	w zł in zł								
O G Ó Ł E M	a 1764,70	2071,11	2355,86	2679,72	3037,23	3448,80	3930,00	4574,96	5738,99
T O T A L	b 1756,36	2075,00	2410,82	2760,00	3106,33	3505,20	4014,25	4716,97	6005,51
	c 1770,83	2049,37	2300,00	2605,13	2966,08	3379,17	3844,33	4454,97	5469,83
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy <i>Public government representatives senior officials and managers</i>	a 2633,60	3540,00	4311,27	5036,49	5836,74	6557,32	7540,00	9147,69	12686,58
	b 2700,00	3648,00	4500,00	5449,00	6348,26	7307,92	8526,85	10502,08	14976,67
	c 2604,84	3500,00	4200,00	4735,38	5339,64	5970,96	6587,00	7452,72	9614,76
Specjaliści <i>Professionals</i>	a 2546,33	3000,00	3378,15	3705,36	4055,66	4417,93	4845,12	5465,43	6529,33
	b 2647,59	3117,54	3500,00	3959,61	4392,14	4846,40	5468,64	6298,48	8156,33
	c 2522,00	2948,21	3326,90	3634,71	3948,43	4300,48	4645,98	5147,27	5964,33
Technicy i inny średni personel <i>Technicians and associate professionals</i>	a 2010,00	2369,64	2680,00	2947,80	3242,37	3573,82	3962,19	4516,27	5419,03
	b 2050,00	2541,81	2885,00	3250,00	3616,00	4000,00	4500,00	5155,44	6027,92
	c 2000,00	2291,11	2549,74	2800,00	3025,00	3305,94	3613,05	4011,51	4722,50
Pracownicy biurowi <i>Clerks</i>	a 1727,57	2057,97	2286,55	2520,82	2755,39	3020,86	3332,78	3672,32	4226,78
	b 1680,00	2047,50	2288,40	2545,49	2769,91	3080,25	3372,00	3698,77	4374,17
	c 1800,00	2058,00	2279,95	2516,67	2724,09	3000,00	3294,60	3649,33	4124,73
Pracownicy usług i sprzedawcy <i>Service and sales workers</i>	a 1680,00	1680,00	1752,00	1856,90	1995,68	2127,45	2319,47	2600,00	3155,70
	b 1680,00	1682,42	1772,00	1845,30	1955,97	2132,80	2400,00	2777,51	3506,82
	c 1680,00	1680,00	1730,00	1882,33	2014,00	2125,19	2274,00	2500,00	2900,00
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy <i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	a 1680,00	1680,00	2145,83	2649,60	2824,94	3064,08	3260,08	3595,00	4012,02
	b 1680,00	1680,00	1908,56	2590,06	2800,46	3064,08	3283,35	3578,64	4012,02
	c 1680,00	2231,04	2782,80	2785,44	2898,53	2961,29	3209,16	3704,20	3850,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy <i>Craft and related trades workers</i>	a 1680,00	2014,35	2304,95	2560,83	2856,00	3154,50	3523,39	4049,47	4845,21
	b 1710,62	2092,08	2408,43	2700,00	3003,90	3312,00	3698,72	4213,80	5001,48
	c 1680,00	1687,60	1939,14	2119,51	2281,18	2441,34	2627,41	2911,92	3324,07
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń <i>Plant and machine operators and assemblers</i>	a 1820,34	2071,11	2171,00	2429,87	2708,78	2974,63	3335,90	3727,75	4290,44
	b 1889,83	2075,00	2262,68	2549,88	2808,61	3083,42	3464,37	3859,32	4400,53
	c 1680,00	1882,00	2021,86	2166,16	2288,96	2453,01	2732,69	3025,44	3521,59
Pracownicy przy pracach prostych <i>Elementary occupations</i>	a 1680,00	1758,00	1900,00	2018,53	2135,89	2293,20	2509,83	2764,09	3192,13
	b 1680,00	1700,00	1899,39	2112,79	2342,85	2571,00	2863,33	3138,96	3681,52
	c 1680,00	1800,00	1900,00	1987,03	2089,04	2186,25	2330,02	2548,84	2833,52

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general note to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 6 (100). **EMERYCI I RENCISCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	464529	467718	458982	455776	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	366051	383780	381102	379627	Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	193556	244229	246821	246374	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	102028	69797	64633	63431	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	70467	69754	69648	69822	family pensions
Rolnicy indywidualni	98478	83938	77880	76149	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 7 (101). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	5436,7	7687,3	8869,3	9105,6	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	4551,2	6731,4	7817,2	8054,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1036,09	1461,65	1709,33	1767,97	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	2717,2	4681,0	5477,3	5650,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1169,88	1597,22	1849,29	1911,18	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	995,8	922,4	1022,5	1044,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	813,36	1101,33	1318,29	1372,28	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	838,1	1127,9	1317,4	1359,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	991,12	1347,50	1576,22	1622,11	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	885,5	955,8	1052,2	1051,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	749,31	948,95	1125,86	1150,77	Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 160.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 160.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania, jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama, czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania budżetów gospodarstw domowych od 2010 r. przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzony jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące podstawowe grupy spo-

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. In the survey there are included all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets.

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, results obtained from the household budget survey since 2010 were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing the basic socio-economic groups of the population, established on the basis of the **exclusive** or **main**

leczno-ekonomiczne ludności ustalone na podstawie kryterium **wyłącznego** lub **głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie **gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
 - 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń społecznych, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
 - 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.
4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

(predominate) **source of maintenance**, i.e., **households of: employees, farmers, the self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources** (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons who are members of households were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) employed persons include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.),
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) and practicing a learned profession as well as members of agricultural production cooperatives since 2005;
 - 2) persons maintained from social benefits, for whom the main source of maintenance is i.a.: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;
 - 3) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.
4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid from income (from hired labour, from social benefits – from social security benefits, other social benefits) excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezależne od wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenia i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualnie podatki, pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

- 1) *income from hired work – obtained in all work-places by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes all income obtained from hired work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interest, shares in company profits, including dividends) and income from rental of real estate (net income i.e. revenues minus investments and taxes, from rental of dwellings, garages and other buildings not connected with conducting economic activity and from land leasing);*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a.: retirement pay and pensions, social security benefits and other social benefits;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income reduced by other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrawiałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary, koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem, alimenty od osób prywatnych, niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne od 2013 r. zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), uwzględniając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „inne towary i usługi”, o które skorygowano wydatki za lata poprzednie.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymywane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

7. Zagrozenie ubóstwem — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji), zastosowano tak zwaną **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts, boarding costs of youth and students studying away from home, private alimony, some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services aggregated since 2013 in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "other goods and services", that has corrected expenditures for previous years

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

7. Risk of poverty — a household and thus all its members have been recognized as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) is below the adopted poverty line. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty lines (relative and subsistence minimum). According to this scale weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 — to any other person at that age and weight 0,5 — to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty line for a 4-person household consisting of two adult persons and two children is 2,7 times as high as that for a 1-person household.

ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z dwóch osób dorosłych i dwojki dzieci jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi poniżej 14 lat) — 1802 zł, w IV kwartale 2013 r. było to 706 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1906 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2014 r. prognozy wyniosły odpowiednio 713 zł oraz 1926 zł.

„**Ustawowa**” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późniejszymi zmianami) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. Od 2010 r., do III kwartału 2012 r. obowiązywały takie same kwoty progowe — 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2012 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie odpowiednio: 542 zł oraz 456 zł.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi poniżej 14 lat) — 1257 zł, w IV kwartale 2013 r. było to 551 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1486 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2014 r. prognozy wyniosły odpowiednio 540 zł oraz 1458 zł.

***Relative poverty threshold** is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults with 2 children under 14), in the fourth quarter of 2013 the threshold was 706 zł for 1-person households and 1906 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2014: 713 zł and 1926 zł, respectively.*

***“Legal” poverty threshold** is the amount, which according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2013 item 182, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance. Since 2010 till third quarter of 2012 the line remained at the same level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1-person for multi-person households. Since fourth quarter of 2012, the line was change to: 542 zł and 456 zł respectively.*

***The subsistence minimum**, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults with 2 children under 14), in the fourth quarter of 2013 the threshold was 551 zł for 1-person households and 1486 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2014: 540 zł and 1458 zł, respectively.*

TABL. 1 (102). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1834	1976	1930	1946	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,17	2,92	2,81	2,82	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,08	1,17	1,02	1,06	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,91	0,86	0,90	0,86	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,67	0,64	0,69	0,65	<i>of which retirement pay or pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,12	0,83	0,81	0,82	<i>dependents</i>

a W 2005 r. – pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a In 2005 – receiving social security benefits and social assistance benefits.

Uwaga do tablic 2–5

Dane za 2010 r. przeliczone według wag po NSP 2011, brak informacji o błędzie względnym szacunków.

Note to tables 2–5

Data for 2010 have been recalculated by weights after Population and Housing Census 2011, information about relative error estimates is not available.

TABL. 2 (103). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	664,02	1164,09	1169,40	1201,54	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji	639,59	1126,23	1128,14	1159,92	<i>of which disposable income</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	284,66	538,29	549,11	581,15	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	48,60 ^a	96,65	81,06	86,31 ^b	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek	43,33 ^c	100,30	88,06 ^d	84,77 ^e	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych	197,23	263,00	329,55	314,47	<i>from social security benefits</i>
z pozostałych świadczeń społecznych ^f	51,47	62,53	68,53	68,92	<i>from other social benefits</i>

a–e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: *a* – 14,04%, *b* – 24,96%, *c* – 10,12%, *d* – 16,07%, *e* – 13,10%. *f* W 2005 r. – ze świadczeń z pomocy społecznej.

a–e Relative error of estimates exceeds 10% and equals: *a* – 14,04%, *b* – 24,96%, *c* – 10,12%, *d* – 16,07%, *e* – 13,10%. *f* In 2005 – from social assistance benefits.

TABL. 3 (104). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	609,67	935,13	992,12	987,60	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	585,23	897,27	950,87	945,97	<i>of which consumer goods and services^a</i>
w tym:					<i>of which:</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	185,09	236,72	257,66	253,81	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18,40	27,92	26,46	24,84	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>
odzież i obuwie	29,61	50,35	50,41	50,70	<i>clothing and footwear</i>
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	123,81	191,80	207,59	209,34	<i>housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	30,57	44,62	47,14	52,33	<i>furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>
zdrowie	26,34	39,66	45,41	44,13	<i>health</i>
w tym artykuły farmaceutyczne	18,43	26,02	28,96	27,57	<i>of which pharmaceuticals products</i>
transport	48,64	96,00	97,38	87,33	<i>transport</i>
łącznie ^b	32,31	38,53	49,55	50,15	<i>communication^b</i>
rekreacja i kultura ^c	40,29	72,00	64,99	57,48	<i>recreation and culture^c</i>
edukacja ^d	5,14 ^d	10,50	8,39 ^e	8,92 ^h	<i>education^d</i>
restauracje i hotele	7,63 ⁱ	17,99	21,83 ^j	36,10	<i>restaurants and hotels</i>
inne towary i usługi	33,18	57,44	57,64	54,49	<i>miscellaneous goods and services</i>
w tym higiena osobista	15,96	27,88	27,31	28,22	<i>of which personal care</i>

^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^b Od 2013 r. łącznie z wydatkami na usługi internetowe. ^c Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe. ^d Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^{e-i} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^e – 12,48%, ^f – 11,01%, ^g – 20,93%, ^h – 15,45%, ⁱ – 11,81%.

^a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^b From 2013 including expenditures for internet services. ^c From 2013 excluding expenditures for Internet services. ^d Including pre-school education. ^{e-i} Relative error of estimates exceeds 10% and equals: ^e – 12,48%, ^f – 11,01%, ^g – 20,93%, ^h – 15,45%, ⁱ – 11,81%.

TABL. 4 (105). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	8,55	6,93	6,60	6,38	<i>Bread and cereals^a in kg</i>
w tym pieczywo ^b	6,24	4,80	4,41	4,27	<i>of which bread^b</i>
Mięso ^c w kg	x	5,96	5,56	5,77	<i>Meat^c in kg</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mięso surowe	x	x	3,22	3,42	<i>raw meat</i>
w tym drób	x	x	1,68	1,73	<i>of which raw poultry</i>
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	x	2,31	2,09	2,09	<i>processed meat and other meat preparations^d</i>
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,42	0,50	0,39	0,37	<i>Fish and seafood^e in kg</i>
Mleko ^f w l	4,38	3,48	3,66	3,59	<i>Milk^f in l</i>
Jogurty w kg	0,38	0,60	0,56	0,56	<i>Yoghurt in kg</i>

^a Od 2013 r. bez mąki ziemniaczanej. ^b Od 2013 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. ^c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). ^d Od 2013 r. bez przetworów podrobowych. ^e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. ^f Bez zagęszczonego i w proszku.

^a From 2013 excluding potato flour. ^b In 2013 excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. ^c From 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). ^d From 2013 excluding offal preparations. ^e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as from 2013 excluding canned fish. ^f Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (105). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sery i twarogi ^a w kg	0,82	0,89	0,77	0,74	Cheese ^a in kg
Jaja w szt.	15,35	12,69	12,39	12,09	Eggs in units
Oleje i tłuszcze ^b w kg	1,56	1,33	1,28	1,27	Oils and fats ^b in kg
w tym masło	0,25	0,22	0,23	0,21	of which butter
Owoce ^c w kg	3,40	3,22	3,31	3,32	Fruit ^c in kg
Warzywa w kg	12,11	10,29	8,77	8,83	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	6,91	5,48	4,20	4,26	of which potatoes
Cukier w kg	1,53	1,20	1,20	1,19	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	4,84	7,49	7,77	8,42	Non-alcoholic drinks in l

^a Od 2013 r. bez serków słodkich. ^b Od 2013 r. bez boczku surowego. ^c Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi.

^a From 2013 excluding sweet cottage cheese. ^b From 2013 excluding raw bacon. ^c Including seeds and edible kernel.

TABL. 5 (106). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	98,6	98,9	97,9	98,7	Refrigerator
Zamrażarka	32,1	23,3	23,9	21,9	Freezer
Automat pralniczy	77,1	89,0	92,2	93,0	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	2,9	14,5	20,1	20,3	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	33,0	56,7	57,1	56,8	Microwave oven
Samochód osobowy	45,7	59,3	58,0	57,3	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	46,7	39,1	32,0	31,2	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	99,1	99,2	98,2	97,7	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji sateli- tarnej lub kablowej	60,9	72,0	68,9	67,9	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	66,6	91,6	94,3	95,6	Mobile phone
Zestaw kina domowego	x	18,7	15,1	13,9	Home theatre system
Odtwarzacz DVD	26,1	60,0	49,2	45,4	DVD player
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	50,3	51,1	50,3	Digital camera
Komputer osobisty	37,0	65,1	69,0	72,6	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	16,8	58,1	64,5	70,2	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szerokopasmow- ym	x	57,9	64,5	69,9	of which broadband access
Drukarka	24,4	40,0	34,9	35,4	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna	x	x	23,6	24,8	of which multifunction printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (107). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**^a
AT-RISK OF POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:					<i>Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:</i>
relatywnej granicy ubóstwa	21,9	18,1	18,8	20,2	<i>relative poverty threshold</i>
„ustawowej” granicy ubóstwa	21,3	8,0	16,0	15,6	<i>“legal” poverty threshold</i>
minimum egzystencji	13,2	6,8	9,6	9,5	<i>subsistence minimum</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 175.

^a See general notes, item 7 on page 175.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych, ust. 5 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zród uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kindofactivity method** i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes, item 5 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the length of the water supply, the sewerage systems and gas supply system includes systems servicing households and others.

Information regarding the **length of the water supply and gas supply system** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and gas.

Data regarding the **length of the sewerage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply, sewage and gas supply connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system — with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water supply system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewerage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne, mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejscową, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności pu-

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity**, also include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **number of consumers using gas from gas supply** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas from gas supply**, concern all the households.

Data regarding the **consumption of electricity and gas from the gas supply system** in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — which is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses, minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

8. Data on **municipal waste** concern waste generated in households excluding end-of-life vehicles and waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste which because of its character and composition is similar to waste from households.

9. Data on **liquid waste** concern waste removed to wastewater treatment plants or dump

blicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

11. Do kategorii zieleńce zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

12. Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Nie obejmują one lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich, internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeżeli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o liczbie izb w mieszkaniach uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. — wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania

stations which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity — in case they are not discharged by sewage system.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

11. Lawns include areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

12. Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the number of rooms in dwellings also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The useful floor area of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002–2009 the basis assumed v/ere the results of 2002 census, since 2010 — the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and

zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

3. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie: bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

4. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zaspocie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej. Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;
- 6) **towarzystw budownictwa społecznego;**
- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

5. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

3. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of: the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

4. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the stock or under management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
 - can be an owner of a whole real estate, for example an individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling, for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established. The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;
- 6) **public building society;**
- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

5. Data regarding **dwellings which construction has begun**, concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

6. Information regarding **dwelling, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designer for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the Bank of National Economy (since 31 V 2009 from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (108): **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

Stan w dniu 31 XII

WATER SUPPLY AND SEWERAGE SYSTEMS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:				Distribution network in km:
Wodociągowa	21782,0	22725,1	22985,7	Water supply
miasta	2994,6	3137,8	3195,3	urban areas
wieś	18787,4	19587,3	19790,4	rural areas
Kanalizacyjna ^a	6365,4	7384,2	7648,0	Sewerage ^a
miasta	2886,7	3146,2	3235,0	urban areas
wieś	3478,7	4238,0	4413,0	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.:				Connections leading to residential buildings in pcs:
Wodociągowe	254431	269640	273399	Water supply system
miasta	92589	95096	96130	urban areas
wieś	161842	174544	177269	rural areas
Kanalizacyjne	128778	141316	145197	Sewerage system
miasta	84369	86825	88494	urban areas
wieś	44409	54491	56703	rural areas
Zdroje uliczne	196	174	172	Street outlets
Miasta	82	90	90	Urban areas
Wieś	114	84	82	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	68,4	67,1	69,4	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	42,1	39,6	40,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	33,1	31,4	32,0	per capita in m ³
Wieś w hm ³	26,3	27,5	29,3	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	71,6	70,2	66,2	Wastewater discharged by sewerage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	71,5	70,1	66,2	of which treated

^a Łącznie z kolektorami.^a Including collectors.

TABL. 2 (109). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIĘ ENERGII ELEKTRYCZNEJ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	690,3	711,6	718,3	738,9	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	471,8	483,7	486,1	494,7	Urban areas
Wieś	218,5	227,9	232,2	244,2	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GW·h	1402,0	1547,2	1473,4	1474,6	In GW·h
miasta	809,5	878,1	826,1	825,3	urban areas
wieś	592,5	669,1	647,2	649,3	rural areas
W kW·h:					In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca	635,1	689,5	656,2	658,5	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1715,8	1815,4	1699,5	1668,2	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2711,4	2935,9	2786,9	2658,5	rural areas – per consumer ^a

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (110). **SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIĘCI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	3176,0	3705,0	4085,7	4225,0	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1107,3	1176,9	1267,4	1305,0	of which transmission
miasta	157,8	131,5	142,1	142,6	urban areas
wieś	949,5	1045,4	1125,3	1162,5	rural areas
Miasta	2078,9	2273,1	2402,6	2423,6	Urban areas
Wieś	1097,1	1431,9	1683,0	1801,3	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budyn- ków mieszkalnych i niemieszkal- nych w szt.	55784	63887	68382	69891	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	53861	58729	61323	62222	Urban areas
Wieś	1923	5158	7059	7669	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	335,4	343,1	336,5	334,8	Consumers of gas from gas supply system^a in thous.
Miasta	331,5	336,5	328,5	325,3	Urban areas
Wieś	3,9	6,6	8,0	9,4	Rural areas
Zużycie gazu z sieci^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year):
W hm ³	131,3	139,2	137,4	124,8	In hm ³
miasta	128,1	131,1	126,6	114,6	urban areas
wieś	3,2	8,1	10,7	10,2	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	63,5	66,3	65,6	59,7	Per capita in m ³
miasta	100,5	102,9	100,6	91,4	urban areas
wieś	4,1	9,8	12,8	12,2	rural areas

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meter. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (111). OGRZEWNICTWO
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1513,7	1425,7	1673,2	1544,4	1397,2	147,2	Heating network in km
w tym przesyłowa	853,3	872,2	1171,9	1063,8	990,1	73,7	of which transmission
Kotłownie	817	863	807	1535	1128	407	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	11195,7	11903,2	9800,7	9968,8	9679,8	288,9	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrze- wanych centralnie w dam ³	89285	95453	100085	117817	111178	6639	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkal- nych	52744	56244	62984	64346	63193	1153	of which residential build- ings

**TABL. 5 (112). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWERAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Ludność w tys. — korzystająca^a z:					Population in thous. — using^a:
wodociągu	1857,1	1904,7	1908,5	1990,5	water supply system
miasta	1220,6	1222,2	1208,8	1210,3	urban areas
wieś	636,5	682,5	699,6	780,2	rural areas
kanalizacji	1269,7	1349,5	1382,3	1447,9	sewerage system
miasta	1087,3	1120,2	1112,5	1137,1	urban areas
wieś	182,4	229,3	269,8	310,8	rural areas
gazu	931,4	938,8	937,3	898,1	gas supply system
miasta	917,3	914,7	906,8	863,6	urban areas
wieś	14,1	24,1	30,5	34,5	rural areas
Ludność — w % ogółu ludności^b — korzystająca^a z:					Population — in % of total popu- lation^b — using^a:
wodociągu	89,8	90,8	91,2	95,2	water supply system
miasta	95,9	96,1	96,2	96,8	urban areas
wieś	80,0	82,5	83,7	92,9	rural areas
kanalizacji	61,4	64,3	66,1	69,3	sewerage system
miasta	85,4	88,1	88,6	90,9	urban areas
wieś	22,9	27,7	32,3	37,0	rural areas
gazu	45,0	44,7	44,8	43,0	gas supply system
miasta	72,1	71,9	72,2	69,1	urban areas
wieś	1,8	2,9	3,6	4,1	rural areas

^a Dane szacunkowe. ^b Na podstawie bilansów.

^a Estimated data. ^b Based on balances.

TABL. 6 (113). **ODPADY KOMUNALNE**^a
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym z gospodarstw domowych <i>of which from households</i>	
Odpady komunalne zebrane ^b						Municipal waste collected ^b
w tys. t	445,8	514,8	515,0	545,6	436,9	in thous. t
zmieszane	433,1	465,2	442,2	444,1	346,8	<i>mixed</i>
w tym wysegregowane	7,2	58,4	.	.	.	<i>of which segregated</i>
miasta	370,4	370,7	332,4	323,0	246,1	<i>urban areas</i>
wieś	62,7	94,5	109,8	121,1	100,6	<i>rural areas</i>
zebrane selektywnie	12,7	49,6	72,7	101,5	90,1	<i>collected separately</i>
w tym:						<i>of which:</i>
papier i tektura	2,6	8,2	6,1	8,4	6,8	<i>paper and cardboard</i>
szkło	5,3	11,4	17,9	22,6	20,5	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne	3,0	7,1	9,4	12,6	11,2	<i>plastic</i>
metale	0,1	0,4	0,6	0,9	0,8	<i>metals</i>
wielkogabarytowe	0,6	2,1	4,4	7,2	7,0	<i>largesize</i>
biodegradowalne	18,6	30,9	45,1	39,4	<i>biodegradable</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 182. ^b Dane szacunkowe.

^a See general notes item 8 on page 182. ^b Estimated data.

TABL. 7 (114). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**^a
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	1114,5	1205,9	1153,7	1159,0	<i>Liquid waste^b removed in dam³</i>
miasta	508,7	391,0	329,2	315,7	<i>urban areas</i>
wieś	605,8	815,0	824,5	843,3	<i>rural areas</i>
w tym z gospodarstw domowych	740,4	872,2	800,9	805,6	<i>of which from households</i>
miasta	331,1	268,9	208,4	203,5	<i>urban areas</i>
wieś	409,3	603,3	592,5	602,0	<i>rural areas</i>
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	123,9	107,1	104,8	101,1	<i>Septic tanks in thous. (as of 31 XII)</i>
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	4,2	12,2	19,6	22,3	<i>Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 182. ^b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 9 on page 182. ^b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (115). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Czynne składowiska kontro- lowane (stan w dniu 31 XII): liczba	83	54	32	25	7	18	<i>Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII): number</i>
powierzchnia w ha	241,5	174,9	168,0	155,8	37,2	118,6	<i>area in ha</i>
Zreklamowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	–	5,0	–	2,5	–	2,5	<i>Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha</i>
czynnych	–	–	–	1,1	–	1,1	<i>in operation</i>
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	–	5,0	–	1,4	–	1,4	<i>exploitation completed</i>

TABL. 9 (116). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	2394	1714	2173	1669	Transport network – lines in km
autobusowe	2276	1587	2046	1543	bus
tramwajowe	118	127	127	126	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	576	472	485	468	buses: in units
liczba miejsc w tys.	63,3	56,4	55,8	49,4	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach	191	202	201	206	trams: in units
liczba miejsc w tys.	24,0	25,2	25,7	26,8	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	211,7	189,7	173,6	168,9	Transport of passengers ^b (during the year) in mln

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 10 (117). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLWEJ**

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas
OGÓŁEM w ha TOTAL in ha	3243,5	3112,5	3507,4	3246,5	3696,2	3412,9	3707,6	3413,0
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	0,2	3,8	0,2	3,9	0,2	4,1	0,2	4,1
<i>in % of total area space of the voivodship^a</i>								
na 1 mieszkańca ^b w m ²	15,7	24,5	16,7	25,5	17,7	27,2	17,7	27,3
<i>per capita^b in m²</i>								
Tereny zielni miejskiej ogólnodostępnej: <i>Generally accessible urban area green belts:</i>								
parki spacerowo- -wypoczynkowe	1549,9	1461,2	1543,2	1433,6	1550,1	1437,7	1550,1	1437,7
<i>strolling-recreational parks</i>								
zielenie	517,1	477,1	540,7	485,0	556,3	494,5	567,7	494,6
<i>lawns</i>								
Tereny zielni osiedlowej	1176,5	1174,2	1423,5	1327,9	1589,7	1480,7	1589,7	1480,7
<i>Estate green belts</i>								

^{a, b} W przypadku miast obliczono: ^a – w % ogólnej powierzchni miast, ^b – na 1 mieszkańca miast.

^{a, b} For urban areas calculated: ^a – in % total urban areas space, ^b – per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 11 (118). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2013	2014			SPECIFICATION
		A	B		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	670,2	698,4	703,8	721,2	726,6	490,4	236,3	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	2438,7	2563,0	2634,2	2709,4	2732,9	1728,8	1004,1	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	43963,2	46794,2	48167,4	49895,6	50435,0	29499,2	20935,8	Useful floor area of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:								Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu powierzchnia użytkowa w m ² :	3,64	3,67	3,74	3,76	3,76	3,53	4,25	number of rooms in a dwelling
1 mieszkanie	65,6	67,0	68,4	69,2	69,4	60,2	88,6	useful floor area in m ² : per dwelling
na 1 osobę	21,3	22,6	23,0	23,8	24,1	23,6	24,9	per person
liczba osób ^b na:								number of persons ^b :
1 mieszkanie	3,1	3,0	3,0	2,9	2,9	2,6	3,6	per dwelling
1 izbę	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	per room

^a Na podstawie bilansów; dane za 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem wyników spisów powszechnych z 2002 r. (porównywalnie z danymi za 2005 r. — wariant A) i z 2011 r. (porównywalnie z danymi za lata 2011 i 2012 — wariant B).
^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

^a Based on balance; data for 2010 are given in two approaches, i.e. considering results of national census 2002 (comparably with the data 2005 — variant A) and 2011 (comparably with the data for 2011 and 2012 — variant B). ^b See general notes to the Year-book, item 12 on page 25.

TABL. 12 (119). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**

Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mieszkania – w % – wyposażone w Dwellings – in % – fitted with					
	wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas- -line system	centralne ogrzewanie central heating	
OGÓŁEM	2005	96,8	89,1	86,2	50,1	77,3
TOTAL	2010	98,0	94,8	91,4	51,2	81,0
	2013	98,0	95,0	91,6	50,7	81,5
	2014	98,0	95,0	91,7	48,5	81,7
Miasta	2005	99,0	94,7	90,2	72,9	82,3
Urban areas	2010	99,4	97,6	94,4	73,9	84,5
	2013	99,4	97,7	94,5	73,4	84,8
	2014	99,4	97,8	94,6	70,1	84,9
Wieś	2005	92,3	77,4	77,8	1,8	66,7
Rural areas	2010	95,0	88,9	84,9	3,3	73,7
	2013	95,2	89,2	85,4	3,4	74,6
	2014	95,2	89,4	85,6	3,7	74,8

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 13 (120). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to						
		gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tives	wspólnot mieszka- niowych housing commu- nity	prywat- nych private	towa- rzystw budowni- ctwa spo- łecznego public building society	innych others	
a – liczba wypłaconych dodatków number of allowances								
b – kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł								
c – przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowances in zł								
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	a	390796	120064	107002	40773	100370	4514	18073
TOTAL	b	80955,6	24716,5	19885,9	7739,6	24285,3	915,7	3412,6
	c	207,2	205,9	185,8	189,8	242,0	202,9	188,8
Miasta	a	324208	104799	90073	33259	81949	4352	9776
Urban areas	b	68991,0	22109,1	16423,6	6367,6	21346,0	887,3	1857,5
	c	212,8	211,0	182,3	191,5	260,5	203,9	190,0
Wieś	a	66588	15265	16929	7514	18421	162	8297
Rural areas	b	11964,6	2607,4	3462,3	1372,0	2939,3	28,4	1555,1
	c	179,7	170,8	204,5	182,6	159,6	175,5	187,4
W % OGÓŁEM IN % OF TOTAL								
OGÓŁEM	a	100,0	30,7	27,4	10,4	25,7	1,2	4,6
TOTAL	b	100,0	30,5	24,6	9,6	30,0	1,1	4,2
Miasta	a	100,0	32,3	27,8	10,3	25,3	1,3	3,0
Urban areas	b	100,0	32,0	23,8	9,2	30,9	1,3	2,7
Wieś	a	100,0	22,9	25,4	11,3	27,7	0,2	12,5
Rural areas	b	100,0	21,8	28,9	11,5	24,6	0,2	13,0

TABL. 14 (121). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo Area of grounds transferred to investor for dwelling construction			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe Area of grounds in gminas stock for dwelling construction				
	ogółem total	w tym of which		wielorodzinne multi-family		jednorodzinne single-family		
		spółdziel- cze co- -operatives	osób fizycznych of natural persons	razem total	w tym uzbrojone of which developed	razem total	w tym uzbrojone of which developed	
w ha in ha								
OGÓŁEM	2010	53,6	–	43,9	182,4	91,2	503,3	219,7
TOTAL	2013	38,6	3,5	29,5	132,4	85,0	565,0	209,2
	2014	43,9	–	32,9	133,8	82,9	548,8	203,5
Miasta	2010	24,8	–	16,6	107,8	80,8	189,0	93,5
Urban areas	2013	22,5	3,5	14,5	95,6	75,0	204,1	83,6
	2014	24,3	–	14,0	91,5	70,7	193,9	78,0
Wieś	2010	28,8	–	27,3	74,6	10,4	314,3	126,2
Rural areas	2013	16,1	–	15,0	36,8	10,0	360,9	125,6
	2014	19,6	–	18,9	42,3	12,2	354,9	125,5

TABL. 15 (122). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4926	6479	5869	6365	TOTAL
Spółdzielcze	685	242	–	–	Cooperatives
Komunalne (gminne)	242	260	110	140	Municipal (gminas)
Zakładowe	–	–	1	–	Company
Indywidualne	2785	4292	3453	3545	Private
Spoleczne czynszowe	345	244	48	250	Public building society
Na sprzedaż lub wynajem	869	1441	2257	2430	For sale or rent

TABL. 16 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania	4488	5807	6670	6246	Dwellings
miasta	2537	3323	3524	3294	urban areas
wieś	1951	2484	3146	2952	rural areas
Spółdzielcze	614	257	–	2	Co-operative
Komunalne (gminne)	217	119	188	159	Municipal (gmina)
Zakładowe	109	4	68	3	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	665	1707	2042	2122	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	158	230	124	164	Public building society
Indywidualne	2725	3490	4248	3796	Private
miasta	984	1081	1198	941	urban areas
wieś	1741	2409	3050	2855	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	385	467	680	607	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	367	448	623	557	Urban areas
Wieś	412	494	756	673	Rural areas
Izby	20663	26084	29532	27166	Rooms
miasta	10354	12308	12306	11255	urban areas
wieś	10309	13776	17226	15911	rural areas
Spółdzielcze	1924	806	–	5	Co-operative
Komunalne (gminne)	554	322	361	290	Municipal (gmina)
Zakładowe	361	22	270	17	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2065	5121	5985	6053	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	444	644	378	503	Public building society
Indywidualne	15315	19169	22538	20298	Private
miasta	5532	5710	5740	4771	urban areas
wieś	9783	13459	16798	15527	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	474189	598333	687759	625853	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	216415	260630	268367	240649	urban areas
wieś	257774	337703	419392	385204	rural areas
Spółdzielcze	34128	16272	–	69	Co-operative
Komunalne (gminne)	8850	5568	6839	5441	Municipal (gmina)
Zakładowe	6406	708	4810	452	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	34127	93448	116866	117669	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	7963	10940	6430	8234	Public building society
Indywidualne	382715	471397	552814	493988	Private
miasta	136356	141004	142873	117220	urban areas
wieś	246359	330393	409941	376768	rural areas

TABL. 16 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	105,7	103,0	103,1	100,2	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	85,3	78,4	76,2	73,1	urban areas
wieś	132,1	136,0	133,3	130,5	rural areas
Spółdzielcze	55,6	63,3	x	34,5	Co-operative
Komunalne (gminne)	40,8	46,8	36,4	34,2	Municipal (gmina)
Zakładowe	58,8	177,0	70,7	150,7	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	51,3	54,7	57,2	55,5	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	50,4	47,6	51,9	50,2	Public building society
Indywidualne	140,4	135,1	130,1	130,1	Private
miasta	138,6	130,4	119,3	124,6	urban areas
wieś	141,5	137,1	134,4	132,0	rural areas

TABL. 17 (124). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

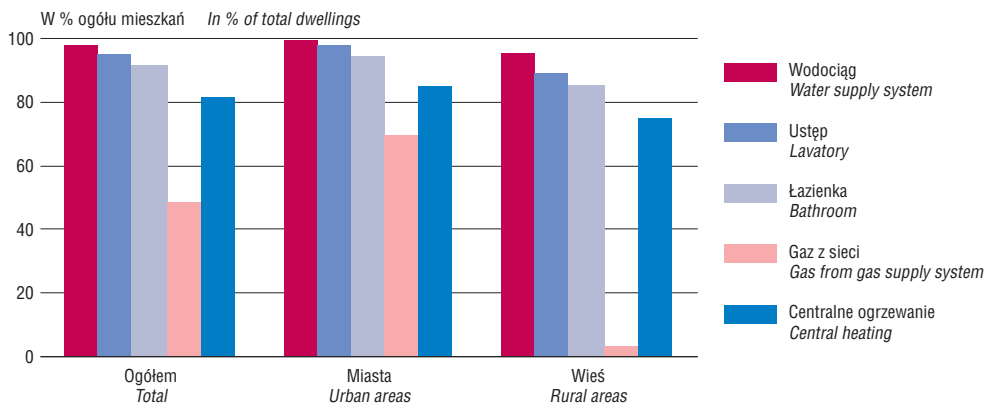
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM	2005	4488	2725	0,1	1,6	4,8	93,5	1763	2,0	22,9	49,0	26,1
TOTAL	2010	5807	3490	0,3	1,6	5,9	92,2	2317	2,2	29,0	43,7	25,1
	2013	6670	4248	0,2	4,1	6,1	89,7	2422	4,3	33,4	39,0	23,3
	2014	6246	3796	0,5	3,5	5,8	90,2	2450	5,8	35,9	35,6	22,8
Miasta	2005	2537	984	0,2	3,3	5,0	91,5	1553	1,2	19,1	51,9	27,8
Urban areas	2010	3323	1081	0,9	4,0	10,5	84,6	2242	2,0	29,7	44,8	23,5
	2013	3524	1198	0,4	11,9	12,6	75,1	2326	4,5	34,4	39,9	21,2
	2014	3294	941	1,8	8,3	9,8	80,1	2353	6,0	36,8	36,4	20,9
Wieś	2005	1951	1741	0,1	0,7	4,7	94,5	210	7,6	51,4	27,2	13,8
Rural areas	2010	2484	2409	x	0,5	3,9	95,6	75	10,7	6,7	12,0	70,6
	2013	3146	3050	0,1	1,1	3,5	95,4	96	x	8,3	17,7	74,0
	2014	2952	2855	0,1	1,9	4,6	93,5	97	-	14,4	16,5	69,1

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a IN 2014

As of 31 XII

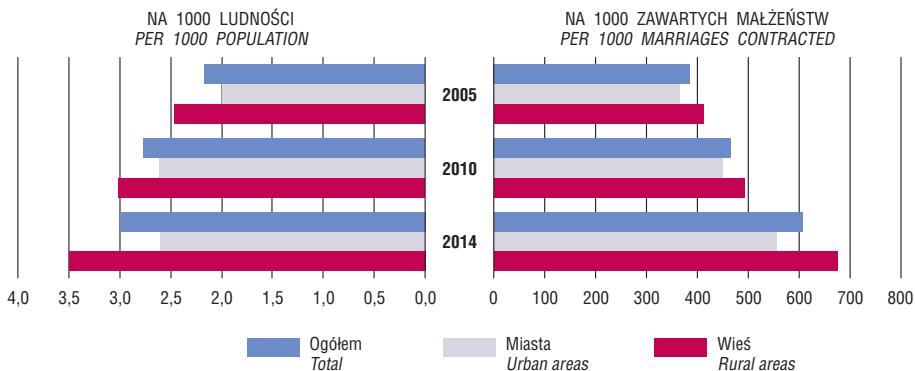
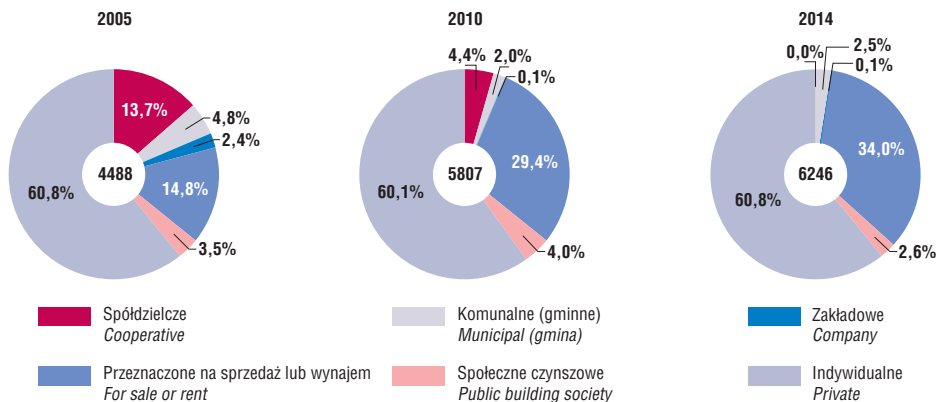

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

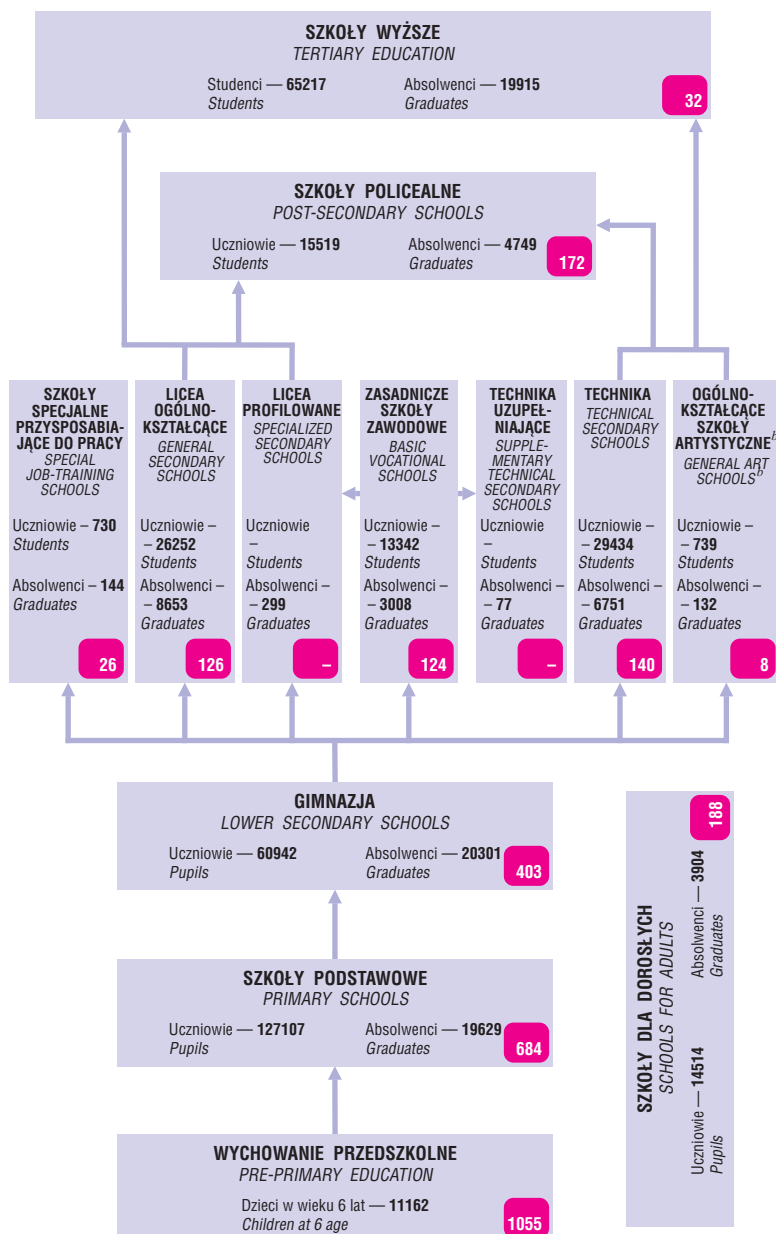
^a Based on balances of dwelling stocks.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLING COMPLETED

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2014/15^a
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2014/15 SCHOOL YEAR^a

403 Liczba placówek
Number of establishments

^a Stan na początku roku szkolnego; łącznie ze szkołami specjalnymi. Absolwenci z roku szkolnego 2013/14. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a As of beginning of the school year; including special schools. Graduates from the school year 2013/14. ^b Leading to professional certification.

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto od roku szkolnego 2002/03 zaczęły funkcjonować 3-letnie licea profilowane oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów szkół zasadniczych (2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika), które stopniowo ulegają likwidacji, gdyż od roku szkolnego 2012/13 zaprzestany został nabór do klas pierwszych w: liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i dorosłych, technikach uzupełniających dla młodzieży i od roku szkolnego 2013/14 — technikach uzupełniających dla dorosłych oraz od roku szkolnego 2012/13 również zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych.

Ponadto, wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego: od roku szkolnego 2004/05 dla dzieci w wieku 6 lat, a od roku szkolnego 2011/12 dla dzieci w wieku 5 lat.

W latach szkolnych 2009/10-2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2014/15 do I klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r.

3. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Obejmują one:

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Law dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365 with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is compulsory,
- since the 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, since the 2002/03 school year functioned 3-year specialized secondary schools and since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates of basic vocational schools (2-year general secondary schools and 3-year technical secondary schools), which are gradually phased out, as since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grades in: specialized secondary schools and supplementary general schools for youth and adults, supplementary technical secondary schools for youth and since the 2013/14 school year — supplementary technical secondary schools for adults as well as since the 2012/13 school year also basic vocational schools and technical secondary schools for adults.

Moreover, an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments: since the 2004/05 school year for children at the age of 6, and since the 2011/12 school year for children at age of 5.

In the 2009/10-2013/14 school years, upon the request of parents children at the age of 6 can start in the first class of primary school, and in the 2014/15 school year the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6, born in the first half of 2008.

3. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children aged 3 or more until primary school education, providing care and leading to preparation for learning process in school. They include: nursery

przedszkola (łącznie ze specjalnymi) i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Dane (poza szkołami wyższymi i dla dorosłych) prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.

8. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

9. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podstawie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 6) licea profilowane – w latach szkolnych 2002/03–2013/14;

schools (including special nursery schools) and pre-primary sections in primary schools and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points.

4. *Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.*

5. *Data include schools and establishments managed by central (government) administration entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.*

6. *Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.*

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. *Data (excluding higher education institutions and schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.*

8. *Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.*

9. *Schools for children and youth (including special schools) include:*

- 1) *primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;*
- 2) *lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);*
- 3) *basic vocational schools;*
- 4) *general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);*
- 5) *supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;*
- 6) *specialized secondary schools – in the 2002/03–2013/14 school years;*
- 7) *technical secondary schools;*
- 8) *supplementary technical schools based on the*

- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

10. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

11. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podaje się łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Podział szkół wyższych według typów szkół opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych.

12. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – od roku szkolnym 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych – od roku szkolnego

programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;

- 9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*
- 10) *special job-training schools.*

10. Post-secondary schools – educating in day, evening and weekend form and full-time – include:

- 1) *post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;*
- 3) *colleges of social work (3-year) – since the 2005/06 school year.*

11. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education :

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);*
- 3) *do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

The division of higher education institutions by type of institution was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” – of agriculture, economics, pedagogy, arts and theology.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location. Data do not include Academies of the Ministry of the National Defence and Academies of the Ministry of the Interior.

12. Schools for adults – educating in full-time, weekend and distance form – include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *basic vocational schools for adults – since the 2012/13 school year there was no recruitment to the 1 st grade;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there was no recruitment to the 1 st grade;*
- 7) *technical secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there was no recruitment to the 1 st grade;*
- 8) *supplementary technical schools for adults*

2012/13 brak naboru do klas pierwszych;

- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podstawie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.

13. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

14. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

15. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

16. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

17. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

18. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

19. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona między innymi w uczelni, instytucji

based on the programme of basic vocational school – since the 2013/14 school year there was no recruitment to the 1st grade.

13. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special educational care centres, other educational institutions or the unit performing health care activities (including health resorts treatment).

14. Special education care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular nursery schools or schools.

15. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

16. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

17. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

18. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding **academic teachers** concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

19. Post-graduate studies – a form of tertiary education designed for graduates of first and second degree studies conducted by a higher school, scientific units of the Polish Academy of Sciences, ending with obtaining post-graduate qualifications.

20. Doctoral studies (third-cycle doctoral studies) conducted by an authorized unit of higher

naukowym PAN, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

20. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni, instytut naukowy PAN, instytut badawczy lub międzynarodowy instytut naukowy działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzony na podstawie odrębnych przepisów, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

21. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego.

22. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

23. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i w szkołach specjalnych.

24. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

25. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

26. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek wychowania pozaszkolnego zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, między-

school, scientific units of the Polish Academy of Sciences, scientific units or international scientific institute operating on the territory of the Republic of Poland created on the basis of separate provisions to which candidates are accepted who have already obtained qualifications during Master's studies and proceed to obtain third-cycle doctoral qualifications.

21. Data regarding:

- 1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year – special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories, concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education is presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education with they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year.*

22. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.

23. Classrooms do not include classrooms in adult schools and special schools.

24. Enrolment rate:

- 1) **gross** – *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;*
- 2) **net** – *is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.*

25. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

26. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

szkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

27. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie wieku 6–12 lat odpowiadającej poziomowi kształcenia podstawowego (tabl. 3 i 4) przyjęto za podstawę (mianownik) połowę ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r., uwzględnioną również w grupach wieku 5–6 lat (tabl. 4) oraz 3–6 lat i 6 lat (tabl. 34) przy wychowaniu przedszkolnym.

28. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

27. *In the 2014/15 school year for calculating the relation in the age group 6–12 corresponding to the primary level of education (tables 3 and 4), a half of population aged 6 as of 31 XII 2014 was assumed as a basis (a denominator), taken into account also in age groups 5–6 (table 4) as well as 3–6 and 6 years old children (table 34) at pre-primary education.*

28. *The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.*

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	745	703	680	684	primary
gimnazja	380	401	403	403	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	21	25	27	26	special job-training
zasadnicze zawodowe	122	126	125	124	basic vocational
licea ogólnokształcące	122	127	125	126	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	5	2	–	–	supplementary general secondary
licea profilowane	71	24	11	–	specialized secondary
technika	152	152	153	140	technical secondary
technika uzupełniająca	51	11	6	–	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	10	7	8	8 ^b	general art ^a
policealne	241	173	165	172	post-secondary
wyższe	30	32	33	32	tertiary
dla dorosłych	256	228	210	188	for adults
podstawowe	4	1	1	1	primary
gimnazja	12	13	16	16	lower secondary
zasadnicze zawodowe	7	9	7	1	basic vocational
licea ogólnokształcące	46	68	119	127	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	82	75	17	–	supplementary general secondary
licea profilowane	10	4	2	1	specialized secondary
technika	14	11	4	2	technical secondary
technika uzupełniająca	81	47	44	40	supplementary general secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^c CLASSROOMS ^c					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	8785	9583	9060	.	primary
gimnazja	3743	4549	4273	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	445	487	575	.	upper secondary
licea ogólnokształcące	1758	1933	1975	.	general secondary
licea profilowane	202	98	5	.	specialized secondary
technika	1643	1881	2113	.	technical secondary
technika uzupełniająca	23	6	9	.	supplementary general secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	104	92	71	.	general art
policealne	170	74	188	.	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 8 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych; w roku szkolnego 2013/14 dane szacunkowe.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 8 art schools giving only artistic education. ^c Excluding classrooms in schools for adults and in special schools; in the 2013/14 school year estimated data.

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE^a TEACHERS^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	10816	9802	9453	9915	primary ^b
gimnazja ^b	6722	6349	5734	5747	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	832	1322	1146	1228	upper secondary ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	2652	2503	1912	2193	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	349	163	41	1	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	1733	2701	2618	2690	technical secondary ^{bde}
policealne	515	411	272	315	post-secondary
wyższe ^f	4072	4490	4213	4090	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	21006	16693	38873	33268	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	149442	122852	119682	127107	primary
gimnazja	90872	72150	62894	60942	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	409	663	730	730	special job-training
zasadnicze zawodowe	15880	16187	13164	13342	basic vocational
licea ogólnokształcące	37993	29841	26867	26252	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	219	40	–	–	supplementary general secondary
licea profilowane	8015	1751	370	–	specialized secondary
technika	29055	32137	30089	29434	technical secondary
technika uzupełniająca	2362	405	80	–	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	1046	737	718	739 ⁱ	general art ^h
policealne	19381	17128	15982	15519	post-secondary
wyższe	88878	84551	69486	65217	tertiary
dla dorosłych	21153	19954	17134	14514	for adults
podstawowe	18	7	6	5	primary
gimnazja	1032	1256	1224	1142	lower secondary
zasadnicze zawodowe	585	714	114	5	basic vocational
licea ogólnokształcące	8375	7005	13927	12672	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	3634	6723	360	–	supplementary general secondary
licea profilowane	1121	1391	90	10	specialized secondary
technika	879	413	78	22	technical secondary
technika uzupełniająca	5509	2445	1335	658	supplementary technical secondary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 198. ^{b–c} Łącznie ze szkołami; ^b — dla dorosłych, ^c — specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^d W latach szkolnych 2005/06–2013/14 łącznie ze szkołami uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat (od roku szkolnego 2013/14 w wieku 5-6 lat) objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 34 na str. 228. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 346 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 18 on page 198. ^{b–c} Including: ^b — schools for adults, ^c — special job-training schools. ^d In 2005/06–2013/14 school year including supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools. ^e Including general art schools leading to professional certification. ^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 (since the 2013/14 school year aged 5 and 6) attending pre-primary education establishments also described in table 34 on page 228. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 346 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (125). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:					Schools:
podstawowe	27384	21392	19629	.	primary
gimnazja	29661	23289	20301	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	27	115	144	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	5120	5441	3008	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	12222	9880	8653	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	57	9	–	.	supplementary general secondary
licea profilowane	2822	655	299	.	specialized secondary
technika	5551	7288	6751	.	technical secondary
technika uzupełniająca	1330	121	77	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	120	107	132 ^b	.	general art ^a
policealne	6920	4944	4749	.	post-secondary
wyższe	19491	23147	19915	.	tertiary
dla dorosłych	6682	5220	3904	.	for adults
podstawowe	8	7	6	.	primary
gimnazja	202	361	310	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	159	205	48	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	3112	1437	2703	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	668	2373	189	.	supplementary general secondary
licea profilowane	143	272	81	.	specialized secondary
technika	260	95	53	.	technical secondary
technika uzupełniająca	2130	470	514	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 33 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 33 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (126). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14
Szkoły podstawowe	745	703	680	684	149442	122852	119682	127107	27384	20263	19629
Primary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	5	3	3	265	263	284	289	51	44	50
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	711	653	621	620	147473	119719	115556	122560	27090	19775	18995
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	19	35	41	40	872	1680	2162	2273	117	278	376
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	4	4	6	7	608	898	1108	1294	87	129	157
Pozostałe	5	6	9	14	224	292	572	691	39	37	51
Others											
Gimnazja	380	401	403	403	90872	72150	62894	60942	29661	22320	20301
Lower secondary schools											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	5	5	5	113	74	54	52	108	32	28
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	353	361	359	358	88838	69387	59951	57953	28962	21421	19401
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	8	14	17	17	265	515	614	649	63	132	166
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	7	8	8	8	1189	1294	1274	1273	416	443	428
Pozostałe	7	13	14	15	467	880	1001	1015	112	292	278
Others											
Zasadnicze szkoły zawo- dowe^a	143	151	152	150	16289	16850	13894	14072	5147	5361	3152
Basic vocational^a											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	8	7	7	62	232	130	135	23	92	33
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	133	136	132	128	15721	15799	11964	11771	4999	5013	2807
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	3	4	9	10	318	355	947	942	79	111	211
Social organizations and associations											
Pozostałe	2	3	4	5	188	464	853	1224	46	145	101
Others											

^a Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

^a Including special job-training schools.

TABL. 2 (126). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14
Licea ogólnokształcące^a Basic vocational^a	127	129	125	126	38212	29881	26867	26252	12279	9263	8653
Jednostki samorządu terytorialnego	106	103	94	93	36694	28024	24437	23659	11885	8690	8071
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	5	5	8	9	226	192	452	459	32	57	111
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	10	9	8	8	1102	989	809	807	288	288	259
Pozostałe	6	12	15	16	190	676	1169	1327	74	228	212
Others											
Licea profilowane Specialized	71	24	11	-	8015	1751	370	-	2822	362	299
Jednostki samorządu terytorialnego	69	23	10	-	7835	1697	348	-	2785	347	277
Local self-government entities											
Pozostałe	2	1	1	-	180	54	22	-	37	15	22
Others											
Technika^b Technical^b	213	170	167	148	32463	33279	30887	30173	7001	7427	6960
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	8	7	7	671	1527	1359	1361	92	353	293
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	199	150	139	115	31629	31079	28650	27519	6894	6913	6564
Local self-government entities											
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne ...	-	-	5	7	-	-	234	420	-	-	-
Associations and other social organizations											
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	-
Pozostałe	8	12	16	18	163	673	644	869	15	161	103
Others											
Szkoły policealne Post-secondary schools	241	173	165	172	19381	17128	15982	15519	6920	5771	4749
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	4	2	1	-	133	35	43	-	25	12
Central (government) administration entities											
Jednostki samorządu terytorialnego	83	40	32	33	9577	4292	2495	2193	3361	1263	860
Local self-government entities											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	31	20	17	13	1404	1084	741	605	524	470	276
Social organizations and associations											
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	1	1	-	-	23	4	-	-	2	-	-
Pozostałe	126	108	114	125	8377	11615	12711	12678	3033	4013	3601
Others											

a-b Łącznie ze szkołami: *a* — do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* — ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz do roku szkolnego 2013/14 technikami uzupełniającymi.

a-b Including: *a* — until the 2013/14 school year supplementary general secondary schools, *b* — general art schools leading to professional certification and until the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 (126). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools				Uczniowie i studenci Pupils and students				Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14
Szkoły wyższe Tertiary education	30	32	33	32	88878	84551	69486	65217	19491	21561	19915
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	9	8	8	8	66063	56478	49494	46796	15426	14307	13880
<i>Central (government) administration entities</i>											
Pozostałe	21	24	25	24	22815	28073	19992	18421	4065	7254	6035
<i>Others</i>											
Szkoły dla dorosłych	256	228	210	188	21153	19954	17134	14514	6682	4613	3904
Schools for adults											
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	14	10	11	8	626	591	385	352	218	137	79
<i>Central (government) administration entities</i>											
Jednostki samorządu terytorialnego	116	85	77	72	11285	7387	6411	5061	3689	1955	1451
<i>Local self-government entities</i>											
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	25	23	23	20	1613	1365	1176	1054	493	336	243
<i>Social organizations and associations</i>											
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	3	1	1	1	99	62	20	8	120	11	6
Pozostałe	98	109	98	87	7530	10549	9142	8039	2162	2174	2125
<i>Others</i>											

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (127). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group			
6—12 ^a lat.....	99,0	95,2	93,6	92,7
13—15.....	99,2	95,8	94,4	93,8
16—18.....	94,9	94,1	93,3	93,2
19—21 lat.....	31,4	28,6	28,2	27,6

^a W latach szkolnych 2005/06–2013/14 w grupie wieku 7–12 lat; patrz uwagi ogólne ust. 27 na str. 200.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a During the school years 2005/06–2013/14 in the age group 7–12; see general notes item 27 on page 200.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (128). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety fe- males	ogółem total	mężczyźni males	kobiety fe- males	ogółem total	mężczyźni males	kobiety fe- males	ogółem total	mężczyźni males	kobiety fe- males
		w %						in %					

BRUTTO
GROSS

Szkoły: Schools:													
podstawowe ^a primary ^a	6—12	100,9	101,6	100,2	98,4	98,9	97,8	98,5	98,6	98,4	94,0	93,9	94,2
gimnazja lower secondary	13—15	103,2	105,1	97,4	101,4	103,3	99,5	99,3	101,2	97,4	98,4	100,4	96,3
zasadnicze zawodowe ^b basic vocational ^b	16—18	17,9	24,4	11,2	21,2	28,0	14,1	19,3	25,4	13,0	20,2	24,9	15,2
licea ogólnokształcące i profilowane ^c general and specialized secondary ^c	16—18	63,1	53,6	72,9	56,4	45,2	68,0	57,5	47,6	67,7	55,8	46,7	65,6
technika ^d technical se- condary ^d	16—18	41,3	47,4	34,9	43,6	48,9	38,1	44,6	49,6	39,4	44,2	49,1	39,1
policealne post-secondary	19—21	17,9	15,6	20,3	18,9	12,4	25,5	19,5	11,8	27,3	19,7	11,4	28,0

NETTO
NET

Wychowanie przedszkolne ^e ... Pre-primary education ^e	5—6	98,4	98,7	98,1	84,3	84,8	83,8	75,1	78,2	71,8	92,2	94,3	90,1
Szkoły: Schools:													
podstawowe ^a primary ^a	6—12	98,9	99,0	98,9	95,1	95,2	95,0	93,5	93,6	93,4	92,6	91,9	93,3
gimnazja lower secondary	13—15	95,8	95,0	93,1	92,2	91,3	93,2	90,7	90,0	91,5	90,2	89,7	90,8
zasadnicze zawodowe ^b basic vocational ^b	16—18	14,9	19,9	9,7	17,7	23,0	12,2	15,8	20,4	10,9	16,2	20,1	12,1
licea ogólnokształcące i profilowane ^c general and specialized secondary ^c	16—18	48,4	37,3	60,1	38,8	27,6	50,5	39,0	28,2	50,2	38,2	27,9	49,2
technika ^d technical se- condary ^d	16—18	25,0	28,3	21,6	30,0	32,9	27,0	31,6	35,3	27,7	32,1	35,9	28,0
policealne post-secondary	19—21	10,5	9,5	11,5	6,6	4,2	9,0	6,0	3,2	8,8	5,7	2,9	8,6

^a Dotyczy w latach szkolnych 2005/06–2013/14 dzieci w wieku 7–12 lat; patrz uwagi ogólne ust. 27 na str. 200. ^{b–d} Łącznie ze szkołami: ^b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c — w latach szkolnych 2005/06–2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Dotyczy w latach szkolnych 2005/06–2013/14 dzieci w wieku 6 lat, a w roku szkolnym 2014/15 w wieku 5–6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego; patrz uwagi ogólne ust. 27 na str. 200.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06 – 2013/14 concerns children aged 7–12; see general notes item 27 on page 200. ^{b–d} Including: ^b — special job-training schools, ^c — in 2005/06–2013/14 school years supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e In 2005/06–2013/14 concerns children aged 6 and in 2014/15 aged 5–6 years attending pre-primary education establishments; see general notes item 27 on page 200.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (129). **KOMPUTERY W SZKOLACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKOLY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools equipped with computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Computers^a in schools</i>				
			ogółem <i>grand total</i>	w tym przeznaczone do użytku uczniów <i>of which used by pupils and students</i>			
				razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>		
					razem <i>total</i>	razem <i>total</i>	w tym szerokopasmowy <i>of which broadband connection</i>
Podstawowe.....2005/06	89,0	660	8917	6886	5166	2882	
<i>Primary</i>							
2010/11	96,7	747	15390	11766	10564	5717	
2012/13	97,1	729	16984	12043	11283	6178	
2013/14^b	98,7	723	17576	12377	11810	6639	
Gimnazja.....2005/06	79,5	336	5028	3978	3579	2013	
<i>Lower secondary</i>							
2010/11	81,8	392	8392	6159	5900	3768	
2012/13	81,1	362	8499	6058	5846	3664	
2013/14^b	83,6	377	9165	6427	6215	3914	
Zasadnicze zawodowe.....2005/06	19,7	48	871	625	556	385	
<i>Basic vocational</i>							
2010/11	34,1	52	1523	1157	1129	734	
2012/13	34,4	58	1801	1338	1317	1065	
2013/14^b	36,0	60	1918	1406	1389	1234	
Licea ogólnokształcące ^c2005/06	64,6	135	2573	2035	1907	1587	
<i>General secondary^c</i>							
2010/11	76,7	161	4541	3450	3375	2802	
2012/13	79,4	157	4772	3414	3332	2742	
2013/14^b	80,0	157	4840	3356	3283	2686	
Licea profilowane.....2005/06	15,5	25	467	399	299	197	
<i>Specialized secondary</i>							
2010/11	37,5	15	400	369	366	272	
2012/13	33,3	5	129	108	108	58	
2013/14^b	27,3	5	129	108	108	58	
Technika ^d2005/06	28,2	132	2794	2045	1922	1467	
<i>Technical secondary^d</i>							
2010/11	54,7	217	6168	4804	4679	3732	
2012/13	57,4	238	6698	5019	4643	4100	
2013/14^b	59,3	243	6976	5106	5036	4273	
Policealne.....2005/06	19,1	69	1209	1042	946	777	
<i>Post-secondary</i>							
2010/11	51,4	117	2468	2128	2053	1512	
2012/13	59,9	126	2297	2066	1962	1663	
2013/14^b	64,2	128	2153	1975	1870	1721	

^a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. ^b W roku szkolnym 2013/14 dane szacunkowe. ^c, ^d Łącznie ze szkołami: ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. ^b In the 2013/14 school year estimated data. ^c, ^d Including: ^c — supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 6 (130). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total pupils and students at schools						
		podstawowych		<i>primary</i>	gimnaz- jach <i>lower secondary</i>	zasadni- czych zawodo- wych ^b <i>basic vocational^b</i>	liceach ogólno- kształcą- cych ^c <i>general secondary^c</i>	liceach profilo- wanych <i>special- ized secondary</i>	techni- kach ^d <i>technical secondary^d</i>	policeal- nych ^e <i>post- secondary^e</i>	
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>								wieś <i>rural areas</i>
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION											
Angielski <i>English</i>	2005/06	207849	41,2	44,1	36,8	73,6	29,9	98,3	93,3	88,9	37,9
	2010/11	247435	91,9	94,0	88,7	89,1	45,8	98,8	94,6	95,0	9,6
	2013/14	240020	96,3	96,9	95,3	95,5	55,6	98,3	94,9	97,6	37,5
	2014/15	245221	96,8	97,2	96,2	96,2	56,5	99,1	x	96,3	68,3
Francuski <i>French</i>	2005/06	8489	0,4	0,5	0,3	1,3	1,1	12,3	3,6	4,2	4,1
	2010/11	6685	0,1	0,2	x	2,4	0,1	12,2	0,4	3,4	x
	2013/14	5968	0,1	0,1	x	3,0	x	11,9	0,3	2,6	x
	2014/15	6299	0,1	0,1	x	3,9	0,4	12,0	x	2,2	x
Niemiecki <i>German</i>	2005/06	105603	12,4	11,7	13,4	28,5	28,2	73,2	75,0	69,3	16,5
	2010/11	95805	6,8	4,9	9,7	50,0	32,3	70,8	56,3	71,9	3,7
	2013/14	91553	3,6	2,8	4,9	68,0	27,0	66,3	64,9	73,9	2,4
	2014/15	90480	3,5	2,3	5,2	68,9	26,9	66,7	x	76,1	2,3
Rosyjski <i>Russian</i>	2005/06	27896	2,4	0,6	5,1	2,6	34,4	12,6	26,4	29,7	2,0
	2010/11	17532	0,2	0,0	0,4	6,6	15,5	9,3	26,0	20,5	x
	2013/14	15350	0,1	0,0	0,3	8,5	12,7	9,7	31,4	17,8	0,9
	2014/15	13881	0,0	0,0	x	8,1	12,9	9,6	x	15,5	x
Hiszpański <i>Spanish</i>	2005/06	371	x	x	x	0,0	x	0,5	x	x	3,6
	2010/11	836	x	x	x	0,5	x	1,5	x	0,1	x
	2013/14	1644	0,0	0,0	x	0,9	x	3,9	x	0,1	x
	2014/15	2475	0,0	0,0	x	1,5	x	4,8	x	1,0	x
Włoski <i>Italian</i>	2005/06	488	x	x	x	x	x	1,0	x	0,3	x
	2010/11	400	x	x	x	x	x	0,9	1,5	0,3	x
	2013/14	631	0,0	x	0,1	x	x	1,8	x	0,3	x
	2014/15	607	x	x	x	x	x	2,3	x	0,1	x
Inne <i>Others</i>	2005/06	3016	x	x	x	0,4	x	6,7	x	x	3,2
	2010/11	2068	x	x	x	0,1	x	6,6	x	x	x
	2013/14	1070	x	x	x	0,4	x	2,8	x	x	6,6
	2014/15	982	0,1	0,1	x	0,6	x	2,1	x	x	x

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c — w latach szkolnych 2005/06–2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych.

^a In 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b-d} Including: ^b — special job-training schools in 2005/06 school year, ^c — in 2005/06–2013/14 school years supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/11 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work.

TABL. 6 (130). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS
FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total pupils and students at schools						
		podstawowych		wieś rural areas	gimnazj- zjach lower secondary	zasadni- czych zawodo- wych ^b	liceach ogólno- kształcą- cych ^c	liceach profilo- wanych special- ized secondary	techni- kach ^d	policeal- nych ^e	
		razem total	miasta urban areas								miasta urban areas
NAUCZANIE DODATKOWE/ ADDITIONAL EDUCATION^f											
Angielski <i>English</i>	2005/06	58025	32,5	31,2	34,3	10,4	x	x	x	x	3,1
	2010/11	7950	2,8	1,8	4,3	5,7	x	0,1	1,4	0,5	9,9
	2013/14	2445	0,9	0,7	1,3	1,4	1,0	0,3	x	0,7	4,2
	2014/15	1631	0,7	0,4	1,1	0,8	0,2	0,1	x	0,6	x
Francuski <i>French</i>	2005/06	3031	0,6	0,8	0,4	2,0	x	0,6	x	x	0,6
	2010/11	1748	0,5	0,6	0,4	1,5	x	0,0	x	0,0	x
	2013/14	821	0,4	0,4	0,3	0,6	x	0,0	x	x	x
	2014/15	569	0,3	0,3	0,2	0,2	x	0,2	x	x	x
Niemiecki <i>German</i>	2005/06	34755	8,5	7,4	10,2	24,1	x	0,3	0,6	0,1	0,9
	2010/11	21645	6,7	6,7	6,7	17,6	x	0,7	12,2	0,0	x
	2013/14	15493	5,9	4,3	8,3	12,0	x	1,3	2,4	1,7	x
	2014/15	13980	4,8	3,1	7,4	11,4	0,1	1,8	x	1,4	x
Inne <i>Others</i>	2005/06	14962	2,8	1,2	5,3	10,4	x	3,1	x	x	3,0
	2010/11	7016	2,0	0,9	3,7	4,8	x	3,2	5,3	0,1	2,1
	2013/14	4011	1,0	0,8	1,3	2,8	x	3,0	5,1	0,7	x
	2014/15	3335	0,8	0,7	1,1	2,0	x	3,2	x	0,7	x

^a W roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. ^{b-d} Łącznie ze szkołami: ^b — specjalnymi przysposabiającymi do pracy w roku szkolnym 2005/06, ^c — w latach szkolnych 2005/06–2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Od roku szkolnego 2010/11 bez kolegów nauuczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych. ^f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06 school year as of 31 XII. ^{b–d} Including: ^b — special job-training schools in 2005/06 school year, ^c — in 2005/06–2013/14 school years supplementary general secondary schools, ^d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^e Since 2010/11 school year excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (131). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH ORAZ POLICEALNYCH^a
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students at schools					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	
Angielski <i>English</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	18833 22220 21781 21193	33,4 68,4 79,3 79,6	52,8 72,3 67,5 x	49,8 79,0 80,1 86,1	66,5 68,0 98,9 90,0	36,0 54,8 68,9 69,1
Francuski ... <i>French</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	88 106 45 31	x x x x	x x x x	0,1 x x x	0,7 x x x	0,3 x x x
Niemiecki ... <i>German</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	6362 3678 2793 2510	18,8 20,1 10,1 9,8	26,1 16,4 7,9 x	23,6 12,2 13,0 11,3	11,7 11,1 1,1 x	29,1 21,6 21,9 16,3
Rosyjski <i>Russian</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	6295 2271 1428 1075	34,8 11,7 8,3 8,5	12,4 3,2 x x	26,7 8,3 7,2 5,5	6,9 7,8 x 10,0	36,2 18,5 13,5 12,5
Inne <i>Others</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	59 163 356 65	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	0,6 x x x

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego; w roku szkolnym 2005/06 stan w dniu 31 XII. *b, c* Łącznie ze szkołami: *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education; in 2005/06 school year as of 31 XII. *b, c* Including: *b* — supplementary general secondary schools, *c* — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (132). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2012/13	2013/14	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students				absolwenci graduates			
Szkoły podstawowe	5631	4992	4260	4291	1073	909	881	Primary schools
w tym specjalne	2274	1703	1534	1510	447	310	317	of which special
Gimnazja	4724	4517	3697	3464	1430	1198	1189	Lower secondary schools
w tym specjalne	2525	2048	1776	1604	751	548	555	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	409	663	730	730	27	140	144	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	1915	1601	1490	1499	652	450	287	Basic vocational schools
w tym specjalne	1863	1483	1247	1242	631	410	251	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	331	269	289	291	112	86	84	General secondary schools ^b
w tym specjalne	84	77	94	92	24	23	15	of which special
Licea profilowane	77	48	20	—	11	12	17	Specialized secondary school
w tym specjalne	—	2	—	—	—	—	—	of which special
Technika ^c	132	117	166	191	18	38	28	Technical secondary schools ^c
w tym specjalne	45	36	44	42	10	20	11	of which special
Szkoły policealne	10	39	18	13	1	11	5	Post-secondary schools
w tym specjalne	—	36	18	13	—	11	5	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 198. *b, c* Łącznie z: *b* — w latach szkolnych 2005/06–2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *c* — technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 13 on page 198. *b, c* Including: *b* — in 2005/06–2013/14 school years supplementary general secondary schools, *c* — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (133). SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b					
<i>SPECIAL EDUCATION CENTRES^b</i>					
Ośrodki	19	18	19	19	Centres
Miejsca	1428	1175	1206	1184	Places
Wychowankowie	1307	1033	1012	935	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	86	95	92	96	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	199	122	110	75	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	2	–	–	–	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową ^c	8	–	–	–	motor-skill impaired ^c
z upośledzeniem umysłowym	781	662	661	612	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	116	7	23	6	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE					
<i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	2	5	5	5	Centres
Miejsca	135	322	322	322	Places
Wychowankowie	138	305	324	263	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII					
<i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	–	1	1	1	Centres
Miejsca	–	55	22	5	Places
Wychowankowie	–	55	45	10	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE					
<i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	–	2	3	4	Centres
Miejsca	–	44	52	73	Places
Wychowankowie	–	12	32	39	Residents
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	–	2	3	5	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	–	10	29	34	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2014 r. 5 ośrodków z 173 wychowankami).

^c Od 2011 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i z afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2014 were 5 centres with 173 residents). ^c Since 2011 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (134). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

RODZAJE PLACÓWEK <i>KIND OF INSTITUTIONS</i>	Placówki <i>Institutions</i>	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of activity^a</i>							
		ogółem <i>total</i>	informatycznych <i>computing</i>	technicznych <i>technical</i>	przedmiotowych ^b <i>subjects^b</i>	artystycznych <i>arts</i>	sportowych <i>sports</i>	turystyczno-krajoznawczych <i>tourism and sight-seeing</i>	innych <i>others</i>
OGÓŁEM 2005 ^c	10	43568	–	1216	5804	20359	6843	–	9346
TOTAL 2010	26	69886	1250	306	4696	43129	9753	376	10376
2013	26	66590	1191	375	4545	39253	10647	850	9729
2014	22	77345	625	381	5166	53911	9881	555	6826
Pałace młodzieży <i>Youth centres</i>	1	30760	136	–	3108	24221	3115	–	180
Młodzieżowe domy kultury <i>Youth community centres</i>	8	42219	389	262	1457	27676	6192	555	5688
Ogniska pracy pozaszkolnej <i>Extracurricular interest groups</i>	2	1572	100	99	–	1089	220	–	64
Pozostałe placówki ^d <i>Other institutions^d</i>	11	2794	–	20	601	925	354	–	894

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. — od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. — do 31 X) roku badanego. ^b Do 2007 r. nazywane naukowymi. ^c Stan w dniu 31 X. ^d Publiczne placówki specjalistyczne oraz placówki niepubliczne.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 — from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 — to 31 X) of the surveyed year. ^b Until 2007 called scientific. ^c As of 31 X. ^d Specialized institutions and non-public institutions.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (135). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych)
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15		2005/06 ^a	2010/11	2013/14	2014/15		SPECIFICATIONS
	placówki <i>establishments</i>	miejsca <i>beds</i>	korzystający <i>boarders</i>					
			ogółem <i>total</i>				na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>	
OGÓŁEM	41	4732	4993	3925	3933	3886	82	TOTAL
Internaty	30	3188	3848	2591	2622	2649	83	<i>Boarding schools</i>
szkoły podstawowe i gimnazja	2	125	–	44	45	106	85	<i>primary and lower secondary schools</i>

^a Stan w dniu 31 X.

^a As of 31 X.

TABL. 11 (135). **INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15		2005/06 ^a	2010/11	2013/14	2014/15		SPECIFICATIONS
	placówki <i>establishments</i>	miejsca <i>beds</i>	korzystający <i>boarders</i>					
			ogółem <i>total</i>			na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>		
Internaty (dok.) zasadnicze szkoły zawodowe i technika ^b	22	2245	145	1718	1799	1770	79	<i>Boarding schools (cont.) basic vocational and technical second- ary schools^b</i>
licea ogólnokształ- cące ^c	6	818	306	776	778	773	94	<i>general secondary schools^c</i>
licea profilowane	–	–	–	53	–	–	x	<i>specialized second- ary schools</i>
Bursy	11	1544	1145	1334	1311	1237	80	<i>Dormitories</i>

^a Stan w dniu 31 X. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b — technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b, ^c Including: ^b — supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, ^c — supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (136). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	22	26	24	25	<i>Dormitories</i>
Miejsca	6081	6167	6101	6235	<i>Beds</i>
Korzystający:					<i>Boarding:</i>
studenci	5625	5594	5334	5369	<i>students</i>
w % ogółu studentów	6,3	6,6	7,7	8,2	<i>in % of total students</i>
uczestnicy studiów doktoran- kich ^a	–	74	84	79	<i>students of doctoral studies^a</i>
w % ogółu doktorantów	x	6,4	7,0	6,4	<i>in % of total students of doctor- al studies</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	2	3	4	4	<i>Canteens</i>
Miejsca	490	579	629	629	<i>Places</i>

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 13 (137). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15				SCHOOLS
				ogółem ^b total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholarships recipients		otrzymu- jący stypendia w % ogółu studentów danej grupy szkół scholar- ships recipients in % of total students of a given group of schools	
					socjalne social	rektora dla naj- lepszycy studentów vice-chan- cellor to the best students		
OGÓŁEM	17299	23049	16248	14883	8215	3711	22,8	TOTAL
w tym:								of which:
Uniwersytety	11883	12569	9833	8802	5308	2017	24,0	Universities
Wyższe szkoły tech- niczne	64	271	12	–	–	–	x	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	2673	2452	1948	1968	1032	609	23,2	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekono- miczne	1201	1193	1045	1015	246	242	31,4	Academies of economics
Wyższe szkoły arty- styczne	155	173	136	140	80	46	25,0	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	1323	6391	3274	2958	1549	797	18,7	Physical academies

^a Łącznie z cudzoziemcami; w roku akademickim 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; in the 2010/11 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 14 (138). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	701	193	508	660	197	463	638	200	438	642	205	437
Schools												
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1	1	–	7	7	–	6	6	–	7	7	–
sports and athletic												
filialne	26	–	26	14	1	13	18	–	18	17	–	17
branch												
artystyczne ^a	3	3	–	3	3	–	3	3	–	3	3	–
arts ^a												

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 14 (138). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Pomieszczenia szkolne Classrooms	8392	3923	4469	9132	4395	4737	9060 ^b	4326 ^b	4734 ^b	.	.	.
Oddziały Sections	7142,0	3723,0	3419,0	6472,5	3286,0	3186,5	6301,5	3247,0	3054,5	6688,5	3503,0	3185,5
Uczniowie Pupils	147168	88000	59168	121149	72094	49055	118148	70952	47196	125597	75535	50062
w tym kobiety of which females	71699	42922	28777	58711	35047	23664	57607	34717	22890	61558	37183	24375
w tym I klasa of which 1st grade	21975	13086	8889	20031	12029	8002	19988	12245	7743	27920	16941	10979
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	200	200	-	3868	3868	-	3455	3455	-	3840	3840	-
filialne branch	743	-	743	401	12	389	438	-	438	427	-	427
artystyczne ^a arts ^a	679	679	-	716	716	-	797	797	-	803	803	-
Absolwenci Graduates	26937	16209	10728	21015	12423	8592	19312	11513	7799	.	.	.
w tym kobiety of which females	13304	8019	5285	10174	6050	4121	9272	5501	3771	.	.	.
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	36	36	-	701	701	-	537	537	-	.	.	.
filialne branch	11	-	11	54	-	54	31	-	31	.	.	.
artystyczne ^a arts ^a	98	98	-	115	115	-	118	118	-	.	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:												
1 szkołę school	210	456	116	184	366	106	185	355	108	196	368	115
1 pomieszczenie szkolne classroom	18	22	13	13	16	10	13	16	10	x	x	x
1 oddział section	21	24	17	19	22	15	19	22	15	19	22	16

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej. ^b W roku szkolnego 2013/14 dane szacunkowe.
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme. ^b In the 2013/14 school year estimated data.
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (139). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	333	175	158	355	185	170	357	186	171	357	185	172
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	7	7	–	8	7	1	7	7	–	9	9	–
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przyspo- sabiającymi do pracy ^a <i>with job-training sec- tions^a</i>	4	4	–	4	4	–	3	3	–	4	4	–
Pomieszczenia szkolne Classrooms	3507	2161	1346	4273	2559	1714	4273 ^b	2507 ^b	1766 ^b	.	.	.
Oddziały	3566,0	2299,0	1267,0	3093,0	1885,0	1208,0	2718,0	1690,0	1028,0	2668,0	1659,0	1009,0
<i>Sections</i>												
Uczniowie	88347	58542	29805	70102	44456	25646	61118	39386	21732	59338	38455	20883
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety	43081	28477	14604	34067	21657	12410	29578	19164	10414	28641	18627	10014
<i>of which females</i>												
w tym I klasa	28859	18982	9877	23153	14609	8544	20406	13165	7241	19813	12926	6887
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1513	1513	–	1839	1652	187	1741	1741	–	1656	1656	–
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przyspo- sabiającymi do pracy ^a <i>with job-training sec- tions^a</i>	283	283	–	1072	1072	–	813	813	–	814	814	–
Absolwenci	28910	19332	9578	22758	14530	8228	19746	12613	7133	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	14401	9609	4792	11410	7275	4135	9643	6152	3491	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	558	558	–	757	757	–	439	439	–	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przyspo- sabiającymi do pracy ^a <i>with job-training sec- tions^a</i>	187	187	–	219	219	–	229	229	–	.	.	.
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	265	335	189	197	240	151	171	212	127	166	208	121
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne classroom	25	27	22	16	17	15	14	16	12	x	x	x
1 oddział	25	25	24	23	24	21	22	23	21	22	23	21
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej. ^b W roku szkolnym 2013/14 dane szacunkowe.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school. ^b In the 2013/14 school year estimated data.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (140). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły.....	90	96	96	95	Schools
Oddziały	514,0	642,0	542,0	576,8	Sections
Uczniowie	14017	14686	11896	12082	Students
w tym kobiety	4162	4601	3694	4257	of which females
w tym I klasa	6236	6091	4572	4131	of which 1st grade
Absolwenci	4488	5001	2746	.	Graduates
w tym kobiety	1593	1781	457	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (141). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
**STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION**

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	11896	12082	TOTAL
Artystyczna	100	112	Arts
Biznesu i administracji	1340	1850	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	4849	4512	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1442	1300	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1306	1127	Architecture and construction
Rolnicza	87	77	Agriculture
Usług dla ludności	2772	3104	Personal services

B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a

GRADUTES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	2746	TOTAL
Artystyczna	10	Arts
Inżynieryjno-techniczna	1514	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	431	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	380	Architecture and construction
Rolnicza	34	Agriculture
Usług dla ludności	377	Personal services

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a International Standard Classification of Education.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 18—20

Od roku szkolnego 2012/13 nie odbywa się nabór do klas I w uzupełniających liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i technikach uzupełniających, patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 195.

Note to tables 18—20

Since the 2012/13 school year a recruitment to 1st grade wasn't held in supplementary general secondary schools, specialized secondary schools and supplementary technical secondary schools, see general notes, item 2 on page 195.

TABL. 18 (142). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	125	125	121	121	Schools
Oddziały	1286,0	1073,0	960,0	944,0	Sections
Uczniowie	38578	29804	26773	26154	Students
w tym kobiety	8291	19070	16863	16349	of which females
w tym I klasa	13098	9821	8800	8544	of which 1st grade
Absolwenci	12251	9868	8638	.	Graduates
w tym kobiety	7558	6366	5545	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06–2013/14 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne, ust. 9, pkt 5 na str. 196.

Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06–2013/14 including supplementary general secondary schools; see general notes, item 9 on point 5 on page 196.

Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (143). LICEA PROFLOWANE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	71	23	11	–	Schools
Oddziały	294,0	74,0	16,0	–	Sections
Uczniowie	8015	1745	370	–	Students
w tym kobiety	4340	1077	214	–	of which females
w tym I klasa	2375	468	–	–	of which 1st grade
Absolwenci	2822	655	299	.	Graduates
w tym kobiety	1585	440	175	.	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9, pkt 6 na str. 197.

Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 9, point 6 on page 197.

Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (144). TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b
DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b
FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	310	167	164	147	Schools
Oddziały	1203,0	1349,0	1279,0	1271,0	Sections
Uczniowie	32418	33234	30843	30131	Students
w tym kobiety	13541	14631	13405	12944	of which females
w tym I klasa	10222	9409	8545	8245	of which 1st grade
Absolwenci	6991	7502	6949	.	Graduates
w tym kobiety	3014	3325	3146	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06–2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 9, pkt 8 i 9 na str. 197.

^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06–2013/14 school year including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 9, point 8 and 9 on page 197. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (145). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION
 C. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^b
 STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^b

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
OGÓŁEM	30125	29392	TOTAL
Artystyczna	115	91	Arts
Spoleczna	3702	3262	Social and behavioural science
Biznesu i administracji	3515	3839	Business and administration
Fizyczna ^c	244	262	Physical sciences ^c
Technologii teleinformatycznych	4408	4386	Information and communication technologies
Inżynierjno-techniczna	5724	5806	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	701	598	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	2486	2265	Architecture and construction
Rolnicza	2010	1937	Agriculture
Weterynaryjna	235	329	Veterinary
Usług dla ludności	6072	5774	Personal services
Usług transportowych	656	646	Transport services
Ochrony środowiska	257	197	Environmental protection

B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^b
 GRADUTES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^b

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
OGÓŁEM	6817	TOTAL
Artystyczna	43	Arts
Spoleczna	1026	Social and behavioural science
Biznesu i administracji	667	Business and administration
Fizyczna ^c	43	Physical sciences ^c
Technologii teleinformatycznych	936	Computing
Inżynierjno-techniczna	1168	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	205	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	585	Architecture and building
Rolnicza	453	Agriculture
Weterynaryjna	57	Veterinary
Usług dla ludności	1407	Personal services
Usług transportowych	134	Transport services
Ochrony środowiska	93	Environmental protection

^a W roku szkolnym 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2013/14 school year including supplementary technical secondary schools. ^b International Standard Classification of Education. ^c Among others: physics, chemistry, geology.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (146). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	12	26	31	29	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	9	23	28	26	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	1764	1905	2406	2586	Pupils
w tym kobiety	1131	1233	1538	1650	of which females
Absolwenci	258	228	241	.	Graduates
w tym kobiety	169	149	162	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	10	16	17	16	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	5	9	9	8	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	1046	1170	1121	1085	Students
w tym kobiety	666	810	803	768	of which females
Absolwenci	120	146	165	.	Graduates
w tym kobiety	83	105	127	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (147). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	241	171	165	171	Schools
Oddziały	869,0	774,0	709,0	700,0	Sections
Uczniowie	19381	17092	15982	15506	Students
w tym kobiety	10745	11410	11073	10969	of which females
Absolwenci	6920	4930	4744	.	Graduates
w tym kobiety	4327	3522	3687	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (148). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
OGÓŁEM	15964	15506	TOTAL
w tym:			of which:
Edukacja	312	151	Education science and teacher training
Artystyczna	466	608	Arts
Nauki społeczne	218	308	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	62	41	Journalism and information
Biznesu i administracji	3964	3307	Business and administration
Technologii teleinformatycznych	1019	1139	Information and communication technologies
Inżynierijno-techniczne	108	55	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	96	159	Architecture and construction
Rolnicza	68	-	Agriculture
Weterynaryjna	323	305	Veterinary
Medyczna	3329	3722	Health

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

^a International Standard Classification of Education.

TABL. 24 (148). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a (dok.)
 STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a (cont.)

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
Opieki społecznej	824	867	Welfare
Usług dla ludności	1825	1771	Personal services
Usług transportowych	13	45	Transport services
Ochrony środowiska	3005	2650	Environmental protection

B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a
 GRADUTES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G O Ł E M	4744	TOTAL
w tym:		of which:
Edukacja	117	Education science and teacher training
Artystyczna	194	Arts
Nauki społeczne	96	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	28	Journalism and information
Biznesu i administracji	958	Business and administration
Technologii teleinformatycznych	167	Information and communication technologies
Architektury i budownictwa	22	Architecture and construction
Rolnicza	27	Agriculture
Weterynaryjna	107	Veterinary
Medyczna	1517	Health
Opieki społecznej	219	Welfare
Usług dla ludności	500	Personal services
Usług transportowych	12	Transport services
Ochrony środowiska	581	Environmental protection

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a International Standard Classification of Education.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (149). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
O G O Ł E M					TOTAL
.....2005/06	30	4072	88878	19491	
.....2010/11	32	4490	84551	23147	
.....2013/14	33	4213	69486	19915	
..... 2014/15	32	4090	65217	.	
Uniwersytety	5	2581	36716	11330	Universities
Wyższe szkoły techniczne	3	–	389	137	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	626	8472	1934	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	5	124	3231	994	Academies of economics
Wyższe szkoły artystyczne	1	127	560	174	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	17	632	15849	5346	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 198. ^b W podziale według typów szkół — z roku akademickiego 2013/14.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 18 on page 198. ^b According to type of school — from 2013/14 academic year.

TABL. 26 (150). FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG LOKALIZACJI W ROKU AKADEMICKIM 2014/15
BRANCHES SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION AS WELL AS TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN 2014/15 ACADEMIC YEAR BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne Branches sections and basic organizational units in another location	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne Teaching centres in another location	Studenci ^a		Students ^a		Absolwenci ^{ab}		Graduates ^{ab}	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	z ogółem na studiach of total number on study forms		ogółem total	w tym kobiety of which females	z ogółem na studiach of total number on study forms	
					stacjonarnych full-time programmes	niestacjonarnych part-time programmes			stacjonarnych full-time programmes	niestacjonarnych part-time programmes
OGÓŁEM TOTAL	7	1	9834	6969	5041	4793	2474	1843	1148	1326
lokalizacja według województw: residence by voivodships:										
Kujawsko-pomorskie	4	1	9545	6808	5041	4504	2424	1821	1148	1276
Mazowieckie	1	–	59	49	–	59	9	9	–	9
Pomorskie	1	–	203	93	–	203	41	13	–	41
Wielkopolskie	1	–	27	19	–	27	–	–	–	–

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według województw — z roku akademickiego 2013/14.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonowały 4 filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz 2 zamiejscowe ośrodki dydaktyczne (641 studentów i 248 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem kujawsko-pomorskim.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b In the division by voivodship — from 2013/14 academic year.

N o t e. Moreover, in Kujawsko-Pomorskie voivodship there were 4 branch sections and basic organizational units in another location as well as 2 teaching centres in another location (641 students and 248 graduates) which headquarters were located outside the territory of Kujawsko-Pomorskie voivodship.

TABL. 27 (151). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M						TOTAL	
2005/06	88878	53619	44615	27366	44263	26253	
2010/11	84551	52823	43483	27786	41068	25037	
2013/14	69486	42963	41347	26634	28139	16329	
2014/15	65217	40350	39976	25839	25241	14511	
Uniwersytety	36716	25303	30252	20952	6464	4351	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	389	45	23	2	366	43	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	8472	3402	6281	2982	2191	420	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	3231	1746	652	351	2579	1395	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły artystyczne	560	298	560	298	–	–	<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	15849	9556	2208	1254	13641	8302	<i>Others</i>

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaoczných i eksternistycznych.

a, b Data 2005/06 academic year concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 28 (152). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M						TOTAL	
2005/06	19491	13142	8700	5713	10791	7429	
2012/13	21561	14976	11246	7856	10315	7120	
2013/14	19915	13642	11166	7809	8749	5833	
Uniwersytety	11330	8456	8719	6486	2611	1970	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	137	29	2	–	135	29	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	1934	891	1474	770	460	121	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	994	545	176	93	818	452	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły artystyczne	174	96	174	96	–	–	<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	5346	3625	621	364	4725	3261	<i>Others</i>

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaoczných i eksternistycznych.

a, b Data 2005/06 academic year concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 29 (153). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOŁACH WYŻSZYCH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	2005/06	2011/12	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym kobiety <i>of which females</i>				
O G Ó Ł E M	3684^c	4490	4213	4090	1582^c	1958	1853	1777	TOTAL
Profesorowie	894	1149	1168	1141	167	229	268	265	Professors
w tym z tytułem naukowym ^b	435	532	566	551	56	80	102	99	<i>of which titled only^b</i>
Docenci	17	38	24	25	4	11	7	6	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	1	–	–	–	–	–	–	–	<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^d (HD)</i>
Adiunkci	1322	1836	1774	1745	551	866	875	841	Tutors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	117	148	204	273	30	49	72	103	<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^d (HD)</i>
Asystenci	782	523	535	530	456	360	295	301	Assistant lecturers
Pozostali	669	844	712	649	404	492	408	364	Others

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 198. ^b Profesorowie zwyczajni i profesorowie nadzwyczajni (z tytułem naukowym profesora). ^c Bez szkół wyższych zawodowych

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 18 on page 198. ^b Professors and associate professors (with scientific title of professor). ^c Excluding higher vocational schools. ^d The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 30 (154). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci	Students	Absolwenci ^b	Graduates ^b	SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
O G Ó Ł E M	2005/06	101	53	26	13	TOTAL
	2010/11	317	184	36	20	
	2013/14	774	429	108	64	
	2014/15	908	493	.	.	
studia: stacjonarne		856	466	90	49	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne		52	27	18	15	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety		365	202	31	16	Universities
Wyższe szkoły rolnicze		50	13	–	–	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		343	191	42	24	Academies of economics
Wyższe szkoły artystyczne ...		39	22	18	10	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe		111	65	17	14	Others

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół — z roku akademickiego 2013/14.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of school — from 2013/14 academic year.

TABL. 31 (155). STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	2010/11	2013/14	2014/15
	sluchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies^a</i>			wydane świadectwa sluchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgrad- uate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>		
OGÓŁEM	6378	6827	7075	5190	5346	1149	1198	1231
TOTAL								
w tym kobiety	4773	5084	5128	3817	4024	641	674	713
<i>of which females</i>								
Uniwersytety	2712	2042	1884	1682	1376	1026	1043	1083
<i>Universities</i>								
Wyższe szkoły techniczne	173	—	—	—	—	—	—	—
<i>Technical universities</i>								
Wyższe szkoły rolnicze	394	84	187	192	83	117	145	135
<i>Agricultural academies</i>								
Wyższe szkoły ekonomiczne	1145	1183	1467	1031	981	—	—	—
<i>Academies of economics</i>								
Wyższe szkoły artystyczne	93	73	67	4	67	6	10	13
<i>Fine arts academies</i>								
Pozostałe szkoły wyższe	2221	3445	3470	2281	2839	—	—	—
<i>Others</i>								

^a Dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII.

TABL. 32 (156). STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	FIELDS OF EDUCATION ^b
	sluchacze studiów podyplomowych ^b <i>students of postgraduate studies^b</i>			wydane świadectwa sluchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgrad- uate studies</i>		
OGÓŁEM	6738	6827	7075	5190	5346	TOTAL
Architektury i budownictwa	352	113	116	108	50	<i>Architecture and building</i>
Artystyczna	93	73	67	25	67	<i>Arts</i>
Biologiczna	69	57	39	42	32	<i>Life sciences</i>
Dziennikarstwa i informacji	71	96	93	24	46	<i>Journalism and information</i>
Ekonomiczna i administra- cyjna	1576	2499	2202	1877	1922	<i>Business and administration</i>
Fizyczna	—	—	21	—	—	<i>Humanities</i>
Humanistyczna	515	421	578	226	182	<i>Humanities</i>
Informatyczna	139	76	156	109	71	<i>Computer science</i>
Inżynierijno-techniczna	96	12	79	96	33	<i>Engineering and engineering trades</i>
Matematyczna i statystyczna	43	32	—	18	—	<i>Mathematics and statistics</i>
Medyczna	161	103	139	47	322	<i>Health</i>
Nauczycielska	1161	1370	1605	952	1010	<i>Teaching</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	543	254	349	398	226	<i>Security services</i>
Ochrony środowiska	198	17	79	31	17	<i>Environmental protection</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b For studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII.

TABL. 32 (156). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	FIELDS OF EDUCATION ^a
	słuchacze studiów podyplomowych ^b <i>students of postgraduate studies^b</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>		
Opieki społecznej	–	182	164	125	174	Social services
Pedagogiczna	933	912	704	630	561	Teacher training and education science
Prawna	403	192	131	178	185	Law
Produkcji i przetwórstwa	86	–	42	20	20	Manufacturing and processing
Rolnicza, leśna i rybactwa ..	55	43	54	61	41	Agriculture, forestry and fishing
Społeczna	201	251	268	156	212	Social
Usług dla ludności	12	88	72	46	47	Personal services
Usług transportowych	31	36	117	21	128	Transport services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^b Dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^b For studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII.

TABL. 33 (157). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoły podstawowe	2005/06	4	2,0	18	–	8	–
Primary schools	2010/11	1	2,0	7	–	7	–
	2013/14	1	2,0	6	–	6	–
	2014/15	1	2,0	5	–	.	.
Gimnazja	2005/06	12	39,0	1032	229	202	56
Lower secondary schools	2010/11	13	54,0	1256	315	361	114
	2013/14	16	62,0	1224	341	310	102
	2014/15	16	56,0	1142	319	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe	2005/06	7	29,0	585	130	159	25
Basic vocational schools	2010/11	9	38,0	714	162	205	61
	2013/14	7	10,0	114	18	48	8
	2014/15	1	1,0	5	–	.	.
Licea ogólnokształcące ^a	2005/06	128	476,0	12009	5179	3780	1901
General secondary schools ^a	2010/11	143	521,6	13728	6783	3810	2091
	2013/14	136	532,5	14287	6816	2892	1637
	2014/15	127	489,0	12672	5753	.	.
Licea profilowane	2005/06	10	39,0	1121	537	143	71
Specialized secondary schools	2010/11	4	112,0	1391	717	272	177
	2013/14	2	11,0	90	48	81	42
	2014/15	1	3,0	10	7	.	.
Technika ^b	2005/06	95	278,0	6388	2511	2390	899
Technical secondary schools ^b	2010/11	58	171,4	2858	877	565	186
	2013/14	48	98,5	1413	519	567	210
	2014/15	42	48,0	680	236	.	.

^a, ^b Łącznie z: ^a — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^b — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a, ^b Including: ^a — supplementary general secondary schools, ^b — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 34 (158). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Placówki	815	937	1049	1055	Establishments
miasta	295	382	466	477	urban areas
wieś	520	555	583	578	rural areas
Przedszkola	299	341	420	452	Nursery schools
w tym specjalne	1	7	6	6	of which special
miasta	216	247	296	320	urban areas
wieś	83	94	124	132	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	516	501	508	502	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	90	3	3	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	5	118	98	Pre-primary points
Miejsca	31054	39264	48876	50019	Places
Przedszkola	31054	37247	46270	47870	Nursery schools
w tym specjalne	70	122	119	106	of which special
miasta	26611	31097	37440	38586	urban areas
wieś	4443	6150	8830	9284	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	81	45	46	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1936	2561	2103	Pre-primary points
Dzieci	41347	51796	65715	61656	Children
miasta	29764	36260	44221	41791	urban areas
wieś	11583	15536	21494	19865	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	21006	16693	16881	11162	of which: aged 6
5 lat	8667	14381	21992	22106	aged 5
Przedszkola	30592	37336	44918	44086	Nursery schools
w tym specjalne	78	92	81	88	of which special
miasta	26375	31100	36380	35545	urban areas
wieś	4217	6236	8538	8541	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	11652	9058	8900	6127	of which: aged 6
5 lat	7749	10163	1270	13470	aged 5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	10755	12870	18650	15911	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	9354	7635	7937	5008	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	70	36	42	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1520	2111	1617	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	490	601	692	755 ^a	3—6
3—5	317	527	674	724	3—5
6 lat	984	843	751	464 ^a	6
5 lat	414	706	913	919	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	363	435	473	539 ^a	3—6
6 lat	546	457	396	510 ^a	6
1 przedszkole	102	109	107	98	Nursery school
100 miejsc	99	100	97	92	100 places

^a Patrz uwagi ogólne ust. 27 na str. 200.

U w a g a. W latach szkolnych 2013/14 i 2014/15 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. W roku szkolnym 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględnione wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes item 27 on page 200.

N o t e. In the 2013/14 and 2014/15 school year including the children attending for all school year in the units performing health care activities. In the 2010/11 school year excluding pre-primary education in the units performing health care activities, in which in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (jednolity tekst Dz.U. 2015 poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),

b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) — lekarzy, lekarzy dentystów oraz pielęgniarzy lub położnych;

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (Dz.U. Nr 174, poz. 1039 z późn. zm.);

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jednolity Dz.U. 2008 Nr 136, poz. 857 z późn. zm.);

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons.

2. The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and until 2011 the Internal Security Agency.

3. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units performing health care activities in the following areas:

a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),

b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039 with later amendments);

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857 with later amendments);

4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2015 item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz.U. 2012, poz. 651 i 742);

6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz.U. 2013, poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz.U. Nr 113, poz. 1207 z późn. zm.);

7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz.U. 2008 Nr 45, poz. 271 z późn. zm.).

4. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, łóżkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywających staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położnego.

5. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779 z późn. zm.).

6. **Porady** udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojewskowych komisji lekarskich.

7. Dane o **szpitalach** obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

8. Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

9. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

5) *the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012, item 651 and 742);*

6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013, item 757), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 — law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207 with later amendments);*

7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271 with later amendments).*

4. **Data regarding medical personnel** concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

5. **Data on doctor specialists and dental specialists** concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779 with later amendments).

6. **Consultations** provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

7. **Data on hospitals** comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

8. **Data regarding beds** in in-patient health care units concern permanent beds in-patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

9. **Data regarding beds** in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 — places (beds and incubators) for newborns.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz.U. 2012, poz. 594). Do oddziałów chirurgicznych zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szcękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do oddziałów chorób wewnętrznych — oddziały kardiologiczne; do oddziałów zakaźnych — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do oddziałów gruźlicy i chorób płuc — oddziały pulmonologiczne; do oddziałów psychiatrycznych — oddziały leczenia uzależnień.

Dane o szpitalach psychiatrycznych nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

10. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

11. Leczniczo-wzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo w urządzonych wyrobiskach górniczych, wykonywujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

12. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz.U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

13. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

14. Dane o zachorowaniach podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja), obowiązującej od 1997 r.

15. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (jednolity tekst Dz.U. 2013 poz. 1457) opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. — klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od 2012 r. prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz.U. 2015, poz. 332).

In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012, item 594). In surgical wards there following are included: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in internal wards — cardiology wards; in communicable diseases wards — observation communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards — pulmonology wards; in psychiatric wards — addiction recovery wards.

Data regarding psychiatric hospitals do not include psychiatric wards in general hospitals.

10. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

11. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, or situated in an equipped undergoing minor's heading, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

12. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

13. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

14. Data regarding disease incidence are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision), valid since 1997.

15. According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1457) care can be organized in the form of a nurseries, as well as since 2011 — children's clubs, provided by day carer and nanny.

16. Data concerning family support and foster care since 2012 are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2015, item 332).

17. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) w połączonych formach, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

18. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze**:
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
 - c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz.U. 2014 Nr 383 z późn. zm.), małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmują dzieci na podsta-

17. Day-support centre supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) specialist centre — organizes sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) street work — carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker,
- 4) in a combination of the forms i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

18. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible — efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster family**:
 - a) related,
 - b) non-professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
 - c) professional — placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 No. 383 with later amendments), underage mothers with children,
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by

wie orzeczenia sądu w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, w którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),

— zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne (funkcjonują nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) **rodzinne domy dziecka** — w tym samym czasie może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

19. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

d) specjalistyczno-terapeutycznego — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym

Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493 with later amendments),

— *professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of Law, i.e. until 31 XII 2014);*

2) **fosters homes** — *placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).*

19. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) **care and education centre**, shall be run as:

a) *an intervention — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,*

b) *a family — educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,*

c) *a socialization — provides a child with full-time care and education, and fulfill its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,*

d) *a specialist therapy — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;*

także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

20. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2015, poz. 163).

21. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

2) **regional care and therapy centre** — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

3) **pre-adoptive intervention centre** — a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

20. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text Journal of Laws 2015, item 163).

21. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (159). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Lekarze	4499	4641	Doctors
w tym kobiety	2526	2405	of which women
Lekarze dentyści	690	703	Dentists
w tym kobiety	520	518	of which women
Farmaceuci	1272	1290	Pharmacists
w tym kobiety	1022	1026	of which women
Pielęgniarki	10739	10645 ^b	Nurses
Położne	1263	1267 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	1441	1496 ^d	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^e	593	692	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 230; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^{b-d} W tym magistry: ^b – pielęgniarstwa – 1747, ^c – of midwifery – 85, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 641. ^e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 4 on page 230; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. ^{b-d} Of which masters: ^b – of nursing – 1747, ^c – of midwifery – 85, ^d – of physiotherapy and rehabilitation – 641. ^e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (160). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM	3292	3366	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	189	211	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	493	533	Surgery ^b
Chorób płuc	61	68	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	384	379	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	57	58	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^e	116	138	Cardiology ^e
Medycyny rodzinnej	316	320	General practitioners
Neurologii ^{cd}	121	124	Neurology ^{cd}
Okulistyki	116	113	Ophthalmology
Onkologii ^e	26	33	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	80	83	Otolaryngology ^{cf}
Pediatrici	235	209	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	214	201	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^e	145	131	Psychiatry ^e
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	132	135	Radiology and diagnostic imaging ^g

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 230 oraz notka ^a do tabl. 1 na str. 235. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiologii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d-g} Także: ^d – neuropatologii, ^e – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^f – otorynolaryngologii, ^g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 5 on page 230 and footnote ^a to the table 1 on page 235. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology. ^c Including children's specialists. ^{d-g} Also: ^d – neuropathology, ^e – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^f – otorynolaryngology, ^g – oncological radiotherapy and children's radiology.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 2 (160). LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE SPECJALIŚCI w % ogółu lekarzy	73,2	72,5	SPECIALISTS in % of total doctors
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	176	176	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			<i>of which dentists with specialization</i>
Chirurgii stomatologicznej	23	26	<i>Oral surgery</i>
Chirurgii szczękowo-twarzowej	11	10	<i>Maxillo-facial surgery</i>
Ortodoncji	40	43	<i>Orthodontics</i>
Periodontologii (paradontologii)	12	11	<i>Periodontology (paradontics)</i>
Protetyki stomatologicznej	40	38	<i>Dental prosthetics</i>
Stomatologii dziecięcej	12	14	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej	36	33	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów)	25,5	25,0	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 230 oraz notka ^a do tabl. 1 na str. 235.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 5 on page 230 and footnote ^a to the table 1 on page 235.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (161). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	758	775	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
miasta	553	566	<i>urban areas</i>
wieś	205	209	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	375	364	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
miasta	296	288	<i>urban areas</i>
wieś	79	76	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^c w tys.	16713,7	16950,5	<i>Consultations provided^c in thous.</i>
miasta	14001,6	14257,8	<i>urban areas</i>
wieś	2712,1	2692,6	<i>rural areas</i>
lekarskie	15166,6	15346,3	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	5630,3	5735,1	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	1547,1	1604,2	<i>stomatological</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 229. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

^a See general notes, item 2 on page 229. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and the Central Statistical Office.

TABL. 4 (162). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^b	42	42	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	1	1	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	1	1	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	–	–	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	–	–	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	23	23	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	12	11	Nursing homes ^c
Hospicja	2	2	Hospice
Lecznictwo uzdrowskowe:			Health resort treatment
sanatoria	24	24	sanatoria
szpitale	9	8	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^d	9642	9891	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	464	475	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	128	128	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	–	–	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	–	–	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	1095	1111	Chronic medical care homes ^e
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	442	440	Nursing homes ^c
Hospicja	41	41	Hospice
Lecznictwo uzdrowskowe:			Health resort treatment
sanatoria	5068	4985	sanatoria
szpitale	1967	1891	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS			
Szpitala ogólne ^e	388905	392431	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	5233	5423	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	831	799	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	–	–	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	–	–	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^e	2271	2271	Chronic medical care homes ^e
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	1247	1073	Nursing homes ^c
Hospicja	619	640	Hospice
Lecznictwo uzdrowskowe – kuracjusze ^f :			Health resort treatment patients ^f
w sanatoriach	88828	99915	in sanatoria
w szpitalach	33230	31051	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 229. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 230. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^f Ponadto 10225 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a Excluding See general notes, item 2 on page 229. ^b See general notes, item 7 on page 230. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubator for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfer. ^f Moreover 10225 health resort patients were treated as out-patient.

Source: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health and Ministry of Interior; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (163). **SZPITALA OGÓLNE**^a
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	42	42	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	9642	9891	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	46,1	47,3	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1586	1598	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	521	542	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	2182	2286	Surgical
Pediatrycznych	750	722	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1045	1049	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	203	217	Oncological
Intensywnej terapii	189	189	Intensive therapy
Zakaźnych	243	251	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	503	503	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	83	83	Dermatological
Neurologicznych	385	382	Neurological
Psychiatrycznych	625	631	Psychiatric
Leczeni w tys.	410,6	414,5	In-patients in thous.
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	81,3	80,9	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	30,7	31,5	of which cardiological ^b
chirurgicznych	101,7	102,2	surgical
pediatrycznych	32,7	31,6	paediatric
ginekologiczno-położniczych	53,3	53,8	gynaecological-obstetric
onkologicznych	13,6	15,2	oncological
intensywnej terapii	5,8	5,2	intensive therapy
zakaźnych	10,5	10,2	communicable
gruźlicy i chorób płuc	17,8	17,6	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	3,0	3,4	dermathological
neurologicznych	17,4	17,5	neurological
psychiatrycznych	6,2	7,1	psychiatric
Wypisani w tys.	375,6	379,2	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	8,9	8,7	Deaths in thous.
Leczeni ^c na: 10 tys. ludności	1857	1877	In-patients ^c per: 10 thous. population
1 łóżko ^d	41,0	40,3	bed ^d
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,7	5,5	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	231	230	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 230 oraz ust. 9 na str. 231. ^b Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^d Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 7 on page 230 and item 9 on page 231. ^b Including intensive cardiological care wards. ^c Excluding inter-ward patient transfer. ^d Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (164). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego ..	39	88	90	87	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	x	53	55	53	basic
specjalistyczne	x	35	35	34	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe	11	13	11	10	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	11	11	11	11	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	186,7	170,0	157,8	185,4	in thousands
na 1000 ludności	90,3	81,0	75,4	88,7	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Person who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	188,2	172,5	179,7	187,0	in thousands
w tym:					of which:
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	18,9	12,8	14,7	15,3	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	72,2	73,6	73,3	aged 65 and more
na 1000 ludności	91,0	82,2	85,8	89,4	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 231. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 12 on page 231. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 7 (165). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	541	527	580	586	Pharmacies
w tym prywatne	537	525	578	584	of which private
w tym na wsi	81	85	86	87	of which in rural areas
Punkty apteczne	76	76	83	88	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	75	75	82	87	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3352	3480	3156	3101	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5100	5171	4978	4825	of which in rural areas
1 aptekę	3823	3982	3608	3567	pharmacy
w tym na wsi	9823	9734	9724	9649	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	968	999	3043	3065	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 231.

^a See See general notes, item 13 on page 231.

TABL. 8 (166). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	<i>Regional centres (as of 31 XII)</i>
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	5	5	5	5	<i>Local branches (as of 31 XII)</i>
Krwiodawcy w tys.	31,4	36,6	40,9	35,5	<i>Blood donors in thous.</i>
w tym honorowi	31,3	36,6	40,9	35,5	<i>of which honorary blood donors</i>
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	54,7 ^c	65,7	65,7	66,8	<i>Number of collected donations^b of whole blood in thous.</i>
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	59,8 ^e	73,3	71,9	74,2	<i>Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP)^d in thous.</i>

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej, równej 450 ml. ^d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^e Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c Blood taken in units of whole blood, equals 450 ml. ^d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^e Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (167). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Gruźlica	424	386	348	287	20,5	18,4	16,6	13,7	<i>Tuberculosis</i>
Tęžec	–	–	–	–	x	x	x	x	<i>Tetanus</i>
Krzusiec	172	43	120	300	8,3	2,0	5,7	14,3	<i>Whooping cough</i>
Odra	–	–	–	–	x	x	x	x	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby:									<i>Viral hepatitis:</i>
typ A	2	5	1	–	0,10	0,24	0,05	x	<i>type A</i>
typ B	126	113	106	261	6,1	5,4	5,1	12,5	<i>type B</i>
typ C	221	190	214	344	10,7	9,1	10,2	16,5	<i>type C</i>
Różyczka	731	208	2472	279	35,4	9,9	118,0	13,3	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	7	5	1	2	0,34	0,24	0,05	0,10	<i>AIDS^a</i>
Salmonellozy	1389	622	543	480	67,2	29,6	25,9	23,0	<i>Other salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	1	11	–	5	0,05	0,52	x	0,24	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	141	22	45	36	6,8	1,0	2,1	1,7	<i>Other bacterial foodborne intoxications</i>
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1214	1306	1990	2050	302,0	274,3	490,8	518,6	<i>Acute diarrhoea in children under 2 years^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	695	920	1727	1819	33,6	43,8	82,5	87,0	<i>Scarlet fever</i>
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	65	57	41	37	3,1	2,7	2,0	1,8	<i>Bacterial meningitis and/or encephalitis</i>

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

Source: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 9 (167). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	88	52	76	114	4,3	2,5	3,6	5,5	<i>Viral meningitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	7	10	16	10	0,34	0,48	0,76	0,48	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	7687	174	180	177	371,8	8,3	8,6	8,5	<i>Mumps</i>
Włośnica	7	–	–	22	0,34	x	x	1,1	<i>Trichinellosis</i>
Grypa ^a	28182	15647	107783	206197	1363,0	745,5	5147,0	9861,9	<i>Influenza^a</i>
Choroby weneryczne	50	83	94	72	2,4	4,0	4,5	3,4	<i>Venereal diseases</i>
Szczepieni przeciw wścieklicznie	359	398	437	492	17,4	19,0	20,9	23,5	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (168). ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	17	17	33	47	<i>Nurseries</i>
w tym publiczne	17	17	21	22	<i>of which public</i>
Oddziały żłobkowe w przedszkolach	6	5	3	6	<i>Nursery wards of nursery schools</i>
Kluby dziecięce	x	x	13	17	<i>Children's clubs</i>
w tym publiczne	x	x	1	1	<i>of which public</i>
Miejsca w tys.					<i>Places in thous.</i>
w żłobkach	1,1	1,3	2,1	2,3	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	x	x	0,2	0,3	<i>in children's clubs</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w tys.					<i>Children staying (during the year) in thous.</i>
w żłobkach	2,1	2,4	3,3	3,8	<i>in nurseries</i>
w klubach dziecięcych	x	x	0,2	0,3	<i>in children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	31,7	31,6	66,5	78,6	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					<i>Children staying in nurseries and children's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	14,1	19,2	35,5	42,6	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	80,0	107,8	95,3	92,4	<i>per 100 places</i>

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children – including nursery wards.

TABL. 11 (169). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie w tys. residents in thous.				
O G Ó Ł E M	282	251	253	240	13,2	11,6	10,1	9,3	TOTAL
Opiekuńcze	232	198	195	180	11,0	8,2	7,5	6,8	General care
Specjalistyczne	50	53	37	37	2,2	3,5	1,4	1,3	Specialized
Praca podwórkowa	–	–	–	1	–	–	–	0,0	Street work
W połączonych formach	–	–	21	22	–	–	1,1	1,1	In a combination of the forms

TABL. 12 (170). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2211	2118	2268	2174	Foster families
Spokrewnione	1922	1786	1499	1423	Related
dzieci ^b	2408	2262	1883	1806	children ^b
Niezawodowe	261	256	680	643	Non-professional
dzieci ^b	359	349	904	884	children ^b
Zawodowe ^c	28	76	89	58	Professional ^c
dzieci ^b	93	277	271	183	children ^b
Rodzinne domy dziecka	–	–	18	22	Foster homes
dzieci ^d	–	–	107	134	children ^d

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 13 (171). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII							
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze	41	46	67	69	1266	1281	1216	1231 ^b	229	138	120	97
Care and education centres interwencyjne	2	–	4	4	88	–	85	90	25	–	24	22
intervention rodzinne	14	16	14	14	96	119	101	93	3	–	2	–
family socjalizacyjne	23	21	47	49	970	673	961	981	171	57	84	63
socialization łącznie zadania placówek ^c ...	2	9	2	2	112	489	69	67	30	81	10	12
combining tasks of the centres ^c												

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 233. ^b W tym 87 wychowanków w wieku 0–3 lata i 100 w wieku 4–6 lat oraz 29 sierot i 133 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 19 on page 233. ^b Of which 87 residents at age 0–3 and 100 at age 4–6, 29 orphans and 133 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 14 (172). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	73	70	71	69	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	5621	5133	5103	5158	total
na 10 tys. ludności	27,2	24,5	24,4	24,7	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	5375	4945	4823	5024	total
w tym kobiety	2384	2133	2095	2180	of which women
w tym do 18 lat	373	204	171	167	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	1883	1566	1278	1490	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	26,0	23,6	23,0	24,0	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	201	303	208	318	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.^a Including community self-help homes. ^b Including branches.TABL. 15 (173). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	73	70	71	69	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
osoby w podeszłym wieku	10	10	11	11	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	14	14	13	13	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	10	11	11	11	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	3	4	4	4	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	10	11	12	12	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	1	1	1	2	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	5	3	4	4	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	20	17	15	15	homeless
inne osoby	-	2	3	2	other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach^c	5375	4945	4823	5024	Residents in homes and facilities^c
dla:					for:
osób w podeszłym wieku	719	713	725	878	aged persons
przewlekłe somatycznie chorych	1147	986	979	943	chronically ill with somatic disorders
dorostych niepełnosprawnych intelektualnie	1027	869	813	824	mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	176	213	218	213	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorych	1032	1023	1070	1009	chronically mentally ill
niepełnosprawnych fizycznie	81	80	80	89	physically handicapped
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	65	22	28	37	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych	1128	1030	894	1017	homeless
innych osób	-	9	16	14	other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówek mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. ^c Including branches.

TABL. 16 (174). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający <i>Beneficiaries</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2005	200799	T O T A L
	2010	157492	
	2013	156507	
	2014	144712^b	
Pomoc pieniężna	151825	224323,1	Material assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Zasiłek stały	12249	51315,3	<i>Permanent benefit</i>
Zasiłek okresowy	53584	117347,0	<i>Temporary benefit</i>
Zasiłek celowy	85697	54655,0	<i>Appropriated benefit</i>
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	174	682,9	<i>Assistance to reach self-dependence and to continue education</i>
Pomoc niepieniężna	61905	62460,6	Non-monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	1599	2590,8	<i>Shelter</i>
Posiłek	53635	27266,7	<i>Meals</i>
Ubranie	240	45,3	<i>Clothing</i>
Sprawienie pogrzebu	257	611,1	<i>Burial</i>
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	6054	31883,4	<i>Attendance services and specialized attendance services</i>
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	115	59,6	<i>Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 234. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó ł o: dane Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 21 on page 234. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of Kujawsko-Pomorskie Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** — o objętości od 5 do 48 stron.

Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne — fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) — to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

— działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,

— działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),

— działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,

— działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,

— działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo; nośnik cyfrowy).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. A **book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while a **pamphlet** contains from 5 to 48 pages.

These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) — a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

— the activity of **dramatic and puppet theatres**,

— the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),

— the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,

— the concert activity of **song and dance ensembles**,

— **entertainment activities**.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape and digital).

Wśród kin stałych wyróżnia się: **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** — posiadające 8 sal i więcej.

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiścić opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin **turystyka** – zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r., oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).

W ramach:

— obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce),

— pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stoień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

*Among fixed cinemas one can distinguish **mini-plexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.*

*7. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

— *hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),*

— *other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).*

3. *Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists.***

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

5. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

6. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Informacje o klubach sportowych opracowane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. W kategoriach ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 16) oraz ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 17) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

4. Boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich. Liczba stadionów podana jest łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów stadionów, np. widowni. Boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne — wielozadaniowe. Boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzie-

5. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

6. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets — also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Sport

1. Information regarding sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of “Rural Sports Clubs” and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” — rehabilitation activity for the persons with disabilities.

3. In the category of persons practising sports in physical education organizations (table 16) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports in sports clubs (table 17) one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports practised or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors; depending on age various age groups are applied for individual sports.

4. Sports fields located in stadium main fields are not counted again as sports fields for big games. The number of stadiums includes declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. Sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are counted once as universal, multi-purpose sports fields. Indoor sports fields located in sports halls or gyms are not given separately, but treated as sports halls or gyms, depending on kind of facility in which they are located.

Data concerning cycle paths include bike paths mainly used for communication purposes, without tourist bike trails (eg. located in the forest), namely: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The

lonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

total length of cycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.

Information about facilities adapted for disabled guests include facilities adapted for people with reduced mobility or other than motor disability (eg. the deaf or the blind).

Kultura

Culture

TABL. 1 (175). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	liczba tytułów <i>number of titles</i>				
O G Ó Ł E M	771	1120	1120	1031	T O T A L
Wydawnictwa naukowe	419	622	616	524	<i>Scientific publications</i>
Podręczniki dla szkół wyższych	57	36	29	37	<i>University textbooks</i>
Wydawnictwa zawodowe	17	21	17	36	<i>Professional publications</i>
Podręczniki szkolne	28	40	7	50	<i>School textbooks</i>
Wydawnictwa popularne	144	222	296	232	<i>Popular science</i>
Literatura piękna	101	166	129	112	<i>Belles-lettres</i>
w tym dla dzieci i młodzieży	5	13	26	40	<i>of which for children and youth</i>

^a Według miejsca wydania.
 Ź r ó d ł o: Biblioteka Narodowa.
^a According to published place.
 S o u r c e: National Library.

TABL. 2 (176). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	liczba tytułów <i>number of titles</i>				
O G Ó Ł E M	249	289	274	256	T O T A L
ukazujące się:					<i>published as specified:</i>
w tygodniu:					<i>weekly:</i>
6–2 razy	3	3	3	3	<i>6–2 times</i>
1 raz	8	15	14	15	<i>once</i>
w miesiącu:					<i>monthly:</i>
3–2 razy	5	5	7	4	<i>3–2 times</i>
1 raz	56	50	48	51	<i>once</i>
1 raz:					<i>once:</i>
na 2 miesiące	28	28	21	17	<i>bimonthly</i>
w kwartale	63	82	83	68	<i>quarterly</i>
w półroczu	11	24	33	25	<i>half-yearly</i>
w roku	23	44	47	30	<i>yearly</i>
nieregularnie	52	38	18	43	<i>irregularly</i>

^a Według miejsca wydania.
 Ź r ó d ł o: Biblioteka Narodowa.
^a According to place of publication.
 S o u r c e: National Library.

TABL. 3 (177). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	464	443	425	423	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	290	277	265	265	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)....	175	142	118	117	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	95	65	41	44	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	7750,6	7609,8	7350,1	7342,5	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	3050,3	3053,3	2942,8	2916,3	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	362,5	303,5	284,3	275,9	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	102,3	85,0	81,2	81,5	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	6874,7	5569,2	5552,6	5454,8	<i>in thousands volumes</i>
w tym na wsi	2047,3	1629,4	1566,7	1548,1	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,0	18,4	19,5	19,8	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20,0	19,2	19,3	19,0	<i>of which in rural areas</i>

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2013 r. przyporządkowane w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points; in 2013 assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (178). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	26	29	29	31	<i>Museums with branches^a</i>
Muzealia ^a w tys.	629,9	757,1	783,3	781,1	<i>Museum exhibits^a in thous.</i>
Wystawy czasowe:					<i>Temporary exhibitions:</i>
własne ^b	130	147	143	150	<i>own^b</i>
obce ^c	102	88	88	94	<i>exterior^c</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	685,9	797,4	822,4	835,4	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	247,9	224,5	156,7	156,4	<i>of which primary and secondary school students^d</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (179). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	11	12	13	13	11	2	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	225	203	258	215	185	30	<i>Exhibitions^a</i>
w tym z zagranicy	20	13	43	14	13	1	<i>of which foreign</i>
Ekspozycje ^a	236	206	269	216	186	30	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	95,4	167,5	137,7	128,3	126,0	2,3	<i>Visitors in thous.</i>

^a W kraju.

^a In Poland.

TABL. 6 (180). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne					Theatres and music institution
..... 2005	7	4687	2410	594,4	
..... 2010	9	4791	3291	662,9	
..... 2013	9	4779	3279	635,3	
..... 2014	9	4792	3192	678,5	
Teatry	6	2469	1090	243,8	<i>Theatres</i>
dramatyczne	4	1916	637	180,6	<i>dramatic</i>
lalkowe	2	553	453	63,2	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne	1	803	119	81,8	<i>Music theatres</i>
Filharmonie	1	1200	1341	221,4	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	1	320	632	110,5	<i>Symphonic and chamber orchestras, choirs</i>
Zespoły pieśni i tańca	–	–	–	–	<i>Song and dance ensembles</i>
Przedsiębiorstwa estradowe					Entertainment enterprises
..... 2005	x	x	27		
..... 2010	x	x	17		
..... 2013	x	x	–	–	
..... 2014	x	x	–	–	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa; łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area; including outdoor events.

TABL. 7 (181). DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Instytucje	181	199	197	202	68	134	<i>Institutions</i>
domy kultury	53	47	37	39	21	18	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	68	73	81	82	34	48	<i>cultural centres</i>
kluby	21	16	10	13	12	1	<i>clubs</i>
świetlice	39	63	69	68	1	67	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	225	252	306	339	205	134	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy ^a	10673	9951	10288	11153	6545	4608	<i>Events^a</i>
Uczestnicy imprez ^a w tys.	1472,8	1416,3	1686,2	1837,5	1386,1	451,4	<i>Event participants^a in thous.</i>
Kursy ^a	244	202	252	304	218	86	<i>Courses^a</i>
Absolwenci kursów ^a	4014	2953	3295	4297	3063	1234	<i>Course graduates^a</i>
w tym dzieci i młodzież							
szkolna ^b	1753	1537	1987	2721	1835	886	<i>of which children and youth^b</i>
Zespoły artystyczne	866	947	654	758	513	245	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów arty- stycznych	12878	13655	9760	10341	6777	3564	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież							
szkolna ^b	7830	8236	5101	6268	4043	2225	<i>of which children and youth^b</i>
Koła (kluby)	720	995	787	845	447	398	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	13673	17452	18256	19815	11605	8210	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież							
szkolna ^b	6069	8146	5760	7009	4359	2650	<i>of which children and youth^b</i>

^a W ciągu roku. ^b Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

^a During the year. ^b Until 2013 children and youth below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 8 (182). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	20	17	20	21 ^a	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym w miastach	20	17	20	21	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	2	3	4	4	<i>of which multiplexes</i>
Sale projekcyjne					<i>Audience</i>
(stan w dniu 31 XII)	41	55	74	75	<i>(as of 31 XII)</i>
w tym w miastach	41	55	74	75	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	22	35	43	43	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni					<i>Seats in fixed cinemas</i>
(stan w dniu 31 XII) w tys.	9795	11860	15010	15131	<i>(as of 31 XII) in thous.</i>
w tym w miastach	9795	11860	15010	15131	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	4653	6927	8232	8251	<i>of which multiplexes</i>
Seanse	41728	80972	111496	112871	<i>Screenings:</i>
w tym w miastach	41728	80972	111496	112871	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	32002	65602	75676	77726	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	2086	4763	5575	5375	<i>per cinema</i>
Widzowie	1003992	1761544	1794225	1971349	<i>Audience:</i>
w tym w miastach	1003992	1761544	1794225	1971349	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	787730	1447339	1120227	1227883	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	50200	103620	89711	93874	<i>per cinema</i>
na 1 seans	24	22	16	17	<i>per screening</i>

a W tym 3 miniplexy.

a Of which 3 miniplexes.

TABL. 9 (183). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	254584	308654	287032	289190	T O T A L
Na 1000 ludności	123	147	137	138	<i>Per 1000 population</i>

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 10 (184). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi ...	530,3	413,0	412,2	411,3	256	197	197	197	<i>Radio subscribers</i> <i>urban areas</i> <i>rural areas</i>
miasta	370,5	290,6	289,7	289,0	291	229	231	231	
wieś	159,8	122,4	122,5	122,3	201	148	146	146	
Abonenci telewizyjni	511,6	400,0	398,3	397,3	247	191	190	190	<i>Television subscribers</i> <i>urban areas</i> <i>rural areas</i>
miasta	355,9	280,3	278,8	278,0	280	221	222	222	
wieś	155,7	119,6	119,5	119,3	196	145	143	142	

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 11 (185). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	338^b	316^b	331	331	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	184	213	244	252	of which open all year
Obiekty hotelowe	117	145	140	149	Hotels and similar facilities
hotele	73	92	95	106	hotels
motele	5	5	5	5	motels
pensjonaty	6	7	3	2	boarding houses
inne obiekty hotelowe	33	41	37	36	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	221 ^b	171 ^b	191	182	Other facilities
domy wycieczkowe	4	2	2	2	excursion hostels
schroniska	1	1	1	1	shelters
schroniska młodzieżowe	1	2	2	1	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	10	10	8	7	school youth hostels
kempingi	3	3	3	3	camping sites
pola biwakowe	22	14	16	16	tent camp sites
ośrodki wczasowe	85	50	41	35	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	28	21	15	15	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	24	19	15	13	complexes of tourist cottages
hostele	2	1	2	hostels
pokoje gościnne	14	14	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	19	19	agrotourism lodgings
inne obiekty	43	47	54	54	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	26325^b	24843^b	26318	26907	Bed places (as of 31 VII)
w tym całoroczne	13967	16595	18101	19577	of which open all year
Obiekty hotelowe	6799	8586	9019	10165	Hotels and similar facilities
hotele	5316	6812	7365	8330	hotels
motele	119	145	160	183	motels
pensjonaty	254	250	240	208	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1110	1379	1254	1444	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	19526 ^b	16257 ^b	17299	16742	Other facilities
domy wycieczkowe	284	134	131	137	excursion hostels
schroniska	110	138	146	146	shelters
schroniska młodzieżowe	33	42	75	12	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	591	600	605	580	school youth hostels
kempingi	372	360	420	422	camping sites
pola biwakowe	2845	2045	2825	2454	tent camp sites
ośrodki wczasowe	5760	3426	2894	2676	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3115	2671	1637	1593	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	1340	1036	867	1014	complexes of tourist cottages ^c
hostele	43	35	49	hostels
pokoje gościnne	265	284	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	367	348	agrotourism lodgings
inne obiekty	5076	5762	7032	7027	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (185). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	662705^b	793920^b	866687	929370	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	86691	79489	86998	89856	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	406739	533260	583677	647841	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	344770	452461	502700	576738	<i>hotels</i>
motele	9639	17203	19815	14708	<i>motels</i>
pensjonaty	9747	6075	6354	#	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	42583	57521	54808	#	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	255966 ^b	260660 ^b	283010	281529	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	9165	#	#	#	<i>excursion hostels</i>
schroniska	#	#	#	#	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	#	#	#	#	<i>youth hostels</i>
szkolne schroniska młodzieżowe	17330	16700	13858	16741	<i>school youth hostels</i>
kempingi	7405	5735	4911	5488	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	11497	5940	7456	5635	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	51484	39475	34891	27903	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	44386	45423	46238	45011	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	14813	7974	7010	10554	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	#	#	#	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	3997	4911	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	5004	3846	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	91435	117414	142718	139712	<i>miscellaneous facilities</i>
Udzielone noclegi	2395374^b	2668695^b	3167258	3290633	Nights spent (overnight stay)
w tym turyści zagraniczni	159052	176867	176873	190082	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	676484	884413	953364	1088736	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	554386	723278	806342	945808	<i>hotels</i>
motele	16125	21978	27909	20530	<i>motels</i>
pensjonaty	18886	12267	19777	#	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	87087	126890	99336	#	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	1718890 ^b	1784282 ^b	2213894	2201897	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	18914	#	#	#	<i>excursion hostels</i>
schroniska	#	#	#	#	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	#	#	#	#	<i>youth hostels</i>
szkolne schroniska młodzieżowe	35742	40640	28875	31777	<i>school youth hostels</i>
kempingi	10215	9645	6954	8532	<i>camping sites</i>
pola biwakowe	43185	15151	23028	15290	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	280205	156971	121368	108979	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	147048	148030	117613	108244	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	54348	32092	21571	27324	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	#	#	#	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	9744	11109	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	13323	11195	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	1116122	1346891	1845718	1850558	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (186). **TURYSŒCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	86691^b	79489^b	86998	89856	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	77227	72026	80074	81818	Hotels and similar facilities
hotele	73292	70420	78114	79627	hotels
motele	459	66	936	646	motels
pensjonaty	412	133	263	#	boarding houses
inne obiekty hotelowe	3064	1407	761	#	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	9464 ^b	7463 ^b	6924	8038	Other facilities
domy wycieczkowe	182	#	#	#	excursion hostels
schroniska	#	-	#	#	shelters
schroniska młodzieżowe	#	-	#	#	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	635	661	585	496	school youth hostels
kempingi	5039	3644	3326	3659	camping sites
pola biwakowe	1283	633	401	599	tent camp sites
ośrodki wczasowe	605	96	174	93	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	327	87	216	244	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	458	217	169	362	complexes of tourist cottages ^c
hostele	#	#	#	hostels
pokoje gošcinne	27	82	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	7	12	agrotourism lodgings
inne obiekty	745	1463	1268	1471	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	159052^b	176867^b	176873	190082	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	135919	152697	155594	165908	Hotels and similar facilities
hotele	126833	148350	150773	159472	hotels
motele	506	73	1424	1006	motels
pensjonaty	1315	442	1453	#	boarding houses
inne obiekty hotelowe	7265	3832	1944	#	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	23133 ^b	24170 ^b	21279	24174	Other facilities
domy wycieczkowe	371	#	#	#	excursion hostels
schroniska	#	-	#	#	shelters
schroniska młodzieżowe	#	-	#	#	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	1448	1609	2031	1566	school youth hostels
kempingi	6350	5224	4498	5267	camping sites
pola biwakowe	3540	1127	500	758	tent camp sites
ośrodki wczasowe	3311	357	319	271	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1543	193	825	1161	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c ...	1114	479	344	730	complexes of tourist cottages ^c
hostele	#	#	#	hostels
pokoje gošcinne	56	300	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	23	42	agrotourism lodgings
inne obiekty	4991	13664	10955	12481	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gošcinnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (187). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^aOCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych <i>occupancy rate of bed places</i>				stopień wykorzystania pokoi <i>occupancy rate of rooms</i>				
Obiekty hotelowe	29,2	28,4	28,8	30,2	34,1	36,7	36,9	38,7	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	30,8	29,0	30,2	32,1	36,2	38,0	38,3	40,6	<i>hotels</i>
motele	39,2	37,8	41,5	29,5	35,1	41,5	46,4	42,7	<i>motels</i>
pensjonaty	20,8	14,4	22,1	#	23,9	18,7	30,5	#	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	22,6	26,7	20,8	#	23,4	30,4	25,8	#	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty ...	46,5	49,8	53,3	53,1	x	x	x	x	<i>Other facilities</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 246.

^a See general notes, item 4 on page 246.

TABL. 14 (188). PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

As of 31 VII

RODZAJE OBIEKTÓW	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee houses</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastronomiczne <i>Food stands</i>	TYPE OF FACILITIES
OGÓŁEM					TOTAL
2005	105	125	74	40	
2010	119	104	76	19	
2013	125	100	66	18	
2014	137	102	71	19	
Obiekty hotelowe	118	63	7	4	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	95	48	2	4	<i>hotels</i>
motele	4	2	–	–	<i>motels</i>
pensjonaty	1	2	–	–	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	18	11	5	–	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	19	39	64	15	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	–	1	–	1	<i>excursion hostels</i>
schroniska	1	–	1	–	<i>shelters</i>
schroniska młodzieżowe	–	–	–	–	<i>youth hostels</i>
pola biwakowe	–	–	1	1	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe	5	7	12	6	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5	5	7	1	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^a	–	2	1	2	<i>complexes of tourist cottages^a</i>
pokoje gościnne	–	–	2	–	<i>rooms for rent</i>
kwatery agroturystyczne	–	–	–	1	<i>agrotourism lodgings</i>
inne obiekty	8	24	40	3	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Including camping sites if they exist in the territory of the complexes tourist cottages.

TABL. 15 (189). **HOTELE WEDŁUG KATEGORII**
HOTELS BY CATEGORY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Kategorie Categories					w trakcie kate- goryzacji in the process of the categori- sation
			*****	****	***	**	*	
OGÓŁEM^a	2005	73	–	6	30	28	1	8
TOTAL^a	2010	92	1	10	38	29	5	9
	2013	95	1	13	41	33	3	4
	2014	106	1	16	47	33	5	4
Pokoje ^a	2005	2874	–	429	1298	913	12	222
Rooms ^a	2010	3636	35	802	1480	815	223	281
	2013	3849	24	1016	1601	1029	114	65
	2014	4369	24	1353	1761	981	183	67
Miejsca noclegowe ^a	2005	5316	–	797	2302	1671	24	522
Bed places ^a	2010	6812	49	1400	2730	1559	479	595
	2013	7365	41	1757	3174	2016	230	147
	2014	8330	41	2473	3332	1920	417	147
Korzystający z noclegów	2005	344770	–	51844	151472	122159	19295	
Tourists accommodated	2010	452461	95467		178164	118696	36612	23522
	2013	502700	139640		186783	143404	24218	8655
	2014	576738	188448		222326	123804	28068	14092
w tym turyści zagraniczni	2005	73292	–	8682	44875	17400	2335	
of which foreign tourists	2010	70420	27219		29167	9807	2592	1635
	2013	78114	38259		21333	16283	1747	492
	2014	79627	44449		22958	9852	1700	668
Stopień wykorzystania w %: Occupancy rate in %:								
miejsc noclegowych	2005	30,8	x	36,8	28,4	33,6	#	#
bed places	2010	29,0	#	32,2	27,9	28,7	37,3	20,4
	2013	30,2	#	34,7	27,6	30,7	32,2	16,4
	2014	32,1	#	37,4	30,0	31,0	30,0	23,3
pokoji	2005	36,2	x	43,7	33,6	38,8	#	#
rooms	2010	38,0	#	42,2	37,1	35,5	52,4	25,6
	2013	38,3	#	43,0	34,5	37,8	54,7	25,3
	2014	40,6	#	47,1	36,6	38,2	52,1	30,7

^a Stan w dniu 31 VII.

^a As of 31 VII.

Sport

Sport

TABL. 16 (190). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE

Stan w dniu 31 XII

PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ				
<i>PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS</i>				
Jednostki organizacyjne	406	382	305	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	17101	14459	12283	<i>Members</i>
Ćwiczący ^a	66711	69358	10742	<i>Persons practising sports^a</i>
KLUBY SPORTOWE				
<i>SPORTS CLUBS</i>				
Jednostki organizacyjne	662	649	795	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	52532	44864	52522	<i>Members</i>
Ćwiczący	46354	41174	51995	<i>Persons practising sports</i>
mężczyźni	32852	30238	38172	<i>males</i>
kobiety	13502	10936	13823	<i>females</i>
w tym do 18 lat	36760	30779	37494	<i>aged up to 18</i>
Sekcje sportowe	1693	1339	1459	<i>Sports sections</i>
Trenerzy	540	617	914	<i>Coaches</i>
Instruktorzy sportowi	1246	1225	1483	<i>Sports instructors</i>
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	761	554	520	<i>Other persons conducting sports activities</i>

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 17 (191). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2014

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Exercises			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	TYPES OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	5	294	208	282	10	5	<i>Acrobatics^a</i>
Alpinizm ^a	7	407	109	12	–	17	<i>Mountaineering^a</i>
Badminton	7	127	61	101	5	9	<i>Badminton</i>
Boks	11	349	74	292	4	19	<i>Boxing</i>
Brydż sportowy	10	146	16	–	–	–	<i>Bridge</i>

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 17 (191). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a**
W 2014 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a
IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	TYPES OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Fitness	6	142	122	76	1	5	Fitness
Gimnastyka sportowa	2	160	89	128	6	2	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	5	393	30	292	7	5	Ice hockey
Hokej na trawie	12	653	175	478	11	15	Field hockey
Jeździectwo ^a	23	317	208	145	10	30	Equestrian sport ^a
Jujitsu	4	126	40	98	1	4	Ju jitsu
Judo	14	893	201	771	16	14	Judo
Kajakarstwo klasyczne ...	7	481	185	448	9	16	Classic canoeing
Karate ^a	35	2570	781	2140	9	92	Karate ^a
Kick-boxing	10	308	65	144	3	9	Kick-boxing
Kolarstwo szosowe	18	613	139	528	18	35	Road cycling
Kolarstwo torowe	7	151	45	145	7	12	Track cycling
Koszykówka	89	2896	1288	2485	71	69	Basketball
Kręglarstwo	3	79	40	62	–	5	Bowling
Lekkoatletyka	89	2776	1288	2330	62	91	Athletics
Łucznictwo	6	107	37	84	5	7	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	1	158	121	130	1	13	Figure skating
Muaythai	3	163	10	33	1	4	Muaythai
Piłka nożna	361	19492	1110	14198	338	390	Football
Piłka ręczna	50	1827	854	1619	34	41	Handball
Piłka siatkowa	181	5031	2685	4007	76	159	Volleyball
Pływanie	39	2430	1140	2260	61	62	Swimming
Podnoszenie ciężarów	9	190	30	146	5	12	Weight lifting
Rugby	6	198	14	104	2	5	Rugby
Sport lotniczy ^a	28	740	79	125	1	105	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	15	304	37	91	34	15	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	16	560	85	105	1	19	Sport shooting ^a
Szachy	32	834	162	552	13	25	Chess
Szermierka	4	163	110	158	6	8	Fencing
Taekwon-do ITF	3	133	58	123	4	5	Taekwon-do ITF
Taekwon-do WTF	3	172	66	127	6	5	Taekwon-do WTF
Taniec sportowy	5	929	830	760	–	16	Sport dance
Tenis	21	865	392	607	15	24	Tennis
Tenis stołowy	79	1610	440	1058	17	49	Table tennis
Unihokej	21	418	168	405	2	12	Unihockey
Warcaby	4	49	18	26	–	1	Draughts
Wędkarstwo	4	109	6	62	1	2	Fishing
Wioślarstwo	16	904	345	704	29	21	Rowing
Zapasy w stylu wolnym ...	9	282	72	248	3	13	Free style wrestling
Żeglarsstwo ^a	22	603	170	261	8	41	Sailing ^a

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 18 (192). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do osób niepełnosprawnych <i>Of which adapted for the disabled</i>		SPECIFICATION
		ćwiczących <i>persons practicing sports</i>	widzów <i>spectators</i>	
Stadiony	103	41	45	<i>Stadiums</i>
w tym piłkarskie	32	8	8	<i>of which football</i>
Boiska do gier wielkich ^b	296	97	86	<i>Fields for big games^b</i>
w tym piłkarskie	291	95	85	<i>of which football</i>
Boiska do gier małych ^b	188	61	54	<i>Fields for small games^b</i>
w tym:				<i>of which:</i>
koszykówki	47	15	14	<i>basketball</i>
piłki ręcznej	11	10	7	<i>handball</i>
piłki siatkowej	43	24	21	<i>volleyball</i>
Boiska uniwersalne- wielozadaniowe	171	71	58	<i>Universal and multipurpose sports fields</i>
Korty tenisowe	107	66	56	<i>Tennis courts</i>
Hale sportowe	50	37	31	<i>Sports halls</i>
Sale gimnastyczne ^c	73	35	24	<i>Gyms^c</i>
Pływalnie	30	24	17	<i>Swimming pools</i>
Tory sportowe	12	6	6	<i>Sports tracks</i>
Lodowiska sztuczne mrożone	12	3	3	<i>Artificial skating rinks</i>
Ścieżki rowerowe w km ^d	771,3	x	x	<i>Bicycle paths in km^d</i>

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.

^a Excluding schools facilities. ^b Including non-full-size facilities. ^c Including auxiliary gym. ^d Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Działalność badawczo-rozwojowa (B+R) i innowacyjna

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania naukowe i prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** (w tym **badania przemysłowe**), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 X 2012 r. statystyki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej na poziomie regionalnym za rok 2014 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Research and development (R&D) and innovation activity

1. Research and development (scientific research and experimental development – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge of man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research** (of which **industrial research**), i.e., original investigation undertaken in order to acquire new knowledge which has a specific practical use. It consists in seeking practical applications for results of basic research or new solutions enabling achievement of previously established practical aims or objectives. Test models of products, processes and methods are the results of applied research;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

According to Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26 X 2012 statistics on Research and Development at regional level for 2014 have been compiled on the basis of local units data.

Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting research and development:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out scientific research and experimental development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; until 2009 statistical data included independent research departments

- a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
- b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późn. zm.),
- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe**, tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe; określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w ww. pozycjach, np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. **Nakłady na działalność badawczo-rozwojową** obejmują:

- 1) **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R;
- 2) **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R i spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws 2010 No. 96, item 619),

- b) *research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws 2010 No. 96, item 618); until 2009 defined as branch research-development units which operated on the basis of the Law on the Research and Development Units dated 25 VII 1985 (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 33, item 388, with later amendments),*
- c) *other units classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;*
- 2) **auxiliary scientific units**, i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development; until 2009 defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 „Scientific research and development”) including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity; until 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in the above positions, e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.

2. **Expenditures on research and development** include:

- 1) **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;
- 2) **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Capital expenditures on fixed assets connected with R&D comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project; until 2002, expenditures on such equipment were included in the current expenditures on R&D.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwivalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

4. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** — krajowe jednostki rządowe (m.in. ministerstwa) i samorządowe (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618);
- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze;
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki;
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne;
- 5) **zagranica** — organizacje międzynarodowe, instytucje i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje całość działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

6. **Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych** obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością

3. *Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their nominal working time on R&D.*

***Full-time equivalents (FTE)** are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.*

4. *Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT covering the following **sectors of funding**, from which the funding for research and development comes:*

- 1) **government sector** — *national government entities (among others, ministries) and local government entities (including local self-government entities), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes (Journal of Laws 2010 No. 96, item 618) subject to the ministries;*
- 2) **business enterprise sector** — *national economic entities;*
- 3) **higher education sector** — *national higher institutions and subordinated to them research institutes, experiment stations and clinics;*
- 4) **private non-profit sector** — *national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons;*
- 5) **abroad** — *international organizations, foreign institutions and companies and natural persons.*

5. ***Innovation activities** are all scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.*

6. ***Expenditures on product and process innovations** include expenditures on: R&D (intramural and extramural), acquisition of knowledge from external sources (patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of product and process innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing training connected with new*

innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe nakłady poniesione na wprowadzenie innowacji produktowych i procesowych.

7. Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonolenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.

8. Innowacja procesowa to wdrożenie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystrybucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług.

9. Nowy produkt jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

10. Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

11. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę nauki — jest to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

12. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji: Przetwórstwo przemysłowe, Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, Budownictwo, Handel; naprawa pojazdów samochodowych, Transport i gospodarka magazynowa, Zakwaterowanie i gastronomia, Informacja i komunikacja, Obsługa rynku nieruchomości, Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), Administrowanie i działalność wspierająca, Pozostała działalność usługowa – naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego.

W 2014 r. w kraju badaniem objęto 19,0 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

or significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

7. A product innovation is the market introduction of a good or service that is new or significantly improved with respect to its characteristics or intended uses. This includes significant improvements in technical specifications, components and materials, incorporated software, user friendliness or other functional characteristics.

8. A process innovation is the implementation of new or significantly improved production or delivery methods and supporting methods in range of goods and services.

9. A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

10. A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

11. A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

12. An utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev.2: Manufacturing; Electricity, gas, steam and air conditioning supply; Water supply, sewerage and waste management and remediation activities; Construction; Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities; Information and communication; Real estate activities; Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); Administrative and support service activities; Other service activities (repair of computers and communication equipment).

In 2014 the survey in country covered 19,0 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

3. Pojęcie administracja publiczna odnosi się do organów świadczących usługi publiczne, jak i prowadzących typową działalność administracyjną. Możemy do nich zaliczyć na przykład organy podatkowe, instytucje ubezpieczeń społecznych, organy publicznej służby zdrowia, instytucje związane z ochroną środowiska i pozostałe prowadzące działalność publiczną. Administracja publiczna może być szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

4. Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

3. Public authorities refer to both public services and administration activities, e.g. tax, customs, business registration, social security, public health, environment of commune administrations. Public authorities can be at local, regional or national level.

4. E-commerce conducted by enterprise: type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the email messages typed manually.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (193). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI
Stan w dniu 31 XII
UNITS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	37	76	131	137	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	3	#	15	14	Scientific and research-development units
Pomocnicze jednostki naukowe	–	–	#	#	Auxiliary scientific units
Podmioty gospodarcze	29	50	101	107	Economic entities
Szkoły wyższe	5	#	10	#	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	–	–	#	5	Other units

B. ZATRUDNIENI^a
EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
	ogółem total			pracownicy naukowo-badawczy researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff		
OGÓŁEM	2841	2736	2896	3038	2349	518	171	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	128	#	70	80	51	#	#	Scientific and research-development units
Pomocnicze jednostki naukowe ..	–	–	#	#	#	#	#	Auxiliary scientific units
Podmioty gospodarcze	482	482	715	845	385	365	95	Economic entities
Szkoły wyższe	2231	#	2091	2079	1898	134	47	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	–	–	#	#	#	–	10	Other units

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
^a In full-time equivalents.

TABLE 2 (194). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym others
			wyższym higher				z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)	
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		doktora doktor (PhD)		
				doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^a (HD)				
OGÓŁEM	2005	4729	329	464	1341	2085	510	
TOTAL	2010	4179	#	#	#	1279	224	
	2013	4354	435	682	1653	1348	236	
	2014	4769	469	750	1682	1600	268	
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2005	173	6	1	14	57	95	
	2010	#	#	#	#	#	#	
Scientific and research- -development units	2013	124	#	#	#	#	27	
	2014	127	#	#	#	68	#	
Pomocnicze jednostki naukowe	2005	–	–	–	–	–	–	
Auxiliary scientific units	2010	–	–	–	–	–	–	
	2013	#	#	#	#	#	#	
	2014	#	#	#	#	#	#	
Podmioty gospodarcze	2005	576	–	–	6	400	170	
Economic entities	2010	602	–	–	10	471	121	
	2013	830	#	–	#	635	171	
	2014	952	–	–	23	766	163	
Szkoły wyższe	2005	3980	323	463	1321	1628	245	
Higher education institutions	2010	#	371	581	1678	#	#	
	2013	3375	432	#	1605	622	#	
	2014	3656	467	746	1636	735	72	
Pozostałe jednostki	2005	–	–	–	–	–	–	
Other units	2010	–	–	–	–	–	–	
	2013	#	–	–	#	#	#	
	2014	#	–	–	#	#	#	

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (195). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014				
	ogółem grand total				nakłady ^a expenditures ^a			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital	
	razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment				
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM TOTAL	114,7	204,2	228,9	255,6	207,6	103,8	48,0	39,5
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe Scientific and research- -development units	10,4	#	17,0	19,8	#	5,8	#	#
Pomocnicze jednostki naukowe Auxiliary scientific units	-	-	#	#	#	#	#	#
Podmioty gospodarcze Economic entities	62,2	41,1	83,2	138,0	117,1	63,3	20,9	13,8
Szkoły wyższe Higher education institutions	42,1	#	127,5	96,6	71,0	33,8	25,6	#
Pozostałe jednostki Other units	-	-	#	#	#	#	#	#

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (196). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	204,2	228,9	255,6	T O T A L
Przyrodniczych	52,6	59,6	46,4	Natural sciences
Inżynieryjnych i technicznych	76,6	104,4	156,4	Engineering and technology
Medycznych i nauk o zdrowiu	7,2	11,7	14,6	Medical and health sciences
Rolniczych	#	13,6	8,2	Agricultural sciences
Społecznych	29,5	20,6	16,1	Social sciences
Humanistycznych	#	19,0	13,9	Humanities

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (197). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	2010	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	204,2	228,9	255,6	100,0	100,0	T O T A L
sektor:						sector:
Rządowy	121,6	104,0	97,4	59,5	38,1	Government
Przedsiębiorstw	38,8	91,5	127,9	19,0	50,0	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego	#	10,8	14,0	x	5,5	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	#	0,2	0,8	x	0,3	Private non-profit
Zagranica	38,6	22,4	15,5	18,9	6,1	Abroad

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (198). **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experimental development</i>	SPECIFICATION	
		pod- stawowe <i>basic</i>	stoso- wane ^b <i>applied^b</i>			
		w mln zł		<i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM	2005	82,6	25,3	15,9	41,4	TOTAL
	2010	93,3	35,5	22,1	35,7	
	2013	151,4	59,5	31,0	60,9	
	2014	207,6	64,1	39,7	103,8	
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	#	#	4,3	#	#	<i>Scientific and research- -development units</i>
Pomocnicze jednostki naukowe	#	#	#	#	#	<i>Auxiliary scientific units</i>
Podmioty gospodarcze	117,1	4,9	21,6	90,6	90,6	<i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe	71,0	50,7	13,7	6,6	6,6	<i>Higher education institutions</i>
Pozostałe jednostki	#	0,5	#	#	#	<i>Other units</i>

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. ^b Od 2011 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets. ^b Since 2011 including expenditures on industrial research.

TABL. 7 (199). **STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
OGÓŁEM	83,9	73,0	67,1	75,7	TOTAL
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	47,4	#	71,4	81,6	<i>Scientific and research- -development units</i>
Pomocnicze jednostki naukowe	-	-	-	#	<i>Auxiliary scientific units</i>
Podmioty gospodarcze	75,2	76,1	53,8	63,0	<i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe	85,9	#	67,4	75,8	<i>Higher education institutions</i>
Pozostałe jednostki	-	-	-	-	<i>Other units</i>

TABL. 8 (200). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE^a W 2014 R.**

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty — w % — wprowadzone na rynek w latach 2012–2014 Products — in % — introduced into the market during 2012–2014			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsię- biorstwa only to the enterprise	
OGÓŁEM	9,1	5,4	3,7	3,2
TOTAL				
sektor publiczny	2,0	2,0	0,0	0,3
public sector				
sektor prywatny	9,7	5,7	4,0	3,5
private sector				
W tym przetwórstwo przemysłowe	9,5	5,6	3,9	3,4
Of which manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	6,7	2,6	4,1	0,9
Manufacture of food products				
Produkcja odzieży	3,3	3,3	–	2,5
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	49,1	13,9	35,2	13,1
Manufacture of leather and related products ^Δ				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	9,6	7,4	2,2	0,9
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	18,2	–	18,2	3,3
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1,5	0,4	1,1	0,5
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	1,1	–	1,1	–
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	8,2	5,7	2,5	2,7
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja metali	0,5	–	0,5	0,4
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5,5	4,1	1,4	2,8
Manufacture of metal products ^Δ				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2,2	1,1	1,1	0,6
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja mebli	6,1	0,3	5,8	0,8
Manufacture of furniture				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012–2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices, applies to products introduced into the market during 2012–2014.

TABL. 9 (201). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2012–2014**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2012–2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2012–2014 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2012–2014</i>			
	ogółem total	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem total	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	34,7	24,6	12,1	24,4
sektor publiczny <i>public sector</i>	27,7	17,0	10,6	23,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	35,3	25,3	12,2	24,5
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	36,0	26,4	13,2	24,8
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	31,4	27,9	11,6	19,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	43,6	34,5	21,8	32,7
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	40,2	26,4	16,1	29,9
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	53,3	53,3	40,0	20,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	40,6	31,3	25,0	21,9
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	22,2	–	–	22,2

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and proces innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (202). **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE** ^a (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na zakup on the acquisition		oprogramowania of the software	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c	na szkolenie personelu związane z działal- nością innowacyjną	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów
		na działal- ność badawczą i rozwo- jową ^b	wiedzy ze źródeł zewnę- trzych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw)				
		<i>on research and devel- opment activity</i> ^b	<i>of knowledge from external sources (complete technology in the form of document- ation and rights)</i>	<i>capital on machinery and technical equipment, tools and transport equipment</i>	<i>on staff training connected with innova- tion activity</i>	<i>on the marketing for new or significantly improved products</i>	
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM 2005	784199	133343	13063	10891	376962	14328	8819
TOTAL 2010	1012859	52581	13666	8748	620957	2747	4782
..... 2013	814648	72171	2844	9531	484218	1214	#
..... 2014	877099	163068	1896	10942	411281	1275	17304
W tym przetwórstwo przemysłowe	655743	162949	1896	10445	394752	#	17304
Of which manufacturing							
Produkcja artykułów spoży- czych	86467	1880	#	#	63436	#	14731
<i>Manufacture of food products</i>							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	59768	1465	#	#	#	-	#
<i>Manufacture of paper and paper products</i>							
Poligrafia i reprodukcja zapisa- nych nośników informacji	26863	-	#	529	25684	57	#
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>							
Produkcja chemikaliów i wyro- bów chemicznych	26742	11612	#	-	#	-	-
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	175326	2451	#	3426	131229	#	335
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>							
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products</i> ^Δ	61715	16561	-	1199	#	#	455
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i> ^Δ	11330	7062	61	603	#	#	191
Produkcja mebli	12571	#	-	#	5275	-	#
<i>Manufacture of furniture</i>							

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne ogółem. ^c Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 person. ^b Internal and external expenditures.
^c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (203). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a**
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a BY SOURCE
OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z tego środki Of which funds			
		własne own	pozyskane z zagranicy (bezzwrotne) received from abroad (not re-payable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b
w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM 2005	784199	613782	5087	94752	70578
TOTAL 2010	1012859	789300	105396	91444	26718
2013	814648	544316	94965	55499	119869
2014	877099	414547	263395	128306	#
W tym przetwórstwo przemysłowe	655743	397056	#	#	#
Of which manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	86467	66420	#	16993	#
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	59768	29199	#	#	-
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic prod- ucts	175326	45443	44011	61550	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	61715	35562	15531	7529	3093
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	11330	7882	2818	-	630
Produkcja mebli Manufacture of furniture	12571	12571	-	-	-

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 person. ^b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (204). **WYNAZAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**^a
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	75	124	169	114	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	39	35	77	62	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	33	45	44	33	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	75	29	27	30	<i>rights of protection granted</i>

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (205). **PRZEDSIĘBIORSTWA**^a **WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE**
INFORMACYJNO–TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a **USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION**
TECHNOLOGIES

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	92,8	98,0	94,5	92,5	Computers ^b
Dostęp do Internetu	88,0	96,5	92,9	91,7	<i>Internet access</i>
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	41,5	66,0	83,1	85,2	<i>Internet access via broadband connection^c</i>
w tym mobilne łącze szeroko- pasmowe	21,3	44,5	56,3	<i>of which mobile broadband</i>
Własna strona internetowa	42,0	65,1	65,9	63,3	<i>Own Website</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooks); od 2011 r. również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. — urządzeń podręcznych (palmtopów, PDA). ^c Od 2010 r. obejmują łącza: poprzez sieć telefonii komórkowej (co najmniej w technologii 3G, np. UMTS), za pomocą karty SIM lub modemu USB, telefonu komórkowego lub smartfona jako modemu.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since the year 2011 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 — handheld devices (palmtops, PDAs). ^c Since the year 2010 includes connections: via mobile phone network (at least 3G, e.g. UMTS), using SIM card or USB key, mobile phone or smartphone as modem.

TABL. 14 (206). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a

Stan w styczniu

PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES ^a

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną	59,8	95,6	84,2	91,2	<i>Enterprises using the Internet in their contacts with public administration</i>
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe	10,7	6,3	9,2	11,1	<i>Enterprises which received orders via computer networks</i>
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	31,6	15,5	20,6	19,4	<i>Enterprises which sent orders via computer networks</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. **1500** w 2014 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne” i „usługi konsumpcyjne”.

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen ziemniaków, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about **1500** in 2014).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP). Additionally, “consumer goods” and “consumer services” are distinguished.

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of potatoes, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (207). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	102,0	102,6	101,1	99,8	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	102,4	103,1	102,0	98,9	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,2	105,4	104,5	103,5	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	91,1	92,4	95,7	95,5	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,1	103,4	102,0	100,7	Dwelling
Zdrowie	102,7	102,9	101,4	100,3	Health
Transport	105,5	106,4	98,3	97,3	Transport
Rekreacja i kultura	100,4	99,2	103,5	101,0	Recreation and culture
Edukacja	103,7	102,6	101,3	97,0	Education

TABL. 2 (208). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,71	4,05	4,14	3,80	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg ...	1,26	1,79	2,06	2,03	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	4,39	3,56	4,06	3,94	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	1,28	1,88	2,45	2,30	Wheat flour — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	17,36	24,30	30,44	30,87	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	12,67	13,13	15,20	14,62	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,45	6,23	7,51	7,33	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	19,78	22,45	24,70	25,39	Pork ham, boiled — per kg
Kiełbasa wędzona — za 1 kg	12,08	13,83	17,20	17,63	Smoked sausage — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,49	16,24	20,21	19,80	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	11,65	13,61	14,51	14,41	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,21	8,75	12,86	12,37	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5 %, sterylizowane — za 1 l	2,47	2,52	2,79	2,98	Cows' milk, fat content 3–3,5 %, sterilized — per l
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	9,56	11,95	12,52	12,88	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający — za 1 kg	17,06 ^a	18,41 ^a	21,78 ^a	23,31	Ripening cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,34	0,46	0,53	0,49	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	3,20	4,11	4,40	4,48	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,70	5,59	6,83	6,10	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,82	5,73	5,32	4,93	Oranges — per kg
Jabłka ^b — za 1 kg	1,96	2,50	2,74	2,62	Apples ^b — per kg

^a Ser dojrzewający „Gouda”. ^b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

^a Ripening “Gouda” cheese. ^b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 (208). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Buraki ^a — za 1 kg	1,09	1,59	1,78	1,69	Beetroots ^a — per kg
Marchew ^a — za 1 kg	1,43	1,85	2,00	1,74	Carrots ^a — per kg
Ziemniaki ^a — za 1 kg	0,73	1,21	1,32	1,17	Potatoes ^a — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,97	2,61	3,52	2,39	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona — za 250 g	4,20	5,44	6,71	6,48	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,17	3,40	3,75	3,88	Black tea, leaf — per 100 g
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	19,75	19,60	20,96	21,80	Pure vodka 40% — per 0,5 l
Papierosy — za 20 szt.	5,29 ^b	9,32 ^b	12,04	12,43	Cigarettes — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy z elano- wełny — za 1 kpl.	390,38	517,51	463,38	452,73	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	158,69	181,21	198,61	198,91	Men's low leather shoes with non- leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej — za 1 parę	141,02	173,47	180,65	186,28	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	23,51	33,44	39,38	39,02	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodo- ciągowej — za 1 m ³	1,93	2,71	3,27	3,33	Cold water by municipal water- -system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospo- darstw domowych (taryfa cał- dobowa) ^c — za 1 kW·h	0,40	0,57	0,66	0,63	Electricity for households (all-day tariff) ^c — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domo- wych ^d — za 1 m ³	1,52	2,67	2,90	3,05	Natural net-gas, high-methanated for households ^d — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t	477,69	717,23	813,38	810,67	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	14,62	17,94	21,55	20,49	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali miesz- kalnych — za 1 m ² p u	3,39	3,71	3,52	3,53	Heating of dwellings — per 1 m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1483 ^e	1244	1036	1022	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domo- wego, na 5-7 kg suchej bielizny ...	1253 ^f	1146 ^f	1097 ^f	1260	Automatic washing machine, dry- -linen capacity not exceeding 5-7 kg
Odkurzacz typu domowego	315,78	365,29	320,21	309,73	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	137,23	184,40	182,91	181,54	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g	4,36 ^g	4,44	4,66	4,98	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-octanowa — za 1l	4,01 ^h	4,59	5,54	5,31	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd auto- busem miejskim, jednorazowy	1,79	2,28	2,64	2,59	Regular ticket for travelling by intra- -urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	11,03	12,94	14,53	14,72	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,98	16,31	18,55	20,17	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	50,61	57,23	66,45	67,69	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy	62899	76860	153796	153808	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągniko- wa, zawieszana	9933	12266	14185	13900	Mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46 % N — za 25 kg	22,89	29,37	42,34	37,55	Urea, nutritive content 46 % N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	18,75	20,42	23,67	23,67	Grinding of wheat — per dt

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^b Papierosy „Mars”. ^{c, d} Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: ^c – 100 kWh energii elektrycznej, ^d – 18,25 m³ gazu. ^e Pojemność ok. 320 l. ^f Na 5 kg suchej bielizny. ^g Za 600 g. ^h Benzyna silnikowa „Euro-Super”.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^b Cigarettes “Mars”. ^{c, d} Including standing and variable charges with the monthly use: ^c – of 100 kWh of electricity, ^d – of 18,25 m³ of gas. ^e Capacity about 320 l. ^f Dry-linen capacity not exceeding 5 kg. ^g For 600 g. ^h Motor petrol “Euro-Super”.

Tabl. 3 (209). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	37,90	60,36	78,87	71,34	<i>wheat</i>
żyta	29,91	41,45	53,89	54,40	<i>rye</i>
jęczmienia	35,65	48,09	74,20	64,23	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	30,48	34,49	59,90	51,89	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyta	31,00	46,17	64,87	60,38	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	21,77	32,68	44,09	37,73	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych) ...	51,68	63,78	77,15	63,66	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	18,76	11,36	14,66	13,39	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	77,91	129,80	145,12	134,87	<i>Industrial rape and turnip rape — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	179,11	431,69	570,75	604,96	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt	850,92	1193,24	1036,53	1495,66	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	4,21	4,64	6,26	5,99	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	7,42	6,48	8,90	7,76	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,81	3,98	5,65	5,03	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,95	1,05	1,32	1,33	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,21	0,17	0,24	0,20	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (210). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain — per dt</i>
pszenicy	41,40	58,25	89,82	78,35	<i>wheat</i>
żyta	31,61	54,02	63,18	57,24	<i>rye</i>
jęczmienia	39,69	52,67	80,82	74,61	<i>barley</i>
owsa	32,56	45,54	64,51	58,35	<i>oats</i>
pszenżyta	36,58	51,47	78,71	68,44	<i>triticale</i>
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) — za 1 dt	56,59	98,56	99,58	104,21	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					<i>Livestock — per head:</i>
krowa dojna	3355,55	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocznia	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów	130,37	132,85	160,26	154,91	<i>piglet</i>
Jaja kurze — za 1 szt.	0,35	0,46	0,62	0,61	<i>Hen eggs — per piece</i>

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi programi) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniela) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej to utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land,
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. **The agricultural land area** including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture

norm (Dz.U. Nr 39, poz. 211 z późniejszymi zmianami) — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz produkcji owoców uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych oraz uprawę drzew i krzewów owocowych poza sadami. Dane dotyczące powierzchni upraw warzyw podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (sady), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach plodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcia rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcówca produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywe-

and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211 with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens as well as area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and fruit production include their cultivation in the kitchen gardens and cultivation of fruit trees and bushes out of plantations. Data on area of vegetables have been based on experts estimation taking into account field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working

go — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszką, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasionne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na zielonkę.

7. Dane o produkcji żywca rzeźnego obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

8. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o atestowanych gospodarstwach ekologicznych zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy

(herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g., pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for green feed.

7. Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

8. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws

z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

12. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu.

13. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 oznacza okres od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – **prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.**

15. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłównia zwierząt gospodarskich, ciągników, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu),
 - c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.
- 2. Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.
Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

No. 116, item 975).

11. *Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.*

12. *Agricultural land calculated by the registered location of the farm was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June.*

13. *Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers the period from 1 VII 2013 to 30 VI 2014).*

14. Data, unless otherwise stated, **are presented by the official residence of the land user.**

15. *Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 — as of 30 VI.*

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),
 - c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;
 - 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production cooperatives,
 - d) other legal persons.
- 2. Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.
Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:
— covered by forest vegetation (wooded area),

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat (do 2008 r. – 2 lat) oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlórębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlórębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku koniuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się na wzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 – 2 years) and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years (until 2008 – 2 years) as well as crops and greenwoods in the age category I (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age category II (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in age category III, or higher (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the restocking class and in the class for restocking.

Tree stands in the restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed naturally or artificially, as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands in the class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selections structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest are conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkótek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i wsiach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454) — do powierzchni lądowej zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

5. Dane o **pozyskaniu drewna** w podziale według sortymentów drzewnych opracowano na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forests. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities and rural, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

4. Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. internal marine water, surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction date 29 March 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) — since 2012 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

5. Data on **removals** in the rows according to wood assortments were compiled on the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo

Agriculture

TABLE 1 (211). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE^a**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	105,8	68,1	65,1	.	Agricultural holdings ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	105,5	67,8	64,8	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	1045,9	1078,8	1052,3	1066,6	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	934,1	939,9	947,0	966,1	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zboż podstawowych	56,4	55,2	52,0	50,9	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	57,5	56,5	53,5	52,0	of which private farms
ziemniaków ^c	3,0	2,1	2,0	1,4	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	3,2	2,2	2,1	1,5	of which private farms
roślin przemysłowych	13,0	18,8	16,1	17,0	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	11,9	17,6	15,1	16,0	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboż podstawowych	32,8	37,6	41,6	45,6	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	31,0	36,0	40,2	43,9	of which private farms
ziemniaków ^c	170	232	235	272	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	165	229	228	270	of which private farms
rzepaku i rzepiku	30,8	28,6	32,0	34,9	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	29,0	28,0	30,5	33,5	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych.

^a See general notes, item 3 on page 281. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Since 2010 excluding kitchen gardens.

**TABL. 1 (211). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE^a (dok.)**
*TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bcd} na 100 ha użytków rolnych	63,2	60,4	55,8	57,2	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bcd} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	65,5	64,0	57,7	58,7	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	41,5	38,0	33,0	32,0	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	41,6	37,9	32,5	31,5	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{bd} w %	10,4	10,6	10,2	9,5	Share of sows in pig stocks (as of June) ^{bd} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	10,2	10,1	10,2	9,4	of which private farms
Produkcja żywa rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e na 1 ha użytków rolnych w kg	302,2	299,6	321,2	360,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^e per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	716,9	805,1	828,3	844,5	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	691,0	808,9	788,1	805,2	of which private farms
na 1 krowę	4528	4683	5455	5677	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4290	4438	5135	5421	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt	8,2	8,2	8,5	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	9,0	9,2	9,2	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bf} na 1 ha użytków rolnych w kg	132,3	155,7	174,3	166,2	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bf} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	120,4	155,0	152,3	161,6	of which private farms

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 297. ^d W latach 2005 i 2013 – stan trzody chlewnej w końcu lipca. ^e Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^f Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14.

^a See general notes, item 3 on page 281. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to the table 11 on page 297. ^d In 2005 and 2013 – pigs as of the end of July. ^e Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^f Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14 farming years.

TABL. 2 (212). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		<i>Grand total</i>	<i>Of which private farms</i>	
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^a	1078788	939856	TOTAL
	2013	1052265	946952	
	2014	1066599	966119	
W dobrej kulturze rolnej		1061339	961439	In good agricultural condition
Pod zasiewami		925820	835336	Sown area
Grunty ugorowane		21794	21564	Fallow land
Uprawy trwałe		7704	7056	Permanent crops
w tym sady		6502	6049	of which orchards
Ogrody przydomowe		1394	1382	Kitchen gardens
Łąki trwałe		85604	78609	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		19023	17492	Permanent pastures
Pozostałe		5259	4679	Other

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

^a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (213). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS^a

As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thous.	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010	68,1	1,6	11,6	19,4	24,1	15,7	9,3	14,8	3,5	18,10	15,83
2013	65,1	1,8	11,9	19,1	22,6	15,3	9,7	15,4	4,3	17,51	16,16
w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms											
2010	67,8	1,6	11,7	19,4	24,2	15,8	9,4	14,8	3,2	15,80	13,85
2013	64,8	1,8	11,9	19,2	22,6	15,3	9,7	15,4	4,0	15,85	14,61

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a See general notes, item 3 on page 281; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (214). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^{a)}**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^{a)})

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	93,6	95,8	102,4	111,7	93,8	96,2	102,7	111,7	Gross output
roślinna	82,8	91,9	102,9	113,8	82,1	93,2	102,0	114,0	crop
zwierzęca	106,3	99,7	101,8	108,9	107,1	99,1	103,6	108,8	animal
Produkcja końcowa	92,6	96,2	104,7	118,7	92,2	95,4	105,1	118,9	Final output
roślinna	74,4	91,4	106,9	130,5	71,0	89,8	105,3	132,1	crop
zwierzęca	106,1	99,4	103,0	109,1	107,2	98,8	105,0	108,8	animal
Produkcja towarowa	96,3	96,0	109,4	110,2	96,0	95,0	109,8	109,8	Market output
roślinna	93,2	86,4	115,9	111,4	90,6	83,6	113,9	111,1	crop
zwierzęca	98,4	103,3	104,8	109,1	99,5	103,2	107,0	108,8	animal

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1 na str. 24.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1 on page 24.

TABL. 5 (215). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^{a)}**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^{a)})

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	47,8	48,7	55,8	56,9	Crop output
Zboża	18,6	15,9	25,7	24,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	15,2	13,4	17,4	18,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	7,0	7,1	7,2	9,8	of which: wheat
żyto	1,3	0,9	1,6	2,0	rye
jęczmień	3,3	2,3	5,9	2,9	barley
Ziemniaki	2,8	2,8	2,8	2,5	Potatoes
Przemysłowe	11,1	11,2	9,0	11,9	Industrial
w tym buraki cukrowe	7,0	3,7	5,0	3,6	of which sugar beets
Warzywa	5,7	8,1	8,0	9,5	Vegetables
Owoce	1,8	1,5	2,0	1,8	Fruit
Siano łąkowe	1,0	1,7	1,1	0,8	Meadow hay
Pozostałe	6,9	7,5	7,1	5,5	Other
Produkcja zwierzęca	52,2	51,3	44,2	43,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	32,9	32,1	27,4	26,9	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,5	3,6	2,9	3,7	cattle (excluding calves)
cielęta	0,2	0,3	0,0	0,1	calves
trzoda chlewna	22,8	20,5	15,9	15,9	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	6,2	7,5	8,5	7,1	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,9	-0,0	-1,5	-0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	13,6	14,5	15,0	12,7	Cows' milk
Jaja kurcze	2,8	3,0	1,7	2,3	Hen eggs
Obornik	1,6	1,5	1,3	1,1	Manure
Pozostałe	0,3	0,2	0,2	0,2	Other

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1 na str. 24. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1 on page 24. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (215). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
(dok.)
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	39,0	38,7	44,5	46,3	Crop output
Zboża	11,9	11,0	18,1	16,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	10,9	10,0	13,5	11,6	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	9,0	10,0	9,9	8,6	<i>of which: wheat</i>
żyto	0,6	0,5	1,0	1,2	<i>rye</i>
jęczmień	0,7	0,6	1,9	1,2	<i>barley</i>
Ziemniaki	1,6	2,0	2,1	2,2	Potatoes
Przemysłowe	15,7	13,7	11,9	13,9	Industrial
w tym buraki cukrowe	10,0	5,0	6,4	5,2	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	6,5	9,2	9,4	10,8	Vegetables
Owoce	2,2	1,9	2,2	2,1	Fruit
Pozostałe	1,1	0,9	0,8	0,9	Other
Produkcja zwierzęca	61,0	61,3	55,5	53,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	41,6	40,4	34,6	35,6	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	4,7	4,8	3,8	4,9	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	0,3	0,3	0,0	0,1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	28,5	25,1	19,9	21,4	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	7,9	9,9	10,9	9,1	<i>poultry</i>
Mleko krowie	16,2	17,6	18,6	15,4	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	2,9	3,2	2,1	2,5	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe	0,4	0,1	0,2	0,3	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt. 1 na str. 24. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1 on page 24. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (216). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**

Stan w czerwcu

SOWN AREA^a

As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>						
OGÓŁEM	909535	898500	903868	925820	835336	TOTAL
Zboża	647634	594602	613998	615460	562557	Cereals
zboża podstawowe	513092	496250	469951	470851	434421	basic cereals
pszenica	180165	190306	198255	219576	194709	wheat
żyto	80492	62626	79331	53661	50644	rye
jęczmień	120080	105671	84490	83228	79775	barley
owies	12509	15798	12159	11582	10792	oats
pszenżyto	119846	121849	95716	102804	98501	triticale
mieszanki zbożowe	100233	65872	58989	45905	45677	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	788	1319	1665	3303	3028	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno	33523	31163	83393	95401	79431	maize for grain
Strączkowe	9552	11646	15098	13093	12406	Pulses
konsumpcyjne	3279	2619	1917	1715	1394	edible
pastewne ^b	6273	9027	13181	11378	11012	feed ^b
Ziemniaki	27367	18598	18160	13409	12288	Potatoes
Przemysłowe	117790	169356	145335	156939	133739	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	48840	38363	37152	37449	33123	sugar beets
oleiste	66997	128374	106649	117693	98831	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	65361	125880	105538	115648	97010	of which rape and turnip rape
Pastewne	76133	76734	82445	85730	74967	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4109	2032	1685	1250	1250	root plants
kukurydza na paszę	33546	46255	50121	52972	46982	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c ...	31059	27564	28832	41189	39379	Other crops ^c

^a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

^a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including cereal and pulse mixed for grain. ^c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (217). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006–2010 ^a	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	2212046	2245566	2713303	2863032	2525115	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1817577	1864769	1956625	2149137	1909083	<i>basic cereals</i>
pszenica	768571	853194	964219	1150968	971294	<i>wheat</i>
żyto	176086	155952	238619	174255	161553	<i>rye</i>
jęczmień	377310	349341	319891	334915	315782	<i>barley</i>
owies	32919	42449	37253	37414	33995	<i>oats</i>
pszenżyto	462691	463832	396643	451585	426459	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	245813	198744	198281	160570	159817	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	477188	430915	426512	364462	331776	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	1938941	1837895	2246425	2317847	2102084	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	306354	359402	337721	403459	325379	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	441592	590170	467252	425874	404689	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	35,0	37,8	44,2	46,5	44,9	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	35,3	37,6	41,6	45,6	43,9	<i>basic cereals</i>
pszenica	42,4	44,8	48,6	52,4	49,9	<i>wheat</i>
żyto	25,0	24,9	30,1	32,5	31,9	<i>rye</i>
jęczmień	30,7	33,1	37,9	40,2	39,6	<i>barley</i>
owies	25,2	26,9	30,6	32,3	31,5	<i>oats</i>
pszenżyto	36,4	38,1	41,4	43,9	43,3	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	27,6	30,2	33,6	35,0	35,0	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	198,1	232	235	272	270	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	517	479	605	619	635	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	28,7	28,6	32,0	34,9	33,5	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	48,6	50,7	54,0	49,7	51,5	<i>Meadow hay</i>

^a Przeciętne roczne.

^a Annual averages.

TABL. 8 (218). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		VEGETABLES
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^c w ha — stan w czerwcu						
<i>AREA^c in ha — as of June</i>						
OGÓŁEM	21185	21503	20679	21828	20781	TOTAL
Kapusta	1466	1002	1265	1352	1349	<i>Cabbages</i>
Kalafiory	1065	1096	1167	1152	1147	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	5012	5690	4526	4903	4709	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	2994	2726	2792	2644	2556	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	731	794	738	774	765	<i>Beetroots</i>
Ogórki	1249	1163	1326	1249	1247	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	1744	1592	2014	1947	1892	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^d	6924	7439	6853	7806	7116	<i>Others^d</i>
ZBIORY w t						
<i>PRODUCTION in t</i>						
OGÓŁEM	449204	494504	506527	526216	509752	TOTAL
Kapusta	54759	45966	51173	53369	53283	<i>Cabbages</i>
Kalafiory	18425	21663	20987	20153	20074	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	106023	128555	117980	129931	126212	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	96290	104971	106896	103591	99163	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	20246	28603	22554	23801	23553	<i>Beetroots</i>
Ogórki	15614	16401	18953	17855	17833	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	50296	46399	69388	67281	65284	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^d	87550	101946	98596	110234	104351	<i>Others^d</i>
PLONY z 1 ha w dt						
<i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Kapusta	374	459	405	395	395	<i>Cabbages</i>
Kalafiory	173	198	180	175	175	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	212	226	261	265	268	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	322	385	383	392	388	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	277	360	306	307	308	<i>Beetroots</i>
Ogórki	125	141	143	143	143	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	288	292	345	346	345	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^d	126	137	144	141	147	<i>Others^d</i>

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABLE 9 (219). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^c w ha — stan w czerwcu AREA ^c in ha — as of June						
OGÓŁEM	8344	7686	7742	7251	6889	TOTAL
Jabłonie	3935	3357	4003	3548	3310	<i>Apples</i>
Grusze	526	396	550	547	500	<i>Pears</i>
Śliwy	1079	777	876	878	865	<i>Plums</i>
Wiśnie	1592	1216	1509	1500	1438	<i>Cherries</i>
Czereśnie	547	568	515	515	514	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^d	665	1372	290	263	263	<i>Others^d</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	55387	45067	69733	66929	62356	TOTAL
Jabłka	41786	34324	54219	50269	46487	<i>Apples</i>
Gruszki	1953	1453	2484	2685	2238	<i>Pears</i>
Śliwki	4298	3015	3689	4316	4150	<i>Plums</i>
Wiśnie	5333	4042	7243	7139	6963	<i>Cherries</i>
Czereśnie	1125	1115	1562	1913	1912	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^d	892	1118	535	606	606	<i>Others^d</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Jabłka	106	102	135	142	141	<i>Apples</i>
Gruszki	37	37	45	49	45	<i>Pears</i>
Śliwki	40	39	42	49	48	<i>Plums</i>
Wiśnie	34	33	48	48	48	<i>Cherries</i>
Czereśnie	21	20	30	37	37	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^d	13	8	18	23	23	<i>Others^d</i>

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (220). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**

AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a

OWOCE	2006–2010 ^b	2010	2013	2014		FRUIT
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu						
<i>AREA^c in ha — as of June</i>						
OGÓŁEM	4102	3601	3520	3301	3160	TOTAL
Truskawki ^d	1884	1189	1350	1329	1280	Strawberries ^d
Maliny ^e	211	366	236	231	221	Raspberries ^e
Porzeczki	1463	1416	1360	1280	1280	Currants
Agrest	174	222	153	155	153	Gooseberries
Pozostałe ^f	369	408	422	307	227	Others ^f
ZBIORY w t						
<i>PRODUCTION in t</i>						
OGÓŁEM	14611	10852	14197	13587	13257	TOTAL
Truskawki ^d	6556	3639	4669	4755	4570	Strawberries ^d
Maliny ^e	384	597	483	596	538	Raspberries ^e
Porzeczki	5800	4518	6984	6666	6666	Currants
Agrest	1068	1212	921	859	859	Gooseberries
Pozostałe ^f	802	885	1141	711	624	Others ^f
PLONY z 1 ha w dt						
<i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Truskawki ^d	35	31	35	36	36	Strawberries ^d
Maliny ^e	18	16	20	26	24	Raspberries ^e
Porzeczki	40	32	51	52	52	Currants
Agrest	61	55	60	55	56	Gooseberries
Pozostałe ^f	22	22	27	23	28	Others ^f

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi; w 2014 r. według położenia gruntów. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^e Łącznie z jeżyną bezkolcówą. ^f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens; in 2014 by location of lands. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item "others". ^e Including thornless blackberry. ^f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (221). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE^a**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
W SZTUKACH									
IN HEADS									
Bydło	408578	465546	489587	503833	369999	425150	451785	463625	Cattle
w tym krowy	169359	176787	161514	161431	153811	160952	147024	146106	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	2151199	1789477	1249005	1320872	2031572	1680231	1176407	1255809	Pigs ^b
w tym lochy	223641	189998	127798	125081	206381	170538	119768	117849	<i>of which sows</i>
Owce	23236	14084	10485	8330	18420	11305	8730	7461	Sheep
w tym maciorki ...	16883	9974	6112	5615	14023	8466	4979	5150	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	9516	9344	7822	.	9187	8782	7419	.	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	660917	651329	587681	609686 ^d	611396	601841	546006	567287 ^d	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.									
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	39,1	43,2	46,5	47,2	39,6	45,2	47,7	48,0	Cattle
w tym krowy	16,2	16,4	15,3	15,1	16,5	17,1	15,5	15,1	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	205,7	165,9	118,7	123,8	217,5	178,8	124,2	130,0	Pigs ^b
w tym lochy	21,4	17,6	12,1	11,7	22,1	18,1	12,6	12,2	<i>of which sows</i>
Owce	2,2	1,3	1,0	0,8	2,0	1,2	0,9	0,8	Sheep
w tym maciorki ...	1,6	0,9	0,6	0,5	1,5	0,9	0,5	0,5	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	0,9	0,9	0,7	x	1,0	0,9	0,8	x	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	63,2	60,4	55,8	57,2 ^d	65,5	64,0	57,7	58,7 ^d	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W latach 2005 i 2013 – stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata. ^d Do obliczeń przyjęto stan koni z 2013 r.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a See general notes, item 3 on page 281; in 2010 data of the Agricultural Census. ^b In 2005 and 2013 – as of the end of July. ^c Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years. ^d For the calculation we use the horse stocks of 2013.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (222). **DRÓB**^a

Stan w końcu roku

POULTRY^a

As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt.	5465,5	7662,2	5531,7	7338,8	6447,1	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	2169,2	2011,8	1668,9	2117,2	1834,2	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	452,8	109,8	128,9	86,7	65,8	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	50,4	74,1	154,3	146,4	127,2	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt.	1055,2	119,3	79,2	105,5	103,5	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w ^c szt.	710,3	525,7	688,1	667,3	<i>Hens per 100 ha of agri- cultural land^c in heads</i>
w tym nioski	186,5	158,6	198,5	189,9	<i>of which laying hens</i>

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281.^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry. ^c See general notes, item 3 on page 281.TABL. 13 (223). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO**^a**PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER**^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TYSIĄCACH SZTUK

IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	93,1	73,9	82,9	109,5	99,9	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	25,4	22,3	13,7	8,1	7,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	2412,6	2171,6	2023,0	2180,0	2090,9	<i>Pigs</i>
Owce	3,3	2,2	4,2	6,7	5,3	<i>Sheep</i>
Konie	1,5	2,3	1,0	1,5	1,5	<i>Horses</i>

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ

IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	50,5	44,9	48,7	64,0	58,6	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	2,0	2,1	1,2	1,0	1,0	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	266,4	256,1	251,3	290,8	280,6	<i>Pigs</i>
Owce	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	<i>Sheep</i>
Konie	0,7	1,3	0,5	0,8	0,8	<i>Horses</i>
Drób	91,6	117,1	139,6	147,2	133,5	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,5	0,1	0,5	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.^a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (224). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeź- nego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	316,2	323,2	338,0	384,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	301,2	307,9	321,7	365,4	meat and fats
wołowe	26,6	23,4	25,7	33,3	beef
cielęce	1,2	1,2	0,7	0,6	veal
wieprzowe	207,8	199,7	196,1	226,8	pork
baranie	0,0	0,0	0,1	0,1	mutton
końskie	0,4	0,7	0,3	0,4	horseflesh
drobiowe	64,1	82,0	97,7	103,0	poultry
kozy i królicze ^b	1,1	0,8	1,2	1,1	goat and rabbit ^b
podroby	15,0	15,3	16,3	18,8	pluck

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^c w kg

PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^c in kg

OGÓŁEM | . | **299,6** | **321,2** | **360,2** | **TOTAL**

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game. ^c See general notes, item 3 on page 281.

TABL. 15 (225). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem grand total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	749,9	868,6	871,6	900,7	778,0	in million litres
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	80,5	82,8	84,4	80,5	per 100 ha agricultural land ^a in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4528	4683	5455	5677	5421	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	475,8	432,0	351,5	420,0	338,1	Eggs production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt.	193	212	212	234	221	Average annual number of eggs per laying hen in units

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281.

^a See general notes, item 3 on page 281.

TABL. 16 (226). **CIĄGNIKI ROLNICZE^a**

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL TRACTORS^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2005	85805	83658	<i>In units</i>
	2010	88410	86425	
	2013	89203	87500	
Powierzchnia użytków rolnych ^d na 1 ciągnik w ha	2005	12,2	11,2	<i>Agricultural land area^d per tractor in ha</i>
	2010	12,2	10,9	
	2013	11,8	10,8	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

^a See general notes, item 3 on page 281; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (227). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^d	2012/13	2013/14		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	138315	167986	183413	177316	156147	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	88986	97690	135071	102905	89999	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	20384	33060	20700	29377	26283	<i>phosphatic</i>
potasowe	28945	37236	27641	45034	39865	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	93358	52041	57854	67255	60468	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg

PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	155,7	174,3	166,2	161,6	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	90,6	128,4	96,5	93,2	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	30,6	19,7	27,5	27,2	<i>phosphatic</i>
potasowe	34,5	26,3	42,2	41,3	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	48,2	55,0	63,1	62,6	<i>Lime fertilizers^c</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. ^d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281.

^a Data of the Agricultural Census 2010. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. ^d See general notes, item 3 on page 281.

TABL. 18 (228). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
OGÓŁEM	2801678,5	3542763,4	5376602,9	5356676,6	4776450,0	TOTAL
Produkty roślinne	979684,2	1396500,4	2008194,4	1845181,2	1514246,1	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	311364,4	509381,3	878340,2	805775,4	629088,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	281352,8	453195,8	596015,4	657375,5	511821,0	of which basic cereals
pszenica	240088,8	367626,6	448230,9	546228,8	425880,0	wheat
żyto	15905,4	22413,6	49095,5	42423,5	32924,5	rye
jęczmień	11804,0	17945,1	66483,4	25670,5	21290,4	barley
owies i mieszanki zbożowe	609,2	1133,3	3448,7	1218,3	862,9	oats and cereal mixed
pszenżyto	12945,4	44077,1	28756,9	41834,5	30863,3	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	307498,7	504494,4	869783,9	797471,6	623482,4	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	278069,4	448308,9	587611,4	650382,2	506214,7	of which basic cereals
pszenica	238396,3	364764,2	444335,9	542822,0	423242,1	wheat
żyto	15673,5	22202,4	48569,6	42307,1	32847,5	rye
jęczmień	10932,9	17195	64405,3	23674,2	19631,3	barley
owies i mieszanki zbożowe	480,4	819,5	3101,7	1004,6	782,7	oats and cereal mixed
pszenżyto	12586,2	43327,8	27198,8	40574,4	29711,2	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	359,8	436,4	10,9	134,8	134,8	Edible pulses ^b
Ziemniaki	24577,4	39611,1	70974,6	63891,3	44097,6	Potatoes
Buraki cukrowe	341531,7	196099,8	347359,9	296669,8	265997,4	Sugar beets
Rzepak i rzepik	156948,3	388262,4	377409,9	353877,1	263521,0	Rape and turnip rape
Warzywa	86827,8	183660,5	225901,3	237626,8	228943,0	Vegetables
Owoce	37544,5	46807,7	67191,8	55279,3	51158,7	Fruit
Produkty zwierzęce	1821994,3	2146263	3368408,5	3511495,4	3262203,9	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	1232951,7	1404247	2368134,6	2431436,5	2314670,9	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	172528,2	164549,5	295598,9	352698,3	333073,9	cattle (excluding calves)
cielęta	1640,4	816	1281,1	1110,1	1026,2	calves
trzoda chlewna	808804,7	870882,9	1570524,9	1547012,5	1510202,2	pigs
owce	93,6	0,3	823,4	1396,4	1185,7	sheep
konie	3741,3	2253	2401,7	3696,7	3696,7	horses
drób	246143,6	365745,5	497504,7	525522,4	465486,2	poultry
Mleko krowie	580065,6	701353,8	973006,4	1040404,5	909544,0	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	770,8	1855,5	1417,1	761,9	0,6	Consumer hen eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w zł

PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in zł

OGÓŁEM	.	3284	5110	5022	4944	TOTAL
Produkty: roślinne	.	1295	1908	1730	1567	Products: crop
zwierzęce	.	1990	3201	3292	3377	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej. ^d Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight. ^d See general notes, item 3 on page 281.

TABL. 19 (229). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
Zboża w t	841361	890885	1216794	1202938	940957	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	761680	796901	797271	953592	739082	<i>of which basic cere- als</i>
pszenica	632855	607675	567668	765162	592545	<i>wheat</i>
żyto	52738	53969	91006	77965	60943	<i>rye</i>
jęczmień	32589	37121	88996	39177	32629	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	1928	3171	5628	2146	1582	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	41570	94965	43973	69142	51383	<i>triticale</i>
w tym zboża kon- sumpcyjne i paszowe	833757	883853	1206904	1193228	933595	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża pod- stawowe	754239	789869	787421	944671	731720	<i>of which basic cere- als</i>
pszenica	628996	604322	563381	760897	589163	<i>wheat</i>
żyto	52397	53568	90133	77773	60815	<i>rye</i>
jęczmień	30667	35757	86800	36861	30660	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	1576	2376	5178	1936	1480	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	40603	93846	41929	67204	49602	<i>triticale</i>
Strączkowe kon- sumpcyjne ^a w t	380	287	9	159	159	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t	112904	121215	160970	169359	137857	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	1820212	1726379	2369854	2215552	1998605	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik w t	201338	299119	260071	262375	194857	<i>Rape and turnip rape in t</i>
Warzywa w t	210176	276579	340911	356589	342388	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	39318	37809	46016	53315	48302	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	335624	364314	445823	498816	477268	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	40984	35480	47199	58907	55693	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	221	126	144	143	133	<i>calves</i>
trzoda chlewna	212480	219053	278155	307693	300117	<i>pigs</i>
owce	14	0	112	216	166	<i>sheep</i>
konie	504	607	398	610	610	<i>horses</i>
drób	81421	109048	119815	131247	120549	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeli- czeniu na mięso (łączy- nie z tłuszczami) ^c w t	244841	266202	326135	363082	348023	<i>Animals for slaughter in terms of meat (inclu- ding fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	612148	665281	734678	782367	689890	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	3611	11161	6019	3798	2	<i>Consumer hen eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (230). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użyt- ków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użyt- ków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	54	976	89	2453
2010	232	6150	95	1538
2013	341	8925	74	2227
2014	361	10246	40	1327

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo

Hunting

TABL. 21 (231). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 III

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2013	2014	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	148	228	538	612	<i>Moose</i>
Daniele	1332	2041	3720	3674	<i>Fallow deer</i>
Muflony	29	65	120	156	<i>Mouflons</i>
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	5,2	6,8	10,1	10,3	<i>Deer</i>
Sarny	36,3	40,1	51,0	50,9	<i>Roe deer</i>
Dziki	7,9	10,8	13,5	13,7	<i>Wild boars</i>
Lisy	12,4	10,8	12,2	11,5	<i>Foxes</i>
Zająca	46,4	40,2	54,6	60,1	<i>Hares</i>
Bazanty	25,0	30,3	34,7	50,1	<i>Pheasants</i>
Kuropatwy	14,4	10,4	13,0	13,9	<i>Partridges</i>

^a Dane szacunkowe; do 2010 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2010 excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (232). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2013/14	2014/15	GAME SPECIES
	w sztukach		in heads		
Jelenie	2034	2490	4130	4316	Deer
Daniele	548	818	1588	1681	Fallow deer
Sarny	7582	7727	10093	10780	Roe deer
Dziki	5940	12245	12404	15262	Wild boars
Lisy	11425	10722	10093	10129	Foxes
Zająca	1758	959	264	644	Hares
Bażanty	13135	20684	27421	26288	Pheasants
Kuropatwy	19	–	–	–	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/2012), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. ^b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

S o u r c e: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/2012), the Directorate Generale of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (233). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**

Stan w dniu 10 III

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	189	189	177	178	number ^a
członkowie ^b	6747	4845	6739	6840	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	257	256	279	251	number
powierzchnia w tys. ha	1469,7	1464,9	1657,0	1498,3	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	330,6	329,3	430,4	356,0	of which on forest land

^a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. ^b Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data grouped according to the seat of hunting club. ^b Data grouped according to the seat of member of hunting club.

S o u r c e: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 (234). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	425659	429585	430983	431087	TOTAL in ha
Lasy	415725	419619	421115	421206	Forests
Publiczne	371522	372086	372143	372204	Public
zalesione	363641	364400	363972	364024	wooded
niezalesione	7881	7686	8171	8180	non-wooded
własność Skarbu Państwa	368051	368518	368531	368590	owned by the State Treasury
zalesione	360278	360937	360469	360510	wooded
niezalesione	7773	7581	8062	8080	non-wooded
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	366202	366781	367024	367148	of which managed by the State Forests
zalesione	358619	359309	359048	359149	wooded
niezalesione	7582	7472	7976	7999	non-wooded
własność gmin ^a	3471	3568	3612	3597	gmina ^a owned
zalesione	3363	3463	3503	3497	wooded
niezalesione	108	105	109	100	non-wooded
Prywatne	44203	47533	48972	49002	Private
zalesione	42884	45995	47615	47803	wooded
niezalesione	1319	1538	1357	1200	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	9934	9966	9868	9881	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	23,1	23,3	23,4	23,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA W %	24,3	24,6	24,6	24,6	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP IN %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25 i 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010–2014 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25 and 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2010–2014 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (235). POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	razem total	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area							
			drzewostany tree stands							w klasie odnowie- nia ^a i o budo- wie prze- rębowej <i>in renewal class^a with a troughfell construction</i>
			w klasie wieku in age group							
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)		
OGÓŁEM	421116	97,1	12,8	13,0	25,7	20,4	16,4	8,7	0,1	
TOTAL w tym: of which:										
W zarządzie Lasów Państwowych	367024	97,4	12,6	12,6	22,9	21,1	18,2	10,0	x	
<i>Managed by the State Forests</i>										
Lasy prywatne	48972	96,0	15,6	16,1	45,3	14,5	4,5	x	x	
<i>Private forests</i>										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which		SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwo- wych <i>managed by the State Forests</i>	lasy prywatne <i>private forests</i>	
	w ha in ha	w odsetkach in percent			
OGÓŁEM	421116	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	338037	80,3	81,1	77,0	<i>Coniferous trees</i>
w tym:					<i>of which:</i>
sosna	329330	78,2	79,1	73,5	<i>pine</i>
świerk	3649	0,9	0,9	0,9	<i>spruce</i>
Drzewa liściaste	83079	19,7	19,0	23,0	<i>Broadleaved trees</i>
w tym:					<i>of which:</i>
buk	5089	1,2	1,4	x	<i>beech</i>
dąb	31167	7,4	8,2	2,5	<i>oak</i>
grab	1448	0,3	0,3	0,9	<i>hornbeam</i>
brzoza	22411	5,3	4,4	8,6	<i>birch</i>
olsza	17198	4,1	3,5	9,2	<i>alder</i>
osika	785	0,2	0,2	0,0	<i>aspen</i>

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (236). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD

A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^d w tys. m ³ Gross ^d grand total timber in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area									
		razem total	drzewostany tree stands							w klasie odnowienia ^e i o budowie przerebowej in renewal class ^e with a throughfell construction	prze- stoje ^b hold- over- trees ^b
			w klasie wieku in age group								
			I (1–20 lat years)	II (21–40)	III (41–60)	IV (61–80)	V (81–100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)			
OGÓŁEM TOTAL	110847,4	99,9	1,6	7,6	27,7	25,6	23,3	13,7	0,1	0,3	
w tym: of which:											
W zarządzie Lasów Państwowych Managed by the State Forests	98799,1	99,9	1,4	7,3	24,0	25,9	25,8	15,3	x	0,3	
Lasy prywatne Private forests	10762,0	99,8	2,7	10,6	58,2	22,8	5,1	x	x	0,4	

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^d Gross ^d grand total timber	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwowych managed by the State Forests		lasy prywatne private forests	
		w tys. m ³ in thous m ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	110847,4	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	94415,8	85,2	85,7	84,7	Coniferous trees
w tym:					of which:
sosna	92755,2	83,7	84,3	82,2	pine
świerk	872,9	0,8	0,8	0,8	spruce
Drzewa liściaste	16431,6	14,8	14,3	15,3	Broadleaved trees
w tym:					of which:
buk	905,9	0,8	0,9	x	beech
dąb	6869,2	6,2	6,9	0,4	oak
grab	387,7	0,3	0,2	1,3	hornbeam
brzoza	2621,6	2,4	2,0	4,3	birch
olsza	4116,4	3,7	3,4	7,4	alder
osika	200,3	0,2	0,2	0,0	aspen

^a W korze. ^b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębnością. ^c Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a Overbark. ^b Trees not felled in the assumed throughfell order. ^c Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (237). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
						w ha		
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	168	172	158	156	156	156	–	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	3175	2727	2492	2682	2535	2532	147	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	2279	2499	2193	2527	2479	2476	48	<i>renewals</i>
sztuczne	2110	2459	2135	2499	2451	2448	48	<i>artificial</i>
zrębów ^b	2032	2408	2108	2478	2437	2435	41	<i>felling sites^b</i>
halizn i płazowin	78	52	27	21	13	13	8	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	169	40	58	28	28	28	–	<i>natural</i>
zalesienia ^c	896	228	299	155	56	56	98	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	380	448	602	242	215	208	27	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	17025	15137	16120	15557	15133	15092	424	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	12155	11100	11878	11570	11153	11117	417	<i>crops</i>
młodników	4452	3933	4188	3969	3969	3969	–	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podsztytów ^f	118	77	16	6	6	6	–	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	2595	2957	3230	3548	3548	3548	–	<i>Drainage</i>

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (238). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>			
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>
OGÓŁEM w dm³	1572,4	1722,5	1780,1	1854,8	1808,7	1803,7	46,2	TOTAL in dm³
Grubizna	1423,7	1599,3	1627,6	1709,2	1663,1	1658,1	46,2	Timber
Grubizna iglasta	1167,3	1338,5	1345,8	1423,8	1384,0	1380,1	39,8	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	491,2	560,4	512,5	556,4	541,7	539,2	14,6	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe								<i>medium-size wood</i>
do przerobu prze-								<i>for industrial uses</i>
mysłowego	609,1	663,3	704,6	742,5	727,6	726,7	14,9	
Grubizna liściasta	256,3	260,8	281,8	285,4	279,1	278,1	6,3	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	88,6	67,0	66,5	67,8	66,6	66,0	1,3	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe								<i>medium-size wood</i>
do przerobu prze-								<i>for industrial uses</i>
mysłowego	109,8	108,1	120,6	125,5	123,3	123,1	2,2	
Drewno małowymiarowe^b	148,7	123,1	152,5	145,6	145,6	145,6	-	Slash^b
Do przerobu przemys-								<i>Slash for industrial</i>
łowego	23,6	7,9	9,2	10,7	10,7	10,7	-	<i>uses</i>
Opałowe	125,1	115,3	143,2	134,8	134,8	134,8	-	<i>Slash for fuel</i>
Karpina ^b	0,1	0,0	0,5	1,0	1,0	1,0	-	Stump wood^b
GRUBIZNA NA 100 ha								TIMBER PER 100 ha
POWIERZCHNI								OF FOREST AREAS
LASÓW w m³	342,5	381,1	386,5	405,8	446,8	449,9	94,2	in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. ^b Wyłącznie w lasach publicznych.

^a Excluding logging (large timber) from plantings. ^b Exclusively in public forests.

TABL. 29 (239). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIENI^a**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	6	3	7	3	-	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt: drzew	153109	164431	94661	127050	45988	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	80496	65034	48373	55594	13363	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	38642	57839	63576	59439	44926	<i>Removals (timber)^b in m³</i>
grubizna iglasta	4370	10953	7925	7463	5750	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymia-						<i>of which large-size general</i>
rowe ogólnego przeznaczenia	2401	5533	4328	4020	3162	<i>purpose wood</i>
grubizna liściasta	34272	46886	55651	51976	39176	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymia-						<i>of which large-size general</i>
rowe ogólnego przeznaczenia	10653	16898	18223	18403	13712	<i>purpose wood</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a As of 31 XII. ^b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (240). **POŻARY W LASACH**^a
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pożary	859	287	308	396	<i>Number of fires</i>
w tym:					<i>of which:</i>
podpalenia	579	157	163	234	<i>arsons</i>
nieostrożność dorosłych	37	28	91	72	<i>negligence of adults</i>
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	230,11	40,26	26,47	61,12	<i>Area of forest burned in ha</i>
w tym:					<i>of which:</i>
podpalenia	154,08	15,15	12,00	27,55	<i>arsons</i>
nieostrożność dorosłych	15,15	3,43	9,16	5,57	<i>negligence of adults</i>
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,27	0,14	0,09	0,15	<i>Average forest areas burned by fire in ha</i>

^a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

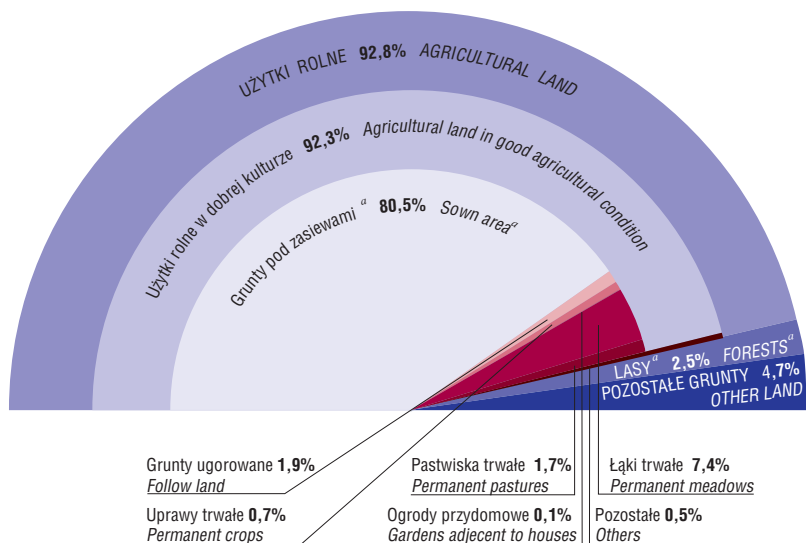
Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

^a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.

Source: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R. Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014
As of June

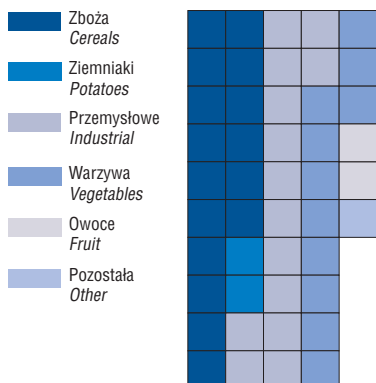

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).

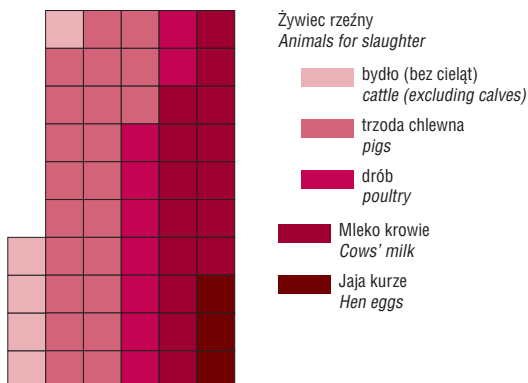
^a Including land connected with silviculture. ^b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2013 R. (ceny stałe 2012 r.) STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2013 (constant prices 2012)

PRODUKCJA ROŚLINNA — 46%
CROP OUTPUT

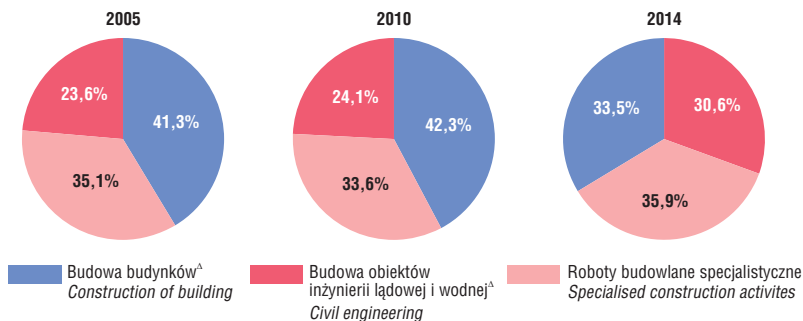

PRODUKCJA ZWIERZĘCA — 54%
ANIMAL OUTPUT

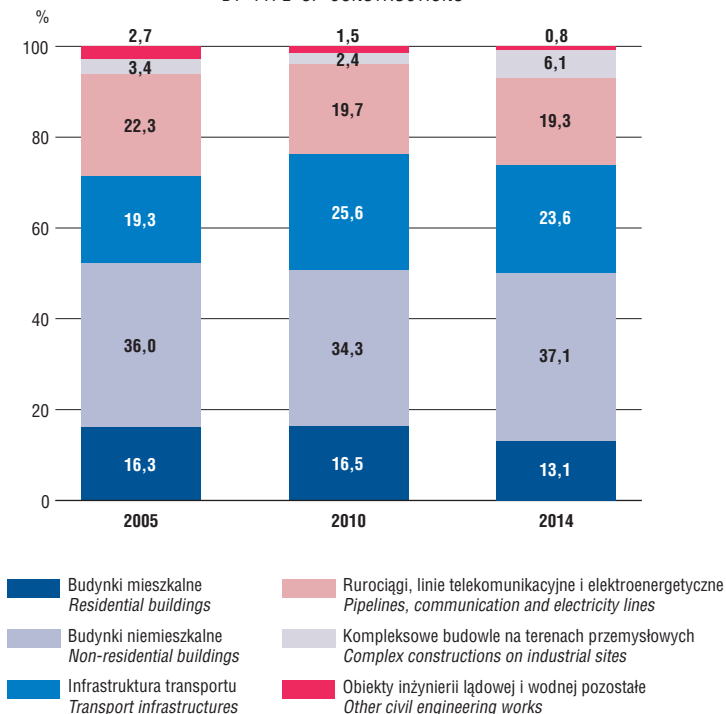

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
BY DIVISIONS

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi bez podwykonawców. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Kujawsko-Pomorskie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 3 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji) oraz podmioty produkujące wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 3 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentowane są zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produkcyjnych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań stanowiących: — sumę niektórych pozycji PKWiU i PRODCOM-u lub ich części,

— pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

Wprowadzenie nowej klasyfikacji PKWiU 2008, w miejsce PKWiU obowiązującej do 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd prezentowane dane.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”; as an additional grouping.

In tables 3 were included budgetary entities and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) and entities producing industrial products and included in sections other than: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 3 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional groupings, comprising:

- the sum of some PKWiU and PRODCOM positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Introduction of new classification, instead of PKWiU 2008 binding until 31 XII 2008, does not influence the data presented up to now.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 24.

Jako **cenę stałą** w 2014 r. przyjęto ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytworzeniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończeniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

3. **Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleconym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania

of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;

- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 24.*

***Constant prices** in 2014 were adapted as constant prices in 2010 (2010 average current prices).*

5. In data concerning production, the value of outwork is included.

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

*6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.*

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”.*

2. *Data according to NACE Rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.*

3. ***Sale of construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction work with an investment and a restoration — conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for outside clients.*

4. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of build-*

według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą: w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych, w zakresie kubatury – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

ings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all investors) concerns: within the scope of the number of buildings – newly built buildings, within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding average employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, posting, appointment or election) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł

Industry

TABL. 1 (241). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	2013 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices			
O G Ó Ł E M	28177,0	42083,8	47010,9	47978,1	100,0	105,7
TOTAL						
sektor publiczny	4715,2	3034,3	3643,4	3131,5	6,5	x
public sector						
sektor prywatny	23461,8	39049,5	43367,5	44846,6	93,5	x
private sector						
Górnictwo i wydobywanie	144,0	173,6	206,6	227,7	0,5	91,6
Mining and quarrying						
Przetwórstwo przemysłowe	26356,4	40338,7	44888,6	45716,2	95,3	105,7
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	7771,0	9915,8	13008,7	12322,3	25,7	103,0
Manufacture of food products						
Produkcja napojów	185,9	203,7	206,5	203,3	0,4	108,1
Manufacture of beverages						
Produkcja wyrobów tekstylnych	181,4	380,6	426,9	486,1	1,0	117,2
Manufacture of textiles						
Produkcja odzieży	399,3	304,1	333,3	319,7	0,7	106,8
Manufacture of wearing apparel						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	133,6	143,5	154,4	170,6	0,4	110,6
Manufacture of leather and related products ^Δ						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	467,7	641,0	667,3	853,7	1,8	131,1
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3064,1	4871,2	6209,8	6316,2	13,2	104,2
Manufacture of paper and paper products						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	343,7	536,7	557,2	602,8	1,3	106,6
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3691,9	4771,6	5058,0	4750,7	9,9	94,7
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	41,2	#	97,6	65,5	0,1	67,2
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ						
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych	1736,8	2821,2	4490,3	4816,0	10,0	107,7
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	514,3	614,8	662,5	720,6	1,5	110,9
Manufacture of other non-metallic mineral products						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (241). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)***SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	2013 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices			
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	527,7	405,0	648,9	718,3	1,5	113,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2209,9	3134,2	4142,6	4801,3	10,0	117,9
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	271,4	#	1211,7	1001,8	2,1	84,5
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	531,4	462,2	556,2	601,8	1,3	111,2
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	867,8	1233,8	1303,3	1528,1	3,2	112,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	238,0	254,6	433,0	#	x	x
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	83,0	150,7	#	#	x	x
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	1222,7	1266,2	1678,4	1936,0	4,0	116,6
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	295,0	546,1	661,7	722,5	1,5	108,8
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	1503,4	1490,9	772,1	785,5	1,6	101,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1045,2	660,7	775,0	688,2	1,4	86,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	631,4	910,8	1140,7	1346,1	2,8	115,7
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	75,7	113,6	157,3	287,9	0,6	177,4
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	286,7	411,7	491,4	573,4	1,2	114,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (242). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				
O G Ó Ł E M	28177,0	42083,8	47010,9	47978,1	T O T A L
podmioty o liczbie zatrudnionych:					<i>entities with following number of paid employees:</i>
49 osób i mniej	3344,5	5057,0	7156,1	7421,8	<i>49 persons and less</i>
50–249	9183,1	11985,9	15345,0	15216,6	<i>50–249</i>
250–499	3807,0	6203,6	5996,8	7028,6	<i>250–499</i>
500–999	6992,2	4070,2	8409,0	7854,4	<i>500–999</i>
1000 osób i więcej	4850,2	14767,1	10104,0	10456,7	<i>1000 persons and more</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (243). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	udział w kraju w % <i>share in country in %</i>	
Produkty uboju ^b trzody chlewnej wliczane do wydajności poubojowej w tys. t	71,2	46,6	18,8	19,1	1,6	<i>Slaughter products^b f pigs included in slaughter capacity in thous. t</i>
Mięso drobiowe w tys. t	89,6	88,9	101,1	112,4	5,1	<i>Poultry meat in thous. t</i>
Wędliny ^c w tys. t	67,7	44,7	42,7	46,9	6,2	<i>Cured meats products^c in thous. t</i>
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	1683,8	1430,6	1244,5	1227,4	4,3	<i>Processed liquid milk^d in thous. hl</i>
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^e w tys. t	35,3	29,3	31,1	32,9	18,3	<i>Butter and dairy spreads^e in thous. t</i>
Sery i twarogi w tys. t	16,7	41,3	50,3	40,8	5,1	<i>Cheese and curd in thous. t</i>
Mąka pszenna w tys. t	720,9	208,4	223,2	297,1	13,1	<i>Wheat flour in thous. t</i>
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt:						<i>Clothes and garments in thous. units:</i>
garsonki i zestawy odzieżowe damskie lub dziewczęce	179,0	139,9	157,1	197,0	3,4	<i>women's or girls' suits and ensembles</i>
żakiety damskie lub dziewczęce	831,0	263,9	252,7	169,6	11,8	<i>women's or girls' jackets</i>
sukienki, spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce	717,0	427,3	259,0	230,0	4,7	<i>women's or girls' dresses, skirts and culottes</i>
Tarcica w dam ³	188,4	202,1	198,1	183,6	3,9	<i>Sawnwood in dam³</i>
w tym iglasta	160,7	183,1	177,4	166,6	3,9	<i>of which coniferous sawnwood</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. ^e Otrzymywane z mleka.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing.

TABL. 4 (244). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
O G Ó Ł E M	128150	123231	124888
T O T A L			
sektor publiczny	12588	11473	11134
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	115562	111758	113754
<i>private sector</i>			
Górnictwo i wydobywanie	563	533	547
<i>Mining and quarrying</i>			
Przetwórstwo przemysłowe	118230	113340	114927
<i>Manufacturing</i>			
w tym: <i>of which:</i>			
Produkcja artykułów spożywczych	23216	21230	21667
<i>Manufacture of food products</i>			
Produkcja wyrobów tekstylnych	3643	2592	2766
<i>Manufacture of textiles</i>			
Produkcja odzieży	6011	4578	4335
<i>Manufacture of wearing apparel</i>			
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	847	821	877
<i>Manufacture of leather and related products</i> ^Δ			
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	3729	3433	3646
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i> ^Δ			
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	7803	8037	8082
<i>Manufacture of paper and paper products</i>			
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2337	2195	2242
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>			
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	5999	4805	4450
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>			
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	267	473	347
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i> ^Δ			
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych	10069	11533	11855
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>			
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3019	2420	2382
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (244). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)***AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)			
Produkcja metali	1620	1899	1994
<i>Manufacture of basic metals</i>			
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	16161	17094	17845
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>			
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	4628	2950	2979
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>			
Produkcja urządzeń elektrycznych	2831	2488	2641
<i>Manufacture of electrical equipment</i>			
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	6366	5958	6108
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>			
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2040	2241	1685
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	638	#	#
<i>Manufacture of other transport equipment</i>			
Produkcja mebli	8483	8891	9266
<i>Manufacture of furniture</i>			
Pozostała produkcja wyrobów	2344	2182	2395
<i>Other manufacturing</i>			
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	5723	3770	3378
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	2720	2384	2192
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	6637	6974	7223
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
w tym: of which:			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1520	1628	1954
<i>Water collection, treatment and supply</i>			
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	2781	2978	3218
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (245). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w zł in zł		
O G Ó Ł E M	2817,53	3241,77	3367,44
T O T A L			
sektor publiczny	3435,25	3956,31	3979,85
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	2750,24	3168,42	3307,50
<i>private sector</i>			
Górnictwo i wydobywanie	3612,20	4336,05	4357,34
<i>Mining and quarrying</i>			
Przetwórstwo przemysłowe	2773,11	3198,81	3335,37
<i>Manufacturing</i>			
w tym:			
<i>of which:</i>			
Produkcja artykułów spożywczych	2745,68	3188,04	3319,78
<i>Manufacture of food products</i>			
Produkcja wyrobów tekstylnych	2004,32	2214,45	2405,39
<i>Manufacture of textiles</i>			
Produkcja odzieży	1616,70	1863,78	2007,89
<i>Manufacture of wearing apparel</i>			
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	2132,62	2118,18	2232,80
<i>Manufacture of leather and related products^Δ</i>			
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1975,20	2184,97	2402,65
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>			
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3357,59	3883,55	3938,98
<i>Manufacture of paper and paper products</i>			
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2682,67	3075,86	3257,29
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>			
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4167,19	4630,35	4455,04
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>			
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	3929,03	3759,27	3836,67
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>			
Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych	2678,82	3131,74	3288,65
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>			
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2762,70	3069,17	3200,89
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (245). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w zł in zł		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)			
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2841,69	3384,51	3645,09
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2792,85	3156,44	3400,26
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	2942,59	3355,13	3506,85
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	2979,13	3668,47	3768,90
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	2977,87	3341,96	3412,87
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2140,64	2652,45	2820,93
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2525,27	#	#
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	2363,72	2686,03	2820,87
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	2300,71	2626,91	2770,70
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	3561,80	3780,90	3836,60
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	4030,33	4750,90	4460,84
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3044,23	3340,52	3470,46
w tym: of which:			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	2990,07	3342,48	3421,36
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	2953,23	3158,55	3303,69

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABLE 6 (246). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	3614,1	6023,7	6980,1	7120,1	100,0	TOTAL
w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	1958,6	3639,9	4063,9	4174,4	58,6	of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	809,9	1539,9	1338,0	1278,3	18,0	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	687,0	1224,0	1465,6	1496,2	21,0	civil engineering works
roboty budowlane specjalistyczne	461,7	876,1	1260,4	1399,9	19,7	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Kujawsko-pomorskie voivodship without subcontractors participation.

TABLE 7 (247). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION	
		<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>		
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2005	1958,6	1423,4	535,2	TOTAL
	2010	3639,9	2402,3	1237,7	
	2013	4063,9	2588,9	1475,0	
	2014	4174,4	2706,7	1467,8	
Budynki	2097,8	1310,7	787,1	Buildings	
Budynki mieszkalne	547,8	290,0	257,7	Residential buildings	
budynki mieszkalne jednorodzinne	95,3	52,9	42,4	one-dwelling buildings	
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	352,2	200,7	151,4	two-and more dwelling buildings	
budynki zbiorowego zamieszkania	100,3	36,4	63,9	residences for communities	

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Kujawsko-Pomorskie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (247). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	1550,1	1020,7	529,4	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	78,3	58,8	19,4	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	73,6	29,7	43,8	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	231,4	115,9	115,5	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	44,3	21,1	23,2	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	533,2	349,2	184,0	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	510,5	410,7	99,8	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	78,8	35,2	43,6	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2076,6	1396,0	680,6	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	983,3	624,6	358,7	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	795,0	502,7	292,3	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	73,5	54,3	19,2	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	–	–	–	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	47,8	26,4	21,4	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	67,0	41,2	25,8	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	807,0	549,2	257,8	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	322,6	180,9	141,7	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	484,4	368,2	116,2	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	255,1	199,4	55,6	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	31,2	22,7	8,5	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Kujawsko-Pomorskie voivodship without subcontractors participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (248). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a**
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^b	3972	4784	5301	4921	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	2638	3281	3858	3561	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
miasta	1693	1612	1492	1293	<i>urban areas</i>
wieś	2279	3172	3809	3628	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	3483	4259	4863	4472	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta	1278	1260	1214	1018	<i>urban areas</i>
wieś	2205	2999	3649	3454	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniaowe ^c	2547	3153	3713	3426	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne	834	968	993	891	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	235	348	363	399	<i>of which farm buildings</i>
Kubatura^e w dam³	5415,1	5896,6	7579,4	6856,4	Cubic volume^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	2264,3	2409,1	3228,7	2851,0	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
miasta	3151,8	2817,4	3397,7	3333,9	<i>urban areas</i>
wieś	2263,3	3079,2	4181,7	3522,5	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	3033,3	3088,9	4266,3	3809,2	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta	1152,7	938,7	1063,7	881,5	<i>urban areas</i>
wieś	1880,6	2150,1	3202,6	2927,8	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniaowe ^c	1855,0	1906,7	2564,3	2217,3	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling resi- dential buildings^c</i>
niemieszkalne	1141,0	1134,5	1650,1	1548,5	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	414,5	469,5	723,5	895,5	<i>of which farm buildings</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 313. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 313. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. ^e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (249). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPES OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	BUDYNKI ^b		BUILDINGS ^b		
Budynki mieszkalne	2742	3422	4016	3716	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkanie ^c	2638	3281	3858	3561	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	2547	3167	3743	3450	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	4	3	1	–	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1230	1362	1285	1205	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	59	22	32	24	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	31	25	38	25	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	176	210	150	174	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	–	4	1	5	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	459	462	430	315	Garage buildings
Budynki przemysłowe	74	55	51	57	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	146	126	158	134	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bibliotek	2	30	14	21	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	7	11	5	3	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	6	7	10	8	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	7	34	10	11	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	241	365	378	408	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	3	7	4	5	Buildings used as places of worship and for religious activities
	KUBATURA ^d w dam ³		CUBIC VOLUME ^d in dam ³		
Budynki mieszkalne	2326,5	2463,3	3283,1	2931,6	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkanie ^c	2264,3	2409,1	3228,7	2851,0	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings ^c
w tym jednorodzinne	1842,1	1880,9	2479,7	2173,1	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	32,9	11,7	3,4	37,2	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	3088,6	3433,4	4296,3	3924,7	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	37,0	96,8	59,6	98,2	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	106,4	77,6	86,1	52,5	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	897,7	631,1	796,3	718,8	Wholesale and retail trade build- ings

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 313. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 313. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (249). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ (dok.)		CUBIC VOLUME ^b in dam ³ (cont.)			
Budynki niemieszkalne (dok.)					Non-residential buildings (cont.)
Budynki łączności, dworców i terminali	–	4,6	0,3	38,5	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	50,7	83,9	120,5	68,7	Garage buildings
Budynki przemysłowe	702,6	536,3	787,9	681,0	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	544,6	900,9	1233,4	815,2	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	85,7	67,3	115,2	85,6	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	96,0	136,7	112,0	25,8	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	32,6	73,1	141,5	37,5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	49,8	261,6	53,3	341,3	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	437,9	532,5	770,4	927,2	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	30,7	30,5	18,7	19,1	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 313. ^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 313. ^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (250). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	17236	24335	21624	19971	Average paid employment
sektor publiczny	1283	465	121	64	public sector
sektor prywatny	15953	23870	21503	19907	private sector
Budowa budynków ^Δ	10831	8265	7424	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	6059	5276	4685	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	7446	8083	7861	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1885,41	2610,09	2936,34	3083,62	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	1909,81	2477,40	2973,76	3336,07	public sector
sektor prywatny	1883,45	2612,68	2936,13	3082,81	private sector
Budowa budynków ^Δ	2415,17	2594,64	2686,42	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2967,50	3623,64	3890,14	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	2602,45	2837,12	2978,46	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 260), na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wcześniej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. Public roads are divided according to the function they have in the road network, in accordance with the provisions of the Act of 21 March 1985 concerning public roads (OJ of 2013 item 260), into the following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

District roads include roads other than those mentioned earlier, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII prezentowane są do 2001 r. prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002–2008 przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Dane nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych, a do 2010 r. również pojazdów posiadających pozwolenie czasowe wydawane w końcu danego roku.

Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w kilometrach pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Przez **transport samochodowy zarobkowy** rozumie się świadczenie usług przewozowych za opłatą, a przez **transport samochodowy gospodarczy** – wykonywanie przewozów ładunków na własne potrzeby, tj. bez opłaty (wliczanych w koszt przedsiębiorstwa).

Do 2003 r. za transport samochodowy zarobkowy uważano transport, w którym usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą. Natomiast przez transport samochodowy gospodarczy rozumiano transport na własne potrzeby (sporadycznie na rzecz innych podmiotów) wykonywany przez jednostki, których podstawowa działalność jest inna niż usługi transportu samochodowego.

6. Dane o wypadkach drogowych pochodzą z systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) prowadzonego przez Komendę Główną Policji i obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

3. Information on **registered vehicles and tractors** as of 31 XII have been presented until 2001 according to the evidence conducted by voivodes, in 2002–2008 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors since 2009 according to central vehicle register kept by Ministry of Interior. Data do not include vehicles being devoid of car registration, and up to 2010 – also vehicles having temporary permission given by the ending of reference year.

Temporary permission is passed by about 30 daily period with the aim of take care of formality be connected with vehicle registration and received ordinary registration book.

4. A **bus line** is a permanent road connection between two extreme localities as well as between selected intermediate localities which involves using one or several buses travelling between these localities according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route, given in kilometers, between two extreme localities regardless of the number of journeys carried out by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** is understood as providing paid transport services and **road transport on own account** as carriage of goods on own needs, i.e. without payment (calculated into the costs of a business enterprise).

Until 2003, road transport for hire or reward was understood as transport, in which road transport services were the basic economic activity. Road transport on own account was understood as transport on own needs (occasionally on account of other entities) carried out by entities, whose main economic activity is other than road transport services.

6. Data coming from Accident and Collision Register (SEWIK) kept by the National Police Headquarters and regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą:

- 1) w zakresie usług pocztowych — operatorów pocztowych, tj. operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego) oraz od 2009 r. w zakresie przesyłek listowych, paczek pocztowych i przesyłek kurierskich pozostałych operatorów pocztowych (do 2012 r. określanych jako operatorzy niepubliczni);
 - 2) w zakresie usług telekomunikacyjnych — operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).
2. **Placówkę pocztową** stanowi jednostka organizacyjna operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego) lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.
3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: przesyłki (np. listy, kartki pocztowe z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia lub doręczenia adresatowi.

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. *Information regarding communications, in tangible terms, concerns:*

- 1) *in scope of postal services – post operators, i.e. appointed operator (until 2012 the public operator) and from 2009 in scope of letters, posted parcels and courier consignments other post operators (until 2012 defined as non-public operators);*
- 2) *in scope of telecommunication services — operators of the public telecommunication network i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs of installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

2. **Postal office** represents an organizational unit of the appointed operator (until 2012 – the public operator) or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addresses of the consignment or amount of money specified in the postal transfers.

3. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards, excluding packages) containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

4. **Telephone main line** includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e. a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (251). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM ^b	1338	1259	1195	1196	TOTAL ^b
Normalnotorowe	1272	1259	1195	1196	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	563	563	562	563	of which electrified
jednotorowe	741	722	659	660	single track
dwu- i więcej torowe	531	537	536	536	double and more tracks
Wąskotorowe	66	–	–	–	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	7,4	7,0	6,6	6,7	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej. ^b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

^a Data concern PKP network and other entities managing railway network. ^b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 (252). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem	w tym	
				total	o nawierzchni ulepszonej	
		w km		in km		
OGÓŁEM	14109	15639	16701	16962	15028	TOTAL
miejskie	2268	2538	2686	2753	2634	urban
zamiejskie	11841	13101	14015	14209	12394	non-urban
Krajowe	1039	1066	1179	1203	1203	National
miejskie	222	217	218	221	221	urban
zamiejskie	817	849	962	982	982	non-urban
Wojewódzkie	1731	1757	1714	1712	1706	Regional
miejskie	189	192	188	187	184	urban
zamiejskie	1542	1565	1525	1525	1523	non-urban
Powiatowe	6616	6648	6667	6747	6608	District
miejskie	511	527	531	604	599	urban
zamiejskie	6105	6121	6136	6143	6009	non-urban
Gminne	4723	6168	7141	7299	5511	Communal
miejskie	1346	1602	1749	1742	1631	urban
zamiejskie	3377	4566	5393	5558	3881	non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate of National Roads and Motorways.

TABL. 3 (253). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	818229	1253127	1385217	1424829	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	595851	925833	1035753	1066512	Passenger cars
Autobusy	3622	5187	5392	5542	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	98279	149770	162639	167563	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	67137	96485	98219	100204	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	49364	69088	75544	77478	Motorcycles

^a Bez trolejbusów. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.^a Excluding trolleybuses. ^b Including vans.TABL. 4 (254). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1405	2389	2334	2148	National: number
długość w km	69963	115679	108311	95689	length in km
dalekobieżne: liczba	44	76	54	46	long distance: number
długość w km	12184	27191	19008	16298	length in km
regionalne: liczba	348	340	374	372	regional: number
długość w km	24649	27542	29670	25684	length in km
podmiejskie: liczba	1009	1947	1899	1723	suburban: number
długość w km	33084	60642	59537	53626	length in km
miejskie: liczba	4	26	7	7	urban: number
długość w km	46	304	96	81	length in km
Międzynarodowe: liczba	–	–	–	–	International: number
długość w km	–	–	–	–	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.^a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABLE 5 (255). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	3591,9	8661,4	9870,2	9501,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	154,1	107,0	251,6	117,3	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	48722,7	76360,9	57791,5	50686,4	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	36,7	22,0	24,0	27,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	1532,4	2216,8	3294,0	3551,4	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1095,9	998,8	953,0	937,4	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	11,5	26,8	20,3	22,3	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	752,0	1750,0	676,5	844,8	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban transport fleet (of which by taxis).

TABLE 6 (256). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORTACH LOTNICZYCH**
PASSENGER TRAFFIC^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli ^b z portów w tys.:					Passenger arrivals ^b from airports in thous.:
krajowych	19,4	2,2	11,8	13,2	domestic
zagranicznych.....	19,4	135,1	158,1	275,4	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów w tys.:					Passenger departures ^c to airports in thous.:
krajowych.....	19,1	2,1	11,4	5,9	domestic
zagranicznych.....	19,1	138,8	162,1	137,6	foreign

^a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. ^b, ^c Pasażerowie, dla których Port Lotniczy Bydgoszcz jest: ^b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, ^c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data not include children below the age of 2. ^b, ^c Passengers for whom Bydgoszcz Airport is: ^b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, ^c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (257). **PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
FREIGHT LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tonach		in tonnes		
Ładunki przybyłe z portów:					<i>Freight arrivals from airports:</i>
krajowych	162	222	191	31	<i>domestic</i>
w tym poczta	162	222	191	.	<i>of which by post</i>
zagranicznych	-	-	-	1	<i>foreign</i>
Ładunki odprawione do portów:					<i>Freight departures to airports:</i>
krajowych	173	192	149	25	<i>domestic</i>
w tym poczta	173	192	149	.	<i>of which by post</i>
zagranicznych.....	-	-	20	1	<i>foreign</i>

^a W lotach komunikacyjnych samolotami polskimi i obcymi.

^a In transport flights of Polish and foreign aircrafts.

TABL. 8 (258). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	2157	1490	1182	1044	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	26,4	11,9	8,5	7,3	<i>Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors^b</i>
Ofiary wypadków	3082	2027	1544	1291	Road traffic casualties
Śmiertelne	325	228	179	179	<i>Fatalities</i>
na 100 tys. ludności	15,7	10,9	8,5	8,6	<i>per 100 thous. population</i>
Ranni	2757	1799	1365	1112	<i>Injured</i>
na 100 tys. ludności	133,3	85,7	65,2	53,2	<i>per 100 thous. population</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABLE 9 (259). **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYN I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	1182	1044	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	969	854	<i>Guilt of drivers</i>
w tym:			<i>of which:</i>
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	253	229	<i>inappropriate speed for road conditions</i>
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	278	193	<i>non-compliance with vehicle right of way</i>
nieprawidłowe wyprzedzanie	56	59	<i>incorrectly overtaking</i>
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	129	151	<i>incorrectly behaviour towards the pedestrian</i>
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	77	56	<i>not keeping a safe distance between vehicles</i>
Z winy pieszych	100	83	<i>Guilt of pedestrians</i>
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	74	57	<i>of which carelessly entering to the roadway</i>
Pozostałe ^b	113	107	<i>Other^b</i>
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	969	854	<i>Vehicles of drivers being accident culprits</i>
Samochody osobowe	742	638	<i>Passenger cars</i>
Motocykle	36	42	<i>Motorcycles</i>
Rowery	49	42	<i>Bicycles</i>
Motorowery	32	33	<i>Motor-bicycles</i>
Samochody ciężarowe	62	58	<i>Lorries</i>
Inne pojazdy ^c	48	41	<i>Other vehicles^c</i>
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkowników dróg	121	98	<i>Accidents involving intoxicated road users</i>
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			<i>of which caused by intoxicated:</i>
Kierujących	67	57	<i>Drivers</i>
samochodami osobowymi	40	49	<i>of passenger cars</i>
motocyklami	7	4	<i>of motorcycles</i>
rowerami	8	1	<i>of bicycles</i>
motorowerami	8	3	<i>of motor-bicycles</i>
samochodami ciężarowymi	3	–	<i>of lorries</i>
innymi pojazdami	1	–	<i>of other vehicles</i>
Pieszycy	21	14	<i>Pedestrians</i>

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny. ^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons. ^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność

Communications

TABL. 10 (260). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Placówki dla usług pocztowych (stan w dniu 31 XII)	463	466	414	398	Postal service offices (as of 31 XII)
miasta	204	209	207	208	urban areas
wieś	259	257	207	190	rural areas
Nadane (w ciągu roku):					Mailed (during the year):
przesyłki listowe polecone ^{bc} w tys.	14583,7	18696,7	22831,6	21711,2	registered letters ^{bc} in thous.
paczki ^b w tys.	897,1	912,9	818,1	1136,9	packages ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	1510,9	4063,2	39268,4	31884,8	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	5170,9	10835,0	8016,9	6403,7	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą operatora wyznaczonego; do 2012 r. – operatora publicznego. ^b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. ^c Od 2010 r. łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością.

^a Data concern the appointed operator; until 2012 – the public operator. ^b In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. ^c Since 2010 including insured letters.

TABL. 11 (261). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	587,1	379,5	257,3	237,5	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	413,0	269,9	170,8	166,2	of which private subscribers ^b
miasta	484,8	307,4	211,2	192,7	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	324,9	210,8	134,1	129,9	of which private subscribers ^b
wieś	102,3	72,1	46,1	44,8	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	88,1	59,1	36,7	36,3	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	530,1	330,3	216,4	200,4	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	434,3	262,6	173,4	158,6	urban areas
wieś	95,8	67,7	43,0	41,8	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	4664	2346	700	702	Public pay telephones
miasta	3615	1520	545	548	urban areas
wieś	1049	826	155	154	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową i gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade and catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data regarding the retail sales include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods at:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of commercial consumer goods as well as catering products in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods has been done on the following basis: non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alkoholic beverages, alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wieloziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. **Magazyny handlowe** (hurtu) i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sale realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, particularly non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and takeout consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. **Trade warehouses** (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying sepa-

podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek. Dane o sprzedaży hurtowej, działalności gastronomicznej i magazynach handlowych dotyczą wyłącznie jednostek o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

rate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade activity, including information about shops and petrol stations are compiled based of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities. Data regarding wholesale, catering activity and trade warehouses concern exclusively entities employing more than 9 persons.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (262). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł.....	15661,2	19797,0	22793,1	22675,3	T O T A L in mln zł
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	3158,5	6679,6	7179,2	7131,3	in million zlotys
w %	20,2	33,7	31,5	31,4	in %
NA 1 MIESZKAŃA w zł	7574	9433	10884	10845	PER CAPITA in zł

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (263). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP ^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **7125,0** | **11564,9** | **13881,8** | **13314,1** | **T O T A L**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Towary konsumpcyjne	67,4	69,9	80,9	81,8	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	25,6	32,1	31,9	31,1	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,1	4,5	4,2	4,2	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	37,7	33,3	44,8	46,5	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	32,6	30,1	19,1	18,2	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (264). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH ^a**
(ceny bieżące)

WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M | **17579,7** | **29370,6** | **38650,6** | **41091,2** | **T O T A L**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Żywność i napoje bezalkoholowe	15,0	15,5	9,8	12,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	6,4	3,0	2,8	3,2	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	78,6	81,5	87,4	84,7	Non-foodstuff goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (265). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^{ab}
 Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORMS AND PETROL STATIONS^{ab}
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sklepy	20117	18109	19044	19235	Shops
Domy towarowe	5	2	3	4	Department stores
Domy handlowe	19	15	11	11	Trade stores
Supermarkety	160	280	373	380	Supermarkets
Hipermarkety	21	29	30	29	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	339	332	271	259	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane	907	1437	1732	1762	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	18666	16014	16624	16790	Other shops ^c
Stacje paliw	576	520	482	514	Petrol stations

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 336. *b* Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. *c* Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a See general notes, item 5 on page 336. *b* According to location of shop/petrol station. *c* Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (266). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	412	524	543	623	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	145	181	201	232	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	166390	436995	510622	501150	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna	116687	356744	413546	414949	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	27667	37781	41303	35466	alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (267). MAGAZYNY HANDLOWE^a
 Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	1556	1813	1911	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	887,6	1693,6	1895,0	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	155	183	334	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	54,4	73,2	229,8	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	341	369	362	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	984,5	868,1	1083,6	<i>storage area in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	798	1210	969	<i>number</i>
pojemność w dam ³	215,1	521,4	432,2	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (268). TARGOWISKA
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	145	136	135	134	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnotalicznej	126	121	127	126	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	699,4	663,5	674,1	640,7	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	392,2	360,0	378,6	371,5	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnotalicznej	6049	5594	5759	6031	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	4465	3997	4056	4099	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	73	123	175	156	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	10095,2	7914,1	6581,8	6926,5	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. 2013, poz. 330 z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text: Journal of Laws 2013, item 330 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons result-

wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i innym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności społecznej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

ing in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego, przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczone następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,

6. Result on extraordinary events (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespective of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term

— **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital — in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,*
- *founders' capital — in state owned enterprises,*
- *participation fund — in cooperatives,*
- *owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.*

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (269). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES
BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	57233,2	93967,6	108713,1	111558,0	Revenues from total activity
sektor publiczny	6450,7	5088,2	6038,9	5205,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	50782,5	88879,4	102674,2	106352,3	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	33290,6	52631,3	58729,1	59886,4	<i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	22527,9	38691,1	46930,4	49075,1	<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>
Przychody finansowe	440,0	872,3	893,3	791,3	<i>Financial revenues</i>
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	55054,7	90093,7	103354,3	106648,5	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	6419,1	4672,4	5481,3	4957,2	<i>public sector</i>
sektor prywatny	48635,6	85421,3	97873,0	101691,3	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	33812,8	54018,1	59303,3	60877,9	<i>Cost of products sold (goods and services)</i>
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	19622,9	33662,8	41253,7	43060,4	<i>Value of goods and materials sold</i>
Koszty finansowe	654,7	1208,8	1165,3	1287,5	<i>Financial costs</i>
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	2178,5	3873,9	5358,8	4909,4	Financial result on economic activity
Sektor publiczny	31,6	415,7	557,5	248,5	<i>Public sector</i>
Sektor prywatny	2146,9	3458,2	4801,3	4660,9	<i>Private sector</i>
Zyski nadzwyczajne	9,6	13,3	16,2	9,1	Extraordinary profits
sektor publiczny	1,1	0,3	0,2	0,9	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	8,5	13,0	16,0	8,2	<i>Private sector</i>
Straty nadzwyczajne	4,4	5,6	11,1	5,8	Extraordinary losses
sektor publiczny	0,3	0,0	0,2	0,0	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	4,1	5,6	10,9	5,8	<i>Private sector</i>
Wynik finansowy brutto	2183,7	3881,6	5363,9	4912,8	Gross financial result
sektor publiczny	32,5	416,0	557,5	249,3	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2151,2	3465,6	4806,4	4663,5	<i>private sector</i>
Zysk brutto	2710,5	4524,6	5969,3	5628,8	<i>Gross profit</i>
Strata brutto	526,8	643,0	605,4	716,0	<i>Gross loss</i>
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	464,3	704,1	742,9	703,4	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	52,3	142,8	119,5	51,5	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	412,0	561,3	623,4	651,9	<i>Private sector</i>
Wynik finansowy netto	1719,4	3177,5	4621,0	4209,3	Net financial result
sektor publiczny	-19,8	273,3	438,1	197,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	1739,2	2904,2	4182,9	4011,4	<i>private sector</i>
Zysk netto	2258,9	3817,0	5247,1	4904,8	<i>Net profit</i>
Strata netto	539,5	639,5	626,1	695,5	<i>Net loss</i>

TABL. 2 (270). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross finan- cial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbran- ces on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2005	57233,2	55054,7	2183,7	464,3	1719,4
T O T A L	2010	93967,6	90093,7	3881,6	704,1	3177,5
	2013	108713,1	103354,3	5363,9	742,9	4621,0
	2014	111558,0	106648,5	4912,8	703,4	4209,3
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		1010,8	919,9	94,1	0,8	93,3
Przemysł		50252,8	47175,0	3076,7	461,0	2615,7
<i>Industry</i>						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		47778,9	44862,7	2915,0	428,5	2486,5
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1388,1	1311,3	76,8	19,2	57,6
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>						
Budownictwo		5619,9	5345,7	274,1	31,9	242,2
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochod- owych ^Δ		46252,3	45226,9	1025,6	136,2	889,4
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		2779,9	2662,4	117,7	15,3	102,5
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		283,9	265,7	18,8	0,9	17,9
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		438,2	399,8	38,3	4,9	33,5
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		412,5	398,5	14,0	5,0	9,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1476,2	1376,6	99,8	15,2	84,5
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		656,9	656,7	0,1	8,0	-7,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		998,7	951,8	46,9	7,8	39,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		855,5	818,5	37,0	5,6	31,4
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		59,7	69,2	-9,5	0,4	-9,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						

TABL. 4 (272). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>			
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>	
				w % in %			
O G Ó Ł E M	2005	96,2	3,8	3,0	22,2	90,4	141,0
T O T A L	2010	95,9	4,1	3,4	29,2	95,0	146,9
	2013	95,1	4,9	4,3	34,3	101,7	161,4
	2014	95,6	4,4	3,8	29,9	92,7	152,9
sektor publiczny		95,2	4,8	3,8	118,1	186,9	281,6
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		95,6	4,4	3,8	25,7	88,2	146,7
<i>private sector</i>							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybnactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		91,0	9,3	9,2	59,1	147,2	278,4
Przemysł		93,9	6,1	5,2	30,6	92,2	154,8
<i>Industry</i>							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		93,9	6,1	5,2	28,1	89,6	154,1
<i>manufacturing</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		94,5	5,5	4,2	105,2	170,2	186,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo		95,1	4,9	4,3	60,6	152,9	207,9
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		97,8	2,2	1,9	14,2	72,6	134,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		95,8	4,2	3,7	49,6	129,9	146,5
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		93,6	6,6	6,3	71,7	107,1	128,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		91,2	8,8	7,6	119,8	238,9	309,0
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		96,6	3,4	2,2	180,2	207,4	214,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		93,3	6,8	5,7	183,2	241,2	273,2
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		100,0	0,0	-1,2	68,1	150,7	195,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		95,3	4,7	3,9	88,4	160,1	174,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		95,7	4,3	3,7	46,0	115,0	126,3
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		115,9	-15,9	-16,6	52,9	89,9	103,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							

TABL. 5 (273). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy			
			razem total	w tym		
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semifinished products and work in progress	
w mln zł						
1	OGÓŁEM	2005	17429,7	5988,3	1553,5	527,3
2	TOTAL	2010	29466,5	9891,8	3036,1	1114,7
3	2013	34026,3	11911,5	3257,0	1277,9
4	2014	35696,6	13300,3	3436,3	1576,5
5	sektor publiczny		3003,9	971,4	150,2	39,5
	<i>public sector</i>					
6	sektor prywatny		32692,7	12328,9	3286,1	1537,0
	<i>private sector</i>					
	w tym:					
	<i>of which:</i>					
7	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		614,4	284,5	50,3	29,1
	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
8	Przemysł		17957,3	7060,2	2992,7	1344,5
	<i>Industry</i>					
	w tym:					
	<i>of which:</i>					
9	przetwórstwo przemysłowe		16984,3	6919,5	2883,4	1342,5
	<i>manufacturing</i>					
10	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		615,4	46,3	23,0	1,3
	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
11	Budownictwo		2392,7	370,0	103,6	141,6
	<i>Construction</i>					
12	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		11943,8	5366,8	207,8	41,8
	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
13	Transport i gospodarka magazynowa		713,2	54,3	17,6	0,1
	<i>Transportation and storage</i>					
14	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		55,4	6,6	2,8	0,2
	<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
15	Informacja i komunikacja		200,1	13,3	3,5	4,9
	<i>Information and communication</i>					
16	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		182,2	3,6	0,0	–
	<i>Financial and insurance activities</i>					
17	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		721,5	50,8	10,7	7,6
	<i>Real estate activities</i>					
18	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		262,0	22,4	10,7	5,7
	<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
19	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		376,3	26,7	2,0	0,3
	<i>Administrative and support service activities</i>					
20	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		140,9	8,4	6,2	0,0
	<i>Human health and social work activities</i>					
21	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		17,8	1,4	0,3	0,5
	<i>Arts, entertainment and recreation</i>					

Stocks		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Lp. No.
of which		Short-term dues				
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services	Short-term investments	Short-term deferred expenditures	
<i>in mln zł</i>						
1810,3	1993,8	8432,8	1178,7	2740,4	268,2	1
1672,1	3916,8	13199,0	11689,5	5866,7	509,0	2
2287,7	4884,4	14214,6	12392,1	7224,1	676,0	3
2319,9	5705,9	14660,7	12652,9	6983,6	752,0	4
709,2	71,4	733,5	527,3	1260,2	38,9	5
1610,7	5634,5	13927,2	12125,6	5723,4	713,1	6
177,9	24,7	194,4	112,6	130,5	5,0	7
2032,7	523,0	7141,7	6063,4	3552,5	202,9	8
2028,0	498,9	6776,5	5781,2	3098,2	190,0	9
3,9	17,8	214,2	154,7	346,4	8,5	10
25,4	83,8	1063,0	915,7	697,2	262,4	11
58,4	4994,4	5179,0	4673,2	1263,8	134,2	12
0,4	34,7	391,0	309,7	241,4	26,5	13
0,0	2,8	15,3	8,8	30,9	2,6	14
1,2	3,6	77,1	61,9	77,6	32,1	15
–	3,3	23,0	16,8	153,0	2,6	16
18,2	12,9	153,2	127,8	483,8	33,7	17
0,2	1,4	110,9	98,3	91,5	37,2	18
2,1	18,9	154,8	133,3	190,8	4,1	19
0,5	1,5	76,9	69,1	51,3	4,3	20
–	0,4	6,4	3,4	9,1	1,0	21

TABL. 6 (274). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which		
		kapitały (fundusze) podstawowe share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	21903,7	11290,0	6444,8	402,5	1686,9
TOTAL	2010	32430,9	14208,5	12644,9	-1177,3	3133,9
	2013	37932,6	15099,8	14405,8	-1284,9	4634,8
	2014	38510,3	14877,3	15584,9	-1535,7	4249,0
sektor publiczny		5816,4	3740,2	1415,2	-164,8	197,0
public sector						
sektor prywatny		32693,9	11137,1	14169,7	-1370,9	4052,0
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		975,0	145,1	554,8	7,3	93,3
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		22518,8	8905,1	8762,7	-826,3	2622,4
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		19509,2	6920,6	8130,9	-672,7	2494,1
manufacturing						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1841,0	1465,8	231,9	-144,3	57,6
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		1675,9	515,3	745,0	18,7	242,3
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		7138,3	1553,5	3547,5	-141,4	868,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		942,3	654,9	220,4	-95,7	102,5
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		175,3	101,0	47,4	-6,2	17,9
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		215,5	262,9	205,1	-306,6	33,5
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		145,2	26,4	56,0	0,2	10,2
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3636,7	2208,0	1017,3	-2,7	84,5
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		427,5	219,4	181,7	-83,4	44,6
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		214,0	69,8	101,8	-19,2	39,1
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		314,1	168,1	112,8	-5,4	31,4
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		41,9	38,7	15,8	-5,3	-9,9
Arts, entertainment and recreation						

TABL. 7 (275). KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate				
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagranicznych of foreign persons	
		w mln zł in mln zł				
O G Ó Ł E M	2005	7374,5	1213,5	963,3	1398,1	1363,3
T O T A L	2010	10809,1	1175,2	430,5	2003,3	2617,2
	2013	11713,0	1031,7	454,5	2445,7	2549,9
	2014	11462,9	968,6	234,1	2327,1	2467,5
sektor publiczny		3706,4	966,0	224,4	205,0	19,5
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		7756,5	2,6	9,7	2122,1	2448,0
<i>private sector</i>						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...		139,2	9,7	49,9	35,4	10,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		8160,0	912,4	76,5	1367,7	2026,7
<i>Industry</i>						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		6211,0	892,3	66,3	1344,2	1947,4
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1445,0	–	10,2	6,9	79,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		370,6	–	–	162,0	0,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		997,6	8,0	3,9	503,7	301,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		520,5	0,1	5,6	63,0	17,9
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		73,7	–	–	36,5	–
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		261,2	0,7	10,3	11,2	0,1
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		26,4	13,1	–	7,0	0,8
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		466,7	0,1	1,2	51,3	0,1
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		190,7	–	66,0	10,0	98,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		48,8	–	–	13,5	2,1
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		157,4	24,5	20,6	57,0	0,7
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		38,7	–	–	3,9	2,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (276). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
					kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	15784,6	3160,9	2212,9	12623,7	3294,5	6676,0
TOTAL	2010	26720,8	6370,8	3786,6	20350,0	3841,7	11548,4
	2013	28280,6	6957,2	5239,9	21323,4	4952,5	11989,2
	2014	31751,8	8150,6	6277,5	23601,2	5587,7	12696,8
sektor publiczny		2612,0	1523,8	886,2	1088,2	103,9	564,4
public sector							
sektor prywatny		29139,8	6626,8	5391,3	22513,0	5483,8	12132,4
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		485,2	258,6	167,1	226,6	60,4	112,7
Przemysł		15938,7	4243,4	3351,3	11695,3	3059,1	5493,6
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		14486,2	3389,3	2970,8	11096,9	2940,0	5303,6
manufacturing							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1025,0	686,6	237,3	338,4	81,6	74,1
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo		1689,2	529,4	486,4	1159,8	199,7	723,1
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		10351,7	1451,9	959,7	8899,8	1905,7	5720,1
Transport i gospodarka magazynowa		665,2	172,7	86,8	492,5	86,6	223,8
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		144,3	100,4	97,6	43,9	14,5	17,0
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		86,5	19,5	18,6	67,0	16,3	33,2
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		198,0	111,3	5,6	86,7	55,3	7,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1263,5	903,0	823,3	360,5	35,3	165,6
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		238,5	103,7	96,0	134,8	47,1	39,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		295,6	76,2	13,4	219,4	51,5	61,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		279,2	165,5	158,1	113,7	27,3	51,2
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		20,3	3,0	2,8	17,3	3,4	7,1
Arts, entertainment and recreation							

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła: dla 2005 r. — ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), a w latach 2010–2014 — ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2013, poz. 885 z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. 2009 Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r., o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 594–596 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. 2015 r., poz. 513 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining the above mentioned processes was provided: for 2005 — the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (uniform text: Journal of Laws 2003 No. 15, item 148 with later amendments), and in 2010–2014 — the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text: Journal of Laws 2013, item 885 with later amendments), and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241 with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Local Government, dated 5 VI 1998, the Law on Voivodship Local Government, dated 5 VI 1998 (uniform text: Journal of Laws 2013, items 594–596 with later amendments) as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2015, item 513 with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of local self-government units budgets as well as revenue and costs of local government budgetary establishments.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables revenue and expenditure of gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expendi-

uwaga dotyczy również samorządowych zakładów budżetowych.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

5. Na **dochody** budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki z innych źródeł na dofinansowanie zadań własnych;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
 - d) pozostałe dotacje, w tym dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. **Wydatki** budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m. in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-

ture. Above note concerns also local government budgetary establishment.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207 with later amendments).

5. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds from other sources for the additional financing of own tasks;
- 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),
 - c) received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),
 - d) other grants, of which targeted grants for tasks realized on the basis of agreements between local government units;
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

6. **Expenditure** of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organizational and legal units operating within local government units budgets,

- prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego, w tym z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Od 2010 r. w sektorze finansów publicznych funkcjonują **samorządowe zakłady budżetowe**, które odpłatnie wykonują zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji celowych na zadania bieżące i z dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- *expenditure on public debt servicing, of which payments related to granting endorsements and guarantees.*

7. *Since 2010 in the sector of public finance are functioning **local government budgetary establishments** which perform tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective grants, as well as from appropriated grants for current tasks and appropriated grants for financing or co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local government units.*

8. *Information concerning local government units budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.*

TABL. 1 (277). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
 WEDŁUG RODZAJÓW
 REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		<i>in thous. zł</i>		
OGÓŁEM	2005	5269198,1	2346564,9	1915560,8	682589,5	324482,9
TOTAL	2010	8419510,0	3670053,4	2778580,4	1149255,0	821621,2
	2013	9605388,8	4148163,8	3497542,9	1203874,0	755808,1
	2014	10155578,7	4425830,6	3639115,3	1247142,8	843490,0
Dochody własne		4781043,0	2005539,0	2148749,9	346324,0	280430,1
Own revenue						
w tym: <i>of which:</i>						
Udział w podatku dochodowym		1851229,9	651438,1	800236,4	175936,2	223619,2
<i>Share in income tax</i>						
od osób prawnych		266559,0	31777,5	55810,8	6697,7	172273,0
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		1584670,9	619660,6	744425,6	169238,5	51346,2
<i>personal income tax</i>						
Podatek od nieruchomości		1013428,2	556068,5	457359,7	x	x
<i>Tax on real estate</i>						
Podatek rolny		115024,5	114539,4	485,0	x	x
<i>Agricultural tax</i>						
Podatek od środków transportowych		45750,2	29549,2	16200,9	x	x
<i>Tax on means of transport</i>						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		68598,5	32251,3	36347,2	x	x
<i>Tax on civil law transactions</i>						
Oplata skarbową		21283,4	9535,4	11748,0	x	x
<i>Stamp duty</i>						
Dochody z majątku		396276,9	126963,6	248911,6	13013,0	7388,7
<i>Revenue from property</i>						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		172827,9	68121,9	94758,9	9021,3	925,8
<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (277). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Dochody własne (dok.) <i>Own revenue (cont.)</i>					
w tym (dok.): <i>of which (cont.):</i>					
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	165142,1	76795,1	85285,6	2300,4	760,9
<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>					
Wpływy z usług	335453,8	77294,3	179743,8	78098,6	317,2
<i>Revenue from services</i>					
Dotacje ogółem	2361557,9	1077592,4	605535,5	334622,6	343807,4
<i>Total grants</i>					
Dotacje celowe	1761964,6	922181,5	419327,5	263331,4	157124,2
<i>Targeted grants</i>					
z budżetu państwa	1616861,9	876144,3	395807,8	215520,2	129389,5
<i>from the state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	1102210,8	577863,6	266843,0	148487,8	109016,4
<i>for government administration tasks</i>					
własne	512489,1	297618,9	128771,1	65748,7	20350,3
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	2162,0	661,8	193,7	1283,7	22,8
<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>					
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	62291,8	22750,4	9194,7	25792,2	4554,6
<i>for tasks realized on the basis of agreements between local government units</i>					
otrzymane z państwowych funduszy celowych	40553,2	11951,5	14088,7	2154,4	12358,6
<i>received from state appropriated funds</i>					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań	42257,7	11335,3	236,2	19864,7	10821,5
<i>for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks</i>					
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^b	599593,3	155410,8	186208,1	71291,2	186683,2
<i>Grants from paragraphs 200 and 620^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa	3012977,8	1342699,2	884829,9	566196,2	219252,4
<i>General subvention from the state budget</i>					
w tym część oświatowa	2280189,9	982825,2	820904,3	414742,2	61718,3
<i>of which educational part</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (278). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS
BY DIVISION IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas ^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	10155578,7	4425830,6	3639115,3	1247142,8	843490,0
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	200331,7	122948,9	73,5	287,2	77022,1
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	533,9	18,7	–	43,0	472,2
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę	31839,0	31839,0	–	–	–
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	626253,5	91889,7	338878,8	78270,2	117214,8
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	391805,9	133829,5	239659,3	13544,0	4773,0
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	30580,1	1702,9	7990,5	20789,0	97,7
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	95612,7	38491,4	35538,1	11270,6	10312,6
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa	122134,2	8955,1	53865,3	59313,8	–
<i>Public safety and fire care</i>					
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobo- wości prawnej oraz wydatki związane z ich po- borem	3515062,3	1592606,7	1487324,9	210729,8	224400,9
<i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal per- sonality and expenses associated with their intake</i>					
Różne rozliczenia	3203883,4	1371048,4	895388,9	569280,6	368165,5
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	212324,9	115842,0	73240,5	21308,5	1934,0
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	104878,3	341,4	27449,8	64825,1	12262,0
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1091405,5	667869,6	291640,7	125971,2	5924,0
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	126372,9	33315,5	37815,8	51371,6	3870,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	46743,3	32290,6	9535,9	4837,4	79,4
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	189410,8	102142,8	74092,8	8232,2	4943,1
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	25408,7	17091,1	3871,1	257,5	4189,0
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	85661,7	28857,1	55199,8	1565,1	39,8
<i>Physical education</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (279). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>	
	w tys. zł		<i>in thous. zł</i>			
OGÓŁEM	2005	5347256,1	2327514,3	1972817,4	676685,7	370238,7
TOTAL	2010	9177431,8	4035331,4	3068904,7	1222372,9	850822,7
	2013	9700701,4	4133123,1	3626849,7	1198473,7	742254,8
	2014	10419045,0	4526680,0	3804208,1	1253243,2	834913,7
Wydatki bieżące		8281200,5	3689639,8	2957617,6	1065355,0	568588,1
Current expenditure						
w tym: of which:						
Dotacje		777540,9	207545,2	294924,6	59033,9	216037,2
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżeto- wych		22351,0	15081,2	5786,3	1483,5	–
of which for local government budgetary estab- lishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1145989,0	769524,1	322073,1	48615,8	5776,0
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		6188023,2	2657938,4	2250813,1	945917,2	333354,5
Current expenditure of budgetary units						
w tym: of which:						
wynagrodzenia		3128846,7	1374606,1	1066306,7	546768,6	141165,3
wages and salaries						
w tym osobowe		2822676,7	1239131,4	966749,5	489645,8	127150,2
of which personal						
pochodne od wynagrodzeń ^b		584582,1	270670,5	195017,2	93590,9	25303,5
derivatives from wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług		2026472,1	803487,3	864909,9	202035,1	156039,8
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		145304,0	45274,5	78737,0	8984,4	12308,1
Public debt servicing						
w tym wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń		751,5	157,2	–	594,3	–
of which payments related to guarantees and endorsements						
Wydatki majątkowe		2137844,6	837040,2	846590,5	187888,2	266325,6
Property expenditure						
w tym inwestycyjne ^c		2066789,2	831722,1	803652,1	186541,7	244873,3
of which investment expenditure ^c						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

TABL. 4 (280). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISIONS
IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
O G Ó Ł E M	10419045,0	4526680,0	3804208,1	1253243,2	834913,7
TOTAL					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo i łowiectwo	271819,1	183856,0	607,4	382,5	86973,1
<i>Agriculture and hunting</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	23895,2	824,7	2500,0	43,0	20527,4
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektry- czną, gaz i wodę	29640,5	29526,2	–	–	114,3
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Transport i łączność	1827429,3	414664,8	898278,6	213302,9	301182,9
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	271810,1	101823,7	164290,1	5135,3	561,1
<i>Dwelling economy</i>					
Działalność usługowa	47529,6	14398,7	14206,6	15152,2	3772,2
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	831462,2	426061,8	187935,4	124700,2	92764,8
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	185544,3	42775,6	81879,6	60605,0	284,0
<i>Public safety and fire care</i>					
Obsługa długu publicznego	145452,2	45394,7	78765,0	8984,4	12308,1
<i>Public debt servicing</i>					
Różne rozliczenia	15129,8	3665,9	8138,0	3326,0	–
<i>Miscellaneous settlements</i>					
Oświata i wychowanie	3140011,1	1510849,9	1180568,4	388830,7	59762,1
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	197230,7	24246,3	70928,7	80091,7	21963,9
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna	1531212,3	849353,3	484278,8	188300,8	9279,4
<i>Social assistance</i>					
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	221826,2	38937,1	64184,2	83929,1	34775,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	241261,3	64923,2	98433,6	55574,6	22329,8
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	668799,5	448179,0	206824,4	5131,7	8664,3
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	341813,1	155565,2	74172,0	4336,3	107739,5
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	319079,3	122831,4	175450,4	8193,7	12603,9
<i>Physical education</i>					

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 5 (281). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiat</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł		in thous. zł		
Przychody 2013 Revenue 2014	216368,9 230091,2	157891,6 164857,4	52994,6 54993,8	5482,6 10240,0	– –
w tym: of which:					
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług <i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>	153318,9	110283,3	36945,5	6090,1	–
Dotacje z budżetów jednostek samorządu tery- torialnego ^b <i>Grants from local government units budgets^b</i>	23733,0	14853,8	6748,3	2131,0	–
Koszty 2013 Costs 2014	217798,8 227393,7	159191,1 163558,4	53009,1 53655,0	5598,6 10180,3	– –
w tym: of which:					
Materiały i usługi <i>Materials and services</i>	95887,3	66383,9	27162,0	2341,5	–
Podatek dochodowy od osób prawnych <i>Corporate income tax</i>	1560,8	724,3	836,4	–	–
Wpłaty nadwyżek do budżetów jednostek samo- rządu terytorialnego <i>Surplus payments to local government units budgets</i>	506,3	483,1	23,2	–	–

^a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

^a Excluding revenue and costs of local government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status.

^b Including grants from the state budget as well as payments within the European funds budget.

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości — MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards — IAS implemented since 1 I 2005).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employ-

- cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób
- opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne
- ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonogo w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznawanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia). Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2014 r. w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach od utworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

- *ing more than 9 persons was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation). The gross value of fixed assets as of 31 XII 2014 at current book-keeping prices is understood:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
 - *before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,*
 - *after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also revaluation according to fair value.*

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Dane według sekcji PKD 2007, jeśli nie zaznaczono inaczej, opracowano metodą przedsiębiorstw, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów magazynowa.

4. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

5. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

1) budynki i budowle:

- a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g. in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

4. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

5. **The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets.** The grouping includes:

1) buildings and structures:

- a) buildings and places; since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise as well as cooperative right to non-residential (utilitarian) premise,

- b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
- a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).
- b) civil engineering works (excluding detailed meliorations);*
- 2) machinery, technical equipment and tools:*
- a) boilers and power industry machinery,*
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) technical equipment,*
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) transport equipment;*
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (282). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
		w mln zł	in mln zł
OGÓŁEM	10627,1	9285,9	11102,0
TOTAL			
sektor publiczny	3381,3	3489,3	4109,2
public sector			
sektor prywatny	7245,8	5796,6	6992,9
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	261,0	408,6	311,3
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	4254,0	3370,6	4867,1
Industry			
górnictwo i wydobywanie	23,9	68,6	89,7
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	3164,5	2368,2	3453,8
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	432,2	488,9	721,9
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	633,4	445,0	601,8
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	253,8	176,1	231,7
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	761,0	939,4	830,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	2341,7	1516,9	1679,0
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	68,7	106,8	64,9
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	30,3	78,4	84,5
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	116,4	80,3	120,4
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1066,9	1261,8	1476,3
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	126,1	151,6	124,8
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	41,7	39,5	20,5
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	168,3	203,7	287,1
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	333,4	257,7	234,6
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	411,1	365,0	421,9
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	368,9	259,9	323,5
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	23,8	69,6	23,9
Other service activities			

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 2 (283). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013		2014
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	6875,4	5330,5		6847,7
TOTAL				
sektor publiczny	1340,2	1673,6		1984,6
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	5535,2	3656,8		4863,1
<i>private sector</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	77,6	173,3		90,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	3929,8	3080,2		4459,2
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	23,1	66,7		85,0
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	3129,5	2267,1		3401,8
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	390,8	472,2		590,2
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	386,4	274,2		382,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	173,9	131,2		184,7
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	588,4	606,8		688,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1325,3	560,8		596,0
<i>Transportation and storage^b</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	37,2	30,9		34,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	16,3	62,9		59,3
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	98,6	72,1		83,2
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	169,3	138,9		164,9
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	73,4	99,2		87,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	19,0	25,0		14,8
<i>Administrative and support service activities</i>				
Edukacja	42,9	8,8		5,3
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	295,1	308,3		349,0
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19,5	29,7		27,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	9,1	2,4		4,4
<i>Other service activities</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (284). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2010	3984,4	1560,6	1990,5	420,1
TOTAL	2013	4050,7	1631,2	1976,9	430,2
	2014	4900,7	1999,3	2384,8	489,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		86,4	45,3	25,6	11,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		3079,0	1098,9	1816,1	142,5
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		85,2	76,5	8,0	0,7
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		2491,1	629,8	1717,8	122,0
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		113,0	70,8	40,7	1,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		389,7	321,8	49,6	18,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		175,8	116,0	43,4	16,1
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		576,7	270,7	207,1	98,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		271,4	54,9	27,4	187,5
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		25,1	13,0	9,9	2,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		28,2	14,2	12,2	1,7
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		58,8	30,8	24,8	3,2
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		147,7	132,3	10,5	4,9
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		62,3	5,4	49,0	7,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		12,3	3,2	6,5	2,6
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		4,9	2,0	2,1	0,7
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		342,6	194,9	139,0	8,6
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		25,1	15,4	9,3	0,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		4,5	2,3	1,8	0,4
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (285). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	108800,7	135753,4	142610,4
TOTAL			
sektor publiczny	41973,4	52768,8	56492,4
public sector			
sektor prywatny	66827,3	82984,6	86118,0
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9004,8	9736,2	9531,1
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	38202,6	44664,2	46394,1
Industry			
górnictwo i wydobywanie	105,2	1091,1	824,1
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	25902,6	29163,3	30478,0
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	6171,9	6918,7	7249,2
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6022,9	7491,2	7842,9
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	1921,3	2389,3	2421,7
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	6655,8	11332,0	11874,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	16234,5	22862,2	24482,8
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	721,3	866,6	1050,9
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	1725,1	2020,2	2076,0
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	825,1	918,4	877,0
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	20344,1	23928,6	25105,1
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	976,8	1238,0	1344,3
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	438,4	558,7	576,7
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2542,5	3078,8	3756,9
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	3785,0	4971,8	5194,1
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3354,7	4302,2	4661,3
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1688,4	2420,3	2810,7
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	380,2	465,9	452,8
Other service activities			

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 5 (286). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	55520,4	67538,0	70667,7
TOTAL			
sektor publiczny	16293,6	17696,5	19400,9
public sector			
sektor prywatny	39226,8	49841,5	51266,8
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybacktvo	1411,2	1614,5	1700,9
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	34727,1	40402,3	41838,3
Industry			
górnictwo i wydobywanie	98,0	1078,1	806,5
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	25079,7	28177,3	29433,2
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ...	5991,7	6666,3	6948,7
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3557,7	4480,6	4650,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	1346,3	1505,2	1485,8
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5020,1	9262,4	9755,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	1645,4	1805,6	2406,8
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	487,4	504,9	657,4
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	1530,1	1765,2	1797,9
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	765,9	845,4	795,0
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4495,1	4770,6	4775,9
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	460,4	652,0	689,8
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	248,9	219,4	233,0
Administrative and support service activities			
Edukacja	177,6	203,7	225,4
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2648,5	3363,7	3657,9
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	488,5	550,6	608,2
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	67,8	72,5	39,7
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of Accounts (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices, current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles

z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zażyte pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został okre-

for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. *In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.*

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as pub-

ślony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora,

- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” oraz „działalności nielegalnej”. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach „działalności nielegalnej” ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów metodycznych ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” z dnia 16 X 2015 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2013 r.”.

lic corporations and non-profit institutions that meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector,

- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. The estimation of the “**hidden economy**” and “**illegal activity**” is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing sexual services).

Within “**illegal activity**” there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trade of narcotics as well as smuggling of cigarettes.

13. Data from regional accounts for the years 2010-2012, presented in this publication, were changed in relation to those published in the previous edition of publication on account of continuing work on ESA 2010 methodological standards’ implementation, applying the European Commission’s recommendations as well as updating source data. Methodological changes are connected mainly with subjective range of the general government sector.

14. Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” of 16 X 2015, available at <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014,9,1.html>.

15. Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2013”.

TABL. 1 (287). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M TOTAL	65305	72057	73848	x	x	x
W tym wartość dodana brutto ... Of which gross value added	57558	63918	65577	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw non-financial corporations	27083	30927	32171	47,1	48,4	49,1
instytucji rządowych i samorządowych general government	9270	9929	10111	16,1	15,5	15,4
gospodarstw domowych households	19201	21295	21443	33,4	33,3	32,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2413	2818	3271	4,2	4,4	5,0
Przemysł Industry	15197	17634	18252	26,4	27,6	27,8
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	12818	15100	15527	22,3	23,6	23,7
Budownictwo Construction	4976	5244	5115	8,6	8,2	7,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	16252	17907	17986	28,2	28,0	27,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	4901	4781	4993	8,5	7,5	7,6
Pozostałe usługi Other services	13818	15534	15960	24,0	24,3	24,3
NA 1 MIESZKAŃCA ^a PER CAPITA ^a	31116	34349	35265	x	x	x

^a W złotych.

^a In zlotys.

TABL. 2 (288). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Produkcja globalna	135656	146810	148880	Gross output
Zużycie pośrednie	78098	82891	83303	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	57558	63918	65577	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	24501	26708	27044	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	33378	37378	39079	Gross operating surplus

TABL. 3 (289). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	45461	49631	50084	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	21661	23658	23917	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	44858	48337	48695	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	21374	23042	23253	per capita in zł

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763), z późniejszymi zmianami w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

3. Prezentowane w tablicach dane w podziale według sektorów własności nie obejmują podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru REGON wykorzystywane są informacje dotyczące zgonów osób fizycznych pochodzące z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL).

General notes

1. The data presented in tables concerning **entities of the national economy** entered in the REGON register include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763), with later amendments on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

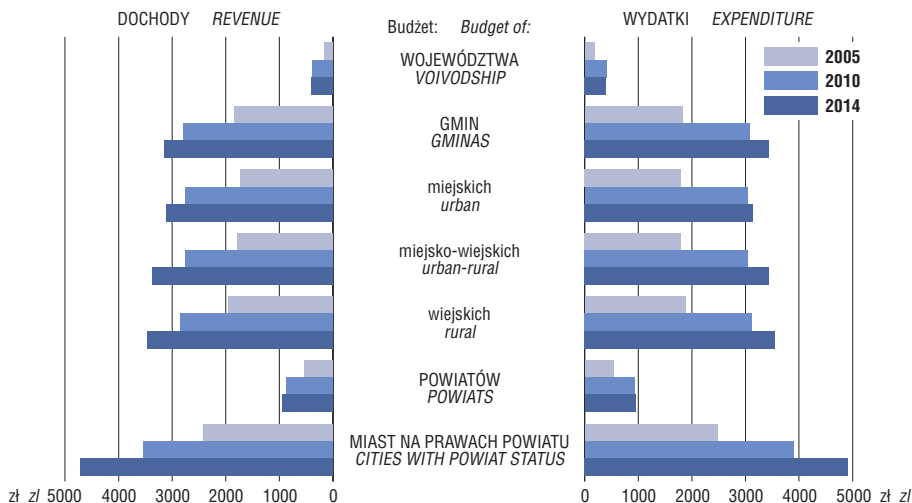
The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

3. The data presented in tables in division according to ownership sectors do not include entities for which the information on the form of ownership is not presented in the REGON register.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 REGON register was updated with information on the deaths of natural persons, as registered in the Common Electronic System of Population Register (PESEL).

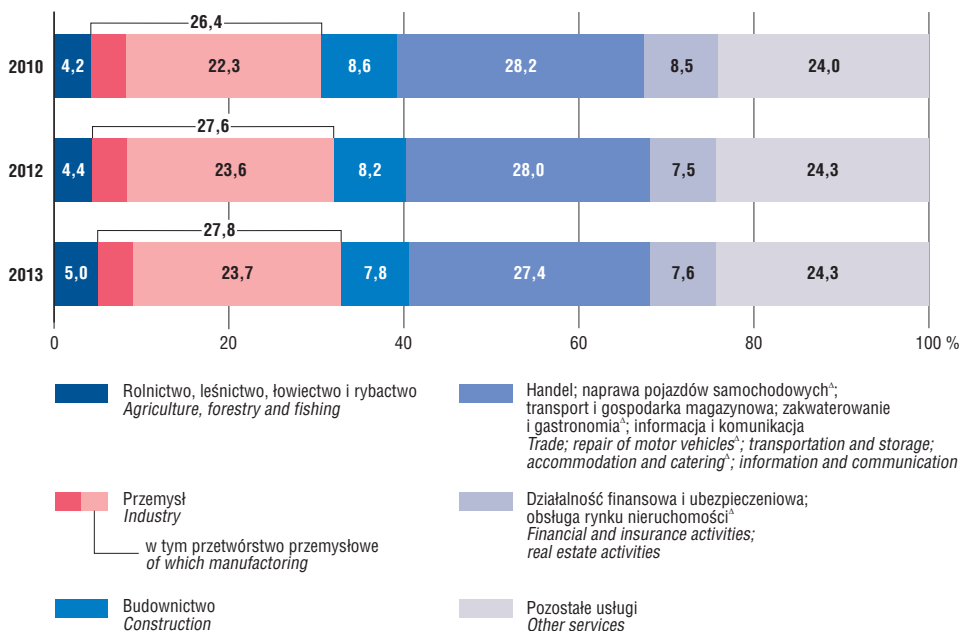
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA

REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS PER CAPITA

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

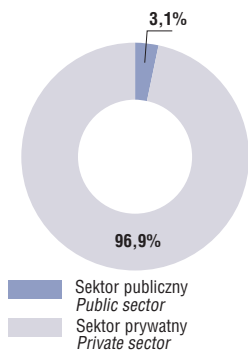
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

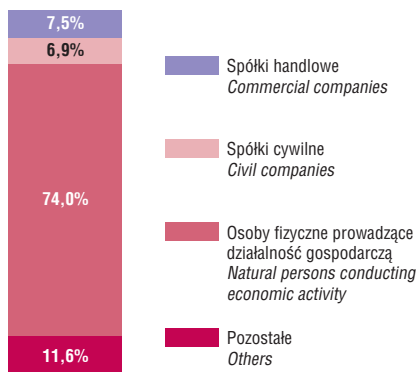
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2014

As of 31 XII

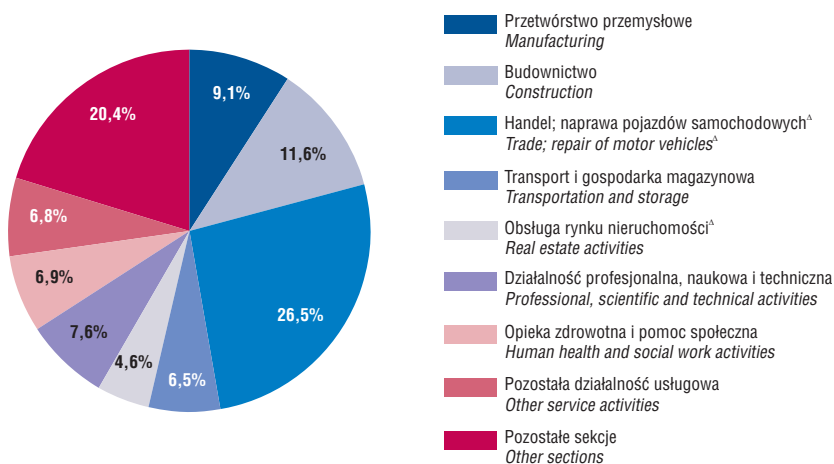
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI BY SECTIONS

^a Bez osób prowadzących gospodarstwach indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 1 (290). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	187231	186007	191252	192078	T O T A L
sektor publiczny	6567	5767	5900	5880	<i>public sector</i>
sektor prywatny	180664	180240	185352	186173	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	61	9	6	6	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	22198	24404	26989	27871	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe	9310	11383	13504	14311	<i>commercial</i>
cywilne	12676	12808	13270	13342	<i>civil</i>
Spółdzielnie	1035	964	962	971	<i>Cooperatives</i>
Fundacje	300	455	601	672	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	3449	4732	5254	5449	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	149606	142934	143173	142201	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (291). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS*

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	w tym of which							
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe <i>commercial companies</i>				spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				razem total	w tym of which					
			jednoosobowe Państwa sole- -shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału z zagranicy <i>with foreign capital participation</i>						
OGÓŁEM 2005	187231	37625	61	9310	27	1443	12676	1035	149606	
TOTAL 2010	186007	43073	9	11383	25	1695	12808	964	142934	
2013	191252	48079	6	13504	17	1791	13270	962	143173	
2014	192078	49877	6	14311	13	1815	13342	971	142201	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4336	1245	–	417	–	41	165	172	3091	
Przemysł <i>Industry</i>	19044	5324	4	3302	8	566	1800	108	13720	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	17560	4619	4	2803	8	510	1676	100	12941	
Budownictwo <i>Construction</i>	22325	3112	–	1739	–	151	1256	74	19213	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	50990	10080	1	4251	1	627	5600	203	40910	
Transport i gospodarka ma- gazynowa <i>Transportation and storage</i>	12492	1019	–	468	–	62	526	18	11473	
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ <i>Accommodation and cater- ing^Δ</i>	4616	1099	–	284	–	42	748	13	3517	
Informacja i komunikacja <i>Information and communica- tion</i>	4152	974	–	598	1	38	359	3	3178	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	6508	720	–	366	–	13	198	45	5788	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (291). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>
		razem total	w tym of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	8840	7409	1	548	1	59	225	270	1431
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	14668	2405	–	1167	2	110	1092	16	12263
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	5553	893	–	457	–	65	329	25	4660
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1460	1457	–	1	–	–	–	–	3
Edukacja <i>Education</i>	7008	4065	–	122	–	6	229	2	2943
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	13222	1020	–	353	–	11	269	9	12202
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3706	2121	–	130	–	11	224	1	1585
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	13154	6930	–	108	–	13	322	12	6224

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (292) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint- stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
O G Ó Ł E M	2005 9310	8115	338	7777	1195	1130	30
T O T A L	2010 11383	9839	342	9497	1544	1344	141
	2013 13504	11607	356	11251	1897	1363	385
	2014 14311	12314	359	11955	1997	1363	474
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i ry- bactwo	417	396	8	388	21	16	4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	3302	2872	122	2750	430	297	116
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe .. of which manufacturing	2803	2419	109	2310	384	280	89
Budownictwo	1739	1567	36	1531	172	105	62
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	4251	3510	74	3436	741	614	115
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	468	401	7	394	67	48	17
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	284	245	3	242	39	25	9
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	598	555	15	540	43	28	11
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	366	305	24	281	61	30	18
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	548	453	11	442	95	52	28
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1167	1011	24	987	156	62	53
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	457	400	7	393	57	28	26
<i>Administrative and support service activities</i>							
Edukacja	122	111	-	111	11	8	3
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work acti- vities</i>	353	275	3	272	78	37	10
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	130	124	21	103	6	4	2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	108	88	4	84	20	9	-
<i>Other service activities</i>							

^a W tym 68 spółek partnerskich i 92 spółki komandytowo-akcyjne.^a Of which 68 professional partnerships and 92 limited joint-stock partnerships.

TABLE 4 (293). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a**
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a
BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		spółki companies					cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		w tym of which			razem total	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability			
		handlowe commercial		w tym of which					
		razem total	akcyjne joint stock						
OGÓŁEM 2005 TOTAL	13939	876	420	2	369	450	4	12084	
2010	19481	1063	651	8	554	412	15	17447	
2013	18452	1265	993	10	822	272	20	16382	
2014	17218	1261	959	4	826	299	24	14698	
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	244	24	21	–	18	1	2	217	
Przemysł Industry	1323	208	168	–	150	40	7	1108	
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	1228	171	137	–	121	34	5	1052	
Budownictwo Construction	2745	126	105	1	86	21	1	2618	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4201	303	215	–	179	87	3	3895	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1154	70	53	–	48	17	1	1083	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	487	49	25	–	25	24	3	431	
Informacja i komunikacja Information and communication	442	60	51	–	43	9	–	381	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 4 (293). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a**
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a
BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies							
		razem total	w tym of which						
			handlowe commercial				cywilne civil law partnerships		
			razem total	w tym of which					
		akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	567	55	49	–	40	6	–	511	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	388	63	48	1	43	15	–	133	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1330	153	121	1	103	32	2	1173	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	951	60	45	–	38	15	4	886	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	8	–	–	–	–	–	–	–	
Edukacja <i>Education</i>	547	16	10	–	10	6	–	345	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1005	34	26	–	22	8	–	963	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	310	22	12	1	11	10	–	229	
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1516	18	10	–	10	8	1	725	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABLE 5 (294). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a**
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a
BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which								
		spółki companies					cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
		w tym of which			razem total	razem total				z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability
		handlowe commercial		w tym of which						
		razem total	akcyjne joint stock							
OGÓŁEM 2005 TOTAL	11367	467	67	5	55	398	15	10719		
2010	15406	285	107	4	70	178	13	14959		
2013	15023	312	141	1	97	170	17	14424		
2014	16238	377	165	5	102	212	14	15514		
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	175	4	2	–	1	2	4	166		
Przemysł Industry	1375	54	33	2	22	21	2	1317		
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	1298	45	25	1	18	20	2	1250		
Budownictwo Construction	2891	34	18	–	15	16	–	2857		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	5042	122	51	1	31	71	4	4916		
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1243	12	3	–	3	9	–	1231		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	482	27	9	–	4	18	–	455		
Informacja i komunikacja Information and communication	340	22	11	–	9	11	–	318		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (294). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a**
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a

BY SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies							
		razem total	w tym of which						
			handlowe commercial				cywilne civil law partnerships		
			razem total	w tym of which					
		akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością with limited liability						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	722	9	3	1	–	6	–	712	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	134	11	8	–	–	3	3	118	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	990	31	16	–	–	8	15	958	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	709	17	9	–	–	6	8	692	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4	–	–	–	–	–	–	–	
Edukacja <i>Education</i>	542	4	–	–	–	–	4	322	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	571	9	1	–	–	–	8	558	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	244	10	1	1	–	–	9	223	
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	774	11	–	–	–	–	11	671	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.